

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

H) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 8.

ÅREN

1891—1895.

MALMÖHUS LÄN.

1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet.

Länets *gränser* hafva under ifrågavarande period undergått förändring, derigenom att på grund af nådiga brefvet den 19 juli 1889 från och med 1891 års ingång dels Tranås socken i jordeboken öfverförts från Herrestads härad i Malmöhus län till Ingelstads härad i Kristianstads län, dels de hemman och lägenheter, hvilka enligt jordeboken utgjort den till Herrestads härad hörande delen af Tryde socken, förlagts till Kristianstads län och Ingelstads härad och dels de hemman och lägenheter, som enligt jordeboken utgjort den till Kristianstads län och Ingelstads härad hörande delen af Stora Köpinge socken, förlagts till Malmöhus län och Herrestads härad, samt att, på grund af nådiga brefvet den 20 december 1889, de hemman och lägenheter, som tillhört den till Kristianstads län och Gärds härad hörande delen af Svensköps socken, med 1891 års ingång öfverförts till Malmöhus län och Frosta härad.

Länet skulle efter genomförandet af ofvan nämnda förändringar omfatta en *areal* af 47⁹⁰ kvadratmil, deraf belöper på fastland och öar 46⁹⁰ kvadratmil och på vatten 1 kvadratmil. Med afseende på förhållandet mellan arealen af land och vatten är dock att märka, det åtskilliga företaget utförts, afseende att

genom sänkning eller uttappning af sjöar eller genom andra vattenafledningsföretag vinna odlingsbar mark, men att uppgifter om de områden, som genom dylika företag förvandlats från vatten till land, ej ega den fullständighet, att de kunnat ligga till grund för beräkning af länets omfattning härutinnan. För öfrigt skall om dessa företag blifva närmare nämndt under afdelningen för näringar.

Förutom de *regleringar af länets indelning*, för hvilka hittills redogjorts, hafva under perioden jemväl följande blifvit genomförda.

Enligt nådiga brefvet den 24 april 1890 hafva vid 1891 års början torpen Axelvoldsmölla, Brödlösa och Ruttenborg i jordeboken öfverförts från Kägeröds till Norra Svalöfs socken samt torpet Todarp tillvidare deri upptagits såsom en frälselägenhet i Norra Svalöfs socken, hvarjemte samtliga dessa fyra torp såväl i kyrkligt som i kommunalt hänseende förlagts från Kägeröds till Norra Svalöfs socken.

Jemlikt nådiga brefvet den 10 oktober 1890 hafva hemmanet nr 12 och gatehuset nr 14 Qvårlöf vid 1892 års ingång i kyrkligt och kommunalt hänseende äfvensom i jordeboken

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-36.
1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet.....	1.
Tab. A. Medeltemperaturen och nederbörden i staden Lund åren 1891-1895.....	4.
2. Invånare.....	5.
Tab. B. Antal personer, som åren 1891-1895 inför poliskammaren i Malmö företett kontrakt om befordran till främmande verldsdel.....	6.
Tab. C. Sjukdoms- och dödsfall i vissa sjukdomar i Malmöhus län åren 1891-1895.....	9.
3. Näringar.....	10.
Tab. D. Sockerbrukens tillverkningsmängd och vid dem sysselsatte arbetare år 1895.....	17.
Tab. E. Idkare af handverk och dermed jemförliga näringar samt deras arbetare åren 1890 och 1895.....	17.
Tab. F. Egare eller innehafvare af fabriker samt vid dem anstälde verkmästare och arbetare åren 1890 och 1895.....	17.
4. Kommunikationer och varuutbyten.....	18.
Tab. G. Passagerare- och godstrafik vid södra stambanans station i Malmö åren 1891-1895.....	20.
Tab. H. Passagerare- och godstrafik å enskilda jernvägar i Malmöhus län åren 1891-1895.....	21-22.
Tab. I. Malmö hamninrättnings inkomster och utgifter åren 1891- 1895.....	22.
Tab. K. Verksamheten vid telegrafstationen i Malmö åren 1891- 1895.....	24.
Tab. L. Uppbörden vid Malmö tullkammare åren 1891-1895.....	24.
Tab. M. I Malmö hamn lossade och lastade varor af ortens förmämsta omsättningsartiklar åren 1891 och 1895.....	24-25.
Tab. N. Fartygsrörelsen i Malmö hamn åren 1891-1895.....	26.
Tab. O. Antal kreatur, som till utrikes orter sjöledes blifvit afsända under åren 1891-1895.....	26.
Tab. P. Minuthandel med och utskänkning af spritdrycker i Malmöhus län åren 1891-1895.....	27.
5. Kameralförhållanden.....	28.
6. Politi.....	30.
Tab. Q. Antal lärare och lärjungar vid navigationsskolan i Malmö åren 1891-1895.....	31.
Tab. R. Antal lärare och lärjungar vid tekniska elementar- samt söndags- och aftonskolan i Malmö åren 1891-1895.....	31.
Tab. S. Malmöhus läns idiotanstalts inkomster och utgifter åren 1891-1895.....	32.
Tab. T. Skånska liffränte- och kapitalförsäkringsanstalten åren 1891-1895.....	33.
Tab. U. Malmö allmänna understödsförenings verksamhet åren 1891-1895.....	35.
Tab. V. Vid barnsjukhuset i Malmö vårdade barn åren 1891-1895..	35.
Tab. X. Malmö sjömanshem åren 1891-1895.....	35.
Tab. Y. Malmöhus läns förening till stöd för värnlösa och fallna, åren 1891-1895.....	35.

	Sid.
Tabellbilagor	37-74.
Tab. 1. Folkmängden i Malmöhus län åren 1891-1895.....	37.
Tab. 2. Allmänna vägar och skjutsning i Malmöhus län åren 1891-1895.....	38.
Tab. 3. Hemman och lägenheter samt stadsjordar m. m. i Malmöhus län, år 1895.....	39.
Tab. 4. Egendomar af fideikommissnatur i Malmöhus län år 1895.....	40.
Tab. 5. Egendomar tillhörande inhemska aktiebolag, i Malmöhus län år 1895.....	42.
Tab. 6. Egendomar tillhörande främmande magters undersåtar, i Malmöhus län år 1895.....	47.
Tab. 7. Fromma stiftelser, stipendiifonder, pensionsanstalter, sjukkassor och dermed jemförliga inrättningar i Malmöhus län år 1895.....	49.

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

H) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 8.

ÅREN

1891—1895.

MALMÖHUS LÄN.

1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet.

Länets *gränser* hafva under ifrågavarande period undergått förändring, derigenom att på grund af nådiga brefvet den 19 juli 1889 från och med 1891 års ingång dels Tranås socken i jordeboken öfverförts från Herrestads härad i Malmöhus län till Ingelstads härad i Kristianstads län, dels de hemman och lägenheter, hvilka enligt jordeboken utgjort den till Herrestads härad hörande delen af Tryde socken, förlagts till Kristianstads län och Ingelstads härad och dels de hemman och lägenheter, som enligt jordeboken utgjort den till Kristianstads län och Ingelstads härad hörande delen af Stora Köpinge socken, förlagts till Malmöhus län och Herrestads härad, samt att, på grund af nådiga brefvet den 20 december 1889, de hemman och lägenheter, som tillhört den till Kristianstads län och Gärds härad hörande delen af Svensköps socken, med 1891 års ingång öfverförts till Malmöhus län och Frosta härad.

Länets skulle efter genomförandet af ofvan nämnda förändringar omfatta en *areal* af 47⁹⁰ kvadratmil, deraf belöper på fastland och öar 46⁹⁰ kvadratmil och på vatten 1 kvadratmil. Med afseende på förhållandet mellan arealen af land och vatten är dock att märka, det åtskilliga företaget utförts, afseende att

genom sänkning eller uttappning af sjöar eller genom andra vattenafledningsföretag vinna odlingsbar mark, men att uppgifter om de områden, som genom dylika företag förvandlats från vatten till land, ej ega den fullständighet, att de kunnat ligga till grund för beräkning af länets omfattning härutinnan. För öfrigt skall om dessa företag blifva närmare nämndt under afdelningen för näringar.

Förutom de *regleringar af länets indelning*, för hvilka hittills redogjorts, hafva under perioden jemväl följande blifvit genomförda.

Enligt nådiga brefvet den 24 april 1890 hafva vid 1891 års början torpen Axelvoldsmölla, Brödlösa och Ruttenborg i jordeboken öfverförts från Kägeröds till Norra Svalöfs socken samt torpet Todarp tillvidare deri upptagits såsom en frälselägenhet i Norra Svalöfs socken, hvarjemte samtliga dessa fyra torp såväl i kyrkligt som i kommunalt hänseende förlagts från Kägeröds till Norra Svalöfs socken.

Jemlikt nådiga brefvet den 10 oktober 1890 hafva hemmanet nr 12 och gatehuset nr 14 Qvärlöf vid 1892 års ingång i kyrkligt och kommunalt hänseende äfvensom i jordeboken

öfverförts från Saxtorps till Annelöfs socken samt hemmanen n:r 6 och 8 Qvärlöf i enahanda hänseenden vid samma tid öfverflyttats från Annelöfs till Saxtorps socken, efter hvilken öfverföring hemmanet n:r 12 Qvärlöf skall betecknas med n:r 13.

Enligt nådiga brefvet den 1 februari 1895 hafva hemmanen n:r 1 $\frac{3}{16}$ mantal Pinan och n:r 1 $\frac{1}{3}$ mantal Jordboen jemte $\frac{1}{16}$ mantal af n:r 1 $\frac{1}{2}$ mantal Finhult öfverflyttats från Bosjöklösters till Gudmuntorps socken och i följd deraf förlagts från Frosta härads norra till samma härads vestra länsmandsdistrikt, hvarjemte hemmanet n:r 1 1 mantal Bo öfverflyttats från Gudmuntorps till Bosjöklösters socken och i följd deraf förlagts från Frosta härads vestra till samma härads norra länsmandsdistrikt.

Jemlikt nådiga brefvet den 1 maj 1891 hafva $\frac{11}{32}$ mantal n:r 3 Pålstorps samt $\frac{7}{16}$ mantal n:r 14 Örby från och med år 1892 öfverflyttats från Råhus till Qvistofta socken.

Af de framställningar till afhjelpande af oregelbundenheter i rikets indelningar, som omförmälas uti komiterades den 9 oktober 1882 afgifna underdåniga utlåtande, afse 101 Malmöhus län. Utaf dessa hafva 63 föranledt ändring i bestående förhållanden och 24 ej föranledt till någon åtgärd; hvaremot 14 ännu, såvidt Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har sig bekant, äro oafgjorda, nämligen n:r 1 om Vestra Ingelstads och Mellan-Grefvie socknar, n:r 23 om Mörarps och Kropps socknar, n:r 24 om Vikens med flere socknar, n:r 34 om Qvistofta socken, n:r 38 om Annelöfs socken, n:r 39 om Norrhvidinge socken, n:r 41 om Saxtorps socken, n:r 42 om Norra Skreflinge och Norrhvidinge socknar, n:r 53 om Hardeberga och Lunds socknar, n:r 66 om Stora Uppåkra och Knästorps socknar, n:r 76 om Högseröds och Bosjöklösters socknar, n:r 85 om Gårdstånga socken, n:r 88 om Skarhults och Borrunda socknar och n:r 101 om Löfvestads socken.

De väsentligaste oregelbundenheterna i länets indelning torde nu vara reglerade. Emellertid kvarstår fortfarande det förhållandet, att sex af länets kommuner äro delade på härad och tingslag, nämligen: Qvistofta mellan Rönnebergs härad och gamla tingslag samt Luggude härad och tingslag; Saxtorp mellan Harjagers härad och Rönnebergs härad; Annelöf mellan Onsjö härad och Rönnebergs härad; Norrhvidinge mellan Onsjö härad och Harjagers härad; Stehag mellan Onsjö härad och Harjagers härad samt Gårdstånga mellan Frosta härad och tingslag samt Torna härad och tingslag.

Beträffande länets judiciela, administrativa och kyrkliga indelning må för öfrigt nämnas: att länet räknar 7 städer, 1 köping och 241 landskommuner; att det omfattar 7 domsagor och 8 tingslag, 6 fögderier, 26 länsmandsdistrikt och 13 härad; att prosterierna eller kontrakten äro till antalet 12 och pastoraten 135 samt att de kyrkliga kommunerna bestå af 10 stadsförsamlingar och 242 landsförsamlingar.

Uti samtliga domsagor äro de särskilda häraderna samman slagna till ett tingslag med undantag för Torna och Bara härads domsaga.

I städerna Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg och Ystad är magistraten, men för Trelleborg samt Skanör med Falsterbo Kungl. Maj:ts Befallningshafvande öfverexekutor.

Länet utgör ett landstingsområde, dit emellertid Malmö stad ej hör. Det har under slutet af perioden representerats i Riksdagen af 12 ledamöter i Första kammaren och 19 i Andra kammaren.

Vid val till riksdagsman i Andra kammaren tillämpas det omedelbara valsättet i samtliga landsbygdens valkretsar med

undantag för Bara härad, der det medelbara valsättet fortfarande är gällande.

Den inom länet förlagda militärstyrkan tillhör 1:sta arméfördelningen samt utgöres af Kronprinsens husarregemente, en del af Kungl. Skånska husarregementet, en del af Kungl. Skånska dragonregementet, en del af Kungl. Vendes artilleriregemente, Kungl. Vendes trängbataljon, en del af Kungl. Norra Skånska infanteriregementet och en del af Kungl. Södra Skånska infanteriregementet; hvarjemte i värnpligtsafseende länet omfattar större delen af Södra Skånska infanteriregementets inskrifningsområde med 2 bataljonsområden och Norra Skånska infanteriregementets 2:dra inskrifningsområde med 1 bataljonsområde. Genom särskilda nådiga beslut har blifvit bestämdt, att Kronprinsens husarregemente, deraf halfva styrkan för närvarande är förlagd till Helsingborg, skall från den 1 oktober 1897 i sin helhet förläggas till Malmö, att deremot Kungl. Skånska husarregementets skolor skola förläggas från Herrevadskloster till Helsingborg, att Kungl. Skånska dragonregementets skolor skola förläggas till Ystad samt att Kungl. Vendes trängbataljons förläggningssort i stället för Karlsborg skall vara Landskrona, derifrån den der förlagda afdelningen af Kungl. Vendes artilleriregemente skall förflyttas till Kristianstad.

I afseende å helsovården är länet deladt i 5 provinsialläkaredistrikt: Malmö, Helsingborgs, Anderslöfs, Hörby och Åsums; hvarjemte finnas 10 extra provinsialläkaredistrikt, nämligen Trelleborgs, Hvellinge, Eslöfs, Löberöds, Teckomatorps, Svedala, Skurups, Höganäs, Bjufs och Veberöds.

Genom nådiga brefvet den 19 oktober 1894 har riket indelats i 5 tienstgöringsdistrikt för yrkesinspektörer, och tillhör Malmöhus län det södra distriktet.

I fråga om tullväsendet tillhör länet Södra distriktet med tullkammare i Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg, Ystad och Trelleborg jemte tullstationer i Skanör och Höganäs; och anmärkes, att tullkammaren i Lund blifvit under perioden inrättad.

Malmöhus län omfattar beträffande skogsväsendet ett revir, tillhörande, jemte Kristianstads, Blekinge och Hallands län, Södra distriktet.

Angelägenheten att för de köpingsliknande samhällen, som tid efter annan uppstå vid jernvägsstationer eller på andra platser, ordna vissa af de kommunala förhållandena på ett sätt, som tillfredsställer dessa samhällens behof mera, än som med tillämpning af de för landsbygden gällande bestämmelser är möjligt, har jemväl under den gångna perioden varit föremål för Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes uppmärksamhet, och åtskilliga beslut i dylika ärenden hafva meddelats.

Så har, efter det Kungl. Maj:t enligt nådiga bref den 25 september och den 16 oktober 1891 godkänt Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 15 november 1890, hvarigenom förklarats, att ordningsstadgan för rikets städer samt helsovårdsstadgan för riket, i hvad den afser stad, skulle i tillämpliga delar gälla för visst område af Bjufs socken, Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 8 december 1891 för detta område, benämndt Bjufs municipalområde, fastställt ordningsföreskrifter, att tillämpas från och med år 1892.

Likaledes har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 22 april 1891 utfärdat ordningsföreskrifter för Höganäs municipalområde, omfattande Höganäs fiskläge och vissa andra delar af

Väsby socken, inom hvilket område enligt Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes den 22 mars 1890 meddelade, af Kungl. Maj:t den 12 december 1890 gillade beslut, ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer skola i tillämpliga delar vara gällande. Tillika har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 4 april 1893 för området fastställt byggnadsordning. Enligt tidigare meddeladt beslut tillämpas jemväl helsovårdsstadgan inom området.

Sedan Kungl. Maj:t enligt nådiga skrivelser den 28 november 1890 och den 5 mars 1891 godkänt Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 15 april 1890, hvarigenom förordnats, att ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer äfvensom helsovårdsstadgan, i hvad den afser stad, skola tillämpas inom visst område af Helsingborgs landsförsamling, benämndt Helsingborgs municipalsamhälle, har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 17 november 1891 utfärdat ordningsföreskrifter för området samt för detsamma fastställt brandordning den 12 mars 1895 och byggnadsordning den 24 juli samma år.

Enligt nådigt bref den 14 september 1894 har Kungl. Maj:t godkänt Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 18 maj samma år, hvarigenom förordnats, att helsovårdsstadgan, i hvad den afser stad, skall tillämpas å Köpinge by inom Råhus socken.

Enligt nådiga bref den 20 december 1894 har Kungl. Maj:t godkänt Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 4 september samma år, hvarigenom förklarats, att ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer äfvensom helsovårdsstadgan för riket, i hvad den afser stad, skola gälla inom visst område af Hörby socken, benämndt Hörby municipalsamhälle; och har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 21 september 1895 för området utfärdat ordningsföreskrifter.

Nyssenämnda stadgar hafva jemväl bringats till tillämpning inom Vestra Sallerups municipalsamhälle af Vestra Sallerups socken genom Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 9 maj 1894, godkänt af Kungl. Maj:t enligt nådiga bref den 17 och 24 augusti samma år; och har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 1 april 1896 utfärdat ordningsföreskrifter för området samt den 29 mars 1895 för detsamma fastställt byggnadsordning.

Slutligen hafva meranämnde stadgar genom Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 20 februari 1895 förklarats skola gälla inom visst område af Skurups socken, benämndt Skurups municipalsamhälle, hvilket utslag godkänts af Kungl. Maj:t enligt nådiga bref den 21 juni och den 5 juli samma år.

För öfrigt tillämpas, på grund af under tidigare perioder fattade beslut, ordningsstadgan, byggnadsstadgan, brandstadgan och helsovårdsstadgan, i hvad den afser stad, inom Råå och Limhamns fisklägen samt Eslöfs köping.

Genom nådiga bref den 12 maj 1892 och den 20 april 1894 hafva fastställts ändringar i den för Eslöfs köpings bebyggande gällande planen. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har den 20 mars 1895 fastställt ny byggnadsordning för nämnda köping. Den 27 juni 1895 har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt tillägg till byggnadsordningen för Limhamns municipalområde, afseende att under vissa vilkor byggnader af trä få uppföras.

Frågan om Luggude härads tingsstads förflyttning från Mörarp till Helsingborg har under perioden blifvit slutligen af-

gjord, och uppförandet af nytt tingshus med häradshäkte å en af Helsingborgs stad inköpt tomt har påbörjats.

Angående anordningar i städerna, som afse dessas indelning och bebyggande, administration, ordningsföreskrifter m. m., jemnas följande redogörelse.

Malmö. Den för indelningen i kvarter antagna nummerordningen har blifvit utsträckt till två mindre delar af Södra Förstaden, hvilka blifvit upptagna såsom kvarteren nr 42 Rosqvistska stiftelsen och nr 43 Mon Bijou.

De andelar af stadsdelen Södervärn, som utgjort kvarteren Emil och Fredrik, hafva jemte angränsande gator blifvit sammanförda till en fastighetskomplex under benämningen Stenbocken.

De i senare tider tillkomna kvarteren nr 27 Tigern och nr 40 Morkullan å Södra Förstaden samt kvarteret nr 6 Folke å Östra Förstaden hafva under perioden blifvit bebyggda.

För staden hafva under perioden fastställts ny brandordning, särskild helsovårdsstadga, stadga för barn, som nattetid idka viss försäljning, instruktion för stadsläkaren och stadsdistriktsläkarne, instruktion och taxa för stadsarkitekten samt reglemente och taxa för dragarelagen.

Genom nådigt bref den 19 juli 1895 har Kungl. Maj:t, för att möjliggöra, det vid riksdagsmänna-, stadsfullmäktige- med flere val, hvilkas förrättande är eller kan varda magistraten ålagdt, förrättningarne må kunna samtidigt ega rum å flere olika lokaler, berättigat magistraten att förordna magistratssekreteraren och stadsnotarierna att såsom valförrättare biträda vid berörda val.

Lund. Genom nådigt bref den 31 maj 1895 har fastställts ändring i den för staden gällande planen, uti hvilken intagits den mellan Stora Södergatan och Prennegatan belägna sträckan af Södra Esplanaden. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har fastställt år 1891 reglemente för enskilda kloakledningar i staden. år 1893 stadga rörande uppsamling och bortforsling af afträdesorenlighet, sopor och afskräden samt år 1895 reglemente och taxa för de vid tullpackhuset i Lund anstälde dragare.

Genom nådigt bref den 21 juli 1893 har Kungl. Maj:t fastställt särskild ordning att lända till efterrättelse vid prestval i Lunds stads- och landsförsamlingar.

Landskrona. Enligt nådigt bref den 21 april 1893 har i planen intagits under benämningen Villaqvarteret Karlslund vissa delar af jordlotterna Nyvång och Plantörsjorden, hvarjemte Kungl. Maj:t den 20 april 1894 fastställt ändring i stadsplanen, afseende utdragning af 3 gator, kvarteret Karl XV:s delning i 2 kvarter och kvarteret Damhagens utläggning till plantering.

Åren 1891 och 1893 har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt ändringar uti den för staden gällande byggnadsordning, och år 1892 har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt ny taxa för sotare i staden, hvarjemte af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande meddelats fastställelse år 1892 a hamnordning för staden och år 1893 å stadgar angående beredning, tillverkning och handel med matvaror.

Helsingborg. Genom nådigt bref den 27 februari 1891 har fastställts plan för omreglering af kvarteren Öresund och Husaren och genom nådiga brefvet den 30 mars 1895 har i stadsplanen såsom ny stadsdel intagits det område, som består af kvarteren Kristinehall, Torpet, Halltorp, Viadukten och Sylvia.

Den 18 september 1893 har Kungl. Maj:t bestämt, att afgift för houppteckningar med en procent och för arfskiften med en half procent skall beräknas efter behållningen i boet.

Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har meddelat fastställelse år 1891 å reglemente och taxa för åkare i staden, år 1894 å ordningsföreskrifter rörande velocipedåkning samt år 1895 å ny brandordning och å taxa jemte reglemente för vägare.

Ystad. Quarteren Cedern och Häggen, tillhörande den del af Östra Förstaden, som år 1888 indelats i tomter, hafva under perioden delvis blifvit bebyggda som stad.

Af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har meddelats fastställelse år 1892 å stadga angående besigtning af fläsk och kött af svin samt år 1894 å instruktion och taxa för stadens vågmästare och vägare.

Trelleborg. Genom nådigt bref den 12 oktober 1894 har faststälts aflöningsstat för stadens magistrat.

Skanör med Falsterbo. Efter den eldsvåda, som år 1885 öfvergick Skanör, har den för samhället fastställda nya stadsplanen blifvit genomförd för större delen af samhället.

Angående länets *naturliga beskaffenhet* må nämnas, att det omgifves af Kristianstads län, Öresund och Kattegat. Längden från länets nordligaste punkt Kullafyr till dess sydligaste ort, Smyge fiskläge, är 11½ gamla mil eller 123 kilometer och dess största bredd är omkring 6 gamla mil eller 64 kilometer.

De största sjöarne inom länet äro Ringsjön i Frosta och Vombsjön i Färs härad. Bland öfriga sjöar må nämnas Kranke-sjön och Silfåkrasjön i Torna härad samt Yddinge, Fjällfota, Börninge, Björkesåkra, Söfde, Snogeholms, Ellesta och Krageholms sjöar. Föرنämsta vattendraget är Kjeffingeån, som upp-rinner dels på gränsen mellan Färs och Herrestads härad och dels i Albo härad af Kristianstads län, genomflyter Malmöhus län från öster till vester, hvarunder den upptager flere mindre

grenar, samt utfaller i hafvet nära Barsebäck. Vidare märkas Vegeholmsån i gränsen mellan Kristianstads och Malmöhus län, Saxån, Höjeån, Segeån och Köpingsån äfvensom Rönneå, som utgör aflopp för Ringsjön och som före sitt inträde i Kristianstads län genomflyter Onsjö härad.

Länet utgör hufvudsakligen ett enda stort slättland, delvis något kuperadt. Dock förekomma enstaka höjdsträckningar, såsom Söderåsen, Linderödsåsen, Romeleåsen, hvilken mera bekanta punkt Romeleklint i Gödelöfs socken af Torna härad är belägen 176 meter öfver hafvet, samt slutligen den omkring 16 kilometer långa Kullabergsåsen, sträckande sig utmed Skelder-viken från fiskläget Råkekroken i Jonstorps socken till Luggude härad's yttersta spets Kullafyr. Kullabergs högsta punkt Högg-kullen skall hafva en höjd af 188 meter öfver hafvet.

Jordmänen är i allmänhet ytterst bördig. Slätterna kring Landskrona, Helsingborg, Lund, Malmö och Trelleborg eller Rönnebergs härad och södra delen af Onsjö härad, det hufvudsakliga af Harjagers och Luggude härad, en del af Torna härad samt Bara, Oxie, Skytts, Vemmenhögs och Ljunits härad, der jordmänen består af lera eller lerblandad mylla, höra till Sveriges fruktbaraste trakter, hvaremot svagare jord förekommer i östra delen af Torna och sydvestra delen af Färs härad, hvarest den till stor del utgöres af sandmylla, äfvensom i norra delarne af Frosta och Herrestads härad samt östliga delarne af Färs och Frosta härad, der vid sluttningen af Linderödsåsen grusmylla på grusbotten flerestades förekommer såsom den allmännaste jordmänen.

Något under perioden utkommet arbete, innefattande beskrifning öfver länet, är ej att anmäla.

I Malmö utgifves årligen en adresskalender. Angående *medeltemperatur* och *nederbörden* under perioden har från Akademiska Observatoriet i Lund meddelats den i *tabell A* intagna öfversigt.

Tab. A. Medeltemperaturen och nederbörden i staden Lund åren 1891—1895.

År.	Januari.	Februari.	Mars.	April.	Maj.	Juni.	Juli.	Augusti.	Sept.	Oktober.	Nov.	Dec.	Hela året.
<i>Medeltemperatur (gr. Cels.).</i>													
1891	-3.6	-0.3	+0.3	+4.4	+10.3	+14.2	+17.3	+14.1	+12.9	+9.5	+2.6	+1.9	+7.0
1892	-1.7	-0.9	-0.1	+4.7	+10.5	+13.7	+14.9	+15.5	+12.5	+7.0	+3.6	-2.0	+6.5
1893	-7.4	-3.4	+1.5	+5.9	+9.9	+15.0	+17.4	+15.9	+11.2	+8.9	+2.4	+2.2	+6.6
1894	-0.7	+0.6	+3.1	+7.6	+10.7	+14.9	+17.7	+14.8	+10.2	+6.4	+6.3	+2.2	+7.8
1895	-2.4	-6.1	+0.1	+6.4	+11.9	+14.9	+15.5	+15.6	+13.0	+6.7	+4.0	0.1	+6.6
<i>Nederbörd (millimeter).</i>													
1891	51.5	19.8	50.3	19.8	45.2	51.7	91.6	144.9	50.9	76.3	46.2	72.4	720.6
1892	48.6	21.7	21.0	53.0	50.8	80.9	18.9	85.1	83.8	95.4	10.7	42.7	612.6
1893	34.1	78.3	25.5	12.1	34.8	17.8	64.2	69.0	57.6	108.5	66.0	36.8	604.7
1894	40.7	51.2	41.4	96.7	66.8	8.8	98.4	79.0	50.1	78.8	50.7	51.4	714.0
1895	29.4	28.9	57.2	16.8	38.1	35.0	114.1	117.8	11.7	102.2	70.5	51.7	673.4

2. Invånare.

På sätt **tabellen 1** närmare utvisar, utgjorde länets kyrkoskrifna *folkmängd* vid utgången af år 1895 383,203 invånare, deraf 186,601 manliga och 196,602 qvinliga, medan den mantalsskrifna folkmängden samtidigt uppgick till 381,322, nämligen 184,760 manliga och 196,562 qvinliga invånare.

Den mantalsskrifna folkmängden är sålunda något mindre än den kyrkoskrifna och detta såväl å landsbygden som i städerna i allmänhet. Endast i städerna Lund och Skanör med Falsterbo äfvensom i Trelleborg öfverstiger den mantalsskrifna folkmängden den kyrkoskrifna. I Lund synes detta förhållande hafva framträtt skarpare efter utfärdandet af nådiga förordningen om mantalsskrifning den 6 augusti 1894. Man finner, att det egentligen är å qvinkönets sida, som öfverskottet i Lund anträffas.

Af den kyrkoskrifna folkmängden bo 267,054 å landet och 116,149 i städerna. Landsbygden är i allmänhet tätt befolkad; på hvarje kvadratkilometer komma 56 invånare. I de olika häraderna är *folkmängdstätheten* ganska olika. Så komma på 1 kvadratkilometer:

Oxie härad	95 invånare	Bara härad	63 invånare
Harjagers »	76 »	Torna »	49 »
Luggude »	72 »	Färs »	43 »
Skytts »	69 »	Herrestads »	43 »
Ljunits »	66 »	Onsjö »	42 »
Vemmenhögs »	64 »	Frosta »	34 »
Rönnebergs »	64 »		

Länets folkmängd, som vid utgången af år 1890 var 368,817 invånare, har under perioden *ökats* med 14,386 invånare. Å landsbygden, som år 1890 räknade 260,954 invånare, har ökningen varit 6,100 personer, och i städerna, der år 1890 invånareantalet uppgick till 107,863, har ökningen varit 8,286 personer. Folkökningen, som för länet varit ungefär 3% , har på landet endast utgjort ungefär 2% , men i städerna bestigit sig till omkring 7% . Med undantag för Skanör med Falsterbo, der folkmängden synes vara stadd i ett jemnt tillbakagående, har folkökning egt rum i samtliga städer. I Lund har folkökningen jmförelsevis varit minst. I kuststäderna har den varit större och temligen jemnt fördelad.

Å landsbygden hafva förhållandena varit mycket olika. Folkminskning har egt rum inom Färs, Frosta, Onsjö, Vemmenhögs, Ljunits och Herrestads härad med tillhoppa 2,549 personer. Befolkningen har åter ökats i öfriga härad med 8,649 personer. Inom några af dem har folkökningen varit ganska stark, såsom framgår af följande öfversigt:

	Inv. 1890.	Inv. 1895.	Ökning.
Oxie härad	21,461	21,742	3,281
Harjagers »	14,899	16,167	1,268
Luggude »	47,157	48,994	1,837

Denna folkökning har emellertid egt rum i några få socknar, der industriel verksamhet förekommer. Så ökades folkmängden inom Oxie härad i Hyllie (Linhamn) med 1,046, i Vestra Skreflinge (Sofielundshusen) med 988, i Fosie med 170, i Svedala med 548 och i Hököpinge med 355, inom Harjagers härad i Vestra Sallerup och Eslöfs köping med 657 och i Keflinge med

509 samt inom Luggude härad i Ekby (Skromberga) med 914, Råhus med 465 och Höganäs bruksförsamling med 347 invånare. Äfven inom andra härad finnes en eller annan ort med stark folkökning. Så må nämnas i Bara härad Burlöf (Arlöfs sockerbruk) med ökning af 508 personer, i Skytts härad Trelleborgs landskommun med ökning af 486 personer, i Torna härad Lackalänga med en ökning af 366 personer, i Rönnebergs härad Norra Svalöf med en ökning af 203 personer och i Frosta härad Hörby med en ökning af 197 personer. Inom öfriga socknar har folkmängden ökats endast obetydligt eller ock minskats. I ett stort antal socknar är folkmängden nu mindre än år 1860 och i ett par mindre än år 1805. Folkminskningen har fortgått i en del socknar från år 1860, i andra från ännu tidigare tid, såsom från år 1850 eller år 1840. Om företeelsen i mycket beror af dåliga konjunkurer för landtbruket, kan den dock äfven hafva sin grund deri, att jordbruket, der maskiner allt mer kommit till användning, ej kräfver så många arbetare som fordom; och der, hvarest inom länet odling af sockerbetor i vidsträckt mån förekommer, användas för skötseln af desamma tillfälliga arbetsbiträden, mestadels från Småland, hvilka infinna sig vid varen och efter betornas upptagande återvända till hemorten.

Förändringen af städernas folkmängd visas af följande tal:

	År 1805.	År 1860.	År 1890.	År 1895.
Malmö	4,932	18,919	48,504	52,470
Lund	3,224	8,412	15,023	15,667
Landskrona	3,776	5,703	12,253	13,269
Helsingborg	1,955	5,333	20,410	22,269
Ystad	2,648	5,324	8,235	8,933
Trelleborg	—	—	2,360	2,518
Skanör med Falsterbo	718	1,137	1,078	1,023
Summa	17,253	44,828	107,863	116,149

Den starka folkökning, som egt rum inom städerna, och särskildt i några af dem, beror hufvudsakligen på den kraftiga utvecklingen af deras handel och industri, som kräfva ökade arbetskrafter och därför äfven erbjuda tillfälle till arbetsförtjenst at talrika skaror af såväl arbetsklassen som andra samhällsmedlemmar. För embets- och tjänstemän och äldre personer, som skola lefva af sina penningar, och af dem äfven personer af hemmanssegareklassen, erbjuda städerna många fördelar. Städerna med deras skenbart högre arbetspriser, tillfällen till större frihet för arbetarne och mångahanda tillfällen till förströelser torde dock stundom å arbetaren från landet utöfva en större dragningskraft, än af förhållandena rättfärdigas, och den starka inflyttningen från landet innebär äfven en fara för ökandet af städernas fattigvårdstunga.

Förhållandet i afseende å födelser och dödsfall har ej företett några egendomligheter. Under perioden likasom under de närmast föregående är det *emigrationen*, som bestämt, om folkökningen skulle blifva större eller mindre. Enligt den officiella statistiken utvandrade från länet: 3,059 personer år 1891, 3,268 år 1892, 2,432 år 1893, 1,188 år 1894 och 1,463 år 1895.

Det stora antalet utvandrare går till Norra Amerika. Dit utvandrade från länet 2,240 personer år 1891, 2,381 år 1892, 1,790 år 1893, 579 år 1894 och 797 år 1895. Dernäst vänder

sig utvandringen till Danmark, som fick från länet mottaga 613 utvandrare år 1891, 718 år 1892, 508 år 1893, 483 år 1894 och 533 år 1895.

En ej obetydlig del af utvandringen från riket går öfver Malmö. Härför redovisas närmare i *tabell B*.

Den utvandring, som i denna redogörelse afses, förmedlas genom utvandrareagenter, antagna enligt nådiga förordningen den 4 juni 1884. Under år 1895 funnos inom länet 21 ombud för 10 olika, utom länet bosatte utvandrareagenter.

Med de anförda uppgifterna må jämföras de af polisen i Köpenhamn lemnade uppgifter. Enligt dessa befordrades från Köpenhamn till Amerika följande antal svenska utvandrare, nämligen: 3,518 år 1891, 2,787 år 1892, 2,250 år 1893, 725 år 1894 och 612 år 1895. Samtidigt hade följande antal svenskar i Köpenhamn erhållit »opholdsbog», nämligen: 770 år 1891, 902 år 1892, 885 år 1893, 663 år 1894 och 657 år 1895.

Under femårsperioden hafva till länet *invandrat*:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Från Nordamerika	150	222	269	406	348
Från Danmark	426	508	459	430	457
Från öfriga länder	101	145	158	145	116
Summa	677	875	886	981	921

Tab. B. Antal personer, som åren 1891—1895 inför polis-kammaren i Malmö företett kontrakt om befordran till främmande verldsdel.

Hemorten.	År 1891.	År 1892.	År 1893.	År 1894.	År 1895.
Stockholms stad	74	34	33	4	11
Stockholms län	22	9	10	—	1
Uppsala »	1	10	5	—	—
Södermanlands »	40	10	5	2	—
Östergötlands »	127	27	34	4	2
Jönköpings »	37	50	60	11	5
Kronobergs »	911	996	700	154	231
Kalmar »	480	465	334	65	162
Gotlands »	39	47	64	1	1
Blekinge »	970	916	709	170	234
Kristianstads »	1,371	1,391	868	172	296
Malmöhus »	1,380	1,377	792	156	204
Hallands »	16	25	8	10	3
Göteborgs och Bohus »	6	7	—	1	—
Elfsborgs »	4	3	1	1	—
Skaraborgs »	4	2	7	—	—
Vermlands »	2	3	2	1	1
Örebro »	4	4	6	—	2
Vestmanlands »	14	19	5	—	—
Kopparbergs »	13	3	7	—	—
Gefleborgs »	97	6	4	—	1
Vesternorrlands »	521	43	10	—	—
Jemtlands »	41	—	1	1	—
Vesterbottens »	1	—	—	—	—
Norrbottens »	3	2	—	—	1
Utlandingar	499	580	490	492	741
Summa	6,677	6,029	4,215	1,245	1,896

Under de sista åren har således utvandringen till Nordamerika alltmer aftagit, samtidigt med att invandringen derifrån något stigit, så att år 1894 skillnaden mellan in- och utflyttade var föga afsevärd. Detta förhållande tillskrifves den mindre goda ekonomiska ställning, som under de senare åren varit rådande i Nordamerikas Förenta Stater och som för allmänheten blifvit kunnig genom klagomål öfver de svårigheter, hvilka mötte utvandrarna. I den utvandring, som egt rum, hafva ogifta kvinnor ingått i en jämförelsevis betydande mängd. Detta torde utvisa, att, om än tillfälle till arbetsförtjenst minskats, de svenska pigorna likväl icke haft svårt att vinna anställning såsom tjänstehjon i hemmen.

Från ett håll erinras emellertid om det förhållande, att många ynglingar i värnpligtsåldern utvandra utan nådigt tillstånd dertill och således utan att inräknas i de officiella uppgifterna om invandringen. Medhafva de prestbetyg, är detta utfärdadt för flyttning till annan församling inom riket. Väsentligen torde dock värnpligtens inflyttande på utvandringen inskränka sig dertill, att ett jämförelsevis stort antal ynglingar utflytta i åldersklassen 20—21 år och således välja tiden för utflyttningen så, att de undgå vapenöfningen.

Den minskade utvandringen och den uppgifna anledningen till minskningen bestyrka det i föregående berättelse framhållna förhållande, att hufvudsyftet med utvandringen måste antagas vara sträfvan det efter förbättrade villkor och hoppet att ernå en i ekonomiskt hänseende mera oberoende ställning, än som i hemlandet anses kunna vinnas.

De inflyttande torde till största delen bestå af svenskar, som återvända till fäderneslandet. Med all säkerhet torde detta kunna utsägas om de från Nordamerika inflyttande. Af danskar och tyskar åter finnas några anställda vid fabriker, såsom t. ex. vid sockerbruken. Under åren 1891—1895 hafva endast 75 personer inför Kungl. Maj:ts Befallningshafvande aflagt tro- och huldhetssåsom svenske medborgare.

Om man afser från ett antal danskar och tyskar, som vanligen i andra generationen till språk och tänkesätt blifva svenskar, finnes egentligen intet annat främmande befolkningselement än det judiska. Vid slutet af år 1895 uppgifves antalet judar i Malmö till 292 och i Landskrona till 57. Antalet i öfriga städer är okänt.

Af s. k. tattare finnas ej många inom länet.

Förutom judar, hvilka i Malmö ega begravningsplats och församlingssal samt ämna bygga kyrka, må af *främmande trosbekännare* först nämnas katolikerna. Dessa ega i Malmö egen församling med 165 medlemmar, egen kyrka, ett år 1894 uppfördt skolhus och föreståndare, som genom nådigt bref den 29 januari 1895 fått sig uppdragen civilregistrering af församlingsmedlemmarne. I Landskrona uppgifves katolikernas antal till 13.

Metodister finnas i Malmö, der antalet är 261, i Landskrona till ett antal af 78, med egen erkänd församling (Betel-metodistepiskopalförsamlingen), i Helsingborg, der de hafva Betaniakapellet, i Bjuf, Harlösa och Gårdstånga samt i Lund, der deras antal uppgifves vara minskadt.

Baptister finnas i Malmö till ett antal af 182 med egen kyrka och församlingsskola samt omtalas jemväl såsom befintliga dels i Luggude härad och dels i Keflinge, Skurup, Långaröd och Östraby.

Mormoner omtalas endast från Malmö, der de sägas räkna 199 medlemmar. Eljest omtalas de ej och i en berättelse säges till och med, att de ej mer finnas.

Från ett eller annat håll omnämnas frireligiöse och waldenströmare. Derjemte utöfvas religiös verksamhet af missionsföreningar och lekmannapredikanter, hvilka på ett eller annat ställe synas vinna större tillslutning. Så finnas inom Luggude härad 28 och i Limhamn 4 missionshus. Sedan missionshuset i Eslöf blifvit såldt, bygges utanför köpingen en kyrka för frikyrklige.

Från något håll klagas öfver, att lekmannaverksamheten medför kyrklig söndring, så att kyrkorna ej besökas, utan missionshusen. På det hela måste dock framhållas, att den kyrkliga söndringen är vida mindre än på de flesta andra ställen. Äfven eljest har från ett håll sagts, att kyrkorna mindre besökas och att söndagarne användas till lustfärder.

Det utilitistiska samfundet har under perioden icke gjort sig inom länet bemärkt.

Frälsningsarmén har utöfvat verksamhet inom alla länets städer och här och der på landsbygden, såsom i Limhamn, Eslöf, Hven, Råå och Höganäs. Malmö torde vara arméns viktigaste punkt. Der hållas möten nästan hvarje dag och har armén der inrättat ett herberge för husvilla män med 120 platser. Medlemmarnes antal uppgifves i Landskrona till 53, i Ystad till 54 och i Trelleborg till 80 å 90. Om det än må medgifvas, att föreningen verkat något godt genom en eller annan individs höjande eller motverkandet af materialismen, så är dock dess å sinnena riktade verksamhet icke i allo förmånlig. Det klagas öfver, att verksamheten icke har något inflytande på religiositeten, att sammankomsterna besökas af nyfikenhet eller begär efter nöjen, ja till och med af personer, som göra religionen till föremål för skämt, samt att sammankomsterna föranleda oordningar.

I fråga om *sedlighet* har i en eller annan af de till Kungl. Maj:ts Befallningshafvande inkomna uppgifter antydts en förbättring af förhållandet. Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tror äfven, att befolkningen är sansad, laglydig och besjälad af en god anda samt att de företeelser, som slagsmål och brott, hvilka antyda ett motsatt förhållande, äro sådana, som inom hvarje tätare sammanträngd befolkning förekomma. I fråga om förhållandet mellan könen torde dock någon förbättring ej vara att omförmåla. Den slappa uppfattning, som framträder i samtidens skönlitteratur, torde äfven hafva gjort sig gällande hos en del af befolkningen. Antalet oäkta barn, som år 1895 var öfver 11 % af samtliga födde, visar sådant. Dermed sammanhänger äfven de — visserligen ej så talrika — fallen af barnamord, eller då ogift qvinna affidit af fosfor, som intagits för fosterfördrifning. Tyvärr saknas ej exempel på, att annan form af fosterfördrifning blifvit använd. Så lyckades det år 1892 att om biträde vid fosterfördrifning öfverbevisa en barnmorska, som en tid torde hafva utöfvat en beklaglig verksamhet.

Egentligt *lönkrögeri* lär ej vidare förekomma. Hvad man åter kan klaga öfver är kringförandet af öl genom ölutkörare, hvilka afyttra varan å vägen, der drycken äfven stundom förtäres. *Dryckenskapen* anses emellertid hafva under perioden aftagit. Sådant får tillskrifvas dels lagstiftningen och dess handhafvande, hvarigenom åsyftats att begränsa tillgången på rusdrycker synnerligen vid de tillfällen, då missbruk af desamma företrädes-

vis varit att befara, och dels och i än högre grad den allmänna uppfattningen, som alltmer ogillar den, som uppträder berusad. Å en ort med så stor befolkning och så liflig rörelse som Malmöhus län kan tillgången till starka drycker dock ej undanrödjas. Så funnos under försäljningsåret 1894—95 inom städerna och köpingen Eslöf 19 rättigheter till minuthandel med och 85 rättigheter till utskänkning af bränvin samt å landet 3 rättigheter till minuthandel med och 27 rättigheter till utskänkning af bränvin. Af de sistnämnda utöfvades 15 på grund af gästgifverprivilegier. Samtidigt funnos i städerna och köpingen 70 och å landsbygden 36 rättigheter till utskänkning af vin eller maldrycker. Efter utfärdandet af förordningen den 2 juni 1893 hafva 118 personer i 55 landskommuner erhållit tillstånd att försälja vin eller maldrycker till afhentning i mindre mått än tio liter. Enligt uppgift till den komité, som hade att afgifva förslag till beskattning af maldrycker, funnos år 1890 inom länet 98 bryggerier, som afverkade 3,518,972⁷ kilogram malt samt tillverkade 90,868² hektoliter öl och 91,109¹ hektoliter svagdricka. Hvarken antalet bryggerier eller tillverkningen torde hafva minskats. Befolkningen har således haft tillfälle att erhålla såväl sprit- som maldrycker. Hos en jemförelsevis behållen befolkning ingä dock maldryckerna och till en del äfven spritvarorna — måttligt njutna — i den dagliga kosten, och under sådana förhållanden utöfva dryckerna mindre lockelse till missbruk, än då de tillfälligtvis bjudas den dervid ovane. Vid tillfällen såsom landtbruksmöten, då tusentals personer samlats, märkes knappast någon berusad, ehuru starka drycker finnas att tillgå. Det antal — 1,381 år 1894 — som fälts till ansvar för fylleri, består till en del af en samling förolyckade individer, hvilka en hvar flere gånger årligen omhändertagas af ordningsmagten.

Den här öfvan omförmålda förändrade uppfattningen i fråga om dryckenskap torde i viss mån få tillskrifvas den verksamhet, som utöfvas af *nykterhetsföreningar*, såsom Verldsgoodtemplarorden, Nationalgoodtemplarorden, Templarorden och Blåbandsföreningar. För samma ändamål hafva äfven verkat Kristliga föreningen af unge män och Kristliga föreningen af unga qvinnor. Det vill dock synas, som om goodtemplarorden icke blott bekämpade dryckenskapen, utan t. ex. vid val uppträdde såsom ett politiskt parti.

Om antalet loger och deras medlemmar meddelas följande uppgifter. I Malmö hafva Verldsgoodtemplarne eget hus, 8 loger och omkring 600 medlemmar samt Nationalgoodtemplarne omkring 300 medlemmar. I Helsingborg räknar Goodtemplarorden 621 och Templarorden 3- å 400 medlemmar. I Landskrona har Goodtemplarorden 8 loger med 762 medlemmar. I Ystad finnas 690 Goodtemplare, 150 medlemmar af Templarorden och 1 ungdomstempel med 220 medlemmar. I Trelleborg räknar Verldsgoodtemplarorden 70, Templarorden 130 och Blåbandsföreningen 100 medlemmar. Inom Luggude härad finnas 27 Goodtemplarloger, 6 ungdomstempel, 3 tempel af Templarorden och 2 Blåbandsföreningar, hvilka alla tillhoppa räkna omkring 1,400 medlemmar. Goodtemplare omtalas vidare från Lund och ett och annat ställe å landet.

Byggnadsverksamheten har under femårsperioden varit afsevärd såväl med hänsyn till antalet och storleken af de byggnader, som uppförts, som till byggnadssättet och arten af byggnadsämnen, hvartill numera vid mer monumentala byggnader användes fasadtegel från Skromberga, Böringe, Yddinge eller

andra ställen. Bland verkställda ny- eller ombyggnader må nämnas Allhelgonakyrkan i Lund, Gustaf Adolfskyrkan i Helsingborg, kyrkorna i Villie, Vestra Tommarp, Vestra Sallerup, Mellan-Grefvie, Öja, Remmarlöf, Bjershöj och Hörby, rådhusbyggnad i Helsingborg, kavallerietablisement i Malmö och Ystad, sjukhus i Malmö och Trelleborg, asyl i Lund, utvidgning af statsbanestationen i Malmö, byggnad för tekniska skolan i Malmö, brandstation derstädes, elementarläroverksbyggnad i Lund samt slottsbyggnad å Trolleås och Hjuläröd. I allmänhet omtalas från städerna, der byggnadsverksamheten varit ganska omfattande och påkallad af ökad befolkning, att husen uppföras solidare, prydligare och med bekvämare inredning. Äfven från landet omtalas, att husen byggas varaktigare och prydligare. I stället för de gamla lerhusen börjar man bygga boningshusen af brändt tegel och uthusen af korsvirke och tegel. I sydvestra Vemmenhöj användes äfven flintsten, som erhålles vid kalkbrytning. Taken täckas med halm, tegel, papp eller spån. Att byggnadsverksamheten varit betydlig, framgår äfven deraf, att, såsom under kameralförhållanden närmare påvisas, taxeringsvärdet å »annan fastighet» under perioden ökats med omkring trettio millioner kronor.

Hvad angår *kläde- och Skyttegillens* rättar sig naturligtvis hvardagsdräkten efter arbetets beskaffenhet. Helgdagsdräkten åter har alltmer undergått förändring i den riktning, att egendomligheter försvinna, fabriksstyger användas i stället för de hemväfda, skillnaden mellan stad och land utjemnas samt allmogens drägt till snitten mer närmar sig herremannens. Detta sistnämnda gäller dock företrädesvis förmiddagsdräkten, ty visserligen bäres i festligare lag fracken af en eller annan hemmansegare, men allmänligen sker det visserligen icke. Den nivellering af kläde- dräkten, som således eger rum, möjliggöres genom arbetsklassens bättre ekonomiska ställning och är ett uttryck för den sträfvan efter jemlikhet, som på flere sätt röjes. I viss mån må ju den finare kläde- dräkten anses såsom en anmaning att uppträda på ett städadt sätt. Mot förändringen i klädseln kan endast invändas, att de hemväfda kläderna voro mer hållbara än det inköpta fabriksgodset samt att önskan att kläda sig efter det gängse bruket kan medföra lockelse till större utgifter, än som äro med god omtanke om framtiden förenliga.

I allmogens och arbetsklassens *kost* ingå väsentligen injukt rågröd, potatis, salt fläsk, salt sill samt flott eller smör; hvar- till sedan efter ouständigheterna samt råd och lägenhet komma andra födoämnen. Vid festliga tillfällen går det gerna rundligt till, och i allmänhet skönjes väl någon ansats till ett mer förfinadt lefnadsätt.

Det förspörjes, att ungdomen är mindre benägen för gröfre arbeten samt att landtmännens döttrar helst syssla med lättare hushållsbestyr eller finare handarbeten. En vacker sida här af är den omsorg, som vid hemslöjden egnas väfnadsarbeten efter äldre mönster. Ett stöd för verksamheten i denna riktning lemnar den i Lund inrättade Kulturhistoriska föreningen.

Folknöjen äro lustfärder till vackert belägna ställen, hvar- till de många jernvägarne erbjuda tillfälle, sångföreningar och framför allt danstillställningar. Ungdomen älskar att lördags- och söndagsaftnar samlas till dans, helst sommartiden, då man dansar i fria luften. På ett eller annat ställe anordnar en före- tagsam man en dansbana, der han för tillträde till banan och musik uppbär en afgift, som till och med blir föremål för taxerings-

myndigheternas uppmärksamhet. Klagan förspörjes öfver, att dansnöjen för mycket draga de manliga tjenarne från hemmet samt öfver att de gifva anledning till oväsen och störande oord- ningar. Kommunerna söka äfven att genom ordningsstadganden mot dans och musik på allmänna ställen o. s. v. begränsa det ofog, som kan bedrifvas. Det förspörjes äfven, att de nämnda stadgandena, som vanligen blifvit af Kungl. Maj:ts Befallnings- hafvande fastställda, verksamt bidragit till, att ordningar mindre ofta försports.

Den stigande folkupplysningen i förening med intresse för all- männa angelägenheter eller dagens företeelser har hos allmän- heten alstrat ökad smak för eller *behof af läsning*. För socken- biblioteket synes intresset ej vara så stort, men väl för tidningar, som till ytterst billigt pris spridas och erbjuda en samling korta och omvexlande uppsatser, som efter tycke och smak kunna läsas eller öfverhoppas. Det låter sig ej göra att utreda, i hvil- ken mån hvarje tidning är föremål för allmänhetens läsning; men Kungl. Maj:ts Befallningshafvande antager, att den i Malmö utkommande tidningen Skånska Dagbladet, som säges år 1895 hafva utgått i en daglig upplaga af 26,000 exemplar, är den mest spridda i länet.

Till företrädesvis arbetsklassens bildande verka *föreläsning- föreningar* i Malmö, Helsingborg, Lund, Ystad och Svalöf. Före- läsningföreningen i Malmö håller jemväl en läsockal, som år- ligen besökes af 10- å 15,000 personer.

För att åt den mindre bemedlade stadsbon bereda tillfälle till egen trädgård har Malmö planteringsförening, efter att hafva förvärfvat nyttjanderätt till ett obebyggt område å stadens mark, sönderdelat detsamma i mindre områden om 72 kvadrat- meter, hvilka till ett pris af 10 kronor för år upplåtas åt en- skilda personer, som ega att efter egen smak plantera eller beså hvar sitt område. Dessa så kallade »*koloniträdgårdar*» hafva omfattats med rätt mycket intresse.

Sedan Nordvestra Skånes skarpskytteförening upplöst sig, finnes icke inom länet någon skarpskyttekår.

Skyttegillens finnas åter i Malmö, Helsingborg, Lund (150 medlemmar), Ystad, Trelleborg, Eslöv, Lilla Bedinge (159 med- lemmar) och Staffanstorp äfvensom fyra inom Luggude härad. Det i föregående berättelse omnämnda Zoologiska jägaresäll- skapet i Lund, hvilket har till ändamål jagtvård och målskjut- ning, räknar 225 medlemmar. Nitet för förkofran i skjutskick- lighet har således icke afvalnat. Äfven intresset för kropps- öfningar, hvilket skarpskytteväsendet äfven ville tillgodose, kan icke anses hafva aftagit. För mångahanda idrott finnes intresse. Exempelvis må från Malmö anföras ett segelsällskap och en roddklubb.

Användningen af *velocipeder* — både såsom nöjes- och fort- skaffningsmedel — har i hög grad tilltagit. För åstadkommande af ordning såväl mellan velocipedåkare inbördes som mellan dem och andra trafikanter har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande för länets landsbygd den 30 juni 1894 meddelat föreskrifter.

Helsotillståndet har i det hela varit tillfredsställande. Äfven det år, då koleran hårdt hemsökte Hamburg, var likasom un- der femårsperioden i öfrigt länet från sjukdomen förskonadt. Af smittkoppor förekom endast 1 fall, af rödsot 9. Difteri är den sjukdom, som kräft de flesta offren, synnerligast under åren 1892—1894. Influensan har äfven uppträdt mer eller mindre häftigt och i svårare fall medfört annan sjukdom, såsom lung-

inflammation. En närmare redogörelse öfver sjukdomar lemnas af nedanstående tabell C.

Femårsperioden har utmärkts af låga pris ä spannmål och kreatur, höga arbetslöner, god tillgång på penningar och låg ränta. Med afseende å de låga spannmåls- och kreatursprisen och de höga arbetslönerna har *den ekonomiska ställningen* för landtbrukaren varit tryckt. Detta har gällt den större landtbrukaren mer än den mindre, hvilken senare kunnat lita till den egna och sin familjs arbetskrafter, då deremot den större jordbrukaren varit hänvisad till användandet af legdt folk. Ställningen hade varit sämre, om ej landtmännen såsom en räddningsplancka omfattat hvitbetsodlingen, hvilken under de senare åren vunnit en storartad utveckling. Efter det under föregående femårsperiod de två äldre hvitbetssockerfabrikerna i länet ökats med fyra nya, hafva under den nu ifrågavarande perioden ytterligare åtta fabriker eller s. k. saftstationer tillkommit. Då derjemte afverkningen af betor vid hvarje fabrik ökats och utbytet af socker stigit, har produktionen vuxit så, att icke blott landets behof af socker kan till fullo af densamma fyllas, utan till och med öfverproduktion hotar. Betodlarna hafva emellertid haft god inkomst och penningar hafva spridts i orten. Också framhålls den ekonomiska ställningen såsom sämre i de tre härad, Färs, Frosta och Onsjö, der hvitbetsodling endast i mindre grad eger rum. I följd af bankernas tillgång på penningar har emellertid antalet lagsökningar, konkurser och exekutiva försäljningar varit mindre än under föregående period; men då räntan ä hypotekslånen utgått oförändrad, hafva jordbrukarne icke i den mån, de önska, haft fördel af den låga räntefoten.

Såväl handeln som fabriksindustrin hafva arbetat under gynsamma förhållanden. Fabrikeras antal har ökats och deras tillverkningar hafva vuxit. Handelsomsättningen har ökats. Ett undantag torde dock böra göras för spannmålshandeln, som

med de lägre priserna och den aftagande utförseln visst icke är densamma som för åtskilliga år sedan. Såsom ett tecken på den liffigare rörelsen må kunna anföras dels den betydande utvidgning, länets jernvägsnät vunnit, och dels den ansefliga tillökningen af rörelsen å de äldre jernvägarne.

Angående inkomna *lagsökningar och konkursmål* meddelas dessa uppgifter:

	1891.	1892.	1893.	1894.	1895.
Inkomna lagsökningar hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande	815	617	614	497	910
Do do hos öfverexekutor i städerna	316	388	384	352	373
Inkomna konkursmål	223	254	189	215	221

Dessa tal angifva ju till och med år 1894 en något förbättrad ställning. En sådan utvisas äfven af äktenskapsfrekvensen, som var på 1,000 invånare 5.92 år 1891, 5.89 år 1892, 6.06 år 1893, 6.31 år 1894 och 6.32 år 1895. Likaså har antalet af de från mantalspenningar befriade minskats till 43.7 % år 1895 från 45.4 % år 1890. Särskildt torde *arbetsklassens* ställning hafva varit bättre än förut. Arbetstillfållen hafva erbjudits vid jordbruket och särskildt hvitbetsodlingen, inom industrien och vid byggande af de många nya fabrikerna och jernvägarne. Priset å de oundgängligaste lifsmedlen har jemförelsevis varit lågt. Såsom ett bevis på allmogens och särskildt arbetsklassens goda ställning må kunna anföras insättningarne i sparbankerna. Insättarnes tillgodohafvande har vuxit från 66,341,576 kronor år 1890 till 87,924,033 kronor år 1895, eller med 21,582,457 kronor. Å hvar af länets invånare belöper således omkring 230 kronor innestående i sparbank. I Malmö söker arbetsklassen förbättra sin ställning genom föreningar, såsom konsumtions-, bostads- och kollektiva olycksfallsförsäkringsföreningar.

Tab. C. Sjukdoms- och dödsfall i vissa sjukdomar i Malmöhus län åren 1891—1895.

Sjukdomar.	År 1891.		År 1892.		År 1893.		År 1894.		År 1895.		Summa.	
	In-sjuknade.	Döde.	In-sjuknade.	Döde.	In-sjuknade.	Döde.	In-sjuknade.	Döde.	In-sjuknade.	Döde.	In-sjuknade.	Döde.
Smittkoppor	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—
Mässling	598	13	1,775	27	466	7	57	2	824	12	3,720	61
Skarlakausfeber	302	34	490	82	1,201	82	1,207	95	326	34	3,526	327
Tarmtyfus	284	40	529	41	521	43	293	39	473	45	2,100	208
Rödsot	5	1	1	—	2	—	1	—	—	—	9	1
Påasjuka	674	—	49	—	43	—	44	—	83	—	893	—
Kikhosta	926	51	713	34	422	12	1,332	67	1,125	47	4,518	211
Difteri och strypsjuka	694	323	1,737	520	2,385	635	2,071	585	973	208	7,860	2,271
Barnsängsfeber	49	15	61	16	39	11	62	21	42	14	253	77
Epidemisk hjernfeber	11	4	7	3	18	13	18	15	11	11	65	46
Frossa	50	1	47	—	24	—	43	—	26	—	190	1
Smittoasam ögonsjukdom	33	—	23	—	4	—	13	—	11	—	84	—
Lung- och lungsäcksinflammation	1,332	262	1,458	305	1,340	255	1,648	289	1,163	289	6,941	1,400
Katarrala åkommor i andedräftsorganen	10,154	133	18,038	353	9,480	197	14,639	181	7,392	140	59,703	914
Diarré, tarmkatarr och inhemsk kolera	3,164	147	3,804	121	3,875	157	4,200	118	4,388	128	19,431	671
Summa	18,276	1,024	28,732	1,502	19,821	1,322	25,628	1,412	16,837	928	109,294	6,188

K. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser 1891—1895. Malmöhus län.

Klagan öfver svårigheten att erhålla tjänstehjon och öfver tjänarnes obenägenhet att antaga årstjänst trots de höga lönerna är ganska allmän. Från något håll säges, att förhållandet mellan husbönder och tjenare försämrats. Exempelvis anföres, att om söndagarne drängarne bortgå och låta husbonden sjelf sköta kreaturen. Man bör dock hoppas, att sådant endast varit undantagsfall.

Å landsbygden har dock icke framträdtt märkligare spår af *socialistisk verksamhet*; men så är ej förhållandet i de större städerna, der den har stöd i fackföreningarne. Dessa sägas i

Malmö vara 27 med omkring 2,500 medlemmar. Der hafva föreningarne slutit sig tillsammans och bildat ett af sju personer bestående fackutskott, som yttrar sig angående lönefrågor och strejker. Der finnes äfven en socialdemokratisk förening.

Strejker hafva under perioden förekommit, ehuru de ej varit af större betydelse eller påkallat ordningsmagtens ingripande. I Malmö egde strejk rum hos handskmakare, skraddare, bleckslagare och murerihandtlångare. I tre af fallen medförde strejkerna höjd aflönning.

3. Näringar.

A) **Jordbruk och boskapsskötsel.** Länets hela egovidd, som, vatten oberäknadt, år 1890 uppgafs till 454,008 hektar, uppgifves för år 1895 till 456,085 hektar. Arealens användning redovisas sålunda:

	År 1890. Hektar.	År 1895. Hektar.	Ökning eller minskning. Hektar.
Träd-, humle- och kålgård	5,184	5,355	+ 171
Åker och annan odlad mark	337,343	341,576	+ 4,233
Naturlig äng	24,464	23,127	- 1,337
Skogbärande mark	58,043	60,180	+ 2,137

Den mark, som ej är föremål för kultur, är således jemförelsevis mindre betydande och har minskats till 25,847 hektar.

Af den odlade jorden användes till:

	År 1890. Hektar.	År 1895. Hektar.	Ökning eller minskning. Hektar.
Höstsäd	45,505	46,222	+ 717
Vårsträsäd	130,019	128,516	- 1,503
Baljväxter	6,923	5,743	- 1,180
Potatis	12,608	12,329	- 279
Andra rotfrukter	13,257	20,239	+ 6,982
Spånadsväxter	372	267	- 105
Gräs och andra foderväxter	86,229	85,322	- 907
Andra växtslag	288	200	- 88
Träde	42,142	42,738	+ 596
Summa	337,343	341,576	+ 4,233

Skördarne utgjorde:

	År 1890.	År 1895.	Ökn. ell. minskn.
Hösthvete hl.	333,096	318,698	- 14,398
Höstråg	733,811	598,900	- 134,911
Vårhvete	1,317	2,272	+ 955
Våråg	1,159	2,965	+ 1,806
Korn	1,220,371	1,058,626	- 162,245
Hafre	1,580,075	1,462,220	- 117,855
Blandsäd	966,992	956,216	- 10,776
Ärter	79,366	53,441	- 25,925
Bönor	1,363	186	- 1,177
Vicker	49,942	37,629	- 12,313
Potatis	1,230,075	1,476,061	+ 245,986
Rofvor och rötter	1,418,456	1,097,427	- 321,029
Sockerbetor deciton	2,235,440	4,570,070	+ 2,334,630

Skörden (år 1895) af bohvete (269 hl.), raps (1,103 hl.), spergel (20 hl.) och tobak (867 deciton) är af mindre betydelse.

Uti de berättelser angående årsväxten, som Kungl. Maj:ts Befallningshafvande årligen har att afgifva, hafva följande omdömen lemnats om skörden i länet: för år 1891 fullt medelmättigt, för år 1892 mycket god, för åren 1893 och 1894 medelmättigt, samt för år 1895 fullt medelmättigt.

Följande af statsmedel understödda *vattenafledningsföretag* hafva under perioden blifvit godkända, nämligen:

Afdikning och odling af sidländ mark, tillhörande Långaröds, Önnköps, Skepperöds, Farhults och Hemmenköps byar i Långaröds socken; utgörande arealen af vattenbefriad mark 196⁶⁷ hektar.

Afdikning och odling af Stora Herrestads mossar i Stora Herrestads socken; utgörande den vattenbefriade arealen 571³⁰ hektar.

Afdikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande Öja gård med flere hemman i Öja och Stora Herrestads socknar; utgörande den vattenbefriade arealen 232⁶⁴ hektar.

Sänkning af Björkesåkrasjön samt afdikning och odling af mark, tillhörande hemmanen Nymöllan, Stora Bramstorp, Häckeberga med flere i Genarps socken samt Börringekloster i Gustafs socken; utgörande den vattenbefriade arealen 252⁸² hektar.

Vid större och medelstora egendomar har det länge varit vanligt, att den manliga tjänstepersonalen bestått af gifta personer, hvilka för sig och sina familjer underhållas medelst stat och lön samt derfor benämnas *statkarlar*. Detta förhållande fortfar ännu, och jemväl innehafvare af mindre gårdar hafva på senare tider börjat anställa på sådant sätt aflönade, merendels gifta statkarlar. Erfarenheten har nämligen ådagalagt, att de under dessa vilkor stödlade tjenare i allmänhet iakttaga mera stadga och bibehålla sina tjänster längre än de ogifta drängarne, hvilka äro sinnade att esomoftast byta plats.

Aflönningen till en gift statdräng kan anses utgöra i medeltal: kontant, inberäknad ersättning för eldbrand, 200 kronor; fri bostad med trädgårdsland; 2½ liter mjölk om dagen, hälften söt och hälften handskummad; spanmål, 800 kilogram råg och 100 kilogram korn; potatis, 600 kilogram; skjuts för hemforsling af eldbrand; fri läkarevård.

Ur den tryckta ställning, i hvilken de rådande låga prisen på landbrukets produkter försatt den jordbruksidkande befolkningen, har denna genom kraftiga ansträngningar för att höja produktionen och genom en mera sträng hushållning förstätt att småningom höja sig. Onekligen hafva de mindre jordbrukarne

haft lättast att reda sig under dessa förhållanden och varit minst berörda af de svårigheter, hvilka ökade fordringar från arbetarnes sida och oron bland dessa vållat. Det har äfven för dem varit lättare att göra de inskränkningar, som minskade inkomster nödvändiggjort. Ehuru åkerbrukets lysande period är förbi, så går denna näring dock varsamt och stadigt framåt. Blicken har skärpts för hvad som är mest lönande att producera, och med skarpare urskiljning än förr förstår man att använda de medel, hvilka afse att höja produktionen och minska arbetskostnaderna.

Nekas kan ej, att den ökade energi, arbetsamhet och omtanka jemte ett sparsammare lefnadsätt, hvilka numera äro oundgängligen nödiga, för att den jordbruksidkande befolkningen skall kunna bereda sig nöjaktiga inkomster, utöfvat ett välgörande inflytande på den allmänna anda, som inom densamma är rådande, och förlänat den en större förmåga att bestå under mindre fördelaktiga förhållanden.

En stor hjälp har under denna prøfvotid sockerbetsodlingen lemnat, hvilken genom tillkomsten af nya sockerbruk nu tagit den utsträckning, att den idkas på omkring 20,000 hektar, hvilket motsvarar $\frac{1}{17}$ af hela åkerarealen.

Sockerbetsodlingens stora betydelse för höjandet af jordbrukets nettobehållning beror derpå, att denna odling ej allenast lemnar en större inkomst än den, som genom sädesodlingen under nu rådande pris kan uppstå, utan äfven på det förhållandet, att den mångenstädes inrymmes på det skifte, som förut användes till träda, så att ytterligare ett bärande skifte vunnits. Ett dylikt åkerbruk fordrar betydligt mera arbete, energi och omtanka af dess idkare, men lemnar en rikligare ersättning för hans ökade möda och besvär. Den starka gödsling med konstgjorda gödningsämnen, som sockerbetorna kräfva, kommer till en ej ringa del öfriga grödor till godo, så att deras afkastning i väsentlig grad höjes, till fördel för hela hushållningen.

Anförda förändring, trädans försvinnande eller inskränkning i högre grad såsom en följd af sockerbetsodlingen, hvarigenom jordbruket fått en vida intensivare karakter än förr, utgör den märkligaste företeelse inom sjelfva åkerbruket under denna femårsperiod och har väsentligt omdanat länets jordbruk.

Då svårigen betsockerproduktionen kan med fördel höjas, utöfver hvad som erfordras för att fylla landets behof af råsocker, hvilken gräns nu synes vara uppnådd, förtjenar anföras, att vid Gårdstånga egendom sockerbetorna användts till bränvinsbränning. Resultatet blef, att af 1,090,800 kilogram sockerbetor med en sockerhalt af 12 % erhöles ett utbyte, som motsvarade 10 liter 50-procenthaltigt bränvin per 100 kilogram betor.

Inom sädesodlingen har ingen väsentlig förändring egt rum, men anmärkningsvärdt är, att odlingen af plymagekorn är stadd i en ej ringa stigning, under det att detsamma ej förr ansågs lemna ett fullgodt bryggerikorn. Denna kornsorsts styfware strån göra, att liggsäd sällan förekommer, och, då det lemnar en hög afkastning, är dess odling på de åkrar, hvilka med stark gödsling burit rotfrukter, lätt förklarlig, allra helst då dess pris är högre, än det chevalierkornet betingar, hvartill kommer, att klöfversådden är säkrare i ett säde, som ej lägger sig.

För öfrigt odlas samma sädesvarieteter som för fem år sedan, men åt sädens rensning och sortering likasom åt val af utsäde egnas en större omtanka än förr. En lycklig följd deraf har varit, att Svalöfs utsädesbolag och Skånska frökontoret hafva

lyckats att öka afsättningen af utsäde på utlandet, företrädesvis på Tyskland.

Af *nyare foderväxter* odlas fortfarande luddvickern med bästa framgång, men försöken med odlingen af ärttörnet hafva i de allra flesta fall ej lemnat fördelaktiga resultat. Dylika hafva deremot vunnits vid försök att odla sandärter — pelusker — till grönfoder, särdeles å så lätt jord, att vickern ej på densamma gifver lönande afkastning.

En jmförelse mellan antalet *underhållna kreatur* åren 1890 och 1895 utfaller sålunda:

	År 1890.	År 1895.	Ökn. ell. minskn
Hästar öfver 3 år	49,173	50,195	+ 1,022
Do under 3 år	10,830	11,813	+ 983
Oxar	1,614	1,290	— 324
Tjurar	3,940	4,640	+ 700
Kor	123,939	138,946	+ 15,007
Ungnöt och kalvvar	37,176	41,495	+ 4,319
Får och lam	75,103	63,473	— 11,630
Getter och killingar	81	84	+ 3
Svin och grisar	108,748	146,494	+ 37,746
Bisamhälle	10,462	8,739	— 1,723
Fjäderfän	213,106	362,686	+ 149,580

En betydlig ökning af kreatursstocken har således egt rum. Endast oxar, får och bin förete minskning.

Angående de under perioden rådande *husdjursjukdomarne* må nämnas följande.

Lungröta har förekommit ganska allmänt. Dödsprocenten har visserligen ej varit stor, men sjukdomen har dock förorsakat icke oansenlig förlust genom en mängd hästdagsverken, som gått förlorade.

Mjeltbrand har förekommit år 1891 i 2 fall, år 1893 å 8 ställen, år 1894 å 5 ställen och år 1895 å 10 ställen. De af sjukdomen angripna djuren voro 25, hvilka alla dogo.

Svinpest yppades i karantänslokalen i Malmö år 1891 bland en från Danmark införd svinhjord. Sedan 67 djur nedslagtats, upphörde sjukdomen, utan att hafva spridit sig utom karantänstallet.

Rödsjuka hos svin förekom under åren 1891, 1892, 1893 och 1894 och uppträdde ganska ödeläggande, särdeles åren 1891 och 1892, då dödsfallen inom några hjordar uppgingo till 75 å 80 procent.

Farsotsartad kastning hos kor och infektiös tarmkatarr hos kalvvar hafva förekommit årligen, särdeles bland större kreatursbesättningar.

Smittosam mul- och klöfsjuka konstaterades den 26 oktober 1892 i Harlösa socken. Sjukdomen spred sig hastigt och uppträdde uti tillsammans 9 socknar. Det sista sjukdomsfallet inträffade den 25 april 1893, och den 2 juni samma år förklarades länet fritt från sjukdomen. Tillsammans 1,266 nötkreatur förutom några får och svin hade varit af sjukdomen angripna. Något dödsfall ibland de angripna djuren förekom ej. För sjukdomens bekämpande användes af allmänna medel ett belopp af 20,200 kronor, som för det mesta användes till anställande af en kraftig polisbevakning inom de socknar, som förklarades smittade.

Inom *hästafveln*, hvilken med förkärlek idkas af de mindre jordbrukarne och undantagsvis å en och annan större egendom,

har i flere riktningar en liflig verksamhet utvecklats. Den i förra berättelsen anförda förkärleken för de ostpreussiska halfblodshästarne har, sedan man vid Flyinge hingstdepôt funnit dem utvecklas senare än halfblodsöfen från Hannover, rönt en ej ringa minskning, äfven om åtskilliga personer ännu fortsätta med importen af föl af förstnämnda slag.

Kraftigare och mer allmänt än tillföre vidtagas åtgärder till arbetshästafulvens förbättring, såsom en naturlig följd af sockerbetsodlingens stora spridning; ty jordens djupare bearbetning för denna rotfrukt och transporten af de tunga betlassen kräfva vida kraftigare dragare än förr. Det är genom import af clydesdales- och ardennerhingstar, som man velat uppnå målet. Föreningar hafva bildats för ifrågavarande ändamål och med understöd af Hushållningssällskapet hafva dessa inköp verkstälts jemte inköp af 20 ardennerstoföl. För närvarande finnas af anförda båda raser 17 godkända beskillare uppställda.

Vid de årliga hästpremieringarne, till hvilka Hushållningssällskapet bidrager med 13,000 kronor, är uppvisningen mycket liflig, uppgående år 1895 till 483 djur, för hvilka af statsmedel 8,294 kr. 20 öre och af sällskapets medel 11,987 kr. 40 öre utdelats som pris.

Till inköp af hingstar äro af Hushållningssällskapet 30,000 kronor anvisade, ur hvilken fond räntefria lån med 5 års amortering erhållas.

För ett bättre hofbeslag är inom länet rikligen sörjdt genom den af Hushållningssällskapet bekostade *hofbeslagsskolan* på Alnarp, vid hvilken årligen 15 smeder från länets olika delar genomgå en kostnadsfri kurs under tre månader.

Inom *hornboskapskötseln* har verksamheten för dess befrämjande fortfarande varit liflig och importen af djur af korthorns-, ayrshire- och holländsk ras oafbrutet fortgått. Denna import har hittills uteslutande skett af enskilde utan offentligt understöd och företrädesvis varit föremål för enskild spekulation. En stor mängd af goda afvelsdjur har på detta sätt tillförts länet utan några uppoffringar från det allmännas sida.

Såsom en betydelsefull tilldragelse för denna gren af husdjursskötseln är att omnämna den med statsmedel understödda nötboskapspremieringen till fromma för de jordbrukare, hvilkas åkerareal understiger 75 hektar. Till densamma hafva af statsmedel anvisats 2,500 kronor och af Hushållningssällskapet 8,000 kronor årligen, och har antalet af uppvisade djur uppgått till omkring 1,900, af hvilka 69 procent blifvit prisbelönade. Premieringen företages årligen inom länets ena hälft och återkommer sålunda hvartannat år. Denna premiering har med största intresse omfattats af de mindre jordbrukarne och bör kraftigt bidraga till att höja deras intresse för denna viktiga gren af husdjursskötseln.

Den rörelse inom *mejerihandteringen*, som i föregående berättelse antydtes, nämligen att uppköpsmejerierna allmänt börja lemna plats för andelsemejerier, har alltjemt fortgått, till synnerlig belåtenhet för de mindre jordbrukarne, som sålunda få sin mjölk betald till högsta pris, som under de rådande förhållandena kunna uppnås. Lyckligtvis har det visat sig, att den stora tillförseln af smör till England, som egde rum från andra världsdelar, i viss mån ej var grundad på naturliga förhållanden, hvadan en minskad import från dem numera inträffat, till fördel för pris och efterfrågan på det svenska smöret. Mejerihandteringen och smörproduktionen gå alla år stadigt framåt och den af Hus-

hållningssällskapet anstälde länsmejeristen är i ständig verksamhet för att lemna råd och anvisningar åt producenter af mejerialster.

Svinskötseln, som utgör en naturlig bigren till mejeriväsendet, har de senare åren lidit af tryckta pris. Ett nyanlagdt svinslagteri i Landskrona utöfver de förut befintliga i Malmö, Ystad och Helsingborg har dock i sin mån bidragit till en bättre afättning af fläsk. Ehuru hos en enskild svinuppfödare i länet är att finna vårt lands största och yppersta svinhjord — med 100 modersuggor och 10 fargaltar af bästa ras — så klagas ändock vid slagterierna öfver, att fläskets kvalitet i allmänhet lemnar åtskilligt öfrigt att önska. Hushållningssällskapet har därför nu beslutat arbeta för svinafvelns höjande till åstadkommande af en bättre beskaffenhet af det fläsk, som inom länet produceras.

Allt fortfarande, sedan Englands hamnar stängdes för våra husdjur, har *fårskötseln* rönt ringa intresse och inskränkes till hvad som husbehovet kräfver. Eljest har länet ypperliga afvelshjortar af får, nämligen af oxfordras på Jordberga och Skarhult och af shropshireras på Barsebäck, från hvilka hjortar försäljning af afvelsdjur eger rum.

Om än *fjäderfäskötseln* inom länet är mera framstående än inom andra län och export af ägg och fjäderfän härifrån bedrivs, så intager den dock långt ifrån den ståndpunkt, som den borde — den som den allmänt intager inom länets närmaste grannrike. För att intressera den stora allmänheten för denna gren af husdjursafveln anordnades af Hushållningssällskapet för tvenne år sedan en fjäderfäutställning i Lund, hvilken emellertid ej rönte något lifligare deltagande.

En på Hushållningssällskapets bekostnad under de senare åren i Luggude kontrakt anordnad undervisning i *biskötsel* har omfattats med lifligt intresse och, då från skolan dessutom spridts modeller till lämpliga bikupor och förbättrade redskap, så har den gagnat i mera än ett hänseende för befrämjandet af en husdjursskötsel, som kan stå öppen äfven för backstugusittarne, bankvakter och skollärare samt handtverkarne på landet och bereda dem en välkommen inkomst.

Torfströ användes endast såsom en nödfallshjelp vid jordbruket, enär man om möjligt vill bespara utgifter för ströets anskaffande. Torfmullens användande vid renhållningen inom städerna har deremot en ej ringa betydelse för jordbruket, som derigenom erhåller en värderikare och mera lätthanterlig stadsgödsel än förr.

Åt *ängsvattningsanläggningar* egnas inom länet en särskild uppmärksamhet och den af Hushållningssällskapet anstälde ängsmästaren är i oafbruten verksamhet, så länge marken är ofrusen. Gödselvattnet vid gårdarne och det varma spillvattnet från betsockerbruken hafva ådragit sig en väl förtjent uppmärksamhet såsom förträffliga medel till frambringandet af rika gräskördar, hvarom anläggningar vid Örtöfta och Eslöf med flere ställen bära det bästa vittnesbörd.

Att *trädgårdsskötseln* i denna sydliga landsdel rikt återgåldar odlarens mödor, ligger i sakens natur, i synnerhet som den skånska jorden i regel är rik på kalk. Intresset för denna hushållsgren är ej endast att finna vid de stora egendomarne utan äfven vid de små jordbrukarnes gårdar. Skånska trädgårdsföreningen saknar därför aldrig tillfälle att vid sina årsammans träden utdela belöningar för väl skötta trädgårdsanläggningar

hos mindre jordegare. Af Hushållningssällskapet underhålles en trädgårdsmästareskola på Alnarp, vid hvilken 12 lärjungar genomgå en tvåårig kurs. Den i Hushållningssällskapets tjänst anstälde länsträdgårdsmästaren är städse upptagen för allmänhetens betjenande.

De *undervisningsanstalter för landtbruket*, som för öfrigt finnas inom länet, äro följande:

1:o. Alnarps landtbruksinstitut, för hvars verksamhet här ej torde behöfva redogöras och som i öfrigt genom sitt mönster-gilla jordbruk verkar som ett föredöme för länets jordbrukare.

2:o. Mejeriinstitutet å Alnarp.

3:o. Länets landtbruksskola på Oregården, som åtnjuter statsanslag och dessutom af Hushållningssällskapet 2,400 kronor årligen, på det att åt skolans 12 lärjungar måtte beredas en mera utvidgad undervisning än den, som reglementet föreskrifver såsom vilkor för statsanslags erhållande.

4:o. Länets landtmannaskola på Hvilan, hvilken, jemte det den åtnjuter statsbidrag, af Hushållningssällskapet understödes med 1,500 kronor i årsanslag. Lärjungarne, af hvilka 12 äro från länet, genomgå en uteslutande teoretisk kurs i landtbruk under en tid af sex månader.

5:o. Wulffs privata landtbruksskola i Trelleborg meddelar sina lärjungar en likartad undervisning som den vid Hvilan och uppbär 1,000 kronor i årsbidrag af Hushållningssällskapet.

6:o. Mejeriskolan på Alnarp, af Hushållningssällskapet bekostad, meddelar undervisning, såväl teoretisk som praktisk, till 12 qvinliga lärjungar. Kursen är tvåårig.

Af öfriga institutioner förtjena att anföras:

1:o. *Sveriges utsädesförening*, hvars hufvudstation, med filial vid Ultuna landtbruksinstitut, är förlagd till Norra Svalöf i Malmöhus län, har till ändamål att, genom systematisk förädling af i främsta rummet våra sträsäden och baljväxter, uppdraga nya och bättre sorter, af hvilka vi kunna påräkna ökade och värdefullare skördar.

Föreningen bildades i maj 1886, på initiativ af framlidne kabinetskammarherren friherre F. G. Gyllenkrook och herr B. Welinder, såsom en »Sydsvensk förening för odling och förädling af utsäde», utvidgades redan följande år till en »Allmän svensk utsädesförening» och sammanslogs år 1894 med den år 1889 i Örebro bildade Mellersta Sveriges utsädesförening, då föreningen samtidigt ändrade sitt namn till Sveriges utsädesförening.

Föreningen understödes af staten med ett årligt anslag af 18,000 kronor och af samtliga Sveriges hushållningssällskap med ungefär 17,000 kronor per år; medlemmarnes antal uppgår till omkring 700, spridda öfver hela landet.

Jemte sin mera vetenskapliga uppgift att uppdraga nya stammar af våra landtbruksväxter söker föreningen att genom utdelning af utsäde till mindre jordbrukare väcka deras intresse för anskaffande af ett värdefullt dylikt. Under fjolåret utlemnades för detta ändamål på för emottagarne fördelaktiga vilkor 56,300 kilogram hafre till 563 mindre jordbrukare, torpare o. d. i landets olika delar från Skåne ända upp i Norrland.

2:o. *Frökontrollanstalten* i Lund, som åtnjuter statsanslag och af Hushållningssällskapet uppbär 1,000 kronor i årsanslag, utöfvar en lika stor som gagnande verksamhet i jordbrukets tjänst.

3:o. *Kemiska kontrollanstalten* för undersökning af foder- och gödningsämnen m. m. jemte en särskildt ordnad afdelning

för mjölkanalyser är i hög grad anlitad och af största betydelse för landtbrukets utveckling. Den bekostas uteslutande af Hushållningssällskapet.

Af hvad *sålunda* anförts framgår, att en liflig och mångsidig verksamhet fortgår för höjandet af landets modernäring inom länet, hvars jordbruksidkande befolkning, härdad i motgångens skola, är väl rustad och beredd att genom arbete och försakelse kämpa sig till framgång äfven under ej gynsamma konjunkturen och som i denna sin allvarliga föresats eger sin största styrka.

B) Skogshushållning. Skogsarealen inom länet skall enligt statistiska uppgifter hafva år 1890 utgjort 58,043 hektar, motsvarande 12⁸ % af länets egovidd och 0³ % af rikets skogsareal. År 1895 uppgifves den hafva utgjort 60,180 hektar, motsvarande 13² % af länets egovidd.

De allmänna skogarne voro år 1895 dels kronoparker, nämligen Dalby om 286 hektar 84 ar, Puus om 49 hektar 60 ar och Jönstorp om 813 hektar 91 ar, dels kungsgårdars med flere för statsverket utarrenderade eller af kronan disponerade egendomars skogar 1,651 hektar 26 ar, ecklesiastika boställens skogar 597 hektar 97 ar samt skogar till allmänna inrättningars hemman 66 hektar 44 ar, eller tillsammans 3,466 hektar 2 ar.

De enskilda skogarne tillhöra till öfvervägande delen fideikommissegendomarne och andra större gårdar och erhålla nästan utan undantag fullt forstmässig vård samt afverkas efter uppgjord hushållningsplan. Angående vissa af dessa skogar har Kungl. Majts Befallningshafvande erhållit uppgifter, hvilka härutinnan äro betecknande. Så uppgifves, att å Skabersjö fideikommissegendom, omfattande en skogsareal af omkring 1,300 hektar, skett nyplantering med bok å 10 hektar. Å Kullaberg under Krapperups fideikommiss hafva 75 hektar besåtts med frö af svensk fur, hvarförutom af andra trädslag odlats dels amerikansk höstgran, 15,000 plantor, och dels bok, 10,000 plantor. På hemmanet Tinkarp under samma fideikommiss har planterats österrikisk fur på 7¹/₂ hektar och å Svedbergs kulle jemväl under Krapperup äro utplanterade 10,000 plantor björk, bok och höstgran. Vid Kulla Gunnarstorp äro utplanterade 76,000 plantor fur, gran och bok. Afverkade skogen vid denna egendom under perioden uppskattas till ett värde af 17,000 kronor. Vid Vrams Gunnarstorp uppgår skogsarealen till 2,100 hektar och utgör årliga försäljningsvärdet för afverkad skog 15,000 kronor. I medeltal planteras å egendomen årligen 7 hektar skog. Vid Knuts-torp utgör skogsarealen 1,000 hektar och årliga försäljningsvärdet 2,000 kronor. I medeltal planteras årligen 10 hektar skog. Vid Dufeke beräknas skogsarealen till 400 hektar och årliga försäljningsvärdet till 12,000 kronor.

De större egendomsegarnes exempel beträffande skogshushållningen synas småningom efterföljas af innehafvarne af medelstora och mindre egendomar och hägen för skogsplantering torde vara i tilltagande. På åtskilliga sandmarker inom Saxtorps, Vestra Karleby, Hofterups och Lyddeköpinge socknar har under åren 1894 och 1895 planterats skog försöksvis och i mindre omfattning.

För år 1895 hafva anslagits af Landstinget 1,000 kronor och af Hushållningssällskapet enahanda belopp att tillika med det af statsmedel anvisade beloppet 2,000 kronor användas till uppmuntran åt enskilda mindre skogsodlare.

Flygsandsplanteringarne vid Ystad, Skanör och Falsterbo, inom Saxtorps socken samt inom Råhus, Väsby och Brunnby socknar af Luggude härad vårdas tillfredsställande, likasom planteringarne å Kempinge, Rengs och Hammars ljunmarker. De vid Ystad omfatta en ytvidd af omkring 400 hektar. Under perioden hafva der utplanterats 900,000 barrträdsplanter och 68,000 löfträdsplanter.

Planteringarne vid städerna äro föremål för god omvårdnad. Kostnaden för underhållet af Landskrona stads planteringar har under perioden uppgått till 18,400 kronor. Malmö planteringsförening fortsätter sin verksamhet till stadens försköning. Genom densamma har under år 1895 för en kostnad af 5,000 kronor utförts en större plantering uti den s. k. Hästhagen.

Torfmassor finnas till större och mindre omfång å flere orter och äro föremål för bearbetning. Åtskilliga hafva emellertid under tidernas lopp blifvit uttömda och derefter utdikade samt odlade till åker.

Det för länet egendomliga bruket att använda grästorf till bränsle är fortfarande rådande i Skanör och Falsterbo samt angränsande kustsocknar inom Skytts härad.

Skogseldar hafva ej under perioden förekommit annorstädes än i flygsandsplanteringarne vid Ystad, der till följd af antändning genom gnistor från jernvägslokomotiv förstörts år 1892 1 hektar skog, år 1893 1½ hektar och år 1894 2½ hektar.

C) Jagt och djurfångst. Jagten kan ingenstädes i länet sägas hafva någon ekonomisk betydelse för befolkningen, utan utöfvas den endast såsom sport. Den afser vanligen hjort (kron- och dofhjort), rådjur, räf, gräfling, hare, orre, rapphöns, beckasin, vildand och morkulla. Äfven förekomma, ehuru ytterst sparsamt, tjäder och fasan äfvensom svan.

Kronhjorten, hvars stam trots all omvårdnad synes minskas, finnes i större antal endast å Häckeberga skogar.

Dofhjorten är deremot i tilltagande. Å Vrams Gunnarstorp finnes hägnad dofhjortspark med 50 djur, af hvilka årligen skjutas 10. Jemväl underhålles sådan å Skabersjö för 30 djur samt å Öfvedskloster.

Stammen af rådjur är stadd i jemn tillväxt. Antalet af dessa djur uppgifves vara å Skabersjö 700, å Häckeberga 300 och å Näsbyholm 100. För stammens underhållande under sträng vinter har med synnerlig framgång pröfvats utfodring med s. k. betmassa.

Räf och gräfling torde under perioden hafva icke obetydligt ökats. Räf dödas stundom medelst förgiftning med stryknin, ehuru detta fångstätt ej är särdeles allmänt. Tillstånd till användande af dylikt gift för ändamålet har af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande lemnats i 2 å 3 fall årligen.

Tillgången på svensk hare är i allmänhet klen och på vissa trakter synes stammen vara nästan utdöd. Sannolikt beror detta, förutom på ifrig förföljelse, derpå, att lefver- och lungsjukan strängt härjade år 1891 och att lefversjukan jemväl sedan årligen i mera eller mindre mån uppträd. Utplantering af s. k. tysk eller dansk hare har försökts å flere större gårdar och har slagit särdeles väl ut.

Stammen af rapphöns synes efter den härjande vintern 1887 —88 ej ännu hafva kommit sig upp, ehuru den numera kan sägas vara någorlunda god.

Orren synes sprida sig längre åt söder. Denna fogelart har t. ex. nu ständigt tillhåll å Romeleklint.

Beckasin, and och morkulla äro i aftagande, beroende, hvad de två förstnämnda slagen angår, på de årligen förekommande vattenutdikningsföretagen.

Fasaneri i mindre omfång underhålles å Näsbyholm.

Det år 1894 meddelade fridlysningspåbudet mot jagt å stare inom Skåne till 1898 års slut har medfört denna fogelarts märkbara tillökning.

Skottpenningar för dödande af skadedjur äro ej af Landstinget eller Hushållningssällskapet anslagna.

Å de större egendomarne är jagten föremål för omsorgsfull vård. För öfrigt blifva s. k. jagtarrenden mera och mera allmänna, hvarigenom jagträtten kommer i händer på personer, hos hvilka kan förutsättas intresse för vildtstammens vidmagthållande och för beifrande af olöflig jagt.

Öfver tjufskytte klagas fortfarande ganska allmänt äfvensom öfver tilltagsenheten hos utöfvarne af sådant skytte.

Af en ganska väsentlig ekonomisk betydelse för en del af länets befolkning är *fisket*. Detta gäller dock egentligen saltsjöfisket, ty insjöfisket är af underordnad vikt. Ringsjön torde vara den fiskrikaste insjön i länet och tillgången på fisk derstädes skall vara i stigande. Särskildt lär der numera finnas ål af utmärkt beskaffenhet till sådan mängd, att den kunnat torgföras i städerna. Uti Vombsjön hafva under senare åren utplanterats sik och foreller.

Hafs fisket anses hafva under ifrågavarande period varit mindre lönande, beroende på ogynsam väderlek och derpå, att fisken uppehållit sig på andra platser, än der fisket plägar bedrivas, hvarjemte tillika såsom orsak uppgifves förekomsten af en mängd sälar, som förstöra fiskredskapen och föröda fisken. De vanligast förekommande fiskarterna äro sill, torsk, ål, flundra, spätta, gädda och lax. Vid fisklägena inom Luggude härad fångades år 1895 fisk till ett uppgifvet värde af 74,792 kronor, under det fångstens värde år 1890 uppgifvits till 206,027 kronor. Dock anmärkes, att fisket år 1895 skall hafva slagit särdeles illa ut.

Det i förra femårsberättelsen omnämnda storsjöfisket med qvassar har under perioden fortgått; dock förmåles, att de fiskare vid Skanör, som börjat idka sådant fiske, dermed upphört. Storsjöfisket bedrivs dels i Kattegat, omkring Anholt och Læssö, och till någon del i Östersjön. Det afser vanligen flundrefiskar (flatfiske) samt torsk och kolja.

Beträffande räkfångsten bör anmärkas, att denna, som förr plägade lemna en afkastning af 12- å 13,000 kronor årligen, de senare åren nedgått betydligt; hvilket till en del anses bero derpå, att tångvegetationen under de stränga vintrarne betydligt skadats af isen.

Vid tillfällen, då tillförseln af sill i Malmö eller Limhamn är riklig, pläga uppköpare för sillrökerier i Stralsund och Lybeck inköpa denna vara för export. Sålunda utfördes från nämnda platser 475,756 kilogram färsk öresundssill år 1891, 161,462 år 1892, 194,482 år 1893, 40,470 år 1894 och 135,170 kilogram år 1895.

I gemensamt utslag den 22 juni 1895 hafva Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i Kristianstads och Malmöhus län, uppå framställning af åtskilliga fiskeriidkare, att notfiske i Skelderviken måtte till skyddande af fisket fortfarande förbjudas, för-

nyat tidigare i ämnet meddelade vitesbestämmelser och sålunda förbjudit för en tid af 10 år allt fiskande i Skelderviken med not af hvilket slag som helst. Det förspörjes, att sådant förbud verkat främjande på fisket i nämnda vatten.

I syfte att förekomma förvecklingar mellan svenska och danska fiskare och för att i öfrigt främja fisket i Öresund hafva internationela underhandlingar egt rum, afseende, dels att bestämma det territorium, som skulle vara gemensamt för båda ländernas fiskare, och det som skulle utslutande tillhöra den ena eller andra nationens fiskevatten, och dels att åvägabringa gemensamma för båda ländernas fiskare gällande ordningsföreskrifter vid fiskets bedrivande; men hafva dessa förhandlingar ej ännu ledt till någon slutlig öfverenskommelse länderna emellan.

Från och med år 1891 har anslag utgått årligen med 600 kronor af statsmedel och 600 kronor af Hushållnings-sällskapet till afönning af s. k. fiskeritillsyningsmän. Dessa, till antalet 11, hafva fått sig anvisade hvar sitt tjenstgöringsområde. Deras äligganden äro att öfvervaka ordning bland de fiskande, att till beifran anmäla lagöfverträdelse under fisket, att hvarje månad till fiskeriinspektören afgifva rapport om fisket, att meddela en sammanfattad uppgift för hela året om antalet fiskande, vid fisket använda båtar och redskap jemte fiskets afkastning samt att tillhandagå fiskeriinspektören med upplysningar angående fisket. Någon synnerlig effekt af tillsyningsmännens verksamhet med afseende på deras uppgift att upprätthålla ordning har ej ännu kunnat skönjas. Desto större är deremot fiskeritillsyningsmännens betydelse derigenom, att genom dem kunna erhållas pålitliga uppgifter angående fisket till ledning med afseende på de åtgärder, som för fiskets befrämjande böra vidtagas. Dessa tillsyningsmän voro under år 1891 i verksamhet endast någon del af året, hvadan de af dem för samma år meddelade uppgifter om fisket äro mindre fullständiga. För åren 1892—1895 föreligga emellertid ganska utförliga redogörelser angående fiskets utfall. Med ledning af tillsyningsmännens uppgifter är Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i tillfälle meddela följande sifferdata.

Värdet af båtar, som för fisket användas, utgjorde för år 1892 550,455 kronor och af fiskredskap för samma år 738,578 kronor.

Antalet fiskande samt hela kustfiskets bruttovärde utgjorde under periodens olika år:

	Egentlige fiskare.	Andre deltagare.	Fiskets värde i kronor.
År 1891	1,350	251	1,004,302
› 1892	1,513	256	700,439
› 1893	1,602	159	596,588
› 1894	1,561	141	563,012
› 1895	1,492	121	437,541

I medeltal årligen uppgick sålunda kustfiskets bruttovärde till 660,376 kronor.

Betraktas bruttovärdena af vissa slag af de viktigare fiskena, så framställa sig följande siffror:

	År 1891.	År 1892.	År 1893.	År 1894.	År 1895.
Storsjöfisket med qvassar kr.	—	89,496	61,289	105,365	98,136
Fångsten af sill	› 66,962	404,055	303,498	359,638	111,228
Fångsten af ål	› 46,956	49,467	82,072	81,829	89,873
Fångsten af lax	› —	9,832	4,420	6,215	—
Fångsten af torsk	› 40,528	72,789	70,168	105,224	127,052

Räkfångsten lemnade år 1895 ett bruttovärde af 2,140 kronor.

D) **Bergs- och brukshandteringen** samt *fabriker, manufakturver* och *handverk*. Af de till bergshandteringen hörande näringar intager inom detta län *stenkolsbrytningen* fortfarande det ojemförligt viktigaste rummet.

De grufvor, derifrån upptagning af stenkol under perioden egt rum, hafva varit desamma som under näst föregående period, nämligen: Höganäs grufva, Kropps stenkolsfält vid Bjuf, Vallåkra gruffält vid Billesholm, Skromberga gruffält, Boserups gruffält, Ljungsgårda gruffält och Stabbarps gruffält.

Kroppps och Vallåkra stenkolsbolag hafva under år 1895 sammanslagits till ett bolag, benämndt Billesholms-Bjufs aktiebolag.

Skromberga stenkols- och lerindustriaktiebolag erhöi, jemlikt nådigt bref den 18 augusti 1892, koncession enligt lagen den 28 maj 1886 att eftersöka och bearbeta stenkolsfyndigheter å ett område af 1,586 hektar 84 ar, beläget inom Ekby, Häslunda och Risekatslösa socknar i Luggude härad.

Dylika tillstånd hafva beviljats jemlikt nådigt bref den 14 juli 1893 åt Kropps aktiebolag och Vallåkra stenkolsaktiebolag å två särskilda områden inom Bjufs socken i Luggude härad samt, jemlikt nådigt bref den 6 september 1895, åt Skromberga stenkols- och lerindustriaktiebolag å ett område inom Ekby och Risekatslösa socknar.

Vid stenkolsgrufvorna upphettas äfven eldfast lera i betydlig mängd, hvilken tillgodogöres vid grufbolagen för tillverkning af tegel och finare lergods.

Angående produktionen vid ofvannämnda sju grufvor af stenkol och eldfast lera samt om de vid grufvorna anstälde arbetare meddelas följande öfversigt:

	Stenkol. Ton.	Eldfast lera. Ton.	Sysselsatte arbetare.
År 1890	187,512	126,033	1,537
› 1891	198,033	134,909	1,566
› 1892	199,380	123,096	1,523
› 1893	199,933	138,469	1,563
› 1894	195,950	129,617	1,534
› 1895	223,652	120,385	1,540

Angående förhållandena vid dessa grufvor har inhämtats följande.

Medelförtjensten vid Höganäs grufvor har varit för kolhuggare 2 kr. 60 öre, för draggossar och andra dermed jemförliga arbetare 1 kr. 50 öre, för gamsare 2 kr. 10 öre och för diverse arbetare 1 kr. 75 öre per dag. Grufarbetarne arbeta på beting och är arbetstiden 8 å 10 timmar. Arbetarne åtnjuta derjemte fri läkarevärd och medicin, hvartill komma för gifta fri eldbrand och bostad eller kontant ersättning derför. Arbetare, som råka i sjukdom, erhålla af grufbolaget sjukhjälp från 33 öre till 1 krona om dagen. Äldre arbetare, som blifva invalider, erhålla af bolaget årligt understöd mellan 200 och 300 kronor. Arbetarnes enkör erhålla understöd dels af bolaget och dels från arbetarnes egen enkekassa. Många arbetare hafva bygt egna hus på bolagets grund, för hvilket ändamål till dem upplätits jordområden på femtio års besittningsrätt.

Vid *Bjufs* grufva har medelförtjensten per dag vexlat för kolhuggare från 3 kr. 21 öre till 3 kr. 66 öre, för dragare från 1 kr. 10 öre till 1 kr. 50 öre för yngre samt 2 kr. 25 öre till 2 kr. 50 öre för äldre och för öfrige grufarbetare från 1 kr. 75 öre till 2 kr. 25 öre. Arbetstiden för ofvanjordsarbetare är i allmänhet 10½ timmar och för underjordsarbetare ej öfver 8 timmar. Gifte grufarbetare åtnjuta äfven fri bostad jemte stenkol. Enkor, hvilkas män haft fri bostad, få bebo ett rum i grufbolagets byggnader och erhålla dessutom bränsle. Två sjuk- och begravningskassor och en enkeassa finnas, alla ställda under grufbolagets kontroll; hvarjemte genom af bolaget lemnade gåfvor bildats en pensionsfond för beredande af pension åt ålderstigne arbetare.

Vid *Billesholms* grufva utgjorde år 1895 medelförtjensten per arbetsdag för kolhuggare 3 kr. 59 öre, för dagsverkare och dragare under jord 1 kr. 85 öre, för arbetare ofvan jord, ej yrkesskickliga, 1 kr. 50 öre och för yrkesskickliga 2 kronor. Härtill komma öfriga förmåner: fri läkarevård och medicin, fri bostad åt ett stort antal arbetare samt fria stenkol jemte 75 öre per dag i sjukhjälp. Åtskilliga sjuk- och begravningskassor samt ekonomiska föreningar äro bildade.

Vid *Skromberga* grufva är arbetsförtjensten i genomsnitt per dag för kolhuggare 3 kr. 11 öre, för dragare 2 kr. 28 öre och för öfrige grufarbetare 2 kr. 13 öre. Af grufarbetarne bebo 215 egna hus och 73 äro boende i grufbolagets lägenheter. Kolhuggarne erhålla hyresersättning och stenkolspenningar. Af bolaget kontrollerade och delvis understödda sjuk- och begravningskassor samt invalid- och enkekassor finnas.

Vid *Boserups* grufva är dagafflöningen för kolhuggare 3 kr., för dragare 1 kr. 75 öre, för upparbetare 1 kr. 50 öre å 1 kr. 75 öre.

Bland *öfriga* till bruks- och bergshandteringen hörande *företag* kunna nämnas följande:

Skånska superfosfat- och svafvelsyrefabriken i Helsingborg samt dermed förenade Helsingborgs kopparextraktionsverk, der år 1895 tillverkningen utgjorde 71,000 kilogram jernvitriol, 228,000 kilogram alun af 286,284 kilogram i hela riket, vidare 340 kilogram silfverprecipitat och 560,300 kilogram cementkoppar. Vid verket äro sysselsatte ett femtiotal arbetare.

Den bergshandteringen närstående stenindustrien intager inom länet ett obetydligt rum. Sandstensbrott finnas inom Helsingborgs landsförsamling och Allerums socken, hvarjemte ett nytt sådant upptagits å Öfvedsklosters egendom inom Brandstads socken. Det der befintliga röda sandstenslager har en ganska stor utsträckning och har af fackmän ansetts vara af särdeles god beskaffenhet, jemförlig med bremersten. Hittills har utbrutits en mängd af omkring 1,000 hektoliter. Det förut bearbetade sandstensbrottet inom Jonstorps socken har numera nedlagts. Vid Bökebolet af Mölle fiskläge inom Brunnby socken har under perioden brutits granit, som medelst ångmaskin krossats till makadam. Denna makadam har till icke obetydlig mängd utskleppats till Danmark för användning vid anläggandet af Köpenhamns frihamn och fästningen Middelfartsgrundet.

Vida viktigare än stenindustrien äro deremot cement- och lerindustrien samt kalkbrytningen. Kalkbrott finnas vid Östra Torp, Limhamn, Nytorp, Vestra Klagstorp samt Bjersjölagård, och länet torde vara hufvudorten inom riket för denna industri. Cementgjuteriet i Malmö samt cementfabriken i Lomma och Limhamn fortsätta sin verksamhet i utvidgad skala.

Kakel- samt ler- och stenkärlsfabriker funnos under år 1895 till ett antal af 7 inom länet, nämligen: 2 i Helsingborg, 2 i Trelleborg och 3 å landsbygden. Sammanlagda tillverkningsvärdet var 921,114 kronor. År 1890 funnos 6 dylika fabriker inom länet och uppgick tillverkningsvärdet samma år till 452,601 kronor.

Tegelbrukens inom länet antal år 1895 uppgick till 75 med ett tillverkningsvärde 2,937,026 kronor. Af dessa bruk voro 71 belägna å landsbygden. År 1890 funnos 33 tegelbruk å landsbygden och 4 i städerna. Tillverkningsvärdet uppgick då till 2,420,822 kronor.

Bland *nyttillkomna fabriker* och dermed likställda anläggningar kunna nämnas följande: ett större bryggeri i Malmö, tillhörigt Bryggeriaktiebolaget Stenbocken, uppfördt år 1894, hvars tillverkning år 1895 uppgått till ett värde af 136,078 kronor; en fabrik i Malmö för tillverkning af fruntimmerskappor, tillhörig aktiebolaget Moresco, som för fabriksverksamheten anskaffat en fastighet af mera än 200,000 kronors värde; 3 bundt-makeriaffärer jemväl i Malmö; en större leksaksfabrik i Lund, en sodafabrik i Landskrona; en skofabrik derstädes, tillhörig aktiebolaget Joseph Asch & Co., med ett aktiekapital af 40,000 kronor, hvilken fabrik trädde i verksamhet år 1894, sysselsätter 50 arbetare och år 1895 hade en omsättning af 127,000 kronor; vidare i Landskrona följande fabriker, nämligen Landskrona nya läderfabrik för färgning af hudar och skinn m. m., en fabrik för tillverkning af bleckburkar för kakao, kaffe, färger m. m., en träförädlingsfabrik, en mekanisk verkstad för tillverkning af smidesarbeten m. m. och för anläggning af vattenledningar samt en velocipedfabrik; i Helsingborg en fabrik för tillverkning af gummigaloscher och en fabrik för beredning af cinders, cokes, kalk m. m.; i Ystad en sodafabrik, en tvålfabrik och en fabrik för tillverkning af leksaker af tenn; i Trelleborg ett ångbryggeri; i Öveds socken ett sågverk för förädling af ek till plank, parkettgolf m. m. samt bok till staf och drittlar; 2 stärkelsefabriker i Espinge socken; en sådan fabrik i Hammarlunda och en i Fulltofta socken samt en storartad fabrik i Annelöf för tillverkning af röksvagt krut.

Under perioden hafva tillkommit 5 nya *sockerbruk*, nämligen i Jordberga, Hököpinge, Svedala, Kjeffinge och Köpinge; hvarjemte anlagts 3 saftstationer, en i Klågerup, hörande till Staffanstorps sockerbruk, en i Eslöf, tillhörande Örtofta sockerbruk, och en i Teckomatorp, tillhörande Säbyholms sockerbruk. För närvarande finnas sålunda inom länet 14 sockerbruk eller saftstationer. Dessutom var vid periodens slut ytterligare ett sockerbruk under uppförande i Lyckåker.

Angående dessa bruks tillverkningsmängd under år 1895 och hos dem sysselsatta arbetare meddelas uppgift i *tabell D* (sid. 17).

År 1895 uppgick tillverkningsvärdet inom följande industrier i afrundade tal till nedannämnda belopp: klädesfabriker 4,381,000 kronor, mekaniska verkstäder 4,508,000, kemisk-tekniska fabriker 4,043,000, maltdrycksfabriker 1,215,000, bomullsspinnerier och väfverier 1,300,000, chokoladfabriker 931,000 kronor. Inom hela länet funnos 517 fabriker, som sysselsatte 17,195 arbetare och hade ett tillverkningsvärde af 90,912,521 kronor, eller 21.72 % af tillverkningsvärdet inom hela rikets fabriksindustri.

Det förmäles, att tullförhållandena i vissa fall bidragit till tillkomsten af vissa nya fabriker, i det att utländingar, som

här i landet haft marknad för sina fabrikat, föranledts att hit förlägga filialer. Ett företag af detta slag är den förut nämnda kappfabriken i Malmö, tillhörig aktiebolaget Moresco.

Angående fabriker och handtverkerier åberopas uppgifterna i följande tabeller E och F, hemtade från den allmänna statistiken.

Fortfarande, ehuru måhända i mindre mån än förut, gäller det i förra femårsberättelsen omnämnda förhållandet, att statistiken angående handtverkerier och fabriker, såvidt den skall grundas på näringsidkarnes egna uppgifter, är ganska opålitlig, emedan åtskilliga af dessa underlåta meddela erforderliga upplysningar om sin verksamhet. Vida säkrare måttstock för bedömandet af dessa näringars ståndpunkt erbjuda deremot uppgifterna om den bevillning, som under de särskilda åren blifvit

näringsidkarne för deras rörelse påförd. En jämförelse härutinnan för åren 1890 och 1895 företer följande siffror:

	Fabrikanter.		Handtverkare.		Summa.	
	Kronor.		Kronor.		Kronor.	
<i>År 1890.</i>						
Malmö	6,346	26	10,031	75	16,378	01
Lund	1,651	50	3,004	00	4,745	50
Landskrona	5,811	64	1,982	08	7,793	72
Helsingborg	3,884	02	2,343	50	6,227	52
Ystad	2,518	90	945	50	3,464	40
Trelleborg	1,942	39	578	75	2,521	14
Skanör	—	—	5	00	5	00
Summa	22,154	71	18,980	58	41,135	29
Eslöf	290	00	245	75	535	75
Landsbygden	17,489	76	1,354	50	18,844	26
Summa	39,934	47	20,580	83	60,515	30
<i>År 1895.</i>						
Malmö	17,399	48	8,511	95	25,911	43
Lund	2,834	18	3,227	16	6,061	34
Landskrona	3,291	53	2,360	05	5,651	58
Helsingborg	9,272	32	1,987	66	11,259	98
Ystad	3,419	45	1,085	60	4,505	05
Trelleborg	1,272	06	610	30	1,882	36
Skanör	—	—	12	00	12	00
Summa	37,489	02	17,794	72	55,283	74
Eslöf	335	00	272	00	607	00
Landsbygden	19,357	09	2,342	18	21,699	27
Summa	57,181	11	20,408	90	77,590	01

Enligt hvad ofvan intagna tabell gifver vid handen, skulle handtverkerierna ej hafva vunnit någon förkofran, utan befinna

Tab. D. Sockerbrukens tillverkningsmängd och vid dem sysselsatte arbetare år 1895.

	R å s o c k e r .		M e l a s s .		Sysselsatte arbetare.	
	Quantitet. Kg.	Värde. Kr.	Quantitet. Kg.	Värde. Kr.	Hela året.	Vid afverknigen.
Arlöf	6,282,000	2,159,925	1,531,056	45,932	280	444
Säbyholm	6,472,638	2,560,000	1,565,721	40,000	60	370
Staffanstorp	5,563,300	2,280,800	1,382,400	34,560	60	300
Örtofta	4,716,200	1,933,642	1,282,250	35,466	78	482
Trelleborg	4,754,220	1,945,668	950,000	20,700	77	345
Helsingborg	3,069,200	1,273,212	912,900	27,387	264	353
Hököpinge	4,126,472	1,702,520	1,079,158	33,830	90	225
Svedala	3,586,335	1,545,515	1,190,110	30,232	90	272
Köpinge	6,018,000	2,487,525	1,526,270	30,525	145	270
Jordberga	5,179,660	2,048,643	1,307,840	39,235	89	300
Kjeflinge	3,622,250	1,458,747	736,400	22,092	38	180
Summa	53,890,275	21,396,197	13,464,105	364,959	1,271	3,541

Tab. E. Idkare af handtverk och dermed jämförliga näringar samt deras arbetare åren 1890 och 1895.

	År 1890.				År 1895.			
	Handverkare.		Arbetare.		Handverkare.		Arbetare.	
	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.	m.	qv.
Malmö	565	25	1,685	295	547	42	1,826	175
Lund	266	26	678	95	261	29	781	85
Landskrona	179	6	229	47	187	13	376	63
Helsingborg	235	12	439	22	258	13	774	33
Ystad	115	9	206	16	148	10	388	19
Trelleborg	71	3	149	2	53	5	176	9
Skanör	13	—	7	2	14	—	9	—
Summa	1,444	81	3,393	479	1,468	112	4,330	384
Köpingen Eslöf	43	7	62	1	48	6	85	7
Landsbygden	1,356	19	2,110	57	1,733	33	2,587	88
Summa	2,843	107	5,565	537	3,249	151	7,002	479

Tab. F. Egare eller innehafvare af fabriker samt vid dem anstälde verkmästare och arbetare åren 1890 och 1895.

	År 1890.				År 1895.					
	Antal egare eller innehafvare.		Vid fabriken anstälde.		Antal egare eller innehafvare.		Vid fabriken anstälde.			
	Enskil-de.	Bolag.	Verkmästare.	Arbetare.	Enskil-de.	Bolag.	Verkmästare.	Arbetare.		
Malmö	34	24	62	2,261	1,402	59	42	104	3,088	2,428
Lund	17	9	26	570	145	16	15	31	829	239
Landskrona	9	9	14	739	164	15	16	20	815	215
Helsingborg	23	16	30	892	144	31	25	46	1,290	294
Ystad	15	8	15	389	70	15	9	16	490	119
Trelleborg	8	2	4	380	9	8	4	7	490	4
Summa	106	68	151	5,231	1,934	144	111	224	7,002	3,299
Eslöf	6	—	3	88	12	6	2	3	114	34
Landsbygden	79	28	62	3,757	131	132	46	113	6,202	204
Summa	191	96	216	9,076	2,077	282	159	340	13,318	3,537

sig ungefär på samma ståndpunkt som vid slutet af förra femårsperioden, hvaremot fabriksverksamheten skulle hafva betydligt utvecklats. Med stor sannolikhet kan antagas, att berörda siffror ock beteckna det verkliga förhållandet. Ty det nutida näringslivet med dess konkurrens i sträfvan efter skyndsamhet i tillverkning och efter prisbillighet betingar med nödvändighet förläggandet till fabriker af åtskillig tillverkning, hvilken förut varit hänvisad åt handtverkerierna.

Beträffande de vid fabriker och handtverkerier anstälde arbetarnes *lefnadsvilkor* torde kunna sägas, att arbetslönen i nästan alla yrken stigit. I vissa yrken belöper den sig för närvarande till 3 å 4 kronor för 10 timmars arbetsdag. Arbetsgifvarne söka allmänligen att genom olycksfallsförsäkringar och understöd åt arbetarnes sjuk- och begrafnings- samt pensionskassor betrygga arbetarnes ekonomiska ställning. Å andra sidan röjes fortfarande allmän sträfvan från arbetarnes sida att genom bildande af kassor för ömsesidigt understöd bereda sig hjälp under ohelsans och ålderdomens dagar samt att genom sammanlutning till ekonomiska föreningar förskaffa medlemmarne lifsmedel och bostäder till billigt pris. Bildandet af nya dylika s. k. konsumtionsföreningar, handelsföreningar, bostadsföreningar m. m. omtalas från flere orter i länet och gemenligen sägas dessa föreningar lemna ett synnerligen godt resultat.

Antalet *sjuk- och begrafningskassor* inom länet var vid 1895 års slut 258, nämligen 133 i städerna och 125 på landsbygden. Af dessa voro endast 85 registrerade i enlighet med lagen om sjukkassor den 30 oktober 1891. De registrerade kassorna räknade 8,951 medlemmar och de icke registrerade 19,773. Orsaken till, att ett så betydligt antal kassor underlåtit att begagna sig af den genom registreringen beredda förmånen af understöd af statsmedel, har befunnits bero dels på motviljan att underkasta sig den kontroll, nyssnämnda lag stadgar, och dels derpå, att statsunderstödet ansetts vara för ringa för att mot-

svara det ökade arbete vid kassornas förvaltning, som registreringen medför.

Bland anstalter och åtgärder för öfrigt till industriens och handtverkeriernas främjande må nämnas, att ur den i föregående femårsberättelser omförmälda »Olof Lundbergs reseunderstödsfond», med syfte att bereda handtverksarbetare tillfälle att i främmande länder förkofra sig i sitt yrke, under perioden utbetalts reseunderstöd till belopp af 16,291 kr. 15 öre, samt att fonden vid 1895 års slut uppgick till 72,943 kr. 65 öre; att Malmö handtverksförening år 1891 anordnade i Malmö en mindre industriutställning; att en dylik utställning jemväl anordnats i Ystad år 1893; samt att genom särskilda nådiga bref dels Industriföreningen i Malmö och dels Kulturhistoriska föreningen för Södra Sverige erhållit tillstånd att under åren 1894 och 1895 anordna konstindustriotterier till konstindustriens uppmuntrande, dervid tillika varit stadgadt, att behållningen af lotterierna skulle användas för vissa i de nådiga breffen angifna allmännyttiga ändamål.

Om *husslöjden* kan sägas, att den husflit, som afser att fylla de egna behofven af kläder och andra nödvändighetsartiklar, gått tillbaka. Den inskränker sig, hvad den manliga befolkningen angår, till förfärdigandet af sådana jordbruks- och arbetsredskap, som icke kunna med större lätthet från fabriker erhållas, och beträffande den qvinliga husslöjden, så frambringas utan tvifvel alster deraf, vittnande om såväl arbetsskicklighet som konstfärdighet, hvilket synnerligast visar sig vid landtbruksmöten och industriutställningar, men dessa alster torde få betraktas mera som produkt af särskilda individens konstskicklighet än som betecknande för något bland befolkningen rådande allmänt intresse för husslöjden. Åtskilligt synes dock tyda på, att man börjar inse husslöjdens betydelse jemväl ur annan synpunkt än den ekonomiska, och förhoppning må kunna finnas, att de omsorger och omkostnader, som af stat och kommuner egnas undervisningen i slöjd, må mågta åter uppväcka hägen för husflit.

4. Kommunikationer och varuutbyten.

A) **Landtkommunikationer.** Tabellen 2 innehåller uppgifter om de allmänna *vägarnes* längd, kostnaderna för desammas underhåll och förbättrande samt om skjutsningen. Af denna framgår, att de allmänna vägarnes längd utgör 304 066 nymil.

Under åren 1894 och 1895 har anlagts en ny väg mellan Lerbergets fiskläge och Höganäs, motsvarande en väglängd af 0.29 nymil. Kostnaden för väganläggningen uppgick till 15,757 kronor, deraf af statsmedel erhöles 7,850 kronor och resten bekostades af intressenterna i arbetet. Detta är det enda under perioden utförda vägarbete, som af staten blifvit understött.

Ar 1895 anlades en väg af omkring 4 kilometers längd från Lunds stad till Fjellie för en kostnad af 23,000 kronor, hvilka erlades dels af väggassan, dels af staden Lund och dels af enskilde.

Bron öfver Højeån vid Trolleberg har under perioden ombygts för en kostnad af 5,600 kronor.

Annat väg- eller broarbete af någon betydighet har ej under perioden utförts å landsbygden.

Uti städerna hafva pågått ganska omfattande gatuarbeten, dervid i icke obetydligt omfång fältsten ersatts af tuktad sten

som stensättningsämne. Gatuarbetena i Lunds stad hafva under perioden uppgått till en kostnad af 331,118 kronor.

Skjutsanstalternas antal inom länet utgör 37, nämligen 28 gästgifverier och 9 skjutsstationer. Vid samtliga anstalterna uppehålls skjutsen medelst entreprenad. Skjutsentreprenadbidrag hafva betingats vid 32 skjutsanstalter och utgingo under år 1895 med följande belopp, nämligen: vid Malmö skjutsstation 500 kronor, vid Lunds gästgifveri 800 kronor, vid Landskrona gästgifveri 450 kronor, vid Ystads gästgifveri 600 kronor, vid Helsingborgs skjutsstation 400 kronor, vid Trelleborgs gästgifveri 140 kronor, vid Skanörs gästgifveri 300 kronor, vid Klörups gästgifveri 30 kronor, vid Hvellinge gästgifveri 800 kronor, vid Anderslöfs gästgifveri 500 kronor, vid Skifvarps gästgifveri 250 kronor, vid Stora Herrestads skjutsstation 200 kronor, vid Snöftarps skjutsstation 200 kronor, vid Mörarps gästgifveri 400 kronor, vid Höganäs gästgifveri 800 kronor, vid Tunneberga gästgifveri 400 kronor, vid Fleninge gästgifveri 400 kronor, vid Dalby gästgifveri 450 kronor, vid Lomma gästgifveri 500 kronor, vid Efverlöfs gästgifveri 200 kronor, vid Sjöbo gästgifveri 500 kronor, vid Östraby gästgifveri 400 kronor, vid Hörby gästgifveri

500 kronor, vid Hurfva gästgifveri 400 kronor, vid Hörs gästgifveri 700 kronor, vid Tågarps gästgifveri 600 kronor, vid Vallåkra gästgifveri 500 kronor, vid Åkarps gästgifveri 500 kronor, vid Röstänga gästgifveri 700 kronor, vid Kjeffinge gästgifveri 200 kronor, vid Löddeköpinge gästgifveri 330 kronor och vid Saxtorps gästgifveri 250 kronor.

Till gäldande af entreprenadbidragen utgingo af statsmedel år 1891 6,952 kr. 50 öre, hvarterdera af åren 1892, 1893 och 1894 7,290 kronor och år 1895 6,950 kronor.

På länets invånare hafva till gäldande af entreprenadbidragen utdebiterats under år 1891 4 öre, hvarterdera af åren 1892, 1893 och 1894 3 öre och år 1895 1½ öre för hvarje krona bevilning af jordbruksfastighet samt år 1891 2 öre och hvarterdera af åren 1892, 1893, 1894 och 1895 1½ öre för hvarje krona bevilning af annan fastighet, frälseränta och hvarje annat beskattningsföremål.

Broafgift erlægges endast för öfverfart öfver bron vid Ringsjön, som tillhör enskild person.

Grindar öfver allmänna vägar förekomma i ringa antal och endast i en del af Frosta och Onsjö härad.

Beträffande antalet *utgångna hästar* vid skjutsanstalterna finnes det, att detta under perioden 1886—1890 uppgick till 50,023, under det att antalet för ifrågavarande period bestiger sig till 63,309. Den enligt förra femårsberättelsen inträdda minskningen uti antalet utgångna skjutshästar har alltså under denna period ej fortgått.

De allmänna vägarne *underhållas* gemenligen i tillfredsställande skick, oakadt underhållskostnaden i detta län, med afseende derpå att väglagningsämnen ofta måste forslas långväga, är ganska dryg. Beträffande vägar invid jernvägsstationer och vid sockerbruk, hvilka särdeles under senhösten lifigt befaras med tunga lass, hafva klagomål stundom förspotts öfver dessa vägars mindre goda skick.

Väglagningsämnena bestå af krossad sten och s. k. strandmal äfvensom stridt grus, der tillgång derpå finnes.

Landskommunerna börja alltmera vinnlägga sig om, att de vägar inom kommunen, som ej stå under kronobetjeningens tillsyn, blifva försatta i bättre skick och sedan ordentligt underhållna. För vinnande af tillsyn öfver dessa vägar pläga å kommunalstämmor antagas ordningsstadgar, som inrymma befogenhet för kommunalnämnden att granska vägarne och låta afhjelpa påsynade bristfällen mot kostnad, som sedan hos den försuflige väghållaren utkräfvos.

Med 1895 års ingång har *lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet* den 30 oktober 1891 trädt i tillämpning. På grund af bestämmelserna i samma lag har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom särskilda år 1892 meddelade utslag bestämt länets indelning i väghållningsdistrikt, så att hvarje af länets 13 härad kommit att bilda ett distrikt, dock så att den till Rönnebergs härad hörande ön Hven bildar ett distrikt för sig och återstoden af Rönnebergs härad ett distrikt. Distriktens antal är sålunda 14. Uti hvarterdera har kostnaden för väghållningen uppskattats af särskild nämnd samt ploglagsindelning blifvit genomförd.

Uti samtliga väghållningsdistrikten har påkallats vägdelling i enlighet med nya väglagens bestämmelser och har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande beträffande Skytts, Torna, Bara, Frosta, Ljunits, Vemmenhögs, Herrestads, Rönnebergs, Onsjö och Har-

jagers härad samt ön Hvens väghållningsdistrikt under perioden meddelat utslag angående de vägar, som skola i vägdelling ingå, och de broar, som skola från vägunderhållet undantagas, hvaremot dessa frågor beträffande öfriga väghållningsdistrikt voro beroende på handläggning. Vägdelling i Ljunits härad samt ön Hvens väghållningsdistrikt har under perioden blifvit avslutad.

Inom samtliga väghållningsdistrikten har under perioden vinterväghållningen blifvit ordnad medelst inrättande af s. k. ploglag.

För år 1895 hafva vägs katt, kostnaden för vinterväghållningen samt den uppskattade kostnaden för väghållningen den tid mark är bar uppgått till följande belopp:

Väghållningsdistrikt.	Vägs katt.	Vinterväghållning.	Väghållning då mark är bar.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Torna	16,563.36	4,180.00	26,247.78
Bara	11,154.57	2,481.59	23,767.71
Rönnebergs	8,240.64	2,000.00	52,422.61
Onsjö	11,262.44	7,846.00	38,027.82
Harjagers	12,601.47	6,137.00	34,255.39
Hvens	807.14	200.00	1,559.39
Frosta	10,202.06	7,118.00	38,218.35
Färs	4,747.87	5,322.00	25,394.02
Ljunits	5,139.45	1,747.76	11,358.46
Herrestads	5,745.04	1,160.09	11,343.38
Vemmenhögs	9,748.72	1,878.14	24,305.29
Oxie	8,364.54	2,918.35	21,661.44
Skytts	7,814.84	2,792.49	16,869.69
Luggude	14,179.96	6,290.25	68,301.51
Summa	126,572.10	52,071.67	393,732.81

Angående *jernvägarne* inom länet må lemnas följande redogörelse.

Vid förra femårsperiodens slut voro, förutom den inom länet belägna delen af södra stambanan af statens jernvägar, följande enskilda jernvägar öppnade för trafik, nämligen:

Böringe—Östra Torps jernväg	22.0 kilometer.
Skåne—Hallands d:o, deraf inom länet	21.6 »
Nämnda jernvägs tvärbaua Höganäs—Åstorp, deraf inom länet	21.0 »
Helsingborg—Hessleholms jernväg, deraf inom länet	20.0 »
Hör—Hörby d:o	12.5 »
Hörby—Tollarps d:o, deraf inom länet	9.7 »
Landskrona—Engelholms d:o, deraf inom länet	28.0 »
Säby—Säbyholms d:o	2.6 »
Landskrona—Helsingborgs d:o, omfattande jernvägarne Landskrona—Eslöf och Helsingborg—Billeberga	59.0 »
Lund—Kjeffinge d:o	11.0 »
Lund—Trelleborgs d:o	42.8 »
Malmö—Limhamns d:o	4.3 »
Malmö—Billesholms d:o	59.0 »
Malmö—Trelleborgs d:o	29.0 »
Trelleborg—Klagstorps d:o	14.0 »
Malmö—Ystads d:o	63.1 »
Ystad—Eslöfs d:o	59.9 »

Summa väglängd 479.5 kilometer.

Vidare hafva under perioden tillkommit följande enskilda jernvägar:

Den 10 augusti 1891 öppnades för trafik jernvägen Helsingborg—Råå med bibana till Ramlösa, hvilken jernväg har en längd af 7 kilometer;

Klippan—Röstånga jernväg, som till en sträcka af 0⁹ kilometer ligger inom länet, öppnades för trafik den 8 oktober 1892;

Malmö—Tomelilla jernväg, deraf sträckan mellan Malmö och Dalby redan från den 20 december 1892 trafikerats, öppnades i sin helhet för trafik den 21 september 1893. Af jernvägen belöper en sträcka af 64⁵ kilometer på Malmöhus län;

den 7 augusti 1893 öppnades för trafik jernvägen Landskrona—Kjeflinge, upptagande en sträcka af 20⁵ kilometer;

Malmö—Genarps jernväg med en sträcka af 27 kilometer öppnades för trafik den 12 juni 1894;

jernvägssträckan Klagstorp—Rydsgård, en fortsättning af Trelleborg—Klagstorps jernväg och med denna sammanslagen under gemensamt namn Trelleborg—Rydsgårds jernväg, öppnades för trafik den 11 april 1895. Bansträckan har en längd af 20⁴ kilometer.

Hela längden af dessa nya jernvägar utgör inom länet 140³ kilometer och af samtliga enskilda jernvägar inom länet vid periodens slut 619⁸ kilometer.

Dessutom anmärkes, att Ystad—Gersnäs jernväg, som öppnades den 1 oktober 1894, med ena ändpunkten faller inom Malmöhus län.

Dessutom är *koncession meddelad* för utförande af följande jernvägsanläggningar, nämligen:

från Östervärns station å Malmö—Tomelilla jernväg till Södervärns station å Malmö—Ystads jernväg;

från Eslöf till Hörby;

från Lund till Refvinge;

från Dalby till Hörby;

från Eslöf till Röstånga;

från Skifvarps station å Trelleborg—Rydsgårds jernväg till Charlottenlunds station å Malmö—Ystads jernväg.

Anläggandet af jernvägen mellan Eslöf och Hörby har under perioden påbörjats, hvaremot arbetet å de öfriga koncessionerade jernvägarne ej ännu vid 1895 års slut begynts.

Uti efterföljande *tabeller G och H* (sid. 21) lemnas uppgifter om rörelsen å södra stambanans station i Malmö samt å de enskilda jernvägarne i länet.

Den i Malmö år 1887 anlagda *spårvägen* har under perioden fortfarande varit trafikerad och spårvägssystemet har under år 1894 framdragits till Östervärns station. Angående spårvägens verksamhet lemnas redogörelse i följande översigt:

År	Antal passagerare.		Inkomster.		Utgifter.		Utdelning å preferensaktier.	
		Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.		Kronor.
År 1891	935,571	66,702 ⁰⁰	63,684 ³⁹	4,500				
> 1892	934,549	86,629 ⁷⁶	62,729 ⁹⁵	4,500				
> 1893	1,021,078	75,060 ⁰¹	66,929 ⁹⁶	5,820				
> 1894	1,132,707	83,291 ⁹⁴	73,272 ⁹⁹	5,820				
> 1895	1,208,844	86,514 ³²	77,121 ⁷⁶	11,640				
Summa	5,232,749	380,198⁰³	343,739⁰⁵	32,280				

Sedan rörelsen å *statens jernvägsstation i Malmö* betydligt ökats, särskildt derigenom att flere jernbanor blifvit dit inledda, och utrymmet funnits otillräckligt, har stationen betydligt utvidgats och försetts med nya för den ökade trafiken lämpade byggnader. Arbetet härmed påbörjades år 1889 och har under perioden afslutats. Kostnaderna för arbetena hafva uppgått till 837,792 kr. 11 öre, hvartill komma kostnader för anläggning af elektrisk belysning.

Vid periodens slut hafva Malmö—Billesholms, Landskrona—Engelholms och Skåne—Hallands jernvägar blifvit af *staten inlösta*.

Såsom en utveckling af jernvägstrafiken må omnämnas, dels att *ångfärjeförbindelse* allt sedan mars 1892 varit anordnad mellan Helsingborg och Helsingör och dels att, i öfverensstämmelse med en den 31 maj 1894 mellan Kungl. Jernvägsstyrelsen, Generaldirektoratet för de danska statsbanorna samt Malmö stad träffad öfverenskommelse, ångfärjeförbindelse mellan Malmö och Köpenhamn blifvit inrättad och från den 1 oktober 1895 för trafik öppnad. Dessa ångfärjelinier anses såsom en integrerande del af danska statsbanorna. Malmö stad har bekostat den i Malmö erforderliga ångfärjehamnen med expeditiionsbyggnad och banhall samt svenska statsbaneförvaltningen ombesörjt och bekostat rangeringen mellan statens jernvägsstation och ångfärjehamnen. De utgifter, Malmö stad för ångfärjeförbindelsens åstadkommande underkastat sig, uppgå till 250,329 kr. 23 öre.

B) Sjökommunikationer. Angående arbeten och anordningar på detta område må nämnas följande.

För utarbetande af plan till en storartad utvidgning af *Malmö hamn*, hvilken utvidgning antagits skola inom en kortare eller längre framtid blifva erforderlig, hafva pris af staden anvisats, och af inkomna förslag tre tillerkänts de utfästa prisen. Någon verkställighet af förslagen har ej egt rum, men vid partiella utvidgningar af hamnen anses de prisbelönta planerna komma att tagas i betraktande för att framdeles i deras helhet genomföras. Till upplysning om Malmö hamns inkomster och utgifter under perioden åberopas följande *tabell I* (sid. 22).

Landskrona hamn har under perioden blifvit förlängd åt sydost med en kaj af 150 meters längd med öfverbyggnad af sten, hvarjemte i sammanhang dermed betydliga utfyllningsarbeten i denna del af hamnen verkstälts. Tillika har vid hamnen blifvit anlagd en ny 15 tons lyftkran och anskaffats ett nytt tidsenligt mudderverk.

Tab. G. *Passagerare- och godstrafik vid södra stambanans station i Malmö åren 1891—1895.*

År.	Resande.		Gods, ton.		Inkomster, i kronor.			Utgifter. Kronor.
	Anlände.	Afgångne.	Anländt.	Afsändt.	Af anländ trafik.	Af afsänd trafik.	Extra.	
1891 ..	238,558	233,031	102,706	144,189	1,226,654	850,516	4,994	116,799
1892 ..	253,477	227,934	102,047	146,613	1,055,995	829,473	6,136	128,322
1893 ..	270,459	225,576	95,336	128,699	978,200	813,626	5,856	132,532
1894 ..	300,602	225,641	83,304	144,738	993,884	793,099	6,732	126,522
1895 ..	303,550	240,541	94,360	136,853	1,115,996	825,567	7,001	129,399
Summa	1,366,646	1,152,723	477,753	701,092	5,370,729	4,112,281	30,719	633,574

Tab. H.

Passagerare- och godstrafik å enskilda jernvägar i Malmöhus län åren 1891—1895.

Jernväg.	Antal passagerare.	Gods. Ton.	Inkomster, i kronor.			Summa.	Utgifter för drift och underhåll. Kronor.		Jernväg.	Antal passagerare.	Gods. Ton.	Inkomster, i kronor.			Summa.	Utgifter för drift och underhåll. Kronor.	
			Af persontrafik.	Af godstrafik.	Extra.							Af persontrafik.	Af godstrafik.	Extra.			
<i>Böringe—Östra Torp.</i>								<i>Landskrona—Helsingborg.</i>									
År 1891	59,603	65,512	19,705	67,236	2,040	88,981	47,845	År 1891	295,124	172,684	202,427	329,189	9,780	541,996	325,072		
» 1892	53,966	61,796	17,925	63,773	2,112	83,810	53,493	» 1892	308,720	183,581	208,462	334,359	11,149	553,970	344,800		
» 1893	56,885	63,648	18,843	67,007	2,415	88,265	50,955	» 1893	317,900	168,427	212,962	332,753	11,098	556,813	360,884		
» 1894	62,530	79,717	20,437	80,140	2,727	103,304	58,697	» 1894	332,864	161,762	217,517	308,537	11,993	538,047	336,734		
» 1895	58,907	94,143	18,762	90,876	4,280	113,918	71,389	» 1895	331,042	185,325	219,925	352,627	14,042	586,594	358,331		
<i>Skåne—Halland.</i>								<i>Lund—Trelleborg och Lund—Kjeftinge.</i>									
År 1891	367,209	148,204	368,773	338,924	49,064	756,761	470,575	År 1891	250,439	144,034	121,262	183,747	15,721	320,730	262,938		
» 1892	386,685	168,971	369,589	376,508	52,708	798,805	498,488	» 1892	269,363	157,683	130,797	196,670	14,913	342,380	330,284		
» 1893	386,020	196,267	378,487	449,950	60,471	888,908	518,743	» 1893	291,212	146,039	139,585	183,624	12,869	336,078	230,014		
» 1894	426,222	215,073	405,636	495,236	78,437	979,309	579,178	» 1894	347,440	176,752	163,235	221,786	14,143	399,164	239,300		
» 1895	435,408	259,616	419,831	572,110	78,870	1,070,811	885,541	» 1895	329,091	192,759	155,026	242,189	12,700	409,915	262,628		
<i>Helsingborg—Hessleholm.</i>								<i>Malmö—Limhamn.</i>									
År 1891	222,371	159,827	179,680	370,928	4,480	555,088	330,264	År 1891	122,257	27,889	13,927	21,361	228	35,516	29,476		
» 1892	236,739	189,380	186,885	433,344	4,952	625,181	380,731	» 1892	131,535	26,906	14,531	20,998	360	35,889	29,000		
» 1893	249,899	212,166	201,080	480,272	4,655	686,007	407,741	» 1893	161,834	28,392	18,236	21,803	1,443	41,482	30,480		
» 1894	281,654	229,963	218,000	484,998	6,734	709,732	395,517	» 1894	207,480	45,550	23,351	32,059	1,128	56,538	36,918		
» 1895	291,923	290,407	222,420	575,209	6,810	804,439	408,960	» 1895	218,714	46,591	24,357	32,938	1,094	58,389	39,780		
<i>Hör—Hörby.</i>								<i>Malmö—Billesholm.</i>									
År 1891	19,706	10,254	11,060	16,627	3,061	30,748	37,236	År 1891	260,537	117,132	162,841	233,973	11,928	408,742	241,046		
» 1892	25,743	12,138	11,893	17,481	2,861	32,235	30,472	» 1892	266,838	125,702	164,580	244,076	13,101	421,757	253,583		
» 1893	28,045	12,828	13,103	18,293	2,812	34,208	29,978	» 1893	287,222	124,828	173,820	253,689	17,614	445,123	260,958		
» 1894	31,215	18,270	14,325	22,058	2,892	39,275	23,476	» 1894	311,168	139,367	183,344	271,795	21,503	476,642	279,884		
» 1895	34,923	18,334	15,457	25,148	3,182	43,787	25,104	» 1895	322,027	159,706	192,123	297,267	27,011	516,401	403,879		
<i>Hörby Tollarp.</i>								<i>Malmö—Trelleborg och Trelleborg—Klagstorp.</i>									
År 1891	13,540	10,725	7,881	16,087	1,981	25,949	21,640	År 1891	195,366	85,114	84,954	125,106	4,104	214,164	133,805		
» 1892	14,581	12,034	8,431	16,399	1,979	26,809	25,551	» 1892	220,325	105,506	89,936	143,065	17,653	250,654	123,314		
» 1893	17,510	12,311	9,756	16,122	1,958	27,836	21,890	» 1893	233,139	99,306	93,015	134,857	6,152	234,024	128,614		
» 1894	25,762	20,469	12,940	24,298	1,927	39,165	36,311	» 1894	256,669	121,865	101,066	160,472	10,214	271,752	151,716		
» 1895	27,139	16,843	13,757	24,555	1,909	40,221	36,014	» 1895	241,710	119,519	97,821	148,382	32,829	279,032	167,714		
<i>Landskrona—Engelholm.</i>								<i>Malmö—Ystad.</i>									
År 1891	99,393	127,456	76,292	158,711	3,769	238,772	163,431	År 1891	257,127	113,987	194,257	260,297	22,114	476,668	234,581		
» 1892	99,616	129,680	75,699	169,138	4,516	249,353	180,180	» 1892	261,147	106,330	195,491	250,812	21,187	467,490	227,738		
» 1893	108,316	141,754	79,142	182,782	4,183	266,107	155,370	» 1893	278,914	133,555	204,179	281,962	19,470	505,611	244,972		
» 1894	132,775	161,346	88,354	197,425	6,790	292,569	159,902	» 1894	300,042	152,096	208,931	295,383	22,472	526,786	241,417		
» 1895	137,072	187,231	90,551	226,836	8,633	326,020	160,726	» 1895	294,724	184,997	202,906	333,421	24,796	561,123	274,128		
<i>Säby—Säbyholm.</i>								<i>Ystad—Eslöf.</i>									
År 1891	—	74,430	—	43,965	2,563	46,528	10,670	År 1891	221,299	82,410	178,442	241,489	13,514	433,445	233,045		
» 1892	—	61,276	—	30,942	2,744	33,686	12,732	» 1892	230,712	86,179	180,938	259,597	16,019	456,554	240,796		
» 1893	—	67,455	—	36,582	2,757	39,339	8,733	» 1893	239,301	100,956	186,370	271,164	21,191	478,725	246,624		
» 1894	—	69,143	—	37,502	2,227	39,729	11,618	» 1894	267,281	155,215	186,709	316,618	32,203	535,530	251,624		
» 1895	—	73,574	—	38,626	1,825	40,451	14,093	» 1895	270,459	185,708	179,290	353,968	43,605	576,863	256,142		

Det arbete med anläggning i *Helsingborg* af ny hamn åt norr, sammanhängande med gamla hamnen medelst en genom-brytning af norra hamnarmen, som för åtskilliga år sedan påbörjats, har under denna period blifvit fullbordadt. Härigenom har hamnens utrymme nära nog fördubblats. För tillgodogörande af fyllnadsämnen och beredande af ytterligare område till upplags- och byggnadsplatser har under senare delen af perioden påbörjats utläggning mot söder af en vågbrytare på ett afstånd från hamnen af 800 fot.

Ystads hamn har under perioden förbättrats medelst ombyggnad af vestra kajen och genom hamnens fördjupning.

I *Trelleborgs hamn* hafva jemförelsevis stora arbeten blifvit utförda. Å ömse sidor om inloppet hafva anbragts runda pirhufvuden af granitmur i cementbruk, hvilande på stenkistor, och hafva pirhufvudena genom särskilda murar i cementbruk blifvit förenade med de gamla vågbrytarna. Den östra vågbrytaren har på en längd af 250 meter blifvit ombyggd. Utanför bälverket i östra hamnbassinen har en ny träbro anbragts.

De under perioden utförda arbetena vid *landsbygdens hamnar* hafva hufvudsakligen afsett hamnarnes vidmagthållande. Några af dessa arbeten hafva emellertid jemväl äsyftat hamnarnes

Tab. H. (Forts.) Enskilda jernvägar åren 1891—1895.

Jernväg.	Antal passagerare.	Gods. Ton.	Inkomster, i kronor.			Summa.	Utgifter för drift och underhåll Kronor.
			Af persontrafik.	Af gods-trafik.	Extra.		
<i>Helsingborg—Råå—Ramlösa.</i>							
År 1891	— ¹⁾	— ²⁾	5,691	—	—	—	9,015
» 1892	84,248	— ²⁾	14,670	113	—	14,783	21,336
» 1893	128,298	— ²⁾	15,189	297	13	15,499	15,574
» 1894	140,755	— ²⁾	17,812	227	—	18,039	17,146
» 1895	173,753	— ²⁾	18,759	249	—	19,008	18,074
<i>Klippan—Röstänga.</i>							
År 1892 Okt.-Dec.	5,963	1,515	2,556	2,083	267	4,906	9,397
» 1893	54,442	8,041	20,039	12,853	2,105	34,997	28,642
» 1894	62,027	9,023	22,875	15,049	2,141	40,065	28,194
» 1895	58,834	9,426	21,473	15,848	2,718	40,069	30,161
<i>Malmö—Tomelilla.</i>							
År 1893	98,813	52,473	57,012	82,564	6,236	145,812	78,966
» 1894	195,614	86,231	125,143	171,197	11,941	308,281	180,623
» 1895	199,581	107,376	125,385	202,488	26,265	354,138	244,388
<i>Landskrona—Kjeflinge.</i>							
År 1894	75,124	44,541	32,260	62,677	1,407	96,344	87,453
» 1895	97,820	60,933	45,105	86,899	1,125	133,129	96,372
<i>Malmö—Genarp.</i>							
År 1894	65,401	27,154	23,982	29,268	2,277	55,527	— ³⁾
» 1895	115,120	48,351	40,297	49,914	3,427	93,638	76,688

¹⁾ Antalet kan ej uppgifvas. ²⁾ Någon godstransport har ej förekommit annat än i ringa mängd, omkring 150 à 180 ton om året. ³⁾ Då kompletteringsarbeten för jernvägsbyggnaden under hela året pågått, har driftkostnaden äfven för trafiken påförts jernvägsbyggnaden.

Tab. I. Malmö hamninväringens inkomster och utgifter åren 1891—1895.

År.	Hamn afgift		Tolags-ersättning.	Tomt-arenden, tomtores-afgifter och hyror.	Af skepps-docke, band, spår m. m. samt för försäld bal-last och sten.	Räntor.	Stats-bidrag till is-bry-tare-fartyg.	Diverse.	Summa inkomster. Kronor.	Under-hålls-kostnader.	Diverse omkost-nader.	Arbeten för rörelsen inom hamnen.	Räntor.	Amortie-ring.	Löner, arf-stadskaasen o. arbets-löner och understöd för staden.	Inbet. till stads-kassan.	Summa ut-gifter. Kronor.
	för varor.	för fartyg.															
1891	229,898-55	110,761-00	175,548-43	77,555-54	40,129-76	5,549-21	5,000	4,568-17	649,000-66	53,661-26	58,844-87	123,272-65	63,437-08	74,300	49,427-85	140,495-05	562,888-76
1892	225,236-87	110,910-28	197,125-16	77,832-01	42,129-11	9,146-86	5,000	2,604-31	669,894-59	106,839-06	53,040-66	104,947-20	59,163-91	78,900	49,965-86	146,660-98	599,017-06
1893	187,660-34	109,094-98	136,535-32	81,077-64	36,291-56	7,064-10	5,000	3,976-60	566,060-53	104,059-03	58,163-51	113,692-94	57,909-56	83,100	52,673-69	123,399-62	592,898-25
1894	200,750-88	127,698-06	121,518-51	96,243-55	35,304-84	4,357-96	5,000	2,528-88	593,632-57	60,176-66	253,727-24	124,049-17	57,980-84	92,500	54,795-26	113,037-78	750,266-90
1895	188,965-55	111,896-00	96,864-27	105,362-66	30,117-83	3,788-61	—	25,152-88	562,147-30	33,048-47	66,691-50	338,723-63	64,187-53	100,700	57,063-55	100,269-99	765,984-72
Summa	1,032,507-14	570,290-31	727,586-68	488,071-40	188,978-09	29,896-73	20,000	85,530-29	3,040,855-65	862,234-46	489,967-78	904,035-69	302,578-97	429,500	263,926-10	623,862-77	3,276,805-68
Medeltal	206,501-43	114,058-06	145,517-34	87,614-28	36,794-62	5,979-84	4,000	7,706-06	608,171-13	72,456-90	97,993-56	160,987-12	60,515-79	85,900	52,785-22	124,772-55	655,361-14

förstärkning och förbättring, och till deras utförande hafva bidrag af statsmedel utgått. Arbeten af sistnämnda slag hafva under åren 1891, 1892 och 1893 utförts vid Barsebäcks, Ålabodarnes, Mölle, Vikens och Råå hamnar.

Under perioden har Malmö hamn icke någon tid varit fullkomligt afspärrad till följd af *ishinder*; men från den 12 januari till den 13 mars 1893 samt från den 6 februari till den 28 mars 1895 kunde endast verkliga isbrytarefartyg bana sig väg till hamnen. För hamnens räkning har år 1894 anskaffats en ny isbrytareångbåt, upptagen till ett värde af omkring 200,000 kronor. Den har från 1895 års början varit använd för sitt ändamål. För upprätthållandet af förbindelsen mellan Malmö och Köpenhamn medelst isbrytarefartyg uppbär hamnen årligen af Handels- och sjöfartsfonden ett bidrag af 5,000 kronor.

Under perioden har Landskrona hamn varit tillfrusen under år 1891 10 dagar, under år 1893 60 dagar och under år 1894 40 dagar, under hvilka dagar, tillsammans 110, trafiken omöjliggjorts.

Hamnen i Helsingborg har under hela perioden varit tillgänglig, åtminstone för ångfartyg, med undantag af några dagar i januari 1891 samt den 22 februari 1893.

Ystads hamn har under perioden ej varit för is stängd förutom under 35 dagar under januari och februari månader år 1893.

Ur Kungl. Lotsstyrelsens embetsberättelser må anföras följande uppgifter om *strandnings- och andra sjöolyckor*, som inträffat inom Malmö lotsfördelning.

	År 1891.	År 1892.	År 1893.	År 1894.	År 1895.
Grundstötning	42	50	54	36	48
Fartyg öfvergifna eller förda i hamn i följd af svårare sjöskada	4	3	1	6	5
Fartyg, som måst sättas på land	1	—	—	—	2
Till ankars liggande fartyg, som drifvit i land	1	2	—	3	3
Summa.	48	55	55	45	58
<i>Påföljd:</i>					
Ringa, ingen eller okänd skada	34	44	40	30	44
Betydlig skada	5	5	8	7	5
Blifvit vrak	9	6	7	8	9
Vid strandningen omkomne .	—	2	2	2	1

De inom länet befintliga lotsstationerna äro Ystad, Trelleborg, Öresunds södra station, Limhamn, Malmö, Landskrona, Helsingborg, Öresunds norra station och Höganäs.

Antalet *lotsningar* och *influtna lotspenningar* vid lotsstationerna i länet hafva under perioden utgjort:

	Antal lotsningar.	Lotspenningar. Kronor.
År 1891	4,439	92,148.70
» 1892	4,315	90,206.32
» 1893	4,457	96,900.94
» 1894	5,632	110,141.62
» 1895	5,887	108,804.82

Lifräddningsanstalterna inom länet äro 5, nämligen Ystad, försedd med raketapparat, Skanör, försedd med lifbåt, Helsingborg, försedd med lifbåt och raketapparat, Höganäs, försedd med lifbåt, och Arildsläge, försedd med raketapparat.

Fyrrar äro genom Lotsverket inrättade vid Ystad, Smygehuk, Falsterbo, Skanör, Malmö, Barsebäck, Haken, Hven, Helsingborg och Kullen.

Hvens fyr har under perioden blifvit flyttad 100 meter åt sydost från sin gamla plats.

C) **Post- och telegraf- samt telefonväsendet.** *Postanstalternas* antal inom länet utgjorde vid 1879 års slut 95, vid 1885 års slut 108, vid 1890 års slut 135 och vid slutet af år 1895 164, af hvilka 10 voro postkontor och 154 poststationer. Antalet invånare, fördeladt på hvarje postanstalt i länet, utgjorde vid slutet af år 1895 2,337, antalet till postbefordran aflemnade försändelser 16,391,727 och medeltalet försändelser på hvarje invånare 43. Motsvarande siffror för år 1890 äro 2,732 samt 11,047,506 och 30. Ökningen af postanstalternas antal har företrädesvis betingats af tillkomsten af nya jernvägar, å hvilkas stationer postanstalter blifvit anordnade. Den hufvudsakligaste postbefordringen eger rum medelst jernväg eller ångbåt. Postföring å landsväg egde år 1895 rum å postlinier, upptagande tillsammans endast 53:3 nymil.

Angående *telegrafväsendet* nämnes, att telegrafstationen i Skurup blifvit under perioden indragen, samt att åtskilliga för telegrafering inrättade jernvägsstationer blifvit satta i förbindelse med telegrafnätet, nämligen å Landskrona—Kjeflinge jernväg 5 stationer, å Malmö—Billesholms jernväg 6 stationer, å Malmö—Tomelilla jernväg 13 stationer, å Malmö—Trelleborgs jernväg 7 stationer, å Trelleborg—Rydsgårds jernväg 9 stationer, å Klippan—Röstänga jernväg 1 station, å Malmö—Genarps jernväg 7 stationer och å Ystad—Eslöfs jernväg 1 station.

Telegrafstationerna inom länet äro 10, nämligen Malmö, Eslöf, Helsingborg, Landskrona, Lund, Trelleborg, Ystad, Höganäs, Sofiero och Hörby.

Angående verksamheten å telegrafstationen i Malmö meddelas uppgift i *tabell K* (sid. 24).

Denna tabell angifver medeltalet af aflåtna telegram under perioden till 268,488 för år, under det motsvarande medeltal för förra femårsperioden utgjorde 165,906.

Telefonväsendet har betydligt utvidgats. Åtskilliga nya ledningar hafva anlagts och nya telefonstationer anordnats. Telefonstationerna, som vid slutet af förra perioden utgjorde till antalet 21, voro vid 1895 års slut 33, nämligen centralstationer i Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg, Ystad, Trelleborg, Eslöf, Höganäs och Hörby samt vaxelstationer i Flädie, Hvellinge, Limhamn, Lomma, Svedala, Åkarp, Dalby, Keflinge, Klågerup, Örtofta, Svalöf, Teckomatorp, Tågarp, Bjuf, Kattarp, Mörarp, Qvistofta, Ödåkra, Skurup, Anderslöf, Klagstorp, Löberöd, Hör och Sjöbo.

Såsom den mest betydelsefulla utvidgningen af telefonväsendet må omnämnas, att telefonförbindelse öppnades med Danmark den 6 december 1893. De städer i Danmark, som stå i telefonförbindelse med svenska rikstelefonnätet, äro Köpenhamn, Aarhus, Esbjerg, Fredericia, Horsens, Kolding, Korsör, Naestved, Nyborg, Nykjöbing (Falster), Odense, Svendborg och Veile. Samtalen å

denna ledning hafva uppgått till omkring 30 per dag, deraf 75 % komma på linien Malmö—Köpenhamn.

Abonnentantalet vid samtliga stationer inom länet uppgick år 1885 till 860, vid slutet af år 1890 till 1,500 och vid

ifrågavarande periods slut till 2,587. Antalet i bruk varande telefonapparater, som vid slutet af år 1890 utgjorde 628 i Malmö och 958 i öfriga delen af länet, uppgick vid periodens slut till 1,019 i Malmö och 1,402 i öfriga delen af länet.

Tab. K.

Verksamheten vid telegrafstationen i Malmö åren 1891—1895.

År.	Antal behandlade telegram.					Porto och andra afgifter, i kronor.		
	Repetitions- m. fl.	Afsända.		Ankomna in- och utländska.	Summa.	Tillfallande telegrafverket.	Tillfallande utlandet och svenska jern- vägar.	Summa.
		Inländska.	Utländska.					
1891	146,116	32,441	22,362	54,468	255,387	50,434.10	19,324.94	69,759.04
1892	159,157	32,723	24,238	55,851	271,969	53,253.87	18,690.00	71,943.87
1893	170,784	34,304	27,368	59,899	292,355	58,769.63	22,924.23	81,693.86
1894	168,927	32,501	25,511	55,729	282,668	53,733.62	22,163.74	75,897.36
1895	121,486	35,898	24,914	57,765	240,063	55,169.07	19,314.41	74,483.48
Summa	766,470	167,867	124,896	283,712	1,342,442	271,860.29	102,417.32	373,777.61
Medeltal	153,294	33,573	24,879	56,742	268,488	54,272.06	20,483.46	74,755.52

Tab. L.

Uppbörderna vid Malmö tullkammare åren 1891—1895.

År.	Tull.	Last- penningar.	Nederlags- afgift.	Trans- sito- afgift.	Kon- fiaka- tioner.	Böter.	Strand- vraka- medel.	Aban- donne- rade varor.	Natt och år ståndna varor.	Ank- tions- provi- sion.	Obser- vation- ner.	Extra in- komat.	Summa tullmedel. Kronor.	Fyr- och båknedel. Kronor.
1891	3,619,991.71	37,760.55	16,203.35	756.16	382.47	2,576.27	0.74	21.11	326.91	—	43.82	424.23	3,678,487.32	92,462.55
1892	4,049,900.62	37,313.07	10,641.84	638.29	692.28	2,499.25	—	27.04	112.29	—	57.78	499.64	4,102,382.10	92,175.59
1893	4,468,701.43	36,200.52	12,319.32	593.25	856.99	3,205.50	—	948.46	507.38	—	119.14	648.88	4,524,100.87	91,872.48
1894	4,189,386.81	46,021.56	8,922.75	772.21	2,912.12	3,398.18	172.94	186.53	116.62	29.26	189.83	819.67	4,252,928.48	112,007.19
1895	3,859,336.06	36,158.66	8,034.21	603.70	1,212.77	3,001.88	—	240.79	61.26	—	626.15	639.00	3,909,914.48	77,911.66

Tab. M.

I Malmö hamn lossade och lastade varor af ortens förnämsta omsättningsartiklar åren 1891 och 1895.

Varor.	Å r 1 8 9 1.				Å r 1 8 9 5.			
	Lossade varor.		Lastade varor.		Lossade varor.		Lastade varor.	
	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.
Bomull kg.	—	801,866	—	—	—	803,516	—	—
Cement »	12,595,880	24,292	8,819,805	2,120,085	8,966,018	164,178	4,841,496	973,255
Cikoria »	—	—	137,792	—	—	—	102,134	—
Fisk, saltad eller inlagd hl.	—	21,519	—	—	—	15,193	—	—
» rökt eller torkad kg.	—	139,744	—	—	—	84,095	—	—
Foderämnen »	—	3,261,312	—	—	—	10,260,685	—	—
Gryn, alla slag utom af spannmål »	—	884,065	—	—	—	1,913,355	—	—
Gödningsämnen, alla slag »	2,834,920	2,364,477	—	—	1,940,000	4,982,163	—	—
Hudar och skinn »	136,340	438,278	—	575,980	98,867	497,216	—	713,004
Jern, tack- »	4,319	1,782,558	—	—	203,780	1,215,902	—	—
» gjutet »	231,629	647,113	—	—	523,313	972,166	—	—
» smidt eller valsadt: stångjern »	374,305	786,506	—	—	425,507	1,066,705	—	—
» » » plåt »	309,557	454,323	—	—	442,170	754,254	—	—
» » » spik »	300,254	33,173	—	—	310,764	18,070	—	—
» alla andra slag »	216,483	1,314,237	—	—	427,005	750,435	—	—
Kaffe »	—	1,237,227	—	—	—	1,140,856	—	—

Tab. M. (Forts.)

I Malmö hamn lossade och lastade varor åren 1891 och 1895.

Varor.	Å r 1 8 9 1.				Å r 1 8 9 5.			
	Lossade varor.		Lastade varor.		Lossade varor.		Lastade varor.	
	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.
Koks och stenkol ton	—	219,463	—	—	—	219,108	—	—
Korkbark kg.	—	115,491	—	—	—	122,502	—	—
Kreatur: hästar st.	—	—	—	2,679	—	—	—	1,213
> nötkreatur. »	—	—	—	16,498	—	—	—	12,102
> andra slag »	—	—	—	22,304	—	—	—	6,011
Krita kg.	—	—	4,402,978	6,627,507	—	—	4,718,185	3,523,782
Kött, fläsk och ister »	—	537,325	311,747	2,425,599	—	181,624	220,794	4,143,228
Oljor: mineral- »	10,188	2,220,880	—	—	33,370	3,292,829	—	—
> andra slag »	143,366	1,233,857	—	—	461,230	1,443,241	—	—
Ost »	—	—	55,951	—	—	—	111,715	—
Papper »	538,152	—	—	—	1,193,672	—	—	—
Redskap och maskiner »	—	2,181,975	—	—	—	1,347,610	—	—
Russin och plommon »	—	137,190	—	—	—	174,490	—	—
Salt hl.	—	40,146	—	—	—	48,447	—	—
Sirap kg.	—	399,215	—	—	—	380,538	—	—
Smör »	158,633	192,397	—	4,401,630	140,238	99,977	—	6,658,163
socker, raffineradt »	—	250,704	2,687,726	—	—	38,273	4,038,172	—
> oraffineradt »	—	3,294,786	—	—	—	1,916	—	—
Spanmål, omalen: hvete »	1,030,684	8,927,050	—	—	105,076	12,153,606	—	—
> > råg »	767,751	7,842,100	—	—	215,334	9,017,977	—	—
> > korn »	—	—	5,886,156	2,734,831	—	—	3,822,445	6,150
> > hafre »	—	—	—	3,856,940	—	—	—	802,766
> > majs »	—	1,633,550	—	—	—	487,000	—	—
> malen: mjöl alla slag »	22,084	373,088	8,233,312	1,384,761	149,065	567,949	10,968,975	89,509
> > gryn »	7,296	36,628	4,980	112,177	31,497	25,908	50	73,730
Spritvaror: arrak, kognak och rom l.	23,736	196,001	—	—	16,174	119,816	—	—
> brännvin och sprit »	16,662	44,553	493,557	—	86,947	33,050	591,741	—
> vin på buteljer »	11,585	158,169	—	—	18,507	33,397	—	—
> vin på fastager kg.	36,333	562,658	—	—	29,920	270,176	—	—
Såpa »	229,762	—	318,658	—	199,540	—	838,418	—
Tegel st.	2,700,393	—	—	—	2,850,600	—	—	—
Tobak: blad och stjelk kg.	—	365,020	—	—	—	248,515	—	—
> cigarrer »	—	—	18,713	—	—	—	12,805	—
> andra slag »	—	—	48,016	—	—	—	41,140	—
Trämassa »	—	—	—	2,841,250	—	—	—	2,219,470
Trävaror: bjelkar kbm.	—	—	—	10,384	—	—	—	5,873
> bräder och plankor »	5,433	—	—	3,450	7,414	—	—	769
> lükten och sparrar »	—	—	—	4,787	—	—	—	370
> stäfver st.	—	—	—	224,042	—	—	—	114,697
> takspån och trätråd kbm.	—	—	—	1,163	—	—	—	232
> ved »	622	—	—	8,853	41	—	—	3,412
Tvål kg.	—	—	250,822	—	—	—	239,709	—
Tändstickor »	—	—	—	4,096,581	—	—	—	4,336,060
Ull »	—	519,239	—	—	—	491,937	—	—
Vagnsmörja »	—	—	340,516	—	—	—	311,396	—
Väfnader: bomulls- »	—	105,068	—	—	—	153,659	—	—
> linne- och hamp- »	281,650	79,356	192,158	—	346,139	121,622	132,664	—
> siden- »	—	17,175	—	—	—	9,844	—	—
> ylle- »	—	352,984	—	—	—	374,517	—	—
Ägg st.	—	—	—	4,793,610	—	—	—	6,352,164

Enskilda, till allmänhetens begagnande upplåtta telefonledningarna finnas ej inom länet, utan tillhör telefonnätet i dess helhet staten.

D) Sjöfart och handel. Konjunkturerna för *sjöfarten* voro vid förra femårsperiodens slut tryckta och detta förhållande torde kunna sägas hafva egt rum jemväl under förevarande. Dock torde goda tidsenliga ångare hafva lemnat sina rederier en skäligen vinst. Inhemtade underrättelser i detta ämne häntyda för öfrigt på de sedan länge kända dragen i nutidens sjöfart, nämligen ökad användning af ångkraft och samtidig minskning i segelstyrkan äfvensom ökade kraf på farkostens snabbhet och lastdrygheit. Segelfartygen synas ock hafva en år från år ökad svårighet att vinna användning. Dertill bidrager äfven den omständigheten, att försäkringspremierna äro billigare för gods lastadt i ångare än i segelfartyg. Till följd af dessa för segelfartyg ogynsamma förhållanden möter ofta svårighet att genom segelationen erhålla medel till fartygens ordentliga underhåll och att derigenom bibehålla dem vid sina värden; och som det icke lönar sig att ersätta fartygen med nya, minskas segelflottan år från år. Att den ej hittills än mera förminsats, lär bero derpå, att rederierna söka så länge som möjligt är fortsätta sin verksamhet, dels i hopp att bättre konjunkturer skola inträffa eller en någorlunda gynsam försäljning af fartygen skall kunna ske och dels, särdeles beträffande landsbygdens kustorter, för att gifva sysselsättning åt det stora antal personer, som gjort sjöfarten till lefnadsyrke och deraf hemta sin utkomst.

Säsom en i väsentlig mån medverkande orsak till sjöfartens i denna ort ogynsamma belägenhet uppgifves, att skånska handelsflottan, som till hufvudsaklig del haft till sysselsättning att

föra trälaster från Norrlands hamnar till England, lidit intrång af stora utländska ångfartyg, som under senare åren i brist på annan fraktfart sökt verksamhet i nämnda farvatten.

Det uti förra femårsberättelsen omnämnda *Sydsvenska ångfartygsaktiebolaget*, som haft till syfte att transportera lefvande djur till England, har under de tre första åren af perioden varit i verksamhet, ehuru denna blifvit väsentligt förändrad i följd af införsel förbud i England. Efter det detta förbud inträddt, användes bolagets båtar dels att medelst reguliera turer mellan Malmö och England befördra ladugårdsprodukter, företrädesvis smör och fläsk, dels ock till fraktfart i andra farvatten. Då rörelsen emellertid ständigt gick med förlust och hela aktiekapitalet gått förlorat, upplöstes bolaget med utgången af år 1893. — Under de tre senare åren af perioden har hufvudsakligen medelst tyska ångare egt rum export till Tyskland af lefvande kreatur, hvilken export synes vara i stigande och kan sägas i någon mån ersätta den upphörda utförseln till England.

Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tillåter sig till belysning af sjöfarten åberopa *tabellerna L, M (sid. 24), N och O*, angående uppbörden vid Malmö tullkammare, der lossade och lastade varor, som utgöra ortens förnämsta omsättningsartiklar, fartygsrörelsen och exporten af kreatur.

Förhållandet med antalet för utrikes och inrikes sjöfart använda svenska fartyg, tillhörande länets särskilda städer och dess landsbygd, framgår af följande öfversigt:

Hemort.	År 1890.		År 1895.	
	Inrikes fart.	Utrikes fart.	Inrikes fart.	Utrikes fart.
Malmö	4	45	—	46
Landskrona	—	21	—	23
Helsingborg	—	92	—	88
Ystad	1	10	2	6
Trelleborg	1	10	—	10
Skanör	—	2	—	—
Summa	6	180	2	173
Landsbygden	—	189	—	182
Summa	6	369	2	355

Antalet vid *sjömanshus inskrifne* befälhafvare och sjömän åren 1890 och 1895 utgjorde (sid. 27):

Tab. O. Antal kreatur, som till utrikes orter sjöledes blifvit afsända under åren 1891—1895.

År.	Danmark.			England.			Tyskland.			Summa.		
	Hästar.	Hörnbocksp.	Får och svin.	Hästar.	Hörnbocksp.	Får och svin.	Hästar.	Hörnbocksp.	Får och svin.	Hästar.	Hörnbocksp.	Får och svin.
1891	2,673	13,966	14,106	3	1,592	1,147	3	1,362	929	2,679	16,920	16,182
1892	1,723	7,665	12,015	—	108	136	2	2,047	1,460	1,725	9,820	13,611
1893	1,425	—	—	—	—	—	7	8,177	1,633	1,432	8,177	1,633
1894	1,182	47	—	—	—	—	14	9,205	1,397	1,196	9,252	1,397
1895	1,174	2,172	567	—	—	—	39	10,181	2,591	1,213	12,353	3,158

¹⁾ Prämar och i hamnen stationerade bogserfartyg äfvensom alla fartyg om 10 registertons dräktighet eller mindre äro i denna tabell lemnade utom räkningen.
²⁾ Häri ingå ångfärjans på linien Malmö—Köpenhamn under året gjorda 146 turer, motsvarande 87,162 reg.-ton.

Tab. N. Fartygsrörelsen i Malmö hamn åren 1891—1895.¹⁾

	Inrikes fart.				Utrikes fart.				Summa.	
	Segelfartyg.		Ångfartyg.		Segelfartyg.		Ångfartyg.			
	An-tal.	Ton.	An-tal.	Ton.	An-tal.	Ton.	An-tal.	Ton.	An-tal.	Ton.
<i>Inkomna:</i>										
År 1891	367	13,272	707	217,304	504	61,997	3,000	658,486	4,578	951,069
» 1892	354	13,671	741	237,178	540	68,400	2,976	674,422	4,611	993,671
» 1893	360	11,735	781	244,341	521	62,059	2,399	606,321	4,061	924,456
» 1894	345	13,933	833	269,024	522	60,451	2,825	734,747	4,525	1,078,154
» 1895	356	12,340	761	245,034	415	54,067	2,782	749,709 ²⁾	4,314	1,061,150
<i>Utgångna:</i>										
År 1891	573	55,776	835	323,708	300	21,706	2,861	551,809	4,569	952,999
» 1892	645	62,626	885	343,269	248	17,307	2,800	565,855	4,578	989,057
» 1893	625	58,328	882	347,123	261	18,879	2,306	506,850	4,074	931,180
» 1894	634	59,300	1,012	402,220	223	15,965	2,633	596,432	4,502	1,073,917
» 1895	604	52,527	974	375,972	171	14,422	2,572	620,157 ²⁾	4,321	1,063,078

Sjömanshus.	Å r 1890.				Å r 1895.			
	Inrikes fart.		Utrikes fart.		Inrikes fart.		Utrikes fart.	
	Befälhafvare.	Sjömän.	Befälhafvare.	Sjömän.	Befälhafvare.	Sjömän.	Befälhafvare.	Sjömän.
Malmö	—	—	149	1,310	—	—	110	882
Helsingborgs	—	—	199	2,676	76	698	145	1,023
Landskrona	—	—	40	232	—	—	66	263
Trelleborgs	11	62	9	130	—	—	21	199
Ystads	5	53	40	248	4	12	13	151
Summa	16	115	437	4,596	80	710	355	2,518

Beträffande *handlande*, deras betjening och af handlande erlagd bevillning utvisar en jämförelse mellan åren 1890 och 1895 följande siffror:

	Å r 1890.			Å r 1895.		
	Handlande.	Betjening.	Bevillning, i kr.	Handlande.	Betjening.	Bevillning, i kr.
Malmö	1,085	991	23,737	1,990	1,407	111,412
Lund	255	183	4,163	357	200	5,726
Landskrona	104	142	3,478	134	203	6,024
Helsingborg	248	246	6,041	494	453	24,479
Ystad	81	101	2,581	116	120	4,614
Trelleborg	41	40	1,285	50	50	1,825
Skanör	15	3	15	19	3	18
Summa	1,829	1,706	41,300	3,160	2,436	154,098
Eslöf	46	53	1,240	60	91	1,449
Landsbygden	769	342	2,724	919	461	4,304
Summa för länet	2,644	2,101	45,264	4,139	2,988	159,851

För år 1895 äro i denna tabell emellertid inräknade utländske handelsresande, som i städerna erlagt bevillning enligt kungl. förordningen den 2 december 1892. Deras antal utgjorde 1,034 och af dem erlagd bevillning uppgick till 103,400 kronor. Frånräknas dessa siffror, blifver för år 1895 antalet handlande i städerna 2,126 med en erlagd bevillning af 50,698 kronor, utvisande således en förhöjning mot förhållandet under år 1890.

Antalet handlande på landsbygden företer en ökning med omkring 20 procent och, deladt på länets 241 landskommuner, utgör antalet mera än 3 på hvarje kommun. Fortfarande gäller om landthandeln, hvad i förra femårsberättelser derom yttrats, nämligen att åtskilliga personer egna sig åt denna näring, hvilka ej därför ega förutsättningar hvarken i kapitalstyrka eller duglighet, samt att utborgningssystemet ofta af landthandlaren användes i ett omfång, som är förderbringande för såväl handlanden som köparen. Emellertid gifvas icke få exempel, att landthandlande slagit sig bra ut, hvilket visar, att landthandeln, handhafd med förstånd och redbarhet, kan löna sig.

Stundom, företrädesvis innan förordningen den 2 juni 1893 trädde i kraft, hafva försports klagomål öfver oordningar, som härröra af den med landthandeln städse förenade rätten till försäljning af vin och maltdrycker. Under perioden har hos Kungl. Maj:ts Befallningshafvande påkallats förbud mot 98 landthandlande att fortsätta med dylik försäljning.

Gårdfarihandeln kan sägas numera vara af föga betydelse och utöfvas i något större omfång endast af ett antal landtmän från Dalarne och Vestergötland, hvilka sedan åtskilliga är tillbaka plägat årligen besöka dessa bygder. Antalet af dem, hvilka rätt till dylik handel beviljats, var 336 år 1888, 197 år 1890, 195 år 1891, 184 år 1892, 179 år 1893, 157 år 1894 och 146 år 1895. Härvid är dock att märka, att den beviljade rättigheten ofta afsetet endast vissa handelsvaror, t. ex. alster af det handtverket, som rättighetens innehafvare utöfvat. Antalet i ofvanstående uppgifter inräknade rättigheter, som endast med sådan begränsning beviljats, var 5 år 1893, 8 år 1894 och 40 år 1895.

Tab. P. Minuthandel med och utskänkning af spritdrycker i Malmöhus län åren 1891—1895.

	År 1890—91.			År 1891—92.			År 1892—93.			År 1893—94.			År 1894—95.		
	Antal utskänkningsställen.	Antal minuthandelsställen.	Afgift. Kronor.	Antal utskänkningsställen.	Antal minuthandelsställen.	Afgift. Kronor.	Antal utskänkningsställen.	Antal minuthandelsställen.	Afgift. Kronor.	Antal utskänkningsställen.	Antal minuthandelsställen.	Afgift. Kronor.	Antal utskänkningsställen.	Antal minuthandelsställen.	Afgift. Kronor.
Malmö	10	42	182,387.11	9	39	190,115.89	9	27	227,702.31	9	43	252,183.32	9	32	228,427.89
Landskrona	1	11	40,591.42	—	10	44,936.01	—	10	54,348.76	—	10	57,826.57	—	10	62,568.31
Helsingborg	2	15	103,278.10	2	14	116,314.30	2	15	137,698.55	2	15	145,560.30	2	15	150,041.90
Ystad	2	12	26,850.00	2	12	27,864.40	2	13	34,156.90	2	12	37,956.67	2	11	39,449.61
Lund	7	13	85,149.53	1	13	95,216.63	1	15	105,543.38	1	12	117,387.13	1	12	110,950.27
Trelleborg	3	2	18,650.00	3	2	18,650.00	3	3	13,515.00	3	3	13,515.00	3	3	12,630.00
Skanör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	450.00	1	—	150.00
Eslöfs köping	1	3	16,136.95	1	3	23,877.93	1	2	31,051.32	1	2	33,249.68	1	2	30,567.42
Summa	26	98	473,043.11	18	93	516,975.16	18	85	604,016.22	19	97	658,128.67	19	85	635,085.40
Landsbygden	3	28	24,580.65	3	29	23,286.90	3	27	22,823.85	3	28	32,165.50	3	27	31,331.50
Summa för länet	29	126	497,623.76	21	122	540,262.06	21	112	626,840.07	22	125	690,294.17	22	112	666,416.90

Antalet *handelsagenter*, som besöka landsbygden, säges hafva betydligt ökats, och lära de söka afnämre icke endast bland handlandena derstädes utan äfven bland den öfriga befolkningen.

Tillstånd till s. k. realisation enligt bestämmelserna i kungl. förordningen den 23 september 1887 påkallas ganska sällan och har beviljats år 1891 i 2 fall, år 1892 i 2, år 1893 i 3, år 1894 i 2 och år 1895 i 3 fall.

Marknader och torgdagar hållas på följande ställen: 1 ullmarknad i Malmö, 2 kreatursmarknader i Lund och 1 remontmarknad i Helsingborg. Månadstorgdagar för handel med kreatur och landtmannaprodukter hållas i samtliga städer utom Skanör samt i Eslöf, Teckomatorp, Hörby, Hör, Löberöd, Anderslöf, Limhamn, Hvellinge, Röstånga, Veberöd, Tågarp, Kjöflinge och Genarp. En större torgdag hålles årligen i Höganäs och två torgdagar månatligen i Kågeröd. Dessutom hållas veckotorgdagar i Skurup, Skifvarp, Vestra Alstad, Svedala, Viken, Höganäs Ryd, Billesholm, Höganäs fiskläge, Lomma, Löfvestad, Vollsjö, Sjöbo, Snärestad, Eslöf, Hurfva, Hör, Hörby, Ölycke, Rydsgård, Råå, Bjuv och Billesholm.

Angående *brännvinsförsäljningen* återopas *tabell P* (sid. 27). Der intagna försäljningsafgifter fördelades sålunda:

	1890—91.	1891—92.	1892—93.	1893—94.	1894—95.
Stadskommuner . . . kr.	270,591.74	294,056.48	345,504.70	377,348.28	361,196.46
Hushållningssällskapet >	49,663.96	53,919.25	62,559.75	68,891.34	66,508.40
Landstinget >	62,923.46	69,891.40	79,670.18	87,446.94	87,422.61
Landskommuner . . . >	17,179.85	16,276.06	15,952.78	22,470.82	21,888.24
Statskontoret >	96,280.70	105,049.53	121,910.42	132,756.18	128,068.44
Provisioner >	984.05	1,069.34	1,242.24	1,380.61	1,332.75
Summa kr.	497,623.76	540,262.06	626,840.07	690,294.17	666,416.90

Brännvinshandeln i städerna Malmö, Lund, Landskrona, Helsingborg och Ystad samt Eslöfs köping har under hela perioden varit upplåten åt bolag.

För köpmannaringens främjande verka i Malmö en börsförening, bildad år 1879, och en köpmannaförening, bildad år 1880.

Slutligen må nämnas, att *tullkammare* inrättats i staden Lund och öppnats vid 1895 års ingång.

5. Kameralförhållanden.

Tabellerna 3, 4, 5 och 6 innefatta redogörelser angående hemman och lägenheter på landet samt fastigheter i städerna, egendomar af fideikommissnatur, egendomar tillhörande inhemska aktiebolag samt egendomar tillhörande främmande magters undersåtar, allt för år 1895.

Vid jmförelse med motsvarande uppgifter för förra perioden inhämtas hufvudsakligen, att å landsbygden det förmedlade mantalet ökats från 4,083,603 till 4,096,689, antalet brukningsdelar från 30,412 till 30,946, antalet jordtorp från 10,190 till 12,460, backstugor från 2,929 till 3,397, hus i köpingar, villor m. m. från 3,072 till 3,499, taxeringsvärdet å jordbruksfastighet från 296,473,200 kronor till 299,845,600 kronor samt taxeringsvärdet å annan fastighet från 33,823,700 kronor till 46,287,400 kronor, hvaremot antalet verk och inrättningar nedgått från 783 till 744; att i städerna taxeringsvärdet å hus och tomter ökats från 125,769,500 kronor till 142,592,700 kronor, men å jordar minskats från 7,068,100 kronor till 6,762,400 kronor; samt att antalet nybygda boningshus i städerna under förra perioden uppgick till 492, men under denna tid till endast 402, af hvilka 207 på Malmö stad.

Följande *kronoegendomar* hafva under perioden i enlighet med derom utfärdade *nådiga* bref blifvit *försålda* och betingat den köpeskilling, som nedan angifves:

Östensköp nr 1, 1/8 mantal, f. d. militieboställe	9,000 — kr.
Oxie nr 9, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	100 — >
^{33/192} mantal af f. d. militiebostället Eslöf nr 13, 15 och 17	47,565.12 >
Lotten nr 7 vid Dalbyvägen eller s. k. Spetelöfslyckan, f. d. hospitalsegendom	8,900 — >
Billinge nr 21, 1/3 mantal, f. d. militieboställe	16,900 — >
Oxie nr 3, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	700 — >
En jord i Galgevången å staden Lunds egor, f. d. hospitalsegendom	3,500 — >

En äng, benämnd Vassen, å staden Ystads egor, f. d. hospitalsegendom	2,500 — kr.
Oxie nr 10, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	645 — >
Önnerup nr 17, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	200 — >
En jord vid Skanör om 5 kvadratrefvar 25 kvadratstänger, f. d. hospitalsegendom	111 — >
Ett jordområde af 21 kvadratrefvar 31 kvadratstänger af f. d. militiebostället Eslöf nr 15 och 17	2,465.75 >
Fosie nr 32, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	75 — >
Tre jordar vid Trelleborg, nämligen hälften af de s. k. Långryggarne, hälften af Norra Flinthögsstycket och hälften af Vallastycket, f. d. hospitalsegendom	8,725 — >
Lilla Råby nr 11, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	4,000 — >
Brandstad nr 22, ett gatehus, f. d. hospitalsegendom	650 — >
En jord i Gamle Vång å staden Ystads egor, f. d. hospitalsegendom	1,800 — >
En jord i Norre Vång å staden Ystads egor, f. d. hospitalsegendom	1,200 — >

Således tillhopa 18 egendomar med en försäljningssumma af 109,036 kr. 87 öre.

Skatteköp hafva under perioden förekommit å följande mantal och lägenheter med här angifna antal brukningsdelar:

	Mantal.	Brukningdelar.	Lägenheter.	Brukningdelar.
År 1891	0.202	8	5	6
> 1892	0.542	20	8	10
> 1893	0.085	5	10	15
> 1894	0.328	21	14	15
> 1895	0.382	19	3	3

Kungl. Maj:ts Befallningshafvande har under ifrågavarande fem år fastställt afgäld för 246 *afsöndringar*, nämligen år 1891

för 54, år 1892 för 149, år 1893 för 22, år 1894 för 13 och år 1895 för 8. Under förra femårsperioden utgjorde antalet afsöndringar, för hvilka afgäld faststälts, 151.

Det verkliga antalet af skedda afsöndringar torde emellertid vara vida större, af det skäl att framställning om afgälds bestämmande ofta underlåtes.

Fideikommissegendomarnes sammanlagda taxeringsvärde uppgår till 32,733,600 kronor, motsvarande 6% af taxeringsvärdet å samtliga fastigheter i länet. De kunna sägas skötas väl; gällande detta synnerligast de betydliga skogar, som på fideikommissegendomarne belöpa. — Såvidt känt är, finnes inom länet intet penningfideikommiss.

Taxeringsvärdet å fastigheter tillhörande *inhemska aktiebolag* utgör 30,020,100 kronor, mot 17,060,200 kronor under förra perioden, och å fastigheter, tillhörande *främmande magters undersåtar*, 5,436,800 kronor, mot 4,582,500 kronor under förra perioden.

Angående *landtmäteriväsendet* anmärkes, att förordnanden utfärdats till endast 1 egentligt laga skifte, nämligen år 1894, och till 530 andra förrättningar, nämligen 90 år 1891, 112 år 1892, 132 år 1893 och 98 under hvarterdera af åren 1894 och 1895.

Dessa 530 andra förrättningar utgöras af egoklyfningar eller egoutbyten, rågångsutstakningar, vägutstakningar eller vägdelningar, expropriationsförrättningar samt vattenafledningsförrättningar, hvilka sistnämnda förekommit till ett antal af 203. Af dessa 203 hafva 12 varit uppdragna åt landtmätare och de öfriga åt landtbruksingeniör.

Landstingets räkenskaper för år 1895 utvisa följande ställning:

	Kronor.	Kronor.
Behållning från år 1894		34,826 34

Inkomster år 1895:

Landstingsmedel	91,000 —	
Bränvinsmedel	119,599 50	
Skolafgifter af döfstumma barn	3,508 32	
Räntor	962 49	215,070 31
	Summa	249,896 65

Utgifter år 1895:

Inbetalda lån	27,947 60	
Sjukvårdsinrättningarna	123,900 —	
Ramlösa fattigförsörjningsinrättning	600 —	
Tryckning af förste provinsialläkarens embetsberättelse	150 —	
Distriktsläkarnes	3,750 —	
Distriktsveterinärerna	1,121 60	
Undervisning och uppfostran	44,560 99	
Upplysning, ordning och säkerhet	6,600 —	
Diverse utgifter	6,360 91	214,991 10
Behållning till år 1896		34,905 55
	Summa	249,896 65

För häradskommunernas af våghållningsbesväret föranledda kostnader är redogörelse lemnad under afdelningen kommunikationer. *Häradenas öfriga utgifter* äro de, som afse underhåll af tings- och fänghusbyggnad, aflönning af häradstjenare, inbindning af arkivhandlingar och dylikt. Dessa kostnader hafva under perioden för särskilda härad belupit sig till följande belopp:

Luggude härad	7,500 64 kr.
Torna och Bara härad	5,134 — >
Frosta >	5,816 — >
Färs >	3,653 — >
Oxie och Skyttis >	4,272 09 >
Vemmenhögs, Ljunits o. Herrestads härad	2,322 41 >
Rönnebergs, Onsjo och Harjagers >	9,451 41 >

För år 1895 var förhållandet med länets 241 *landskommuners ekonomi* följande:

	Inkomster:	Kronor.
Hyror, arrenden, räntor o. d.		175,546
Utdebitering på fyrk		1,145,006
Utdebitering på hemmantalet		1,622
Personliga afgifter		31,023
Utdebitering efter annan eller ej uppgifven grund		620,334
Naturapersedlar		33,144
Statsbidrag för folkskoleväsendet		321,738
> för andra ändamål		35,269
Bränvinsmedel		78,656
Öfriga inkomster		128,815
	Summa	2,574,243

Utgifter:

Å kyrkostämman: för kyrkliga ändamål	933,929	
> folkskoleväsendet	1,112,586	
> andra ändamål	3,091	
Å kommunalstämma: för fattigvården	480,812	
> andra ändamål	294,819	
	Summa	2,825,270

Tillgångarne år 1895 utgjorde 8,500,674 och skulderna 2,813,586 kronor.

För *städernas finanser* meddelas här följande öfversigt:

	Inkomster.	Utgifter.	Tillgångar.	Skulder.	Utdebitering i kr. per bevilningskrona.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
<i>År 1890.</i>					
Malmö	1,835,174	1,723,295	11,903,152	9,669,903	6 31
Lund	459,154	835,865	3,639,906	2,374,609	4 61—4 63
Landskrona	454,388	467,895	4,802,779	1,630,168	3 86
Helsingborg	656,060	610,705	7,902,326	4,340,852	4 10
Ystad	397,759	357,300	2,116,417	880,567	4 45
Trelleborg	94,728	81,921	823,014	468,026	4 41
Skanör med Falsterbo	16,241	15,777	39,195	21,768	5 78
<i>År 1895.</i>					
Malmö	2,369,043	2,884,794	14,721,168	12,589,606	5 16
Lund	586,901	622,582	3,987,758	3,030,071	5 11—5 16
Landskrona	463,705	428,581	5,559,794	2,016,951	4 83
Helsingborg	1,095,497	1,064,624	10,936,273	6,636,805	4 50
Ystad	394,797	360,383	2,767,151	1,452,680	3 86
Trelleborg	130,772	121,991	962,275	461,978	4 50
Skanör med Falsterbo	16,662	15,006	41,802	15,144	3 97—3 10

I Lund var utdebiteringen per bevilningskrona såväl år 1890 som år 1895 2 öre högre för fast egendom än för inkomst af kapital eller arbete. I öfriga städer förekomma ej sådana skilljaktigheter.

6. Politi.

A) **Undervisningsväsendet.** Antalet studerande vid *Lunds universitet* har varit:

	Vår- terminen.	Höst- terminen.
År 1891	854	822
» 1892	779	735
» 1893	701	695
» 1894	688	672
» 1895	645	684

Under perioden har uppförts en ny byggnad för fysiologiska institutionen vid universitetet.

Allmänna läroverk finnas i samtliga länets städer med undantag af Skanör, nämligen högre allmänna läroverk i Malmö, Lund och Helsingborg, lägre femklassiga läroverk i Landskrona och Ystad och lägre treklassigt läroverk i Trelleborg. På bekostnad af Ystads stad är dock dess femklassiga läroverk tillvidare utvidgadt till fullständigt läroverk.

Antalet lärare, som under perioden varit nästan oförändradt, var höstterminen 1895 vid läroverken i de olika städerna följande: Malmö 34, Lund 30, Landskrona 9, Helsingborg 25, Ystad 12 och Trelleborg 5. Angående lärjungeantalet meddelas följande uppgifter:

	År 1891.		År 1892.		År 1893.		År 1894.		År 1895.	
	V.-t.	H.-t.	V.-t.	H.-t.	V.-t.	H.-t.	V.-t.	H.-t.	V.-t.	H.-t.
Malmö	518	528	524	528	516	525	527	539	536	577.
Lund	455	444	438	434	422	419	414	418	413	397
Landskrona	98	110	110	104	102	100	101	101	101	107
Helsingborg	351	350	343	358	357	380	378	393	396	403
Ystad	180	182	175	183	177	180	178	183	183	166
Trelleborg	23	23	19	19	25	25	23	23	32	32

Under uppförande vid periodens slut var en ny läroverksbyggnad i Lund. Kostnaden därför har beräknats till 190,000 kronor, hvartill Lunds stad anslagit 55,000 kronor och två sparbanker i Lund lemnat räntefria lån å tillsammans 75,000 kronor.

Beslut är under perioden fattadt om uppförande af ett nytt elementarläroverk i Landskrona, hvartill stadsfullmäktige i staden anvisat nödiga medel samt tomt inom kvarteret Karl XV.

Jemväl för uppförande af nytt elementarläroverks hus i Helsingborg hafva förberedande åtgärder vidtagits.

Lunds privata elementarläroverk, som sedan flere år tillbaka åtnjuta dimissionsrätt, fortsätter sin verksamhet. Elevantalet uppgick år 1891 till 89, år 1892 till 75, år 1893 till 86, år 1894 till 93 och år 1895 till 74.

Följande af staten understödda *läroverk för flickor* utöfva inom länet verksamhet, nämligen Malmö högre läroverk för flickor med ett elevantal af omkring 200, Tekla Åbergs högre läroverk för flickor i Malmö med omkring 150 elever, Lunds fullständiga läroverk för flickor med ett elevantal vid 1895 års slut

af 116, Högre elementarskolan för flickor i Lund, der elevantalet vid 1895 års slut utgjorde 91, Högre elementarläroverket för flickor i Helsingborg med omkring 150 elever, Elementarläroverket för flickor i Landskrona, hvilket under perioden blifvit utvidgadt från femklassigt till sjukklassigt och som vid slutet af år 1895 hade 164 elever, samt Högre läroverket för flickor i Ystad med omkring 100 lärjungar.

Under år 1894 funnos i länets städer 21 *folkskolor* och 18 småskolor samt å landsbygden 411 folkskolor, 62 mindre folkskolor och 419 småskolor. För folkskoleundervisningen voro samma år tagna i anspråk i städerna 90 lärare och 262 lärarinnor förutom 36 lärare och lärarinnor, som endast undervisade i öfningsämnen och handaslöjd, samt å landsbygden 444 lärare och 554 lärarinnor förutom 54 lärare och lärarinnor uteslutande i öfningsämnen och handaslöjd. Summan af undervisade barn i folkskolorna var år 1894 i städerna 15,716 och å landsbygden 45,019; hvarjemte utgifterna för folkskoleväsendet bestego sig för städerna till 543,206 kronor och för landsbygden till 1,111,258 kronor.

Under perioden hafva uppförts en ny folkskolebyggnad i Landskrona, afsedd för 632 skolbarn, hvilken byggnad kostat 71,000 kronor, och en sådan byggnad i Helsingborg, rymmande 1,200 barn.

Två *seminarier* för utbildande af småskolelärarinnor finnas inrättade, nämligen ett i Malmö, upprättadt af enskild person, och ett i Lund, inrättadt af Landstinget, som för detsammans vidmagthållande årligen beviljat ett anslag af 4,800 kronor. Elevantalet i sistnämnda anstalt har vexlat mellan 125 och 149, och de utexaminerade hafva årligen utgjort omkring 30.

För befrämjande af *slöjdundervisningen* vid folkskolorna har Landstinget årligen beviljat anslag att användas till utdelning åt slöjdlärarinnor, nämligen åren 1891 och 1892 5,000 kronor, åren 1893 och 1894 6,600 kronor och år 1895 7,000 kronor.

Här torde omnämnas, att Drottning Josefinas slöjdskola i Malmö, stiftad år 1826, blifvit förändrad till en s. k. hushållsskola med ändamål att åt äldre flickor i stadens folkskolor meddela undervisning och handledning i enklare matlagning och andra qvinliga sysslor, såsom bakning, tvätt m. m.

I Malmö finnes en af enskild person upprättad slöjdskola, och hafva Landstinget och Hushållningssällskapet årligen åt denna skola beviljat ett anslag hvartdera af 600 kronor, under vilkor att ett visst antal folkskolelärare vid skolan åtnjuta afgiftsfri undervisning.

Hvad i förra femårsberättelsen omnämmts angående församlingarnes offervillighet i fråga om anslag för åstadkommande af tidsenliga folkskolebyggnader och anständig aflöning åt folkskolelärarne, eger fortfarande giltighet. Deremot måste som en skuggsida betecknas den ej sällan framträdande svårigheten att uti frågor om uppförandet af nya folkskolebyggnader åstadkomma enighet om platsen för byggnaden. Rättegångar om dylika frågor äro icke ovanliga och vålla menligt uppskof med byggnadens uppförande, under det i de flesta fall behöfvat af skolbyggnaden är af alla parter vitsordadt.

Fyra *högre folkskolor* finnas inom länet, nämligen i Allerum, Kattarp, Väsby och Brunnby, af hvilka den sistnämnda nyligen inrättats. Två lärare verka vid hvar af dessa skolor och lärjungarnes antal i hvardera är omkring 30.

Folkhögskolorna i länet äro tre, nämligen den å Hvilan, Fridhems folkhögskola, hvilken från år 1893 blifvit flyttad från Asks socken till Norra Svalöfs, samt Vemmenhøgs m. fl. härads folkhögskola i Skurup. Angående dessa skolor meddelas, att vid den i Skurup lärjungeantalet under perioden vexlat å den manliga afdelningen från 24 till 31 och å den qvinliga från 18 till 24, vid Fridhems folkhögskola å den manliga afdelningen från 20 till 31 och å den qvinliga från 18 till 29 samt vid Hvilans folkhögskola å den manliga afdelningen från 33 till 49, i landtmannaskolan från 19 till 24, å den qvinliga afdelningen från 36 till 57 samt i mejeriskolan för kvinnor från 4 till 22.

Landstinget har beviljat årligt anslag under perioden å folkhögskolorna å Hvilan och Fridhems folkhögskola, nämligen 2,250 kronor å den förra och 1,000 kronor å den senare för åren 1891—1894 samt 1,500 kronor för år 1895.

Uti nedanstående *tabeller Q och R* lemnas uppgifter angående antalet lärare och lärjungar vid *navigationskolan* i Malmö samt *tekniska elementar-* och dermed förenade *söndags- och aftonskolan* i samma stad.

Förutom den tekniska söndags- och aftonskolan i Malmö finnas tre andra dermed jemförliga skolor i länet, hvilka likasom den i Malmö åtnjuta understöd af staten, nämligen lägre tekniska yrkesskolan i Lund, tekniska yrkesskolan i Helsingborg och tekniska aftonskolan i Landskrona. Lärjungeantalet vid sistnämnda skola har under perioden vexlat mellan 108 och 153 och vid tekniska yrkesskolan i Lund hvarje termin utgjort omkring 200.

De under förra femårsperioden existerande *föreläsningföreningarne* hafva jemväl under denna fortsatt sin verksamhet, nämligen Malmö föreläsningförening, Lunds arbetareinstitut och Ystads föreläsningförening. Under perioden hafva dessutom tillkommit Svalöfs föreläsningförening i Norra Svalöfs socken och Helsingborgs föreläsningförening. Samtliga dessa föreningar åtnjuta statsunderstöd, hvilka utgått för Malmö föreläsningförening år 1891 med 2,800 kronor, år 1892 med 2,900, år 1893 med 3,000, år 1894 med 2,550 och år 1895 med 2,700 kronor, för Lunds arbetareinstitut med 500 kronor årligen, för Ystads föreläsningförening med 500 kronor årligen, för Helsingborgs föreläsningförening med 300 kronor för år 1895 och för Svalöfs föreläs-

ningsförening med 250 kronor för år 1893 samt 400 kronor för åren 1894 och 1895.

Undervisningen vid dessa föreläsningföreningar bedrifves hufvudsakligen genom föreläsningar, dels allmänna, hvilka hvar för sig utgöra ett afslutadt helt, och dels kursföreläsningar, som omfatta kurser i särskilda ämnen. Emellertid förekomma vid Malmö föreläsningförening jemväl elementära föredrag, innefattande undervisning i svenska språket, räkning, bokföring m. m. Den af sistnämnda förening anordnade läskolalen har under perioden årligen besökts af 10,000 å 15,000 personer eller något färre än under förra perioden, hvilket ansetts bero derpå, att lokalen fått ett mindre centralt läge.

I fråga om *blind- och döfstumundervisningen* torde böra meddelas, att Landstinget såsom bidrag till blinda barns underhåll vid blindskolan i Vexjö samt blindinstitutet i Stockholm årligen beviljat anslag för åren 1891—1893 med 2,000 kronor och för åren 1894 och 1895 med 3,000 kronor samt att, sedan tillämpning af lagen den 31 maj 1889 angående döfstumundervisningen numera genomförts, länet tillhör 3:de döfstumskole-distriktet. Landstingets bidrag till bestridande af distriktets utgifter hafva utgjort: 13,799²⁵ kr. för år 1891, 18,438³³ kr. för år 1892, 17,377⁷⁰ kr. för år 1893, 18,898³³ kr. för år 1894 och 18,860⁹⁹ kr. för år 1895; och bidragen från Malmö stad hafva utgått år 1891 med 1,990⁰⁵ kr., år 1892 med 2,764³³ kr., år 1893 med 2,672⁰² kr., år 1894 med 2,935⁶⁴ kr. och år 1895 med 2,970³¹ kr. Tillika har Landstinget för åren 1891—1894 beviljat ett mindre anslag för att bereda öfveråriga döfstumma från länet undervisning i Vadstena. Den årliga afgift, med hvilken föräldrar eller målsmän böra bidraga till döfstumma barns kosthåll vid skolan, har af Landstinget bestämts för år 1891 till 100 kronor och för åren 1892—1895 till 75 kronor.

Bland *öfriga abnormskolor* må nämnas Malmöhus läns idiotanstalt samt Råby räddningsinstitut, Internatet i Malmö samt Föreningen för bistånd åt vanföre i Skåne. Vid idiotanstalten har under hela perioden antalet personer i anstaltens kost utgjort 64, nämligen 5 lärarinnor, 51 elever och 9 tjenare, och

Tab. Q. Antal lärare och lärjungar vid *navigationskolan* i Malmö åren 1891—1895.

	Nautiska afdelningen.					Maskinafdelningen.			
	Lärare.	Styckkaptenar.	Syrminn.	Special-elever.	Lärjungar. Summa.	Lärare.	Öfvermaskinister.	Maskinister.	Lärjungar. Summa.
År 1891	4	12	12	18	42	2	8	10	18
» 1892	4	7	26	1	34	2	8	22	30
» 1893	4	12	28	3	43	2	5	14	19
» 1894	4	10	25	7	42	2	10	21	31
» 1895	5	18	38	13	69	2	7	10	17

Tab. R. Antal lärare och lärjungar vid *tekniska elementar-* samt *söndags- och aftonskolan* i Malmö åren 1891—1895.

	Tekniska elementarskolan.		Tekniska söndags- och aftonskolan.			
	Lärare.	Lärjungar.	Lärare.	Lärjungar.		
			Manliga.	Qvinliga.	Summa.	
År 1891 vårterminen	10	62	19	420	203	623
» » höstterminen	11	66	19	452	202	654
» 1892 vårterminen	11	61	19	395	200	595
» » höstterminen	11	65	22	467	183	650
» 1893 vårterminen	11	67	22	422	168	590
» » höstterminen	11	73	22	485	201	686
» 1894 vårterminen	11	71	22	423	178	601
» » höstterminen	11	72	23	506	163	669
» 1895 vårterminen	11	75	23	463	165	628
» » höstterminen	10	81	24	572	138	710

hafva utgifterna för hushållet med belysning per dag och person utgjort: 34½ öre år 1891, 35½ öre år 1892, 32½ öre år 1893, 30½ öre år 1894 och 32 öre år 1895. Om anstaltens inkomster och utgifter under femårsperioden lemnas redogörelse i *tabell S*.

Vid räddningsinstitutet i Råby hafva antalet åren 1891—1895 vårdade gossar och anstaltens behållna tillgångar vid hvarje års slut utgjort:

	Vårdade gossar.	Tillgångar i kr.
År 1891	39	269,638-64
» 1892	37	274,987-55
» 1893	38	278,608-86
» 1894	37	281,913-82
» 1895	42	285,379-35

Föreningen för bistånd åt vanföre eger en större byggnad å Helsingborgs stads område samt åtnjuter understöd af Malmöhus och Kristianstads läns landsting och vårdar årligen omkring 20 vanföra barn.

Följande *barnhem* finnas i länet inrättade, nämligen ett i Malmö, två i Lund, benämnda Lunds barnhem samt Arbetsklassens barnhem, ett i Ystad, hvilket under perioden genom

Tab. S. Malmöhus läns idiotanstalts inkomster och utgifter åren 1891—1895.

	År 1891. Kronor.	År 1892. Kronor.	År 1893. Kronor.	År 1894. Kronor.	År 1895. Kronor.
<i>Inkomster:</i>					
Eleveavgifter	6,575-00	6,812-50	6,593-75	6,222-91	6,633-43
Sålda produkter m. m.	503-87	306-63	545-26	577-45	523-85
Sålda elevarbeten	334-67	224-98	261-70	331-39	455-15
Räntor	632-74	614-19	485-37	450-73	343-26
Legatmedel	129-29	134-46	139-84	145-43	151-25
Statsanslag	3,500-00	3,600-00	4,000-00	3,800-00	4,100-00
Landstingets anslag	7,000-00	7,000-00	7,000-00	3,300-00	3,300-00
Af Barnhusfonden	2,400-00	2,700-00	3,000-00	3,000-00	3,000-00
Summa inkomster	21,075-57	21,392-76	22,025-92	17,827-91	18,506-94
<i>Utgifter:</i>					
Fastighet och trädgård	—	1,717-62	292-51	514-80	—
Inköp af inventarier	540-37	124-64	638-91	344-63	689-67
Skol- och arbetsmateriel	350-15	336-62	265-43	309-91	378-33
Gårdsbruket	1,233-92	1,125-72	1,432-10	1,674-59	1,379-58
Hushållet med belysning	8,055-93	8,283-91	7,671-54	7,155-95	7,466-26
Beklädnad	2,150-37	2,443-24	1,801-00	2,935-74	2,872-03
Sjukvård	437-58	505-83	421-31	445-68	510-80
Bränsle	1,930-50	1,913-00	1,934-50	1,721-65	1,632-50
Afföningar	4,555-00	4,565-00	4,560-00	4,555-00	4,580-00
Extra undervisning	1,149-40	895-15	797-15	505-00	945-90
Reparationer	1,005-20	577-56	1,728-87	726-80	1,019-89
Diverse	444-15	490-77	531-83	437-49	675-43
Summa utgifter	21,852-57	22,979-06	22,075-15	21,327-24	22,150-39
Afskrifning å inventarier	654-58	648-87	622-67	623-47	609-53
Besparade medel vid årets slut	16,608-75	14,887-99	14,698-92	11,056-16	7,286-46
Fröken L. Stenbergs legat vid årets slut	3,361-68	3,496-14	3,635-98	3,781-41	3,932-66

testamente bekommit en donation af 10,000 kronor, Oderups barnhem, hvars verksamhet dock upphört år 1895 af brist på medel, Kjellstorps barnhem och Gåsebäcks barnhem, de båda sistnämnda inom Helsingborgs landsförsamling, samt slutligen den under år 1895 tillkomna friherrinnan Eva Tornérhjelm barnasyl med syftemål att till vård och underhåll för dagen emottaga barn från två till sex år. Af dessa barnhem, hvilka samtliga underhållas genom donationer eller årliga frivilliga bidrag, är Kjellstorps barnhem det största. Der underhöllos år 1895 40 barn och voro anställda en föreståndarinna samt två biträdande lärarinnor.

Uti Malmö har genom enskilda personer anordnats en s. k. arbetsstuga, der under vintern ett antal fattiga barn vissa tider på dagen erhållit undervisning i handverk och slöjd samt tillika blifvit bespisade. Anstalten, som för öfrigt upprätthålles genom frivilliga bidrag, har för år 1895 af Malmö stad erhållit ett anslag till hyresbidrag af 500 kronor.

B) Kreditanstalter och sparbanker. *Bankverksamhet* har under perioden utöfvats af Riksbanken genom dess afdelningskontor i Malmö, af Skånes enskilda bank vid hufvudkontor i Malmö och afdelningskontor i Helsingborg, Landskrona, Lund, Ystad, Trelleborg, Eslöv och Höganäs samt af Kristianstads enskilda bank vid afdelningskontor i Malmö, Helsingborg, Lund och Ystad.

Med afseende på kreditanstalter nämnes, att år 1891 trädt i verksamhet *Malmö pantlåneinrättning*, bildad i filantropiskt syfte och afseende att på synnerligt billiga vilkor utlemna lån mot pant i lös egendom. Med inrättningen söker man och åstadkomma, att enskilde pantlånare under inverkan af konkurrens från inrättningens sida skola tvingas till ett humanare behandlingssätt mot kunder, som anlita dem. Bolagsordningen innehåller bestämmelse, att större utdelning till aktieegarne än 5 procent ej får ega rum.

Sparbankerna inom länet voro vid slutet af förra perioden 48. Af dessa har 1 upphört, nämligen Höganäs sparbank. Deremot hafva tillkommit 3, nämligen Ekeby sparbank, för hvilken reglemente faststälts den 12 december 1893, Dalby sparbank med reglemente fastställt den 5 december 1893 samt Ljunits och Herrestads sparbank, för hvilken reglemente faststälts den 16 juli 1894.

I länets 50 sparbanker voro vid periodens slut insatta 87,924,033 kronor 43 öre och sparbankernas egna medel uppgingo till 6,909,277 kronor 30 öre. Insättarnes antal var vid 1895 års slut 210,109. Af insatta medel kommo således i medeltal på hvar insättare nära 420 kronor och på hvarje länets invånare nära 230 kronor.

Af styrelsens för Postsparbanken embetsberättelser inhemtas, att vid 1895 års slut funnos inom länet 276 sparmärkesförsäljningsställen, att under samma år på 18,577 insättningar insattes 244,035 kronor, att delegarnes på 13,841 motböcker innestående behållning vid 1895 års slut utgjorde 515,567 kr. 17 öre samt att medelvärdet på hvarje motbok utgjorde 37 kr. 25 öre.

Sparbankerna förvaltas i allmänhet väl och vid de inspektioner, som Kungl. Maj:ts Befallningshafvande årligen låtit verkställa, har bankernas ställning befunnits innebära full trygghet för insättarne.

C) **Försäkringsväsendet.** Då numera genom Kungl. Civildepartementets föranstaltande fullständig statistik meddelas angående försäkringsväsendet, inskränker sig Kungl. Maj:ts Befallningshafvande till att anföra, att under perioden ej inträffat någon förändring beträffande de inom länet verkande inländska försäkringsinrättningarne. Med afseende på utländska försäkringsanstalter omnämnes, att Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, med tillämpning af nådiga kungörelsen den 22 oktober 1886, under perioden meddelat tillståndsbevis för 2 personer att i egenkap af sysslomän drifva försäkringsrörelse för utländska anstalter.

Det torde numera vara här i länet ganska sällsynt, att personer ej hafva sin egendom försäkrad, åtminstone mot brandskada.

Hos allmänheten röjes fortsatt omtänka att genom insättning af penningar i lifränte- och kapitalförsäkringsanstalt samt genom lifförsäkring bereda trygghet mot ekonomiskt betryck.

Anlitandet af kollektiva olycksfallsförsäkringar har ökat, särdeles vid större industriella inrättningar och enskilda jernvägar, der försäkringen plägar ske på arbetsgifvarnes bekostnad.

De här i länet mest anlitade anstalterna för beredande af lifränta och försäkring mot olycksfall äro Skånska lifränte- och kapitalförsäkringsanstalten samt aktiebolaget Fylgia. Beträffande den förstnämnda lemnas uppgifter i nedanstående *tabell T*. Vid Fylgias Malmöagentur anmäldes under perioden 2,080 olycksfall och utbetalades i skadeersättningar 79,889 kr. 29 öre, deraf 10,260 kr. för dödsfall och återstoden för fall af invaliditet och öfvergående skada. Vid samma agentur uppgick antalet kollektiva försäkringar år 1895 till 77 med 3,448 försäkrade arbetare, deraf 1,155 vid cementfabriker, kalk- eller tegelbruk, 829 vid jernvägar och 209 vid mekaniska verkstäder, gjuterier och skeppsvarf.

År 1893 hafva inrättats *fasta brandkårer* i Malmö och Helsingborg, hvarjemte i Malmö uppförts en tidsenlig brandstation för en kostnad af 142,000 kronor. Någon större eldsvåda har ej under perioden härjat inom länet.

D) **Rättsväsendet.** Sedan Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 27 april 1894 medgifvit inrättandet af en dispachörstjenst i Malmö, har sådan tjänsteman från och med 1895 års ingång blifvit tillsatt.

Sedan stadsfullmäktige i Malmö år 1891 beviljat erforderligt anslag, har för staden antagits en fattigsakförare, som har att

lemna obemedlade personer juridiskt biträde. Denne sakförare tillsattes på ett år af en nämnd, bestående af borgmästaren samt ordförandena i stadsfullmäktige och fattigvårdsstyrelsen, samt afgifver inför samma nämnd redogörelse för sitt uppdrag. Han åtnjuter ett årligt arvode af 1,500 kronor, förutom 300 kronor till betäckande af omkostnader.

År 1894 vidtogos omfattande förändring och tillbyggnad med Rönnebergs, Onsjö och Harjagers härads tingshus, hvarjemte ett nytt fänghus uppfördes. Kostnaden för dessa arbeten har uppgått till 20,484 kr. 1 öre.

För beredande af *förstärkt polisuppsigt på landsbygden* hafva af Kungl. Maj:t ställts till Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes förfogande för hvar af åren 1891, 1893 och 1894 3,500 kronor, för år 1892 3,200 kronor och för år 1895 4,500 kronor, hvilka hufvudsakligen användts såsom bidrag till aflöning af polisuppsyningsmän, hvilka förordnats af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att utöfva polisuppsigt å vissa mera befolkade platser, såsom stationsambhällen m. m., och till hvilkas aflöning kommunerna jemväl bidraga. Dyliga polisuppsyningsmän voro vid 1895 års slut tillsatte å följande platser, nämligen Lomma, Bjufs grufva, Staffanstorp, Hör, Limhamn, Bjuf, Billesholms grufva, Helsingborgs municipalsambhälle, Skromberga, Råå municipalsambhälle, Sjöbo, Skurup, Anderslöf, Vestra Sallerups municipalsambhälle, Raus plantering, Höganäs, Mörarp, Hörby, Kjellinge och Hvellinge. Till deras aflönande hafva kommuner och enskilde bidragit med belopp, som år 1895 utgjorde 6,840 kronor.

Tillika har under förevarande period likasom under flere föregående Landstinget årligen beviljat ett anslag till Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes disposition af 3,000 kronor till upptäckande af gröfre brott och till uppmuntran åt dem, som dervid visat sig verksamma. Detta anslag har till större delen användts till aflöning af en utaf Kungl. Maj:ts Befallningshafvande förordnad länspolis, stående under närmaste ledning af polismästaren i Malmö samt med uppgift att efterspana brottslingar och för sådant ändamål företaga resor inom länet.

För att på landsbygden åstadkomma en verksammare tillämpning af lagen om lösdrifvares behandling har på Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes framställning Landstinget från och med år 1895 ställt till Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes förfogande erforderligt anslag, för att Kungl. Maj:ts Befallningshafvande må vara i tillfälle att uppmuntra de fjerdingmän och polisuppsyningsmän, som anhålla *lösdrifvare*; och har Kungl.

Tab. T.

Skånska lifränte- och kapitalförsäkringsanstalten åren 1891—1895.

År.	I n k o m s t e r .				U t g i f t e r .					T i l l g å n g a r .				
	Af del- egarne insatta.	Räntor.	Diverse.	Summa. Kronor.	Uttagna arf.	Uttagna kapital.	Uttagna lifräntor.	Förvalt- nings- kostnader m. m.	Summa. Kronor.	Besparings- fonden.	Lifränte- fonden.	Reserv- fonden.	Diverse rubriker.	Summa. Kronor.
1891	81,400	95,562-90	2,517-38	179,480-28	4,797-91	17,627-01	15,256-66	75,001-62	112,683-20	1,831,988-26	199,393-62	23,909-04	89,563-67	2,144,854-59
1892	80,389	101,109-07	22,031-12	203,529-19	1,386-44	43,274-98	18,693-98	35,039-20	98,394-60	1,941,338-96	185,726-32	16,536-78	106,386-92	2,249,989-18
1893	63,962	102,660-35	1,602-44	168,224-79	8,247-88	79,201-59	23,586-41	62,180-46	173,919-34	1,971,596-62	130,595-16	12,372-77	69,729-78	2,244,294-63
1894	84,619	104,871-36	2,441-35	191,931-71	3,522-49	39,002-25	19,880-48	40,788-39	103,193-61	2,070,591-90	194,973-19	14,120-60	53,317-64	2,331,032-73
1895	88,195	109,114-93	2,670-05	200,279-98	7,838-64	19,300-16	20,481-66	23,978-39	71,598-76	2,192,350-34	202,038-56	14,279-66	53,045-39	2,461,713-95

K. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser 1891—1895. Malmöhus län.

Maj:ts Befallningshafvande anledning antaga, att denna utväg varit egnad att i någon mån stäffa lösdrifveriet och att antalet af de så att säga yrkesmessiga lösdrifvarne, öfver hvilkas framfart å landsbygden invånarne länge klagat, något minskats. Emellertid kvarstår en år från år till antalet stegrad samhällsklass, som kan utgöra en landsplåga, fullt jemförlig med lösdrifvarne, nämligen det stora antal unga manspersoner, som vissa perioder taga anställning vid sockerbruken och andra industriella verk, vid dikningsföretag eller vid betskörden och derunder åtnjuta hög aflöning, men, när den tillfälliga anställningen tagit slut, ej kunna förmå sig att antaga tjänst eller annat varaktigt arbete, utan draga från ort till ort för att söka erhålla några dagars sysselsättning mot hög betalning. Under sitt uppträdande här och hvar äro de stundom utrustade med icke obetydliga penningebelopp, förtära till öfverflöd starka drycker och tillställa hvarjehanda ofog. De äro icke åtkomliga enligt lösdrifvarelagen, och gent emot lagöfverträdelse från deras sida står ordningsmagten så till vida redlös, som, då fråga ej är om brott, som betingar häktning, de vanligen, efter det stämning blifvit dem kungjord, begifva sig från orten och sedan ej stå att anträffa.

E) Helsovård och fattigvård. Att det område af offentlig verksamhet, som afser helso- och sjukvården, icke försummas, framgår af de ansenliga uppoffringar, som kommunerna underkasta sig för åstadkommande af förbättrade sanitära förhållanden, förbättring af de allmänna sjukvårdsanstalterna och lättare tillgång på läkarevård.

I dessa afseenden är att förmåla följande.

År 1895 uppfördes i Malmö nytt sjukhus och kurhus jemte ekonomibyggnader, läkarebostad m. m. Dessa byggnader, som blifvit brandförsäkrade för 310,500 kronor, hade vid periodens slut ej ännu tagits i bruk.

År 1893 togs i bruk ett af Landstinget i Trelleborg uppfördt nytt länslasarett, som uppförts för en kostnad af 70,407 kr. 78 öre.

Vid länssjukhuset i Hörby har utförts nybyggnad för en kostnad af 37,315 kr. 50 öre.

Under perioden hafva på Landstingets bekostnad vid hospitalet i Lund uppförts två paviljonger, afsedda för tillhopa 20 sinnessjuka. Afsigten dermed är, att sinnessjuka från länet skola å de platser, hvarmed hospitalet sålunda blifvit utvidgadt, kunna intagas, till dess plats å hospital kan för dem beredas.

Kostbara kloakledningar hafva under perioden anlagts i Malmö, Lund och Ystad. Sådant arbete har i Lund utförts i det omfång, att kostnaden därför under perioden uppgått till 115,000 kronor och att största delen af stadens gator numera äro med kloakledningar försedda.

För Lunds stad har af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 15 mars 1893 fastställts en *renhållningsstadga*, hvaruti bland annat föreskrifves, att i alla afträden skola, derest icke vattenklosett användes, af husegarne anbringas sjelfverkande torfmullsklosetter, som af staden förses med torfnull, att sopor, köksafskräden och orenlighet från gata och gård skola uppsamlas i särskilda kärl samt att staden genom sitt renhållningsverk skall ombesörja hemtning, rengöring och bortforsling såväl från dessa kärl som från klosetterna. Kostnaderna för dessa anordningar hafva för staden varit ansenliga, men hafva numera nedgått, sedan renhållningsverkets pudrett funnit god afsättning.

Sedan genom nädigt bref den 4 april 1895 medgifvits tjänsteårsberäkning för en *stadsdistriktsläkare* i Helsingborg, har en sådan läkare för tre år förordnats.

För att bereda allmänheten tillfälle till god och närande föda för billigt pris har i Helsingborg bildats ett bolag, som der inrättat ett *ångkök*. Ett sådant finnes sedan flere år anordnad i Malmö.

Genom nådiga brevet den 16 oktober 1891 har tillerkänts rätt till tjänsteårsberäkning för 5 år för en *extra provinsialläkare* i Svedala, med tjänstgöringsdistrikt omfattande Svedala, Vestra Kärrstorps, Skabersjö, Lyngby och Gustafs socknar.

Dylik förmån har jemväl tillerkänts dels jemlikt nådiga brevet den 14 april 1893 för fyra år en extra provinsialläkare i Teckomatorps distrikt, omfattande Norrhvidinge, Norra Svalöfs, Tirups, Felestads, Kågeröds, Torrlösa, Halmstads, Annelöfs, Norra Skreflinge, Billeberga samt Kells-Nöbbeöfs socknar;

dels genom nådiga brevet den 28 september 1894 för tiden till den 1 oktober 1899 för en extra provinsialläkare i Bjuf, med tjänstgöringsdistrikt omfattande Bjufs samt Södra Vrams och Norra Vrams socknar;

dels genom nådiga brevet den 1 februari 1895 till slutet af år 1899 för en extra provinsialläkare i Löberöds distrikt, omfattande Harlösa, Hammarlunda, Högseröds, Vesterstads, Gudmuntorps, Holmby, Refvinge och Hurfva socknar;

och dels genom nådiga brevet den 1 februari 1895 för en extra provinsialläkare i Veberöds distrikt, omfattande Veberöds, Efverlöfs, Blentarps, Hellestads, Silfåkra, Dalby, Bonderups och Gödelöfs socknar.

Genom nädigt bref den 4 april 1895 har förordnats om inrättande för tiden till utgången af år 1900 af ett *medikamentförråd* i Svedala.

På grund deraf att *asiatisk kolera*, utgående från Persien, under sommaren år 1892 spred sig öfver allt flere af de ryska guvernementen och mer och mer närmade sig detta lands östersjöprovinser, vidtogos åtskilliga åtgärder till förekommande af sjukdomens införande inom riket; och sedan farsoten synnerligen häftigt uppträdde i Hamburg, anordnades på grund af nådiga brevet den 31 augusti 1892 observationsstationer för fartyg vid ön Hven, hvilken anstalt var i verksamhet till den 21 november samma år. Tillika utfärdades bestämmelser afseende undersökning af personer och gods, kommande från misstänkt ort, samt förbud mot införsel af varor, som ansågos smittoförande.

I kungörelse den 16 augusti 1892 uppmånade Kungl. Maj:ts Befallningshafvande kommunal- och helsovårdsnämnder på landsbygden att noga iakttaga helsovårdsstadgans och kungl. förordningens den 19 mars 1875 föreskrifter angående farsoter och smittosamma sjukdomar samt särskildt verka därför, att kommunen hade så stäldt i afseende å den allmänna sjukvården, att denna vid farsots utbrott kunde skyndsamt ordnas och utvidgas, efter som behovet påkallade.

Då jemväl under år 1893 kolera uppträdde i Europa och Lybeck förklarats kolerasmittadt, trädde observationsanstalten vid Hven åter i verksamhet till den 10 oktober, då den, efter det Lybeck förklarats fritt, åter indrogs. Den måste emellertid åter öppnas den 13 oktober, sedan Stettin förklarats smittadt, och var derefter i verksamhet till den 13 december. Jemväl utfärdades två nådiga kungörelser af den 14 juli 1893, den ena angående förändrade föreskrifter till förekommande af kolerans

införande i riket, innehållande bland annat bestämmelser om efterbesigtning för fartygspassagerare under 3 dygn närmast efter det, han lemnat fartyget, och den andra angående vissa åtgärder till förekommande af kolerans utbredning bland rikets invånare, innehållande, bland annat, föreskrift om anställande inom hvarje kommun i riket, på kommunens bekostnad, af erforderligt antal besigtningmän för undersökning af personer, underkastade efterbesigtning, samt föreskrift, att inom hvarje kommun skulle anordnas lämpligt sjukhus eller sjukstuga med nödig sjukvårdsbetjening och utredning, på det person lidande af sjukdom, som misstänktes vara kolera, måtte genast kunna afskiljas och erhålla nödig vård. Med afseende på föreskriften om inrättande af sjukstugor vidtog 226 kommuner inom länet fullständiga åtgärder

och de öfriga mer eller mindre ofullständiga. Genom nådiga brefvet den 10 juli 1894 blefvo kommunerna medgifna vissa lättnader i fråga om anordnandet af kolerasjukstugorna. Observationsanstalten å Hven trädde den 14 juli 1894 åter i verksamhet, sedan Vestpreussen förklarats kolerasmittadt, och var öppen till årets slut.

Angående *fattigvården* meddelas, att samtliga understödstagarnes antal i länet vid slutet af år 1895 uppgick till 17,318, af hvilka 10,178 belöpte på städerna. Motsvarande siffror vid slutet af år 1890 voro 19,345 och 10,710.

Antalet fattiganstalter var:

	År 1890.	År 1895.
Fattighus	240	211
Fattiggårdar	23	38
Arbetshus	4	2
Mindre fattigstugor	146	97

Utgifterna för fattigvården för hela länet belöpte sig för år 1890 till 949,851 kronor och för år 1895 till 785,661 kronor.

Tab. U. Malmö allmänna understödsförenings verksamhet åren 1891—1895.

Understödsår. (1/7—30/6).	Bidrag.	Rän- tor.	Åter- betalde.	Summa inkom- ster i kr.	Under- stöd.	Skol- barns bespis- ning.	Nattv- barns bekläd- nad.	Om- kost- nader.	Summa utgifter i kr.
1890—91	5,090	90	19	5,199	4,633	205	1,428	537	6,803
1891—92	5,304	26	19	5,349	3,779	536	926	495	5,736
1892—93	5,785	19	159	5,963	3,925	950	771	516	6,162
1893—94	5,911	28	65	6,004	3,353	437	1,530	476	5,796
1894—95	6,271	19	60	6,350	4,525	1,492	884	590	7,491

Tab. V. Vid barnsjukhuset i Malmö vårdade barn åren 1891—1895.

År.	Vård- ade.	Friska eller förbätt- rade.	Oför- bätt- rade.	Döda.	Qvar- lig- gande.	Under- hålls- dagar per barn.	Under- hålls- kostnad per dag o. barn, öre.
1891	131	103	3	1	24	71	67-8
1892	136	98	7	5	26	69	62-3
1893	146	109	4	8	25	63	72-5
1894	132	98	5	8	21	67	73-1
1895	135	94	8	7	26	68	68-8

Tab. X. Malmö sjömanshem åren 1891—1895.

	År 1891.	År 1892.	År 1893.	År 1894.	År 1895.
Antal gäster	688	544	843	839	802
Antal dagar	5,122	5,094	6,811	5,919	6,433
<i>Inkomster:</i>					
Medlemskonto kr.	742	711	595	574	550
Hamnen	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500
Sjömanshuset	350	350	350	350	350
Hushyror	2,550	2,692	2,413	2,585	2,575
Behållning af logi och kost	—	—	372	337	203
Sparbössor och diverse	7	173	100	25	37
<i>Utgifter:</i>					
Omkostnader och underhåll	1,632	1,222	666	1,761	740
Räntor	2,130	2,339	2,421	2,372	2,296
Afskrifning å inventarier	—	191	204	225	214
Hemmets konto	1,161	1,084	—	—	—
Behållning	226	590	2,039	1,013	1,965

Tab. Y. Malmöhus läns förening till stöd för värlösa och fallna, åren 1891—1895.

År	Antal ledamöter.			S k y d d s l i n g a r.						Der af		Inkomster, i kr.						Kassa- behåll- ning.			
	Antal ombud.	Ständiga.	För året.	Genom anvisad vård, tjänst eller arbets- anställning.		Genom bekläd- nad, verktyg el. förlag till arbete.		Genom under- stöd att å an- nan ort söka utkomst.		Sum- ma.	åter- fallit i brott.	artat sig väl.	Gäf- vor.	Leda- möters bidrag.	Räntor.	Sum- ma.	Utgif- ter.				
				Barn under 15 år.	Män.	Qvin- nor.	Män.	Qvin- nor.	Män.										Qvin- nor.	Kronor.	Kronor.
År 1891	100	112	152	1	—	—	1	—	3	—	5	—	5	50	134	421-54	605-54	624-16	8,767-52		
» 1892	7	126	148	—	2	1	2	—	3	—	8	3	5	25	251	489-61	765-61	577-55	8,955-58		
» 1893	9	127	575	—	6	1	7	—	—	—	14	1	13	50	707	367-28	1,124-28	580-48	9,499-38		
» 1894	10	117	514	—	3	—	3	—	2	2	10	3	7	100	696	391-70	1,187-70	444-58	10,242-50		
» 1895	9	111	403	—	3	—	10	—	4	2	19	2	17	50	545	484-59	1,079-59	595-86	10,726-23		

Värdet af en understödstagares fulla försörjning utgjorde år 1890 för landsbygden lägst 50 kronor, högst 256 kronor och i medeltal 195 kronor och för Malmö stad i medeltal 274 kronor; samt år 1895 för landsbygden lägst 59 kronor, högst 254 kronor och i medeltal 110 kronor samt för Malmö stad i medeltal 278 kronor.

Anmärkningsvärd är tillökningen i antalet fattiggårdar, hvilka vid 1895 års slut utgjorde 38, i stället för 23 vid 1890 års slut. Sannolikt komma än flere sådana att inrättas, ty det börjar allmänt inses, att för ett ordnadt fattigvårdsväsende erfordras fattiggårdar, der den fattiges verkliga behof kan utrönas och der den, som genom lättja och liknöjdhet bragts till fattigdom, kan hållas till arbete och ordning.

Hand i hand med den allmänna fattigvården verka alltjemt föreningar med syfte dels att ordna *den enskilda välgöreheten*, så att frivilliga gåfvor komma de verkligt behöfvande till godo,

Malmö i Landskansliet och Landskontoret den 31 december 1896.

och dels att med understödjande verksamhet ingripa på områden och i fall, der den allmänna fattigvården på grund af de för densamma gällande regler ej kan något uträtta.

Af föreningar af detta slag må nämnas Malmö allmänna understödsförening, Föreningen för barnasjukvård i Malmö, Malmö sjömanshem, Malmöhus läns förening till stöd för värnlösa och fallna, om hvilka *samtliga meddelas uppgifter i tabellerna U, V, X och Y* (sid. 35) samt Föreningen för frivillig fattigvård i Lund. Tillika har under tre vintermånader åren 1893, 1894 och 1895 varit i verksamhet i Malmö en välgörehetsinrättning, benämnd Gratisbespisningen, med ändamål att, i mån af utrymme och tillgång, vissa dagar i veckan tillhandahålla en hvar, som sig anmälde, ett middagsmål kostnadsfritt.

Angående *fromma stiftelser* och dermed jemförliga inrättningar lemnas redogörelse i **tabellen 7**.

ROBERT DICKSON.

H. Cavalli.

Fritz Hallberg.

Tab. 1.

FOLKMÄNGDEN I MALMÖHUS LÄN ÅREN 1891—1895.

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
		Enligt presterskapets uppgifter den 31 december.			Enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år.					
					Hela folkmängden.			Deraf fria från mantals- penningar.		
		Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.
Landsbygden	år 1891	128,566	132,436	261,002	128,450	132,484	260,934	58,473	61,402	119,875
	1892	128,753	132,350	261,103	128,361	132,386	260,747	58,105	61,018	119,123
	1893	129,374	132,832	262,206	128,797	132,892	261,689	57,771	60,862	118,633
	1894	130,807	133,685	264,492	130,393	134,067	264,460	57,747	60,713	118,460
	1895	132,178	134,876	267,054	131,563	134,962	266,525	57,492	60,273	117,765
Malmö stad	år 1891	23,274	26,128	49,402	22,773	26,029	48,802	10,555	10,955	21,510
	1892	23,466	26,425	49,891	22,956	26,275	49,231	10,595	10,927	21,522
	1893	23,966	27,004	50,970	23,383	26,912	50,295	10,688	11,028	21,716
	1894	24,185	27,316	51,501	23,711	27,326	51,037	10,743	11,287	22,030
	1895	24,587	27,883	52,470	24,131	27,870	52,001	10,874	11,452	22,326
Helsingborgs stad	år 1891	10,107	10,790	20,897	9,696	10,669	20,365	4,519	4,404	8,923
	1892	10,149	10,877	21,026	9,767	10,743	20,510	4,584	4,490	9,074
	1893	10,228	10,986	21,214	9,842	10,874	20,716	4,577	4,536	9,113
	1894	10,377	11,304	21,681	9,778	10,980	20,758	4,472	4,471	8,943
	1895	10,597	11,672	22,269	10,077	11,420	21,497	4,588	4,684	9,272
Lunds stad	år 1891	6,495	8,596	15,091	6,499	8,648	15,147	2,730	2,931	5,661
	1892	6,586	8,642	15,228	6,587	8,687	15,274	2,763	2,909	5,672
	1893	6,662	8,676	15,338	6,642	8,733	15,375	2,753	2,891	5,644
	1894	6,798	8,686	15,484	6,785	8,817	15,602	2,797	2,995	5,792
	1895	6,893	8,774	15,667	6,887	8,991	15,878	2,815	3,014	5,829
Landskrona stad	år 1891	6,022	6,469	12,491	6,033	6,494	12,527	3,000	2,876	5,876
	1892	6,103	6,530	12,633	6,090	6,540	12,630	3,006	2,857	5,863
	1893	6,197	6,607	12,804	6,201	6,640	12,841	3,008	2,938	5,946
	1894	6,273	6,689	12,962	6,219	6,664	12,883	2,923	2,769	5,692
	1895	6,437	6,832	13,269	6,405	6,836	13,241	2,999	2,835	5,834
Ystads stad	år 1891	3,833	4,409	8,242	3,833	4,422	8,255	1,992	2,153	4,145
	1892	3,854	4,429	8,283	3,847	4,407	8,254	1,992	2,099	4,091
	1893	3,971	4,569	8,540	3,862	4,429	8,291	2,004	2,117	4,121
	1894	4,040	4,626	8,666	3,966	4,560	8,526	2,025	2,160	4,185
	1895	4,217	4,716	8,933	4,000	4,612	8,612	1,931	2,132	4,063
Trelleborgs stad	år 1891	1,146	1,264	2,410	1,129	1,243	2,372	458	476	934
	1892	1,203	1,299	2,502	1,148	1,278	2,426	450	470	920
	1893	1,213	1,301	2,514	1,200	1,299	2,499	474	442	916
	1894	1,199	1,330	2,529	1,206	1,301	2,507	467	432	899
	1895	1,192	1,326	2,518	1,196	1,311	2,507	483	460	943
Skanör med Falsterbo	år 1891	538	544	1,082	533	549	1,082	236	221	457
	1892	537	533	1,070	536	544	1,080	235	222	457
	1893	513	522	1,035	524	534	1,058	236	216	452
	1894	501	521	1,022	511	521	1,032	228	207	435
	1895	500	523	1,023	501	530	1,031	220	217	437
Hela länet	år 1891	179,981	190,636	370,617	178,946	190,538	369,484	81,963	85,418	167,381
	1892	180,651	191,085	371,736	179,292	190,860	370,152	81,730	84,992	166,722
	1893	182,124	192,497	374,621	180,451	192,313	372,764	81,511	85,030	166,541
	1894	184,180	194,157	378,337	182,569	194,236	376,805	81,402	85,034	166,436
	1895	186,601	196,602	383,203	184,760	196,562	381,322	81,402	85,067	166,469

Tab. 2.

ALLMÄNNA VÄGAR OCH SKJUTSNING I MALMÖHUS LÄN ÅREN 1891—1895.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.																																															
Allmänna vägar.	Längd af hvarje vägslag vid 1895 års slut.	Deraf under åren 1891—1895		Kostnad för under åren 1891—1895						Längd af indelade med skjutsanstalter för sedda vägar vid 1895 års slut.	Skjutsanstalter vid 1895 års slut																																																	
		fulländade och afsynade nya vägar.	omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor.	fulländade nya vägar.			omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor.				med entreprenad.		utan entreprenad.																																															
				Af statsmedel.	Af landstingets ell. kommunernas medel.	Af väghållningsdistriktens medel (vägkassorna).	Af statsmedel.	Af landstingets ell. kommunernas medel.	Af väghållningsdistriktens medel (vägkassorna).		Gästgifverier.	Skjutsstationer.																																																
	Nymil.	Nymil.	Nymil.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Nymil.	Antal.	Antal.	Antal.																																															
Å landsbygden:																																																												
Landsvägar	86.3	—	—	—	—	—	—	—	—	78.0	23	7	—																																															
Bygdevägar	210.2	—	0.6	—	—	—	—	17,959	6,000	2.7	—	—	—																																															
I städerna	7.5565	—	0.98	—	—	—	—	15,600	—	2.3	5	2	—																																															
Summa	304.0565	—	1.58	—	—	—	—	33,559	6,000	83.0	28	9	—																																															
<p>Årliga kostnaden för underhållet den tid mark är bar af allmän väg inom länet är, enligt 46 § af lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, uppskattad till 393,732 kronor 84 öre.</p> <p>Skjutslegan per nymil utgick vid 1895 års slut med:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">3.50 kr.,</td> <td rowspan="4" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="4" style="vertical-align: middle;">hvilket är öfver maxmilegan</td> <td rowspan="4" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td style="width: 10%;">vid</td> <td style="width: 10%;">—</td> <td style="width: 10%;">1</td> <td style="width: 10%;">—</td> </tr> <tr> <td>3.20 ></td> <td>></td> <td>—</td> <td>1</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>2.62 ></td> <td>></td> <td>—</td> <td>1</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>2.00 ></td> <td>></td> <td>—</td> <td>1</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>1.70 ></td> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="vertical-align: middle;">hvilket är maxmilega med entreprenadbidrag</td> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td>></td> <td>28</td> <td>4</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td></td> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="2" style="vertical-align: middle;">hvilket är maxmilega utan entreprenadbidrag</td> <td rowspan="2" style="font-size: 3em; vertical-align: middle;">}</td> <td>></td> <td>—</td> <td>1</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td colspan="5" style="text-align: right;">Summa (skjutsanstalter)</td> <td>28</td> <td>9</td> <td>—</td> </tr> </table>														3.50 kr.,	}	hvilket är öfver maxmilegan	}	vid	—	1	—	3.20 >	>	—	1	—	2.62 >	>	—	1	—	2.00 >	>	—	1	—	1.70 >	}	hvilket är maxmilega med entreprenadbidrag	}	>	28	4	—		}	hvilket är maxmilega utan entreprenadbidrag	}	>	—	1	—	Summa (skjutsanstalter)					28	9	—
3.50 kr.,	}	hvilket är öfver maxmilegan	}	vid	—	1	—																																																					
3.20 >				>	—	1	—																																																					
2.62 >				>	—	1	—																																																					
2.00 >				>	—	1	—																																																					
1.70 >	}	hvilket är maxmilega med entreprenadbidrag	}	>	28	4	—																																																					
				}	hvilket är maxmilega utan entreprenadbidrag	}	>	—	1	—																																																		
Summa (skjutsanstalter)							28	9	—																																																			
											I kung- och krono- skjuts.	Vid gästgifverier med entreprenad.	Vid skjutsstationer med entreprenad.	Vid skjutsanstalter utan entreprenad.																																														
Antal utgångna hästar under år 1891											210	9,382	2,385	—																																														
> > > > > 1892											153	10,079	2,459	—																																														
> > > > > 1893											200	10,051	2,729	—																																														
> > > > > 1894											211	10,040	2,753	—																																														
> > > > > 1895											255	9,899	2,503	—																																														
Summa (hästar)											1,029	49,451	12,829	—																																														

Tab. 3.

HEMMAN OCH LÄGENHETER SAMT STADSJORDAR M. M. I MALMÖHUS LÄN, ÅR 1895.

1.	2.		3.		4.		5.		6.					7.		8.		9.		10.		11.		12.	
	Hemman och lägenheter upptagna i jordeboken.						Antal brukningsdelar.	Antal lägenheter, verk och inrättningar utom de i jordeboken särskildt upptagna (i kol. 2—4).					Taxeringsvärdet (i kronor)												
	Antal.	Mantal.		Oförmedlade.	Nuvärande.	Jordtorp.		Ryttare-, soldat- och båtsmanstorp.	Backstugor.	Verk och inrättningar.	Hus i köpingar, villor m. m.	jordbruksfastighet.	ö annan fastighet.												
I. Landsbygden.																									
A. Kronoegendomar.																									
1) Under allmän disposition.																									
a) Kungs- och kungsladugårdar samt säterier	9	—	—	43 325	15	35	—	—	3	1	2 633,700	—	119,100												
b) Boställen: hemman	344	—	—	204 460	409	184	—	99	2	44	10,785,600	—	181,100												
D:o lägenheter	102	—	—	—	103	2	—	8	1	—	424,100	—	21,300												
c) Hemman	440	—	—	209 104	468	364	—	85	4	7	13,810,300	—	382,100												
Nybyggen	—	—	—	—	531	—	—	—	—	—	—	—	—												
d) Jordlägenheter	737	—	—	—	531	54	—	42	9	4	1,153,400	—	1,539,300												
e) Fiskerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
f) Verk och inrättningar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,500												
2) Under enskild disposition.																									
a) Säterier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
b) Hemman	1	—	—	3 763	139	—	—	—	—	—	312,900	—	—												
Nybyggen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
c) Jordlägenheter	264	—	—	—	448	10	—	16	1	2	105,100	—	214,200												
d) Fiskerier	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17,900												
e) Verk och inrättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
B. Skatteegendomar.																									
a) Boställen: hemman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
D:o lägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
b) Säterier	7	—	—	26 750	42	6	—	11	22	—	2 203,100	—	513,600												
c) Hemman	3 764	—	—	1 622 137	16 043	7 161	22	2 607	447	987	136 564 800	—	21 037 900												
d) Jordlägenheter	991	—	—	—	1 784	1 042	—	149	36	32	2 071 600	—	4 114 800												
e) Fiskerier	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39 100												
f) Verk och inrättningar	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 000												
C. Frälseegendomar.																									
a) Boställen: hemman	7	—	—	3 375	7	2	—	—	—	3	134 500	—	5 400												
D:o lägenheter	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	6 200	—	—												
b) Säterier och ladugårdar	102	—	—	311 275	236	163	—	19	45	37	20 066 200	—	67 900												
c) Rå- och rörs- (iuseckne) hemman	2 120	—	—	875 727	4 837	1 607	—	51	86	436	54 429 400	—	3 112 200												
d) Hemman (ntsockne)	1 648	—	—	796 753	5 089	1 282	73	316	85	425	50 825 900	—	4 199 000												
e) Jordlägenheter	842	—	—	—	793	554	—	4	14	21	4 288 800	—	393 700												
f) Fiskerier	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
g) Verk och inrättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—												
D. Andra fastigheter (som ej inräknats härofvän).																									
Kyrkor och andra offentliga byggnader	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 475	—	9 699 800												
Frälseräntor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	4 200												
Summa	11 406	—	—	4 096 669	30 946	12 460	101	3 397	744	3 499	299 845 600	—	46 287 400												
Deraf fri från bevilling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 801 400	—	9 915 600												
II. Städerna.																									
Malmö	207	—	—	—	691	2 115	312	2 044	—	52	2 270 800	—	62 593 900												
Helsingborg	61	—	—	—	27	1 006	119	1 095	24	19	701 700	—	30 387 900												
Lund	28	—	—	—	518	914	30	1 088	45	44	1 495 700	—	22 017 100												
Landskrona	36	—	—	—	302	834	465	871	30	45	1 471 200	—	13 654 100												
Ystad	35	—	—	—	393	923	130	839	22	30	609 200	—	9 155 200												
Trelleborg	32	—	—	—	—	330	40	370	—	7	—	—	4 207 100												
Skanör med Falsterbo	3	—	—	—	1 700	308	2	233	—	6	210 800	—	577 100												
Summa	402	—	—	—	3 634	6 430	1 098	6 540	121	203	6 762 400	—	142 592 700												
Deraf fri från bevilling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	237 200	—	15 804 000												

Tab. 4.

EGENDOMAR AF FIDEIKOMMISSNATUR I MALMÖHUS LÄN ÅR 1895.

1.	2.	3.	4. 5. 6. 7.				8.	9.	10.	11. 12. 13. 14.					
			M a n t a l.							Antal utjordar, ångar o. d. ej i mantal satt jord.	Antal verk och inrättningar (fastigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	Frälse.							Summa.	jordbruksfastighet.	annan fastighet.	frälseränta.
Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.														
Oscar Viktor Bager	Petersborg	Bunkeflo.	—	—	—	2 000	2 000	—	—	110,400	—	—	110,400		
Friherre Edvard Stjernblad	Stora Markie	Anderslöf. D:o.	—	—	4 500	6 062	10 562	4 3	1 —	641,400 205,000	9,900 —	— —	856,300		
Hofjägmästaren greve Tage Thott	Skabersjö	Oxie. Törringe. D:o. Arrie. Svedala. Skabersjö. Hyby. Bjershöj.	—	—	—	10 500 6 562 — 0 266 0 500	61 645	8 4 4 4 — 5 —	— — — — — 4 —	441,300 371,000 115,800 19,600 139,200 1,376,700 496,900 88,700	700 5,600 — 2,900 — 2,000 — —	— — — — — — — —	3 060,400		
Fröken Katarina Gustafva von Düben	Södra Lindved	Svedala. Vestra Kärrstorp.	—	—	—	0 205 1 250	1 455	— —	— —	74,800 63,800	— —	— —	188,600		
Friherre Axel Thure Gustaf Gyllenkrok	Björnstorp	Gödelöf. Bonderup. Veberöd.	—	—	19 012 2 050 —	0 318 — 4 417	25 792	5 — 2	1 — —	909,200 122,200 171,800	400 — 100	— — —	1 208,700		
Friherre Thure Gustaf Elof Gyllenkrok	Svenstorp	Vestra Odarslöf. Igelösa. Gårdstånga. Södra Sandby. Hästad. Lackalunga.	—	—	24 092 — — — — —	— 6 250 1 500 — 3 187 1 000	36 029	5 4 — 1 — —	1 — — — — —	1 386,200 507,000 116,000 28,600 164,700 44,900	1,000 — — — — —	— — — — — —	2 248,400		
Friherre F. von Blixen-Finecke	Näsbyholm	Gerdslöf. Svenstorp.	—	—	28 262 —	— 0 625	28 887	50 1	2 —	2 079,700 38,300	37,300 500	— —	2 155,800		
Kabinettskammarherren greve C. A. Beck-Friis	Börringe kloster	Gustaf. Svedala.	—	23 438	—	2 271 0 561	26 270	— —	2 —	2 195,000 107,100	59,000 —	— —	2 361,100		
Öfverstekammarjunkaren friherre W. Wrangel von Brehmer	Hyby	Hyby.	—	—	—	10 188	10 188	12	2	449,700	4,000	—	453,700		
Fru M. Nordström	Ågerup	Norra Rörum. Hör. Munkarp. Frenninge. Östraby.	—	—	6 500 — — — —	— 1 000 1 125 0 667 0 500	9 792	4 — — — —	1 — — — —	223,500 32,700 43,700 33,200 23,000	3,000 — — — —	— — — — —	359,100		
Ryttmästaren friherre Otto Ramel	Övedskloster	Öved. Våmb. Brandstad. Södra Åsun. Ilstorp. Björka. Östraby. Harlösa.	—	2 042	23 478 — — 1 666 — — — —	0 750 4 250 0 500 — 0 500 2 875 — 2 875	39 061	8 4 — — — — — —	2 2 — — 1 — 1 —	1 872,800 779,300 109,000 127,500 27,900 119,600 15,200 169,900	23,000 8,700 — — — 4,300 1,000 —	— — — — — — — —	3 258,200		

Hofjägmästaren frih. Nils Trolle	Trollenäs och Fulltofta	Näs.	—	—	14 833	6 850	21	2	1,810,400	15,500	—	4,005,100			
		Bosarp.	—	—	—	2 437	9	—	320,700	3,100	—				
		Stehag.	—	—	—	0 750	—	—	74,500	—	—				
		Vestra Strö.	—	—	—	8 125	14	—	880,400	1,000	—				
		Fulltofta.	—	0 500	16 250	1 437	7	2	757,300	6,500	—				
		Östra Espinge.	—	—	—	0 875	—	—	10,900	—	—				
		Bosjö kloster.	—	—	—	0 875	—	—	124,800	—	—				
		Grefve Carl Trolle-Bonde	Trolleholm	Gessie.	—	—	—	1 000	—	—	32,000		—	—	3,819,900
		Örja.		—	—	—	1 000	—	—	55,700	—		—		
		Ask.		—	—	—	1 063	5	—	119,400	400		—		
		Billinge.		—	—	—	2 917	5	—	463,800	—		—		
		Bosarp.		—	—	—	2 594	12	1	478,000	700		—		
		Konga.		—	—	—	1 125	2	—	105,000	—		—		
Norra Skreflinge.	—	—		—	—	—	2	18,600	15,000	—					
Stehag.	—	—		—	2 542	—	—	148,000	—	—					
Torrlösa.	—	—	24 177	—	64	3	2,355,100	28,200	—						
Hofjägmästaren frih. Nils Gyllenstierna	Krappertup	Brunnby.	—	—	19 875	0 958	22	—	1,216,700	29,600	—	2,888,800			
		Väsby.	—	—	—	2 521	—	—	204,000	—	—				
		Farhult.	—	—	—	3 375	5	—	211,400	—	—				
		Jonstorp.	—	—	—	7 375	8	—	534,300	—	—				
		Flenninge.	—	—	—	0 375	1	—	37,000	—	—				
		Välänge.	—	—	—	1 333	7	—	306,000	—	—				
		Kattarp.	—	—	—	1 500	—	—	85,500	—	—				
		Qvistofta.	—	—	—	1 750	—	—	85,500	—	—				
		Helsingborgs lf.	—	—	—	0 250	11	—	22,000	7,300	—				
		Råhns.	—	—	—	0 500	—	—	21,000	—	—				
		Bärslöf.	—	—	—	0 500	1	—	46,000	—	—				
		Fjerrestad.	—	—	—	0 667	—	—	37,000	—	—				
		Allerum.	—	—	—	0 500	2	—	40,000	—	—				
Grefve Adolf Hamilton	Barsebäck	Barsebäck.	—	—	26 500	—	21	4	1,011,800	7,400	—	1,359,100			
		Hofterup.	—	—	2 812	4 125	4	—	313,900	—	—				
		Vestra Karlöby.	—	—	—	0 333	—	1	20,000	6,000	—				
Brukspatron Theodor Ankarcröna	Boserup	Risekatslösa.	—	—	11 500	—	17	—	697,100	2,300	—	1,444,500			
		Häslunda.	—	—	—	5 000	7	—	432,100	—	—				
		Bärslöf.	—	—	—	0 750	—	—	24,000	—	—				
		Frillestad.	—	—	—	2 125	1	—	152,600	—	—				
		Ekby.	—	—	—	2 125	6	—	136,400	—	—				
Hofstallmästaren grefve Fritz Piper	Högestad	Högestad.	—	—	13 750	—	1	1	699,600	29,000	—	2,418,100			
		Bromma.	—	—	—	4 250	—	—	246,900	—	—				
		Baldringe.	—	0 063	15 250	—	3	1	876,400	1,000	—				
		Borrie.	—	—	—	4 188	—	—	302,300	—	—				
		Rödinge.	—	—	—	2 944	2	—	192,100	—	—				
		Ramsåsa.	—	—	—	0 813	—	—	70,800	—	—				
E. L. Weibull	Södra Hultseröd	Billinge.	—	—	—	0 750	—	—	44,000	—	—	44,000			
		Rytmästaren grefve G. Ruuth	Ruuthsbo	Bjeresjö.	—	—	6 750	—	6 750	2	2	541,900	12,000	—	553,900
Summa		—	—	26 168	303 074	156 796	486 038	390	39	32,405,200	328,400	—	32,733,600		

Tab. 5.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I MALMÖHUS LÄN ÅR 1895.

1. Aktiebolagets namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken (stad).	4. 5. 6. 7. 8. M a n t a l.					9. Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrättningar (fastigheter i städer).	11. 12. 13. 14. Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	Frälse.		Summa.			å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet.	å frälse- ranta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Aktiebolaget Förenade Kalkbrotten	Annetorp	Hyllie.	—	0.598	—	1.795	2.393	—	1	187,800	150,000	—	337,800
Aktiebolaget Förenade Kalkbrän- nerierna	Hyllie nr 12	D:o.	—	—	—	—	—	1	1	1,200	60,000	—	61,200
Skånska cementaktiebolaget	Limhamn Brohus nr 1 Hus å nr 1 o. 3 qv. nr 2 Scylla	D:o. Lomma. Malmö.	—	—	—	0.750 0.059	—	—	2 1	80,600 38,400	1,000,800 900,000	—	2,024,800
Limhamns hamnaktiebolag	Limhamn	Hyllie.	—	—	—	—	—	—	1	—	125,000	—	125,000
Limhamns handels- och bageriaktie- bolag	D:o	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	10,000	—	10,000
Aktiebolaget Limhamns saltsjöbad	D:o	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	1,500	—	1,500
Aktiebolaget Malmö snickerifabrik	D:o	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	20,000	—	20,000
Hököpinge sockerfabriks aktiebolag	Hököpinge	Hököpinge.	—	0.875	—	0.867	1.742	1	1	99,200	627,000	—	726,200
Svedala sockerfabriks aktiebolag	Svedala	Svedala.	—	0.191	—	—	0.191	5	1	32,100	300,000	—	332,100
Minnesbergs tegelbruks aktiebolag	Marieberg	{ Vestra Alstad } Anderslöf.	—	0.488	—	0.732	1.170	{ 1 2	1	99,900 19,000	89,500 6,500	—	214,900
Aktiebolaget Phylatterion	Phylatterion	Trelleborgs lf.	—	—	—	—	—	1	1	1,300	46,000	—	47,300
Höganäs stenkolsbolag	Flere fastigheter ¹⁾ D:o d:o ²⁾ Stabbarp	Höganäs. Väsby. Näs.	—	1.487 0.876	—	—	—	8 8 1	— — 1	130,400 79,000 29,700	997,000 9,200 71,600	—	1,316,900
Väsby missionsaktiebolag	Väsby nr 16	Väsby.	—	—	—	—	—	1	—	—	3,000	—	3,000
Danhulte tegelbruks aktiebolag	Södra Danhult nr 1 och 2	D:o.	—	—	—	—	—	1	—	—	10,000	—	10,000
Brunnby missionsaktiebolag	Smedstorp nr 8	Brunnby.	—	—	—	—	—	1	—	—	2,500	—	2,500
Södra Vrams tegelbruks aktiebolag	Södra Vram nr 6	Södra Vram.	—	0.094	—	—	0.094	—	—	8,000	11,400	—	19,400
Billesholm-Bjufs aktiebolag	Skinnehalm nr 23 jemte en afsöndring från Billes- holms kungsgård Bjuf nr 7, 10 och 12	D:o. Bjuf. }	—	0.836	—	—	0.836	{ 1 —	— —	10,500 70,400	261,300 270,000	—	612,200
Påarps mejeriaktiebolag	Påarp nr 1	Välluf.	—	—	—	—	—	1	—	—	10,500	—	10,500
Skromberga stenkols- och lerindustri- aktiebolag	Skromberga nr 1	Ekby. .	—	—	—	0.452	0.452	—	—	115,000	635,000	—	750,000
Helsingborgs sodafabriks aktiebolag	Pålstorp nr 1	Råhus.	—	—	—	—	—	1	—	—	21,000	—	21,000
Helsingborgs margarinaktiebolag	D:o nr 5 Hus i qv. Långvinkeln	D:o. Helsingborg.	—	—	—	—	—	1	1	—	17,700 9,500	—	27,200
Allers familjournals tryckeriaktie- bolag	Pålstorp nr 4	Råhus.	—	—	—	—	—	1	—	—	32,000	—	32,000
Kappeleds tegelbruks aktiebolag	Utvällinge nr 3, 9 och 10	Vällinge.	—	—	—	0.421	0.421	2	—	15,600	20,400	—	36,000

Nordvestra Skånes sockerfabriks aktiebolag	Tursköp, Kattarp nr 2	Kattarp.	—	0:250	—	0:500	0:750	—	—	—	99,200	—	99,200
Lomma handels- och bageriaktiebolag	Brohus nr 1	Lomma.	—	—	—	—	—	—	1	—	9,000	—	9,000
Aktiebolaget Lomma tegelfabrik	Lomma nr 10	Do.	—	0:163	—	—	0:163	—	1	50,000	140,000	—	190,000
Malmö-Lomma tegelbruks aktiebolag	Lomma tegelbruk nr 7	Do.	—	—	—	—	—	—	1	38,500	75,000	—	113,500
Lunds sockerfabriks aktiebolag	Brågarp nr 1	Brågarp.	—	0:327	—	—	—	—	2	39,000	654,800	—	—
	Klägerup nr 1	Hyby.	—	—	—	0:155	0:482	—	1	15,000	171,400	—	880,200
Malmö sockerfabriks aktiebolag	Arlöf nr 8—10	Burlöf.	—	0:625	—	1:712	—	—	2	185,000	536,200	—	—
	Spillepeng och Segeholm	Malmö.	—	—	—	—	2:337	—	1	—	13,000	—	784,200
Arlöfs handels- och bageriaktiebolag	Arlöf nr 8—10	Burlöf.	—	—	—	0:003	0:003	—	—	—	7,000	—	7,000
Hvilans mejeriaktiebolag	Kabbarp nr 8	Tottarp.	—	0:602	—	—	0:002	—	—	100	4,000	—	4,100
Staffanstorps handels- och bageriaktiebolag	Staustrup nr 1	Nefvishög.	—	0:0002	—	—	0:0002	—	1	—	8,000	—	8,000
Ystad sockerfabriks aktiebolag i Köpings	Lilla Köpings nr 5, 8 och 6 samt Stora Köpings nr 8	Stora Köpings.	—	0:069	—	0:927	0:996	2	1	40,200	500,000	—	540,200
Jordberga sockerfabriks aktiebolag	Lilla Jordberga nr 1 och 4	Kellstorp.	—	—	0:359	—	0:359	—	1	18,800	755,000	—	773,800
Hvens tegelbruks aktiebolag	Tuna nr 1, 13, 17 och 19	St Ibb.	—	0:458	—	—	0:458	—	1	21,900	150,300	—	172,200
Allmänna svenska utsädesaktiebolaget	Södra Svalöf nr 6 och 9	Svalöf.	—	0:004	—	—	0:004	2	—	1,000	45,000	—	46,000
Svalöfs mekaniska verkstads aktiebolag	Södra Svalöf nr 5 och 6	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	75,000	—	75,000
Skånska sockerfabriksaktiebolaget	Hilleshög nr 1, 2, 6—8 och 20	Herslöf.	—	2:118	—	—	—	—	—	190,700	—	—	—
	Säby nr 1 och 2 samt Säbyholm	Säby.	—	0:625	6:250	—	—	—	2	527,800	372,900	—	—
	Flere fastigheter ³⁾	Örja.	—	2:125	—	1:921	—	—	2	385,600	—	—	—
	Gis-leberga nr 8	Norrhvidinge.	—	0:376	—	—	—	—	—	50,000	—	—	—
	Kells-Nöbbelöf nr 7, 14 och 17	Kells-Nöbbelöf.	—	0:389	—	—	—	—	—	56,000	—	—	—
	Teckomatorp nr 1 och 2.	Norra Skreflinge.	—	0:964	—	—	—	—	5	100,000	163,000	—	—
	Kung Karls varf 1—12 och 20	Landskrona.	—	—	—	—	14:768	—	1	6,000	943,300	—	2,795,300
Skånska bomullskrutfabriksaktiebolaget	Annelöf nr 3 och 6	Annelöf.	—	0:666	—	—	0:666	—	1	47,400	80,000	—	127,400
Eslöfs tegelbruks aktiebolag	Östra Asmundtorp nr 1	Näs.	—	0:049	—	—	0:049	—	1	7,000	20,000	—	27,000
Marieholms tegelbruks aktiebolag	Sibbarp nr 4	Re-löf.	—	—	—	0:245	0:245	—	1	15,000	12,000	—	27,000
Kettinge sockerfabriks aktiebolag	Kettinge nr 1, 12, 14—16	Kettinge.	—	1:639	—	—	1:639	6	1	186,600	615,000	—	801,600
Örtofta sockerfabriks aktiebolag	Örtofta nr 15	Örtofta.	—	—	0:250	—	—	—	1	23,500	410,000	—	—
	6 nr i Vestra Sallerup o. i Eslöfs köping	Vestra Sallerup.	—	—	—	—	0:250	13	1	—	116,200	—	549,700
Nya aktiebolaget Eslöf- bryggeri	Eslöf nr 1 och 2 samt nr i Eslöfs köping	Do.	—	0:024	—	—	0:024	9	1	3,000	186,100	—	189,100
Malmö franska ångvarvs aktiebolag	Nr 4 och 4 a qv. nr 9	Malmö.	—	—	—	—	—	—	2	—	150,000	—	150,000
Per Frieks fabriks aktiebolag	Nr 2, 3 B, 5—6 qv. nr 10	Do.	—	—	—	—	—	—	4	—	160,000	—	160,000
Malmö verdensgoodtemplares hygnadsaktiebolag	Nr 6 a qv. nr 23	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	25,000	—	25,000
Aktiebolaget Skånska cementgjuteriet	Nr 8 a qv. nr 27 och fabriksbyggnader	Do.	—	—	—	—	—	—	2	—	75,000	—	75,000
F. H. Kockums tobaksfabriks aktiebolag	Nr 1 a, a', B, C, F qv. nr 40 samt nr 1 B qv. nr 18 Forsken	Do.	—	—	—	—	—	—	4	—	400,500	—	400,500
Fastighet-aktiebolaget Svaneu	Nr 1 qv. nr 43	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	380,000	—	380,000
Förlags-aktiebolaget i Malmö	Nr 3 qv. nr 45	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	170,000	—	170,000

Tab. 5. (Forts.) EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I MALMÖHUS LÄN ÅR 1895.

1. Aktiebolagets namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken (stad).	4. 5. 6. 7. 8. M a n t a l.					9. Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrättningar (fastigheter i städer).	11. 12. 13. 14. T a x e r i n g s v ä r d e t (i kronor)			
			4. Krono.	5. Skatte.	6. F r ä l s e.		8. Summa.			11. å jord- bruks- fastighet.	12. å annan fastighet.	13. å frälse- ränta.	14. Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Malmö ridhusaktiebolag	N:r 11—13 qv. n:r 46 . .	Malmö.	—	—	—	—	—	—	3	—	87,500	—	87,500
Skånska litografiska aktiebolaget . .	N:r 5 och 6 qv. n:r 53 .	D:o.	—	—	—	—	—	—	2	—	125,000	—	125,000
Aktiebolaget Malmö högre läroverk för flickor	N:r 21 B qv. n:r 58. . .	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	95,000	—	95,000
Manufakturaktiebolaget i Malmö . .	N:r 4 och 5 qv. n:r 63 samt hus å n:r 1 och 3 qv. n:r 2	D:o.	—	—	—	—	—	—	2	—	415,000	—	415,000
Malmö teateraktiebolag	N:r 5 A' qv. n:r 65 . . .	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	175,000	—	175,000
Aktiebolaget Moresco	N:r 2 qv. n:r 68	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	100,000	—	100,000
Skånska inteckningsaktiebolaget . . .	N:r 1 a' och a ² qv. n:r 69	D:o.	—	—	—	—	—	—	2	—	212,000	—	212,000
Malmö oljeslageriaktiebolag.	N:r 2 A och C qv. n:r 69	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	81,000	—	81,000
Malmö bomullsväveriaktiebolag. . . .	N:r 1 qv. n:r 70	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	180,000	—	180,000
Svenska tändsticksfabriksaktiebolaget i Malmö	N:r 3 qv. n:r 10	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	120,000	—	120,000
Mattssonska bryggeriaktiebolaget . .	»Höja» och n:r 100—105 Kirsebergstaden	D:o.	—	—	—	—	—	—	2	—	280,500	—	280,500
Aktiebolaget Betel	N:r 1 qv. n:r 12	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	76,000	—	76,000
Kockums mekaniska verkstads aktie- bolag	N:o 8 qv. n:r 22, n:r 2 qv. n:r 23, »Mariedal», mek. verkstäder och tomt	D:o.	—	—	—	—	—	—	3	—	870,000	—	870,000
Malmö arbetares bostadsföreningsaktie- bolag	N:r 1, 12 och 13 qv. n:r 24	D:o.	—	—	—	—	—	—	3	—	166,000	—	166,000
Bostadsaktiebolaget Fridhem	N:r 6 qv. n:r 27 och n:r 1 qv. n:r 29	D:o.	—	—	—	—	—	—	2	—	142,000	—	142,000
Carl Lunds fabrikers aktiebolag. . . .	N:r 8—11 qv. n:r 33 . . .	D:o.	—	—	—	—	—	—	4	—	168,000	—	168,000
Malmö choklad- och konfektfabriks aktiebolag	N:r 5 qv. n:r 38	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	124,000	—	124,000
Bostadsaktiebolaget Folkets hus	N:r 6 qv. n:r 40	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	58,000	—	58,000
Malmö bryggeriaktiebolag	Almbacken	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	220,000	—	220,000
Aktiebolaget Skandinavien	N:r 2 a Möllevången . . .	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	110,000	—	110,000
Aktiebolaget Folkets park	N:r 2 af lotten n:r 6 i Möllevången	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	20,000	—	20,000
Bryggeriaktiebolaget Stenbocken . . .	N:r 1 qv. n:r 5 och 6 . . .	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	200,000	—	200,000
Bostadsaktiebolaget Prins Carl	N:r 4 qv. n:r 8	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	32,000	—	32,000
Malmö spårvägsaktiebolag	Hus under n:r 48 Södra Förstaden	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	12,000	—	12,000
Stockholms superfosfatfabriks aktie- bolag	Hus å n:r 8—11 qv. n:r 4	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	3,500	—	3,500
Göteborgs ångbageriaktiebolag.	N:r 37—42 qv. n:r 13 och 14.	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	412,000	—	412,000
Brand- och liförsäkringsaktiebolaget Skåne	N:r 19 a qv. n:r 7	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	75,000	—	75,000

Malmö yllefabriks aktiebolag	N:r 1, 1 a, 3, 4 a o. b i qv. n:r 64	Malmö. Lackalänga.	—	—	—	—	—	—	4	—	800,000	—	—	
	Lackalänga n:r 13		—	0'014	—	—	—	—	2	6,000	233,000	—	1,045,000	
Fastighetsaktiebolaget Kolga	N:r 22 och 23 qv. n:r 7	Malmö.	—	—	—	—	—	—	1	—	55,000	—	55,000	
Malmö badhusaktiebolag	N:r 24 qv. n:r 8	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	100,000	—	100,000	
Svenska bindgarnsfabriks aktiebolag	N:r 136	Lund.	—	—	—	—	—	—	1	—	55,000	—	55,000	
Aktiebolaget Goodtemplarlogerna Lun- dagård m. fl.	N:r 148 A	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	29,500	—	29,500	
Arbetsringens byggnadsaktiebolag . .	N:r 185 A	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	23,500	—	23,500	
Lunds ridhus aktiebolag	N:r 210 C	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	27,800	—	27,800	
Aktiebolaget för trädgårds- och park- anläggning i Lund	N:r 241 och 242	Do.	—	—	—	—	—	2	1	2,800	38,000	—	40,800	
Berlingska boktryckeri- och stilgjuteri- aktiebolaget	N:r 305—307	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	125,300	—	125,300	
Lund—Trelleborgs jernvägs aktiebolag	N:r 334 B	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	6,500	—	6,500	
Lunds bryggeriaktiebolag	N:r 373 samt n:r 1 och 2 Möllevången	Do.	—	—	—	—	—	—	1	1	1,500	173,900	—	175,400
Kemisk-tekniska fabriksaktiebolaget . .	N:r 374 B 1	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	22,500	—	22,500	
Svenska leksakfabriksaktiebolaget . .	N:r 432 A och B	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	2,200	—	2,200	
Aktiebolaget Folkets park i Lund . .	N:r 11 i Papegöjelyekan	Do.	—	—	—	—	—	—	1	1	4,600	3,000	—	7,600
Lunds badhus aktiebolag	N:r 1 i Skultelyekan	Do.	—	—	—	—	—	—	1	1	800	30,500	—	31,300
Aktiebolaget Sockerraffinaderiet Öre- sund	Litt. A, A a, B B, C C och D D inom Spoletorp	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	173,100	—	173,100
Lund—Kjedlinge jernvägs aktiebolag .	Jord inom Spoletorp	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	24,800	—	24,800
Landskrona varfs aktiebolag	Tången n:r 1—6	Landskrona.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	16,000	—	16,000
Landskrona franska ångvarns aktie- bolag	Svanen n:r 3—6	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	121,400	—	121,400
Landskrona varmbadhus aktiebolag . .	Gamla bryggan n:r 5	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	32,800	—	32,800
Landskrona gjuteriaktiebolag	Skålen n:r 7—10, 12, 14 och 15	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	144,000	—	144,000
O. Albrechtssons jernvaruaktiebolag .	Gamla Strand n:r 14—15	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	41,400	—	41,400
Arbetarnes byggnadsaktiebolag	Norra roteu n:r 54 och 55	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	90,000	—	90,000
Svenska läderfärdlingsaktiebolaget . .	Herkules n:r 12—15	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	29,500	—	29,500
Landskrona bryggeriaktiebolag	Nimrod n:r 1—3	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	88,400	—	88,400
Landskrona sodafabriks aktiebolag . . .	Hamnvarteret 2	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	6,000	—	6,000
Landskrona magasin-aktiebolag	Do 9	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	100,000	—	100,000
Konstgödningsfabriksaktiebolaget . . .	Ön Gräen	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	100,000	—	100,000
Aktiebolaget Landskrona strandpavil- jong	»Strandpromenaden»	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8,000	—	8,000
Helsingborgs ångbryggeriaktiebolag . .	Hus i qv. Amerika	Helsingborg.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	145,700	—	145,700
Helsingborgs tomaktiebolag	Do i qv. Argus, Plato och Palsjöfarm	Do.	—	—	—	—	—	—	3	—	—	187,200	—	187,200
Byggnadsaktiebolaget Kärnan	Hus i qv. Högvakten	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	210,000	—	210,000
Skånska superfosfat- och svavelsyre- fabriksaktiebolaget	Do i qv. Kolonien	Do.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	465,500	—	465,500
Byggnadsaktiebolaget Högvakten	Do i qv. Högvakten	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	232,900	—	232,900
A. H. Rhödlus maltfabriks aktiebolag	Hus i qv. Kärnan	Do.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	99,000	—	99,000

Tab. 5. (Forts.) EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I MALMÖHUS LÄN ÅR 1895.

1. Aktiebolagets namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken (stad).	4. 5. 6. 7. 8. M a n t a l.					9. Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrätt- ningar (fastig- heter i städer).	11. 12. 13. 14. Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Kroun.	Skatte.	Frälse.		Summa.			ä jordbruks- fastighet.	ä annan fastighet.	ä frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Skåne—Hallands jernvägs aktiebolag .	Landeriet Lugnet m. m. .	Helsingborg.	—	—	—	—	—	—	2	—	41,100	—	41,100
Helsingborgs ångtegelbruks aktiebolag	Tegelbruket m. fl.	D:o.	—	—	—	—	—	1	10	—	642,100	—	642,100
Verldsgoodtemplarordens byggnadsaktie- bolag	Hus i qv. Qvarneu	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	118,400	—	118,400
Helsingborgs jern- och lerkärlsfabriks aktiebolag	D:o i qv. Ruth m. fl.	D:o.	—	—	—	—	—	—	8	—	751,600	—	751,600
Helsingborgs missionshus aktiebolag .	D:o i qv. Ruth	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	43,200	—	43,200
Helsingborgs ångqvarns aktiebolag . .	D:o i qv. Vulcan	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	489,000	—	489,000
Varfsaktiebolaget	Hamntomter	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	10,000	—	10,000
Helsingborg—Landskrona—Eslöfs jern- vägs aktiebolag	Hus i qv. Bangården	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	17,000	—	17,000
Helsingborgs sockerfabriks aktiebolag	D:o i qv. Kastor o. Pollux Vestanby n:r 1 m. fl.	D:o. Välinge.	—	—	5 125	—	5 125	—	1	—	740,000	—	1,285,000
Helsingborg—Hessleholms jernvägs aktiebolag	Hus i qv. John Ericson	Helsingborg.	—	—	—	—	—	—	1	—	69,300	—	69,300
Helsingborgs ridhus aktiebolag	D:o i qv. Kullen	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	36,000	—	36,000
Helsingborgs varmbadhus aktiebolag .	D:o i qv. Najaden	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	75,000	—	75,000
Helsingborgs träförädlingsaktiebolag .	Hamntomter m. fl.	D:o.	—	—	—	—	—	—	4	—	185,000	—	185,000
Helsingborgs gummfabriks aktiebolag	Hus i qv. Eskulap	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	148,400	—	148,400
Helsingborgs cinders- och kalkfabriks aktiebolag	D:o i farm n:r 186	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	50,200	—	50,200
Helsingborgs ångköks aktiebolag . . .	D:o i qv. Bolbro	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	37,500	—	37,500
Tidningsaktiebolaget Skåne—Halland.	D:o i qv. Karl XI	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	20,600	—	20,600
Tryckeriaktiebolaget Helsingborgs Dag- blad	D:o i qv. Erik Dahlberg	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	15,200	—	15,200
Frälsningsarméns förlagsaktiebolag . .	D:o i qv. Kullen	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	29,300	—	29,300
Ystads cikorie- & kemiskt tekniska fabriks aktiebolag	N:r 251—252 i qv. Zephyr	Ystad.	—	—	—	—	—	—	1	1	900	67,600	68,500
Ystads tobaksfabriks intressenters aktie- bolag	N:r 318 i qv. Gunilla	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	1	900	31,700	32,600
Aktiebolaget N. Sundbergs valsqvarn .	N:r 482—484 i qv. Ziphora	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	80,000	80,000
Aktiebolaget Ystads nya tobaksfabrik	N:r 492 i qv. Apollo	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	1	900	40,000	40,900
Ystads nya teateraktiebolag	N:r 511—512 Södra prome- naden	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	60,000	60,000
Ystads varfs aktiebolag	N:r 514 D Varvet	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	5,200	5,200
Ystad—Eslöfs jernvägs aktiebolag . .	N:r 521 Jernvägsstationen	D:o.	—	—	—	—	—	—	2	—	2,900	—	2,900
Malmö—Ystads jernvägs aktiebolag .	Klintmanshejdan	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	500	—	500
Ystads gjuteri och mek. verkstads aktie- bolag	Gjuteriet	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	1	1,800	175,000	176,800
Aktiebolaget Ystads franska ångqvarn	Ångqvarnen	D:o.	—	—	—	—	—	—	7	1	10,000	77,000	87,000

Ystads nya garufabriks aktiebolag . . .	N:r 25—30 i qv. Cronholm	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	50,000	—	50,000
Ystads pantaktiebank	N:r 368 i qv. Maria . . .	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	13,000	—	13,000
Trelleborgs sockerfabriks aktiebolag . . .	Qvarteren Trekanteu, Gåsen, Grönningen och Pilen . . .	Trelleborg.	—	—	—	—	—	—	1	—	534,200	—	534,200
Trelleborgs bryggeriaktiebolag	Qv. Sparfven	D:o.	—	—	—	—	—	—	1	—	70,500	—	70,500
Summa			—	16 2322	11 984	10 539	38 7552	—	98	190	3,554,800	26,465,300	30,020,100

¹⁾ Hultabo n:r 2 och 3, Tjörred n:r 3, Brücke n:r 3, Plöninge n:r 8, Steglinge n:r 1, Höganäs n:r 2 och 35, Södra Sandflyget n:r 2, gatehus, och Norra Sandflyget n:r 4, gatehus. ²⁾ Väsbj n:r 4 och 15, Hultabo n:r 1, Pottenborg n:r 17, Höganäs, 11 75 qv. refvar strandmålslott under n:r 33 och 34, Tågalycke n:r 1, Hustofta n:r 6, Tjörred n:r 4, 1, 118 qv.-meter, Hultabo n:r 1, gatehus, Väsbj n:r 16, 3 07 hektar, Plöninge n:r 3, gatehus, Gössarp n:r 4, 20 qv.-refvar 82 qv.-stänger, Gössarp n:r 2, 4 tunnland 7 kapplaud. ³⁾ Marieberg n:r 1, Tullstorp n:r 7 och 10, Örja n:r 1, 2, 4, 5, 9, 10, 17, 20 och 21 samt Axhuset n:r 1.

Tab. 5 och 6.

Tab. 6.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE FRÄMMANDE MAGTERS UNDERSÅTAR, I MALMÖHUS LÄN ÅR 1895.

1. Främmande magters och undersätens namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken (stad).	4. 5. 6. 7. 8. M a n t a l.					9. Antal utjordar, ångar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrättningar (fastigheter i städer).	11. 12. 13. 14. Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	Frälse.		Summa.			å jordbruksfastighet.	å annan fastighet.	å frälse-ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
<i>Danske undersätar:</i>													
Hofjägmästaren Hage i Köpenhamn	Snapparp m. m.	Vestra Kärrstorp.	—	0 438	—	—	—	2	—	240,000	—	—	—
Johan Peter Jensen	Lilla Svedala	Svedala.	—	1 250	—	—	—	—	—	60,800	—	—	—
		Vestra Kärrstorp.	—	—	—	0 563	—	1	—	42,600	100	—	—
Löjtnant A. Nyholm	Hyltarp	Svedala.	—	0 500	—	—	—	—	—	81,200	—	—	—
Leopold Färecks euka	Klörup	Lilla Slågarp.	—	0 375	—	—	—	—	—	45,000	—	—	—
Henrik Hansen	—	Trelleborg.	—	—	—	—	—	1	—	—	100	—	—
P. Jensen	Höganäs n:r 1	Väsbj.	—	—	—	—	—	1	—	—	4,300	—	—
B. Middleboe	Flundrap n:r 1 och 5	Brunnby.	—	0 219	—	—	—	1	—	16,600	—	—	—
Hans Nielsen Hansen	Möllarp n:r 1	Kattarp.	—	0 083	—	—	—	—	—	4,800	—	—	—
Paul Christian Larsen	Dompäng n:r 1	Allerum.	—	0 125	—	—	—	—	—	16,000	—	—	—
J. H. L. Gammeltoft	Hesslunda n:r 11	Häslunda.	—	—	—	0 792	—	—	—	75,000	—	—	—
C. A. Leth	Tjutegården n:r 1, Ormastorp n:r 12—15	Ottarp.	—	—	1 813	—	—	—	—	134,400	—	—	—
	Elestorp n:r 1—2, 8—9	Ekby.	—	—	1 500	0 438	—	—	—	105,000	—	—	—
Konsul Hages arfvingar	Valleberga n:r 3	D:o.	—	—	0 022	—	—	—	—	2,000	—	—	—
Wilhelmina Hejse	Flerc fastigheter ¹⁾	Qvistofta.	—	0 625	—	2 290	—	4	—	208,300	18,000	—	—
Jens Hansen Nielsen	Örby n:r 14 och 15	Råhus.	—	—	—	0 497	—	—	—	25,900	—	—	—
C. Th. Rothman	Köpinge n:r 4 o. 7, Pålstorp n:r 4 o. 6	D:o.	—	0 624	—	—	—	—	—	51,000	160,000	—	—
	Vestra Ramlösa n:r 2 och 4	Helsingborgs lf.	—	0 219	—	—	—	1	—	15,000	6,200	—	—
M. Brandt	Gyhult n:r 1	D:o.	—	0 500	—	—	—	—	—	72,000	—	—	—
Mikkel Rasmussen Christensen	Ekby n:r 18	Ekby.	—	0 058	—	—	—	—	—	6,900	—	—	—
N. E. Seeman	Påarp n:r 1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	7,000	—	—
J. E. Mueckardt	Pålstorp n:r 4	Råhus.	—	—	—	—	—	1	—	1,500	12,200	—	—
W. Evers och C. Mathiesen	Raus n:r 7	D:o.	—	—	—	—	—	1	—	—	22,700	—	—

Malmöhus län.

Engelsk undersäte:													
Enkefru Ellen Loynds.	N:r 1 qv. n:r 21.	Malmö.	—	—	—	—	—	1	—	9,000	—	9,000	
Schweiziske undersätar:													
Fabriksbolaget Bröderna Cloetta.	N:r 21 A ² samt n:r 21 B, C och D qv. n:r 59	D:o.	—	—	—	—	—	1	—	160,000	—	—	
Fabrikören B. Cloetta	N:r 3 B qv. n:r 67	D:o.	—	—	—	—	—	1	—	200,000	—	—	
Enkefru Birgitta Cloetta	N:r 16 a och 17 a qv. n:r 6	D:o.	—	—	—	—	—	1	—	190,000	—	550,000	
Amerikansk undersäte:													
Handlanden Peter Rosenström i New-Orleans i Norra Amerika	Flere fastigheter ⁶⁾	Skånör.	—	—	—	—	—	2	3	10,500	17,500	—	28,000
Summa			—	8 588	18 582	7 547	34 717	47	33	3,547,000	1,889,800	—	5,436,800

1) Rya n:r 1-3, Katslösa n:r 2 och 3, Örby n:r 14, Pålstorp n:r 3, Katslösa n:r 4, 7 och 8, mossar, Rya n:r 3, tegelbruk. 2) Sireköpinge n:r 2-7 och 11-16, Kleisinge n:r 1, 2, 5 och 6, Vipeslottet n:r 1, Norraby n:r 8-10, Vessmarhus, Skottamöllan, Björhus och Bolsbus. 3) Lönstorp n:r 1, Norra Svalöf n:r 2 och 3, Munkagårda n:r 2 och Axelvold n:r 1. 4) N:r 21 A¹ qv. n:r 59, n:r 1-3 qv. n:r 38, n:r 7-10 qv. n:r 39, n:r 1 qv. n:r 43. 5) Den senare sedan år 1890 svensk medborgare. 6) Huset och tomten under gammalt n:r 45, nytt n:r 87, qv. Korsholmen med tillhörande jordbruksfastighet; huset och tomten under gammalt n:r 3, nytt n:r 11 qv. Fyrmästaren med tillhörande jordbruksfastighet; huset och tomten under n:r 112 qv. Korsholmen.

Tab. 7.

FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER, SJUKKASSOR OCH DERMED JEMFÖRLIGA INRÄTTNINGAR I MALMÖHUS LÄN ÅR 1895.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1895 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895. Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
A. Å landsbygden.									
a) <i>Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.</i>									
Gessie särskilda fattigkassa. Frihem.	Att understödja fattiga. Att bereda fri bostad åt högst 4 enkör eller ogifta fruntimmer, kända för sedlighet och ordentlighet.	Enkan Boel Persdotter. Väfverskan Bengta Andersdotter.	1840 ^{16/3} 1872 ^{1/2}	— 4	6 —	419 1,303	— 1,000	Pastor. Pastor och kyrkovårdar i Tygelsjö. Kyrkorådet i d:o.	
Redaktör Christoffer Kallenbergs donation.	Årligt understöd åt fattiga i Tygelsjö.	Redaktör Chr. Kallenberg.	1885 ^{9/11}	6	20	508	—	D:o i V. Klagstorp.	
Densammes d:o.	D:o i Vestra Klagstorp.	Densamme.	?	4	20	508	—	Kommunalnämnden.	
Kyrkoherden Nils Henrikssons d:o.	Bidrag till allmänna utgifter i Gessie.	Kyrkoherden N. Henriksson.	1876 ^{29/6}	—	150	3,648	—	D:o	
Densammes d:o.	D:o i Eskilstorp.	Densamme.	?	—	365	3,474	—	D:o	
Flikska donationen.	Understöd åt 2 fattiga medelösa enkör i Lindved.	Godsegaren P. Flink.	1798 ^{5/4}	2	17	500	—	Egaren af Södra Lindved.	
Krookska stiftelsen.	Att lemna full försörjning åt fattiga inom Helsingborgs landsförsamling, synnerligen åt älderstigna.	Grosshandl. O. D. Krook o. h. h. E. Krook.	1868 ^{19/6}	29	2,997	100,000	33,333	Kommunalnämnden i Helsingborgs landsförsamling.	1)
Kullbergiska d:o.	Att lemna understöd åt tvenne fattiga, tillhörande Kägeråds socken, som haft hemman eller ligenhet under Knutstors gods.	Skogvaktaren Olof Kullberg.	1782 ^{15/12}	2	12	200	—	Egaren af Knutstors gård.	
Nils Nilssons donationsfond.	D:o åt fattiga inom Allerums socken.	Åbon Nils Nilsson i Allerum.	1884	1	6	179	—	Styrelsen för Sone Perssons fond i Allerum.	
Jöns Perssons donation.	D:o åt sådana inom Allerums socken, som teke åtnjuta full fattigvård.	Åbon Jöns Persson i d:o.	1882 ^{26/4}	11	68	1,500	—	Pastor och kommunalnämnden i d:o.	
August Anderssons fond.	D:o d:o.	Enkan Marna Gunnarsdotter i d:o.	1882 ^{18/2}	25	250	5,000	—	Desamme jemte en inom socknen boende åbo.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.		6.		7.	8.	9.	10.
				Utdelning under år 1895	till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.				
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.								Anmärkingar.
Olof Hultbergs donationsfond.	Att lemna' understöd åt fattiga inom Allerums socken.	Nämndemannen Olof Hultberg i Allerum.	1888 ¹⁶ / ₄	2	12	313	—	Styrelsen för Sone Persons fond i Allerum.			
F. d. husbondeföreningens fond.	D:o d:o.	En upplöst husbondeförening.	1890 ¹⁶ / ₁	2	20	570	—	D:o d:o.			
Cedererantzka donationen i Vålinge socken.	Att 4 fattiga från Rögle gård skola i dertill uppfördt fattighus åtnjuta fri bostad, eldbrand och vård samt 36 kr. hvar årligen.	Fröken Cedererantz & Vegeholm.	1811 ²⁴ / ₄	4	144	3,500	—	Egaren af Rögle gård.			2)
Frih. Christian August Bennets testamente.	Att räntan skall användas för fattigvårdens behof.	Ryttmästaren friherre C. Bennet.	1874 ²⁶ / ₃	—	—	2,815	—	Kommunalnämnden i Kropp.			3)
Falckiska donationen till de fattige.	Fattiges underhåll i Vålinge och Kattarp.	Kontraktsposten J. M. Falck i Vålinge.	1868 ⁴ / ₁	—	—	1,525	—	Kommunalstyrelsen i Vålinge.			4)
von Gröningenska fonden.	Understöd åt fattiga i Bjellerups socken.	Fröken Ch. von Gröningen.	1846 ²³ / ₁	10	120	2,000	—	Af kyrkorådet utsedd person.			
Wrangelska d:o.	D:o i Silfåkra socken.	G. Wrangel von Brehmer.	1862 ¹² / ₁₂	3	50	1,000	—	Fattigvårdsstyrelsen i Silfåkra.			
Nils Perssonska d:o.	Till 2 eller 3 obemedlade i Hardeberga socken.	Säteriegaren Nils Persson.	1881 ²⁰ / ₁₁	3	50	1,000	—	Kommunalnämnden i Hardeberga.			
Nils Larssons donationsfond.	Till mindre bemedlade familjer i Södra Sandby socken.	Landtbrukarne N. Larsson, N. Persson och J. Nilsson.	1856 ²⁸ / ₈ 1881 ²⁰ / ₁₁ 1884 ¹ / ₂	7	85	1,700	—	D:o i Södra Sandby.			
Jöns Anderssonska fonden.	Till mindre bemedlade i Esarps socken.	Drängen Jöns Andersson.	1876 ²⁰ / ₉	12	20	500	—	Kommunalstyrelsen i Esarp.			
Ahlmanska d:o i Stångby.	Understöd åt sjukliga och åldriga personer.	Professor Ahlman.	1841 ¹ / ₅	3	6	150	—	D:o i Stångby.			
Ahlmanska d:o i Vallkärra.	Att vid jultiden utdelas åt fattiga inom kommunen.	Densamme.	»	2	6	150	—	D:o i Vallkärra.			
Friherrinnan U. Gyllenkrooks arbetsinrättning.	Understöd åt fattiga inom Gödelöf.	Friherrinnan U. Gyllenkrook.	1888 ¹⁵ / ₁₂	7	378	8,093	—	D:o i Gödelöf.			
Gyllenkrookska fonden.	Understöd till de mest behöfvande bland de fattiga i Gödelöf.	Densamma och friherre Fr. Gyllenkrook.	1870 ¹⁵ / ₉	8	60	1,000	—	D:o d:o.			
Jakob Verlins donation.	Till fattighjelp i Stora Uppåkra socken.	Kopparslagaren Jakob Verlin.	1842 ⁹ / ₄	—	13	333	—	D:o i Stora Uppåkra.			5)
Ramelska fonden.	Behöfvande i Stafvie.	Gustafva Ramel.	1861 ²² / ₅	2	20	500	—	Kommunalnämnden i Stafvie.			
Kersti Anderssons understödsfond.	Till fattiga i Fläckarps socken.	Åbodottern Kersti Andersdotter.	1887 ⁵ / ₅	11	80	2,010	—	Pastor och kyrkoråd i Fläckarp.			
Baron G. von Schwerins donation.	Att utdela understöd åt fattiga personer inom Harlösa socken isynnerhet äldre, orkeslösa f. d. tjenare & Hjularöds gård.	Eriherre G. von Schwerin.	1832 ²³ / ₅	8	?	4,000	3,000	Godsegaren Hans Toll & Hjularöd.			
Gårdstänga hospital.	Att underhålla 7 »Fattige og arme Gude Lemmer».	Anne Brahe.	1620 ³ / ₅	7	—	7,000	7,000	Hviderups gårdskontor.			
Bothilda Lindqvists donation.	Att vid påsk och juletid utdela räntan till 5 eller 6 inom Höra socken en längre tid bosatta fattigaste personer, som ej åtnjuta fattigunderstöd.	Bothilda Lindqvist.	1875 ²⁷ / ₂	11	60	1,000	—	Kommunalnämnden i Hör.			
Kantor G. Berggrens donationsfond.	Bespisning af ålderstigna fattighjon i Stora Herrestads socken.	Klockaren G. Berggren.	?	?	?	621	—	Fattigvårdsstyrelsen i Stora Herrestad.			
Per Svenssons o. h. h. Hanna Esbjörnssons d:o.	Att bereda understöd åt sådana fattiga personer inom Billeberga socken, hvilka icke erhålla full fattigförsörjning.	Landtbrukaren Per Svensson.	1886 ¹⁰ / ₉	20	100	2,000	—	Fattigvårdsstyrelsen i Billeberga.			
Callmerska dispositionen.	Att utdela ränta å fonden hvarje år vid jultiden till någon bland Konga sockens invånare, känd för fromhet, hushållsaktighet och flit.	Arftagarne efter smedsmästaren L. Callmer och hans syststrar Katarina och Kristina.	1857 ¹¹ / ₆	1	4	100	—	Pastor och kyrkovårdar i Konga.			
Agelinska stiftelsen.	D:o d:o till de mest torftiga inom Konga socken.	Förste postkontrollören L. P. Agelin.	1832 ¹⁸ / ₄	1	4	100	—	D:o d:o.			
Palmska donationen.	Att årligen utdela ränta å fonden till sådana personer inom Konga socken, hvilka gjort sig kända för arbetssambet och flit, föra en hedrande vandel samt äro fattiga.	Enkefru Anna E. Palm.	1867 ² / ₇	1	30	600	—	Pastor i d:o.			
Cederbergiska fonden.	Att utdela ränta å fonden hvarje år vid jultiden till någon behöfvande i Konga socken, som icke åtnjuter fattigunderstöd.	Enkefru Svanhild Cederberg.	1891 ¹⁷ / ₁₀	1	4	100	—	Pastor och kyrkovårdar i d:o.			
D:o d:o.	D:o d:o till någon behöfvande i Asks socken, som icke åtnjuter fattigunderstöd.	Densamma.	»	1	4	100	—	D:o i Ask.			
Agelinska d:o.	Att utdela ränta å fonden hvarje år vid jultiden till de mest torftiga inom Asks socken.	Förste postkontrollören L. P. Agelin.	1832 ¹⁸ / ₄	2	8	150	—	D:o d:o.			
Peter-Svenssons fonden.	Att lemna hjälp till de fattiga i d:o.	Kusken Peter Svensson.	1874 sept.	14	25	625	—	Kommunalnämnden i d:o.			

Fröken T. Hallenborgs fond.	Att utdela ränta å fonden hvarje år vid jul tiden till mindre bemedlade personer inom Röstänga socken.	Fröken Tilda Hallenborg.	1884 ²⁴ / ₁₁	10	120	3,000	—	Fattigvårdsstyrelsen i Röstänga.
Mathilda Malmqvists d:o.	Att årligen utdela ränta å fonden åt älderstigna fattiga personer inom Torrlösa socken.	Mathilda Malmqvist.	1876 ⁶ / ₉	8	80	2,010	—	Pastor i Torrlösa i samråd med kyrkorådet.
Ej angifvet.	Att årligen utdela ränta å stiftelsens fond åt fattiga personer inom d:o.	Wifve Jönsson o. h. h. Anna.	1893 ¹⁸ / ₇	—	—	2,152	—	Kommunalnämnden i d:o.
Grefvinnan Ch. Rålamb, f. Hamilton, understödsfond.	Att af räntan ⁵ / ₆ utdelas till fattiga inom Barsebäcks socken och ¹ / ₆ användes till kapitalets förökande.	Grefvinnan Charlotta Rålamb, född Hamilton.	1885 ³⁰ / ₁₂	13	88	1,620	—	D:o i Barsebäck.
Donation till fattiga från Barsebäcks fideikommiss.	Att lemna understöd åt 12 fattiga personer inom Barsebäcks socken.	Stiftaren af Barsebäcks fideikommiss.	1767 ³¹ / ₁	12	9	95	—	Innehafvaren af Barsebäcks fideikommiss.
Pihlska donationen.	Räntan utdelas till tvenne behöfvande enkör efter kustbevakningstjenstemän i Kullen.	Kustsergeanten J. C. Pihls storbhusdelegare i Väshy s:n.	1872 ²⁰ / ₁₂	2	37	1,000	—	Pastorsembetet i Väshy.
Väsby församlings fattigkassas grundfond.	Att kassan skall användas i händelse större oförutsedda behof inträffa och sådant påkallas.	Landbrukaren Lars Pålsson i Danhult.	1864 ³¹ / ₁₂	—	—	1,989	—	Kommunalstyrelsen i d:o.
Mamsell Sommars stiftelse.	Räntan tilldelas en blind person i Kägeröds socken.	Mamsell Sommar.	1832	—	—	25	—	Kommunalnämnden i Kägeröd.
Minne af Th. Gyllenkrook och N. Hagman.	Understöd åt efterkommande af 2 statdrängar, som aflidit genom olycksfall.	Frih. Th. Gyllenkrook och N. Hagman.	1858 ¹⁴ / ₄	2	20	450	—	D:o i Gödelöf.
4 fonder vid Jordberga gård.	Dels uppmuntran, dels hjälp åt torpare och f. d. tjuenare under Jordberga gård.	Frih. A. o. E. samt grefvinnan D. von Nolcken.	—	8	277	6,500	—	Egaren af Jordberga o. kyrkoherden i Kellstorp.

b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning. 7)

Grækoska småbarnsskolan i Svedala.	Vårdandet af fattiga, föräldralösa barn.	Landbrukaren H. C. Græko.	1864 ²¹ / ₃	—	—	16,609	3,700	Kyrkoherden o. kommunalnämnden i Svedala.
Gessie särskildafolkskolekassa.	Nyttiga böckers anskaffande åt fattiga skolbarn.	Enkan Boel Persdotter.	1840 ¹⁸ / ₃	—	5	276	—	Pastor och skolråd.
Jungfru Christina Fagerströms donation.	Att vara en grundfond till en handarbetsskola för fattiga flickor i Tygelsjö.	Jungfru Christina Fagerström.	1875 ¹⁸ / ₂	—	—	1,277	—	Pastor, skolråd och skollärare i Tygelsjö.
Anderssonska gåfvomedlen.	Understöd åt medellösa nattvardsbarn och skolbarn samt åt paupes hontoux.	Prosten Hans Andersson.	1891 ¹¹ / ₁₂	—	—	1,607	—	Pastor och kyrkoråd.
Prosten Qvidlings donationsfond.	Att lemna bidrag åt Billeberga församlings skolväsende eller annat församlingen gagnande ändamål.	Kontraktsposten Elof Qviding.	1892 ¹² / ₄	—	—	8,000	—	En komité.
Christianssonska fonden.	Att årliga räntan användes till kläder åt mindre bemedlade barn, som bevista Brunnby folkskola.	Sjökaptanen A. P. Christianson i Brunnby.	1867 ⁴ / ₁₁	5	42	1,000	—	Kommunalnämnden i Brunnby.
Ingar Jönssons fond.	Att årliga afkastningen skall tilldelas 2 medellösa skolbarn från Farhults-Gunnestorps folkskola vid deras konfirmation.	Hustrun Ingar Jönsson i Farhult.	1890 ²⁹ / ₉	2	20	520	—	Skolrådet i Farhults skoldistrikt.
Sone Perssons d:o.	Att inom Ållerums socken hålla sådana medellösa barn i skola, hvilkas föräldrar icke ånjuta fattighjelp.	Riksdagsmannen Sone Persson å Karlsborg.	1857 ⁹ / ₁	10	90	1,500	—	Pastor och tre äboar i Ållerum.
Grefve Arvid Wachtmeisters stiftelse.	Understöd åt fattiga barn under 14 års ålder å Knutstorps gods i Kägeröds och Konga socknar.	Grefve Arvid Wachtmeister.	1824	8	300	6,000	—	Egaren af Knutstorps gård.
Falkiska donationen till Välinge småbarnsskolor.	Att halva räntan skall användas till fattiga skolbarn, som flitigt bevistat småskolan.	Kontraktsposten J. M. Falck i Välinge.	1868 ⁴ / ₁	116	102	5,174	—	Kyrkoherden och skolrådet i Välinge.
Falkiska donationen till Välinge folkskolor.	D:o d:o som flitigt bevistat skolan.	Densamme.	1868 ⁴ / ₁	—	—	1,757	—	Desamme.
P. Nilssons donation.	Att årliga räntan skall användas till kläder åt barn i skolåldern, tillhörande Svedbergs torpare.	Inspektör P. Nilsson i Kattarp.	1866 ¹⁸ / ₉	5	74	1,857	—	Kommunalnämnden i Kattarp.
Falkiska donationen till Kattarps småbarnsskolor.	Halva räntan lägges årligen till kapitalet och andra hälften utdelas till fattiga skolbarn, som flitigt bevistat skolorna.	Kontraktsposten J. M. Falck i Välinge.	1868 ⁴ / ₁	—	46	1,854	—	Kyrkoherden och skolrådet i d:o.
Falkiska donationen till Kattarps folkskolor.	D:o d:o.	Densamme.	1868 ⁴ / ₁	—	—	1,220	—	Desamme.
Auliuska donationen.	Att årliga räntan tillfaller läraren i Mörrarps fasta skola.	Kyrkoherden Aulin i Kropp och Mörrarp.	Obekant.	—	—	232	—	Skolrådsordföranden i Mörrarp.
Kjellstorps barnhem.	Att bereda uppfostran åt värlösa barn.	Ett sällskap.	1863	40	400	10,000	—	Konsul P. Olsson i Helsingborg.
Gäsebäcks d:o.	Att uppfostra fattiga gossar tillhörande Helsingborgs stads- och landsförsamlingar.	F. d. handlanden O. D. Krook.	1871 ⁹ / ₈	18	6,384	181,000	71,000	Styrelse af 3 personer.
Wollmarska donationen.	Understöd åt fattiga skolbarn och andra fattiga å Heckeberga.	Auditören A. Wollmar.	1857 ⁴ / ₇	100	150	14	—	Egarne af Heckeberga.
Gyllenkrookska donationsfonden.	Till bröd och skodon åt fattiga skolbarn i Gödelöfs socken.	Frih. Fr. Gyllenkrook och friherrinnan V. Gyllenkrook.	1870 ¹⁵ / ₉	8	60	1,000	—	Skolrådet i Gödelöf.
Henric och Vendla Ljungmans testamentsfond.	Till kläder åt fattiga barn.	Kapten S. H. Ljungman.	1837 ⁵ / ₁₂	1	6	167	—	Kommunalnämnden i Hellestad.
Christenssonska fonden.	Till 2 obemedlade skolbarn i Hardeberga.	Jöns Christensson och Bengta Nilssdotter.	1874 ¹⁹ / ₁₀	2	50	1,000	—	Skolrådet i Hardeberga.
Gyllenkrookska d:o.	Understöd åt mindre bemedlade, snälla skolbarn.	Friherre G. Gyllenkrook.	1861 ²⁹ / ₁₀	—	50	1,000	—	D:o i Hästad.
Christenssonska d:o.	D:o d:o.	Jöns Christensson.	1874 ¹⁹ / ₁₀	—	50	1,000	—	D:o d:o.
Gyllenkrookska d:o.	Att bereda fattiga barn tillfälle till flitig skolgång.	Friherre F. Gyllenkrook.	1870 ¹⁵ / ₉	—	10	167	—	D:o i Igelösa.
Wachtmeisterska d:o.	Att bereda ordentlig skolgång åt fattiga barn och hjälp åt älderstigna, vanföra fattiga personer.	Sigrid Trolle-Wachtmeister, f. Fleming.	1853 ²³ / ₃	3	150	3,000	—	D:o i St Peters kloster.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning under år 1895		6. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		7. Kapital. Kronor.	8. Deraf värde af fastigheter. Kronor.	9. Stiftelsen förvaltas af:	10. Anmärkingar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	1895. kr.	Öfriga anm. Delegare-afgifter					
Gyllenkrookska fonden.	Att bereda fattiga barn tillfälle till flitig skolgång.	Friherre Fr. Gyllenkrook.	1870 ^{15/9}	—	20	333	—	—	—	Skolrådet i Vestra Odarslöf.		
D:o d:o.	Att utdela premier till de flitigaste samt böcker och underhåll åt fattiga barn.	Öfverstekammarjunkaren A. G. Gyllenkrook o. h. fru.	1855 ^{19/3}	—	66	1,500	—	—	—	D:o i Stora Råby.		
Malin Gyllenkrooks vårdanstalt.	Att fostra värlösa flickor till tjänarinnor.	Friherrinnan Malin Gyllenkrook.	1863 ^{8/3}	14	1,790	67,000	10,000	—	—	En direktion af 12 personer.		
Råby räddningsinstitut.	Att uppfostra vanartiga gossar.	Öfverstekammarjunkaren A. G. Gyllenkrook o. h. fru.	1840 ^{9/10}	42	7,500	257,000	150,000	—	—	D:o d:o.		
Bibelkassan i Stångby.	Till biblar åt fattiga konfirmander.	Församlingsbor.	1839	1	2	178	—	—	—	Pastor i Stångby.		
D:o i Vallkärra.	D:o d:o.	D:o.	1887	3	30	266	—	—	—	D:o i Vallkärra.		
Menanderska donationsfonden.	Beklädnad och biblar åt fattiga nattvardsbarn i Burlöf.	Prosten J. Menander.	1887 ^{10/1}	3	30	1,210	—	—	—	Kyrko- och skolrådet i Burlöf.		
Nils Olssonska fonden.	Inköp af nya testamenten åt fattiga nattvardsbarn i Lyngby pastorat.	Folkskolläraren Nils Olsson.	1850 ^{4/5}	17	15	300	—	—	—	Pastorsembetet i Lyngby.		
Gahmska d:o.	Beklädnad och böcker åt fattiga och flitiga skolbarn i Lomma socken.	Prosten G. H. Gahn i Hjernarp.	1868 ^{7/3}	62	60	1,000	—	—	—	Skolrådet i Lomma.		
Prosten H. Anderssons donation.	Biblar åt fattiga konfirmander samt sjukhjelp åt fattiga sjuka i Stora Uppåkra socken.	Prosten H. Andersson i Gylle.	1891 ^{11/12}	15	20	1,643	—	—	—	Pastor och kyrkoråd i Stora Uppåkra.		
Berggrenska donationen.	Räntan skall vid värterminens slut tilldelas de skolbarn, som för sedlighet och flit deraf gjort sig förtjenta.	Klockaren Gustaf Berggren.	1888 ^{4/11}	20	20	500	—	—	—	Skolrådet i Stora Herrestad.		
Anders Perssonska d:o.	Beklädnad åt medellösa barn under 14 år i Stora Herrestads socken.	Jordbrukaren Anders Persson.	1863 ^{18/11}	6	40	1,000	—	—	—	Kyrkorrådet i d:o.		
Hallenborgs fond.	Inköp af böcker att utdelas som premier åt fattiga skolbarn inom Röstänga socken.	J. Hallenborg o. h. hustru.	1881 ^{24/3}	—	59	1,964	—	—	—	Kommunalnämnden i Röstänga.		
D:o d:o.	Årliga räntan fördelas mellan fattiga barn i tredje året tillhörande Röstänga socken.	Desamme	1887	9	150	3,000	—	—	—	Fattigvårdsstyrelsen i d:o.		
Maria Brings minne.	Beklädnad och böcker åt fattiga flieckebarn i en ålder af 6—8 år.	Teol. professorn S. L. Bring o. h. h. Lydia.	1887 ^{3/8}	1	23	650	—	—	—	Skolrådet i Torrlösa.		
<i>c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.</i>												
Peter Hanssons donation.	Dels för en blifvande högre folkskola i Flenninge s:n, dels till premier för barn i högre folkskolan och i folkskolan.	Landtbrukaren P. Hansson i Flenninge.	1878 ^{25/4}	10	12	10,498	—	—	—	Skolrådet i Flenninge.		
<i>d) Stiftelser för sjukvård.</i>												
Friherrinnan A. M. Bennets testamente.	Bidrag åt fattiga sjuka inom Kropps socken.	Friherrinnan A. M. Bennet.	1875 ^{24/4}	—	—	1,078	—	—	—	Kommunalnämnden i Kropp.		⁸⁾
Grefvinnan Eva Dückers, f. Berg von Linde, sjukvårdsstiftelse.	Att lemna sjukhjelp åt fattiga personer inom Örtofta socken.	Grefve Fritz och grefvinnan Eva Dücker.	1857 ^{9/3}	46	682	16,164	—	—	—	D:o i Örtofta.		¹⁰⁾
Ramlösa fattigförsörjningsanstalt.	Att bereda sjukvård åt fattiga vid Ramlösa helsobrunn.	H. M. Konung Karl XIV Johan.	1826 ^{20/4}	132	4,755	16,520	5,000	—	—	En styrelse af 7 personer.		
<i>e) Sjuk- och begravningskassor.</i>												
Vestra Ingelstads pastorats sjukhjelpsförening.	Hjelp åt delegare vid sjukdoms- och åt anhöriga vid dödsfall.	Kantor Joh. Nihlén m. fl.	1889 ^{5/5}	22	409	314	—	—	—	En styrelse.		355
Hököpinge sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Fjerdingsman N. Isaksson m. fl.	1893 ^{5/2}	9	330	708	—	—	—	D:o af 7 personer.		557
Tygelsjö och Vestra Klags- torps sjuk- och begravnings- hjelpsförening.	D:o.	Landtbr. Ola Persson m. fl.	1889 ^{10/3}	15	256	1,094	—	—	—	D:o af 9 d:o.		—
Bunkeflo arbetares sjuk- och begravningskassaförening.	Begravningshjelp samt skydd mot obestånd.	Skomakaren Lars Berlin.	1890 ^{28/8}	56	1,434	2,059	—	—	—	J. Rosvall.		1,162
Lindhanss sjukkassa.	Skydd mot obestånd samt sjuk- och begravningshjelp.	Arbetare vid cementbolagets kalkbrott.	1892 ^{20/8}	153	4,415	4,479	—	—	—	En styrelse.		3,864 ¹⁰⁾

Annetorps kalkbrottsarbetarens sjuk-kassa.	Sjukhjelp, der ej olycksfallsförsäkring, som för stiftelsen är obligatorisk, berättigar till understöd.	Arbetare vid Annetorps kalkbrott.	1894 ²² / ₆	36	423	679	—	En styrelse.	539
Hundramannaföreningen i Limhamn.	Skydd mot obestånd samt sjuk- och begravningshjelp.	Fiskarebefolkningen i Limhamn.	1881 ¹ / ₆	40	1,407	5,100	—	D:o.	1,060
Limhamns nya sjuk- och begravningskassa.	D:o	Arbetaren A. P. Schöön.	1893 ²² / ₁₂	62	1,588	1,162	—	5 ledamöter.	1,835
Arbetareföreningens inom Fossie församling sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	Skolläraren A. Svensson.	1878 ²⁰ / ₁	37	580	4,670	—	11 d:o.	1,212
Husie pastorats första arbetare- och hundramannaförening.	D:o.	Kantor P. Nelén.	1883 maj	13	388	283	—	En styrelse.	—
Föreningen Samhället, V. Skreflinge.	D:o.	Snickaren Carl Hansson.	1888 ¹¹ / ₂	13	395	1,914	—	D:o.	1,063
Hundramannaföreningen Sofielund—Malmö.	D:o.	Muraren Nils Ekström.	1892 ²¹ / ₁	60	472	941	—	D:o.	650
Oxie sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Skolläraren J. Rosenberg.	1889 ²⁰ / ₁₀	7	141	703	—	D:o.	352
Södra Sallerups sockens arbetareförening.	D:o.	Kantor A. W. Winström.	1883 ¹ / ₁₀	8	231	361	—	D:o.	783
Anderslöfs sockens sjuk-kasseförening.	D:o.	Landtbr. Sven Andersson i Sörby.	1884 ⁴ / ₁₀	16	385	2,504	—	D:o.	437
Landtmanna- och arbetareföreningen i Alstad.	D:o.	—	1889	10	137	556	—	D:o.	178
Svedala arbetareföreningens sjuk-kassa.	D:o.	—	1886 ¹ / ₄	17	588	2,915	1,500	7 medlemmar.	1,347
Slögarps sjuk- och begravningshjelpsförening.	D:o.	—	—	38	695	—	—	En styrelse.	750
Skegrie d:o.	D:o.	—	1893 ¹ / ₇	9	270	829	—	D:o.	597
Arbetarnes inom Hvellinge församling sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1893 ⁴ / ₆	7	122	459	—	D:o.	315
Hundramannaföreningen nr 3 i Limhamn.	D:o.	Skolläraren P. S. Severin m. fl.	1881 ⁶ / ₂	34	1,138	852	—	D:o.	1,061
Kägeröds sjukhjelpsförening.	Sjukhjelp.	—	1889 ⁷ / ₄	7	181	1,904	—	D:o.	251
Bjuvs första hundramannaförening.	D:o.	Arbetaren N. Wallström m. fl.	1883 ⁷ / ₃	37	631	—	—	D:o af 9 personer.	—
Fjärestads sjuk-kassa.	D:o.	Goodtemplarlogen »Fosterlandets väl».	1894 mars	4	90	53	—	D:o af 3 d:o.	—
Vikens allmänna sjuk- och begravningsförening.	Sjuk- och begravningshjelp.	Mälaren A. Åberg m. fl.	1879 ⁷ / ₆	24	633	847	—	D:o af 5 d:o.	540
Lerbergets allmänna sjukvårdsförening.	D:o.	—	1886 ¹ / ₃	7	102	260	—	Gustaf Johansson.	111
Kullens handtverkarens sjuk- och begravningskassa.	D:o.	S. Svensson och N. Berg.	1885 ⁴ / ₅	8	299	788	—	S. Svensson i Höganäs.	218
Höganäs bergarelags begravningskassa.	Begravningshjelp.	Medlemmar af lagen.	1859 ¹⁵ / ₁	3	90	3,196	—	C. H. Römmerman i d:o.	69
Höganäs stenkolsbolags arbetarens sjuk-kassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	Arbetarne sjelfva.	1804	335	2,680	21,308	—	Höganäs stenkolsbolag	—
Höganäs rörfabriks arbetarens sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Höganäs rörfabriks arbetare.	1883 ¹⁷ / ₂	18	302	2,165	—	En styrelse.	424
Farhults sjukhjelpsförening.	D:o.	Styrman Y. Wallengren m. fl.	1895 ¹⁹ / ₄	2	63	589	—	D:o.	626
Allerums d:o.	D:o.	Intresserade.	1890 ¹ / ₅	22	512	665	—	D:o af 8 personer.	521
Flenninge hundramannaförening.	D:o.	Handlanden E. Larsson i Flenninge.	1889 ²⁶ / ₃	24	791	1,230	—	D:o af 10 d:o.	763
Välänge sockens sjukhjelpsförening.	D:o.	Flere personer i Välänge sn.	1886	13	195	1,948	—	D:o af 5 d:o.	606
Rää kvinnoföreningens sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Fru Bengta Åkerman å Rää.	1886 ²¹ / ₂	9	219	3,134	—	En styrelse.	404
Rää goodtemplares d:o.	D:o.	Goodtemplarlogen »Ankaret» i Rää.	1888 ² / ₄	9	267	800	—	D:o af 7 ledamöter.	302
Ramlösa brunns d:o (f. d. Ramlösa arbetareförening).	D:o.	Trädgårdsmästaren H. Svansson i Köpinge.	1890 ²² / ₁₁	5	155	894	—	D:o d:o.	385
Rää arbetareförening.	D:o.	—	1879 ¹ / ₄	12	302	5,216	—	D:o d:o.	646
Billesholms apparbeteares sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Disponent och arbetare vid Billesholm.	1882 ⁸ / ₆	33	858	2,455	—	Befäl och arbetare.	936
Billesholms grufarbetarens d:o.	D:o.	Befäl och manskap vid Billesholm.	1882 apr.	183	1,875	10,137	—	En styrelse.	—
Kroppps aktiebolags apparbeteares sjuk- och understöds-kassa.	D:o.	Arbetare hos Kroppps aktiebolag.	1878 ¹² / ₁	33	661	1,647	—	Bolagets disponent och 3 ledamöter.	739
Kroppps aktiebolags grufarbetarens d:o.	D:o.	—	1876 ¹⁴ / ₂	324	7,163	185	—	D:o d:o.	5,470

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1895		Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkningar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.		Delegare-afgifter 1895, kr.	Öfriga anm.
Arbetareföreningen i Flädie.	Sjuk- och begravningshjälp.	Jöns Persson.	1889 15/1	8	89	486	—	Hemmansegare i Flädie.	—	—
Lackalänga hundramannaförening.	D.o.	Ömsesidig öfverenskom-melse.	1888 3/0	10	418	1,103	847	En styrelse af 6 per-soner.	—	—
Bara sockens sjuk- och be-grafningskassa.	D.o.	—	1889 25/8	16	210	1,268	—	D:o af 7 d:o.	406	—
Lyngby pastorats sjelfhjelps-förening.	D.o.	»För saken intresserade».	1887 15/12	27	837	808	—	D:o d:o.	689	—
Malmö sockerfabriks aktiebo-lags sjuk- och begravnings-kassa.	D.o.	Grosshandlanden Edv. Enge-ström.	1871 1/2	120	2,438	8,260	—	D:o af 3 d:o.	—	—
Arlöfs arbetareförening.	D.o.	Arbetare i Arlöf.	1888 22/2	12	242	919	—	D:o af 7 d:o.	—	—
Hundramannaföreningen nr 1 Arlöf.	D.o.	Föreningsmedlemmar.	1886 9/8	72	3,069	1,512	—	D:o af 6 d:o.	—	—
Staffanstorps arbetareförening.	D.o.	Församlingsmedlemmar i Brågarp och Nefvishög.	1885 15/12	80	1,623	13,518	—	D:o af 9 d:o.	4,065	—
Hundramannaföreningen nr 1 (Lomma socken).	D.o.	Handverkare och arbetare i Lomma.	1881 10/4	32	1,358	5,345	—	D:o af 5 d:o.	2,464	—
Lomma arbetareförening.	D.o.	Arbetare i Lomma.	1886 24/4	25	498	426	—	D:o af 7 d:o.	658	—
Arbetarnes vid Lomma ce-mentverk sjuk-kassa.	Skydd mot ekonomiskt obestånd vid sjukdomsfall.	Arbetare vid Lomma cement-verk.	1873 1/4	90	3,555	13,033	—	D:o af 5 d:o.	3,582	—
Hyby sjuk- och begravnings-kassa.	Sjuk- och begravningshjälp.	Trädgårdsmästaren A. Björk-holtz.	1893 18/6	16	370	1,711	—	D:o af 7 d:o.	1,522	—
Vallkärra sjuk- och begraf-ningshjelps-förening.	D.o.	Medlemmar inom försam-lingen.	1892 3/7	1	60	245	—	En styrelse.	303	—
Stora Uppåkra pastorats för-ening för sjuk- och begraf-ningshjälp.	D.o.	Pastor H. A. Lobin i Stora Uppåkra m. fl.	1893 11/10	14	209	518	—	D:o.	281	—
Dalby sjuk- och begravnings-kassa.	D.o.	Föreningsmedlemmar.	1894 3/6	4	180	761	—	D:o.	701	—
Blentarps d.o.	D.o.	D.o.	—	4	54	175	—	D:o.	175	—
Hundramannaföreningen i Lö-beröd med omnejd.	D.o.	Flere personer.	1887 12/2	12	476	5,060	—	D:o.	1,599	—
Hundramannaföreningen i Östra Strö och Skarhult.	D.o.	D.o.	1882 20/4	18	401	892	—	D:o.	508	—
Hundramannaföreningen nr 1 i Hör.	D.o.	D.o.	1885 1/0	13	500	1,651	—	D:o.	721	—
Hundramannaföreningen nr 2 i Hör.	D.o.	D.o.	1887 27/7	3	37	751	—	D:o.	154	—
Hörby hundramannaförening.	D.o.	D.o.	1883 15/2	17	343	138	—	D:o.	437	—
Enighet och Frihet.	D.o.	D.o.	1880 30/1	3	40	1,601	—	D:o.	60	—
Norra Rörums sjukhjelps-förening.	D.o.	D.o.	1893 20/12	14	222	391	—	D:o.	260	—
Bosjöklosters d.o.	D.o.	D.o.	1886 20/8	10	119	1,149	—	D:o.	175	—
Oveds sjuk- och begravnings-kassa.	D.o.	D.o.	1895 22/12	—	—	—	—	D:o.	—	17)
Vollsjö och Frenninge samt kringliggande socknars d.o.	D.o.	Skolläraren H. Ahlgren.	1885 20/11	22	498	1,503	—	D:o.	686	—
Sjöbo sjukhjelps-förening.	D.o.	Flere personer.	1889 1/5	27	378	3,043	—	D:o.	869	—
Löfvestads arbetareförening.	D.o.	D.o.	1886 1/1	13	304	1,143	—	D:o.	329	—
Stora Herrestads sockens sjuk- och begravningskassa.	D.o.	Arrendatorn Mårten Isaksson.	1882 2/4	6	142	1,375	—	D:o af 5 personer.	198	—
Stora Köpings sockens arbe-tare-, sjuk- och begravnings-hjelps-förening.	Sjuk- och begravningshjälp samt att genom föreläsningar befordra upplysning och sedlighet m. m.	Komm.-ordf. E. Rasmusson.	1895 14/7	1	9	323	—	D:o af 7 d:o.	574	—
Bjeresjö sockens sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjälp.	Smeden Svensson m. fl.	1883 8/4	9	106	1,404	—	En styrelse.	296	—
Tullstorps församlings d.o.	D.o.	Landtbr. Hans Nilsson m. fl.	1892 20/6	9	123	482	—	D:o af 8 personer.	100	—
Skurups arbetareförening.	D.o.	Sakföraren R. P. Franck m. fl.	1885 20/8	29	861	2,605	—	D:o af 9 d:o.	1,324	—

Slimninge sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	Folkskolläraren F. Kromnow.	1890 ³ / ₆	9	230	1,192	—	En styrelse.	372
Köpingebro d:o.	D:o.	Tunnbindaren A. Jönsson.	1895 ⁸ / ₆	1	16	242	—	D:o af 10 personer.	299
Veumenhögs härads förening för sjuk- och begravningshjelp.	D:o.	—	1890 ⁸ / ₆	11	336	517	—	D:o af 7 d:o.	331
Espö pastorats sjukkasseefförening.	D:o.	—	1895 ⁶ / ₄	5	25	311	—	En styrelse.	412
Örsjö hundramannaförenings sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1885 ⁴ / ₁₀	11	206	743	—	D:o.	310
Glumslöfs arbetareförenings sjukhjelpskassa.	Sjukhjelp.	Komm.-ordf. Jöns Olsson m. fl.	1881 ⁴ / ₅	4	113	2,037	—	Per Troedsson m. fl.	—
Herslöfs sjukhjelpskassa.	D:o.	Herslöfs arbetareförening.	1873	12	232	4,678	—	L. Ljungberg m. fl.	327
Billeberga sockens sjukhjelps- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	En förening.	1875 ⁸ / ₆	6	214	477	—	En styrelse.	253
Svalöfs sjuk- och begravningskassa.	D:o.	D:o.	1889 ²⁸ / ₄	8	160	574	—	D:o.	273
Tägarps och kringliggande orts arbetareförening.	D:o.	Skomakaren A. A. Ekdahl.	1879 ¹¹ / ₁	10	332	1,923	—	D:o.	334
Ön Hvens arbetareförenings sjukhjelps- och begravningskassa.	D:o.	Fjerdingsmannen F. Aug. Örtberg.	1883 ¹⁰ / ₃	13	291	1,704	—	D:o.	412
Allerums och omnejds understödsförening.	Att då någon af dess medlemmar aflider tillförsäkra den dödes rättsinnehafvare ett kapital af 1,000 kr.	—	1891 ¹² / ₄	7	7,000	4,209	—	D:o af 9 ledamöter.	—
Ekebyortens assuranseförening 500.	Att vid medlems dödsfall utdela ett visst belopp till den aflidnes rättsinnehafvare.	Skolläraren Olof Lech i Ekeby.	1894 ¹⁸ / ₃	1	428	166	—	D:o af 7 d:o.	585 ¹⁸⁾
Limhumns understödsförening 501.	Hjelp åt afliden ledamots anhöriga.	Cementbolagets arbetare.	1895 ²⁵ / ₉	1	364	700	—	En styrelse.	1,344
Konga sjukhjelpsförening.	Sjukhjelp.	En förening.	1886 ⁷ / ₁₁	13	281	1,767	—	D:o.	266
Hundramannaföreningen i Billinge.	Sjuk- och begravningshjelp.	Skräddaren Anders Olsson m. fl.	1884 ²⁰ / ₁	14	346	743	—	D:o.	543
Röstunga och kringliggande orts sjukhjelpsförening.	D:o.	En förening.	1894 ³¹ / ₁	5	49	373	—	D:o.	222
Stehägs sjuk- och begravningsförening.	D:o.	Kontraktsposten C. V. Appelgren.	1886 ⁹ / ₈	37	141	1,306	—	D:o.	106
Annelöfs och Kväröfs sjukhjelpsförening.	D:o.	Skolläraren Nils P. Svensson.	1889 ²² / ₃	7	96	490	—	D:o.	248
Torrlösa sockens d:o.	D:o.	En förening.	1888 ⁹ / ₅	20	381	317	—	D:o.	543
Teckomatorps d:o.	D:o.	D:o.	1889 ³ / ₂	21	572	1,440	—	D:o.	693
Marieholms hundramannaförening.	D:o.	D:o.	1884 ² / ₃	8	425	5,488	3,600	D:o.	801 ¹⁹⁾
Gullarps och Näs d:o.	D:o.	Folkskolläraren H. Melin.	1886 ²³ / ₁	100	600	238	—	J. Engström.	440
Logen Paul Ahnfelts sjuk-kassa.	D:o.	Muraren N. Berg m. fl.	1885 ¹¹ / ₁₀	6	121	90	—	En styrelse.	—
Allmänna sjuk- och begravningskassan i Eslöf.	D:o.	A. Jönsson m. fl.	1872 ¹ / ₃	8	118	4,219	—	D:o.	240
Eslöfs hundramannaförening nr 1.	D:o.	N. Nilsson m. fl.	1876 ²³ / ₆	19	980	—	—	D:o.	—
D:o nr 2.	D:o.	Bokhandlaren C. J. Carlin m. fl.	1885 ⁹ / ₈	27	920	633	—	D:o.	372
D:o nr 3.	D:o.	Bokbindaren Chr. E. Bolmstedt m. fl.	1889 ²⁵ / ₅	22	770	—	—	D:o.	—
D:o nr 4.	D:o.	Bokhandlaren C. J. Carlin m. fl.	1895 ²⁸ / ₇	10	225	269	—	D:o.	493
Örtofta och Håstads socknars sjuk-kassa.	D:o.	En förening.	1891 ¹ / ₇	34	736	2,804	—	M. Ölander.	1,692
Virke och Lilla Harrie sjukhjelpsförening.	D:o.	D:o.	1893 ⁸ / ₁	10	141	589	—	En styrelse.	167
Söderhvidinge och Norrhvidinge pastorats förening för sjuk- och begravningshjelp.	D:o.	Pastor H. A. Lobin.	1889 ⁵ / ₃	14	148	261	—	D:o.	122
Norrhvidinge församlings medlemsförening.	D:o.	En förening.	1891 ²⁰ / ₂	5	119	1,371	—	D:o.	513
Kellinge hundramannaförening.	D:o.	Skolläraren O. A. Frank m. fl.	1887 ⁷ / ₃	8	166	697	—	D:o.	327
Kellinge sjukhjelpsförening nr 1.	D:o.	Mälaren J. Nihlén.	1892 ¹⁸ / ₁₀	6	263	1,425	—	D:o.	697
Vestra Karleby sockens sjukhjelpsförening.	D:o.	En förening.	1892 ²⁸ / ₁₂	8	246	161	—	D:o.	241
Saxtorps d:o.	D:o.	D:o.	1889 ¹⁴ / ₁₁	7	186	385	—	A. Holmgren.	136
Barsbäcks arbetareförening.	D:o.	D:o.	1886 ²⁸ / ₃	9	96	1,133	—	En styrelse.	78
Bjufs arbetares enkekassa.	Att lemna understöd åt delegarne vid sjukdomsfall samt vid dödsfall åt enkor och omyndiga barn.	Disponenten A. Wadstein i Kjöf m. fl.	1882 ¹³ / ₁₁	18	2,340	19,234	—	Bolagets disponent o. 4 personer.	3,400

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.		6.		7.	8.	9.	10.	
				Utdelning under år 1895	Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.	till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.				Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.
<i>f) Pensionsfonder.</i>												
Friesiska fonden.	Att utdela pension till enkor, hvilkas män förolykats i grufvorna.	Grefve Fries von Friesenborg i Danmark.	1859	5	203	4,331	—	Höganäs stenkolsbolag.				
Eliselunds pensionsinrättning.	För oförvitliga tjenstehjon vid Eliselund.	Kapten S. H. Ljungman.	1850 ^{19/9}	7	180	4,219	—	Kommunalnämnden i Hellestad.				
Bruzellska stiftelsen.	Understöd åt någon äldrig och skicklig komminister, som är född eller boende inom Färs härad, eller stipendium till någon studerande prest- eller bondson i Färs härad.	Komministern P. O. Bruzells arfvingar i Frenninge.	1829 ^{1/7}	1	81	2,033	—	Kontraktspresten i Färs härad.				
Wathier och Hedvig Hamiltons pensionsfond.	Understöd åt älderstigna eller mindre arbetsföra tjenare och arbetare å Barsebäcks fideikommiss och Danbyholms gods.	Godsegaren grefve Wathier Hamilton.	1889 ^{7/2} o. 17 ⁴	27	1,100	52,177	—	Kommunalnämnden i Barsebäck.				
Friherre A. H. Bennets donation.	Understöd till soldatenklingar inom Kropps socken, afskedade från Luggude kompani, eller soldatenkor.	Majoren frih. A. H. Bennet å Rosendal.	1864 ^{4/11}	3	50	1,000	—	D:o i Kropp.				
Lifräntefonden i Burlöf.	Att bereda lifränta åt fattiga barn.	Burlöfs församling.	1873 ^{9/2}	—	—	644	—	D:o i Burlöf.				20)
Per Olssons donation till Hököpunge skola.	Beredande af lifränta åt fattiga skolbarn.	Skolrådsledamoten Per Olsson.	1887 ^{9/2}	8	40	1,186	—	Skolråd och skollärare.				
Friherrinnan Berg von Lindes gåfvofond.	Att bereda lifränta åt obemedlade barn.	Friherrinnan Eva Berg von Linde.	1872 ^{28/11}	—	—	641	—	Pastor och kyrkovårdar i Norra Svalöf.				
Karl Johans pensionskassa el. den s. k. Kapottkassan.	Pensioner åt soldater för de rotar af Södra och Norra Skånska Infanteriregementena, hvilka bidragit till kassan.	Rotehållare vid K. Södra och Norra Skånska Infanteriregementena.	1814 ^{6/1}	97	1,377	30,953	—	En direktion.				
<i>g) Pensionskassor.</i>												
Skytts kontrakt presterskaps allmänna enkekassa.	Att lemna understöd åt enkor och barn efter prester inom Skytts kontrakt.	Prester inom Skytts kontrakt.	1765 ^{14/8}	18	285	4,948	—	Prosten Fr. Meijer.				60
Skytts kontrakt presterskaps enskilda enkekassa.	D:o d:o.	D:o.	1850 ^{30/9}	12	36	892	—	Densamme.				—
Kullens enskilda sjökaptensförening.	Att lemna understöd till föreningens medlemmar, som deraf kunna vara i behof, samt att utdela årliga pensioner.	Hamnkaptens H. P. Jönsson å Höganäs.	1883 ^{17/2}	6	310	17,733	—	En styrelse.				1,485
Kullens allmänna pensionsförening.	Att bereda pensioner till delegarne, deras enkor eller minderåriga barn.	Kullens landbruksklubb.	1890 ^{10/12}	—	—	8,212	—	D:o af 9 ledamöter.				1,503
Musikkårens fond (i Höganäs bruksförsamling).	Att lemna pensioner till äldre medlemmar af kåren.	Musikkåren sjelf.	—	6	90	1,805	—	Stenkolsbolaget.				—
Enkekassan vid Höganäs stenkolsbolag.	Att lemna begravningshjelp och pensioner åt enkor och föräldralösa barn.	Tjenstemän och arbetare vid Höganäs stenkolsbolag.	1833	125	2,263	51,109	—	D:o.				—
Billesholms grufvas enke- och pupillkassa.	Att till enkor och minderåriga barn efter medlems död utbetala månatligt underhåll.	Befäl och manskap vid Billesholm.	1882 maj.	25	2,255	19,361	—	En styrelse.				—
Luggude härads presterskaps enke- och pupillkassa.	Att lemna understöd åt enkor och omyndiga barn efter prestmän, som tjenstgjort vid kyrka inom Luggude härad.	Presterskapet i Luggude härad.	1747 ^{28/5}	28	2,738	63,658	—	Prosten P. Sörensson.				684
Torna härads prestenke- och pupillkassa.	Pension åt delegares enkor och minderåriga barn.	Kyrkoherdar i Torna härad.	1763 ^{8/6}	17	1,029	24,475	—	Kurator.				—
Frosta härads d:o.	Att lemna understöd åt delegarnes enkor samt minderåriga, oförsörjda barn.	D:o i Frosta kontrakt.	1765 ^{26/9}	15	750	15,402	—	D:o.				119
Färs härads gamla d:o.	Att lemna understöd åt delegarnes enkor och barn.	D:o i Färs kontrakt.	1804 ^{16/7}	17	1,543	43,426	—	D:o.				113
Färs härads nya d:o.	D:o d:o.	D:o d:o.	1821	12	149	3,089	—	D:o.				5
Färs och Frosta härads enskilda d:o.	D:o d:o.	31 s. k. ståndspersoner i Färs och Frosta härad.	1831 ^{16/7}	33	1,105	30,745	—	Två kuratorer.				90
Ljunits och Herrestads kontrakt d:o.	Att bereda prests efterlevande enka och barn pension.	Presterskapet i Ljunits och Herrestads kontrakt.	1824 ^{9/9}	17	1,802	40,824	—	En kurator.				354
Vemmenhögs härads d:o.	Att gifva pensioner åt prestenkor och deras oförsörjda barn.	Vemmenhögs härads presterskap.	1784	19	1,254	27,121	—	D:o.				84
Harjagers presterskaps d:o.	Att lemna understöd åt kyrkoherdars enkor och barn.	—	1781 ^{11/7}	9	355	13,019	—	Samtliga delegare.				—

h) Andra stiftelser och inrättningar.

Napoleonsfonden.	Medlen utlånas till arbetare vid Höganäs för att bygga egna boningshus.	Pris vid verdensutställningen i Paris.	1867	—	—	28,148	—	Stenkolsbolaget.	21)
Falekska donationen till Välinge kyrka.	Halfva räntan användes till kyrkans behof, dock först efter 100 år.	Kontraktspresten J. M. Falck i Välinge.	1868 ⁴ / ₁	—	—	877	—	Kyrkoherden och kyrkovårdarne i Välinge.	
Falekska donationen till Kattarps kyrka.	Do do.	Densamme.	—	—	—	609	—	Do do i Kattarp.	
Tufve Gunnarssons fond.	Ej något bestämdt ändamål.	Arrendatorn Tufve Gunnarsson i Kropps socken.	—	—	—	129	—	Kommunalnämnden i Kropp.	
Råå, Raus och Pålstorps grundars fiskareförening.	Att ömsesidigt bistå hvarandra vid fiskebåtars uppdragning på land och utsättande i sjön samt att bereda begrafningshjälp vid medlems frånfälle.	Fiskaren Jaune Olsson å Råå.	1877 ¹⁵ / ₁₂	—	—	4,711	—	En styrelse.	181
Malin Gyllenkrooks minne.	Att ett obemedladt brudpar från Svenstorps och ett från Björnstorps gods.	Öfverstekammarjunkaren A. G. Gyllenkrook.	1857 ² / ₄	2	33	2,438	—	En direktion.	
Malin Gyllenkrooks, f. Fock, minne.	Brudgäfvor till gudfruktiga, sediga och behöfvande brudpar vid do.	Arrendatorer under Björnstorps och Svenstorps.	1859 ² / ₄	2	13	572	—	Do.	
Anderssonska kyrkosångsfonden.	Förbättring af kyrkosången inom Burlöf.	J. Andersson å Kalinan.	1867 ²⁰ / ₁₁	10	20	1,152	—	Pastor och kyrkoråd i Burlöf.	
Burlöfs sockens enskilda frivilliga stiftelse.	Att lindra kommunala utgifter i do.	Församlingens medlemmar.	1869 ¹ / ₁₁	—	—	10,526	—	En styrelse af 5 personer.	
Eukan Anna Bengtsdotters fond.	Något för Barsebäcks socken nyttigt ändamål, som af kommunalnämnden bestämmes.	Enkan Anna Bengtsdotter.	1876 ²⁹ / ₉	—	338	7,744	—	Kommunalnämnden i Barsebäck.	
Saxtorps nödhjelpskassa.	Att dels bereda arbetsförtjenst åt mindre bemedlade personer, som ej äro fattighjon, och dels utlemna lån till dylika personer.	Grundad på frivilliga bidrag.	1875	—	—	960	—	En styrelse.	22)
Mathilda Malmqvists fond.	Att använda ärliga räntan till vård af stiftariinnans graf å Torrlösa kyrkogård.	Mathilda Malmqvist.	1876 ⁶ / ₉	—	—	153	—	Pastor i Torrlösa.	
Summa			—	4,545	122,528	1,560,100	289,980		

B. I Malmö stad.

a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.

von Conowska ladugården.	Bostäder och penningunderstöd åt behöfvande.	Hofjunkaren D. C. von Conow.	1753	45	812	71,790	45,000	Magistraten.	
Gersoniska stiftelsen.	Bostäder åt fruntimmer af ståndspersonsklassen.	Rektorsenkan Saana M. Gersonius.	1842 ² / ₃	15	309	85,455	75,000	Do.	
Fattigmedelskassan.	Understöd åt behöfvande.	Åtskilliga personer.	—	47	519	10,287	—	Do.	
Portmedelskassan.	Do do.	—	—	4	100	10,181	5,850	Do.	
Tullströmska donationen.	Do do.	Handlanden N. Tullström.	1770 o. 79	16	150	5,246	—	Do.	
Suellska do.	Understöd åt enklor efter handlande, handverkare och civile tjenstemän.	Kommererådet Frans Suell.	1813	6	540	11,910	—	Do.	
Nilssonska do.	Understöd åt donators afkomlingar.	Handlanden Bengt Nilsson.	1807	5	310	6,865	—	Do.	
Möllerska do.	Do do anförvandter.	Guldmeden J. Möller.	1832	2	170	4,202	—	Do.	
Dahlska do.	Understöd åt behöfvande.	Fabrikören M. Dahl.	1828	17	350	10,316	—	Do.	
Classonska do.	Understöd åt enklor efter och ogifta döttrar af handverkare.	Enkefru D. Classon.	1868	21	1,050	28,393	—	Do.	
Norlinska do.	Understöd åt pauvres honteux.	Enkefru M. Norlin.	1867	4	400	10,381	—	Do.	
Kruulindeska do.	Do do.	Landtbrukaren C. von Ahn.	1869	4	180	4,000	—	Do.	
Hartmanska do.	Do do.	Boktryckaren F. A. Hartman.	1874	8	420	11,761	—	Do.	
Wollmarska do.	Do do.	Auditören A. Wollmar.	1857	4	100	2,243	—	Do.	
Elsnerska do.	Do do.	Fru H. Elsuers dödsbo.	1880	6	295	6,385	—	Do.	
Stiftelsen för obemedlade ogifta fruntimmer af handels- och civiltjenstemannaklass.	Anzifves af namnet.	Munsell C. W. Thomsson m. fl.	1869	—	—	21,778	—	Do.	23)
Malmö stads fond.	Understöd åt behöfvande enklor efter magistratsledamöter samt tjenstemän vid magistraten och stadens förvaltande verk.	Kaptenen C. E. Boman, doktorn J. U. Qvensel m. fl.	1873	1	100	3,983	—	Do.	
Emilie Silows donation.	Understöd åt behöfvande ogifta fruntimmer af bättre stånd.	Enkefru Sofia Silow.	1881 ²⁸ / ₅	1	72	1,200	—	Do.	
Hammarska donationen.	Understöd åt enklor eller ogifta fruntimmer af handels- och tjenstemannaklasserna.	Fröken Charlotta Hammar.	1889 ⁸ / ₃	—	—	3,000	—	Do.	
Anna Margaretas stiftelse.	Fri bostad åt personer af vissa kategorier och underhåll åt gossar.	Boktryckaren N. H. Thomsson.	1867 ¹⁴ / ₉	6	1,075	65,998	27,600	Enskild person.	
Ingrid Petronella Olssons do.	Kostnadsfri bostad åt behöfvande samhällsmedlemmar, som haft en lyckligare ekonomisk ställning.	Munsell Ingrid Petronella Olsson.	1882 ²⁰ / ₁₀	19	476	84,696	65,000	Af stadsfullmäktige tillsatt styrelse.	
Nils Rosqvists do.	Do do af tjenstemannas och näringsidkande klasserna.	Handlanden Nils Rosqvist.	1881 ²⁰ / ₄	36	—	127,232	110,000	Do do.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning under år 1895		7. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895		9. Stiftelsen förvaltas af:	10. Anmärkingar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.		Delegat-afgifter 1895, kr.	Öriga anm.
Dahlgrenska stiftelsen.	Åstadkommande af ett kapital af 500,000 kronor för uppförande af en byggnad med bostäder åt äldre obemedlade.	Juveleraren G. Dahlgren.	1875 ²⁰ / ₆	4	1,740	424,808	29,400	Af stadsfullmäktige tillsatt styrelse.		
Karl Lyxdorffs minne. Krautmeijerska donationen.	Upprättande af en asyl för obemedlade. Understöd åt borgarenskor och barn.	Juveleraren K. Lyxdorff. Fröken Anna Sofia Krautmeijer.	1879 ⁵ / ₁₁ 1875 ²¹ / ₁₂	— 13	— 750	45,737 20,212	—	Drätselkammaren. D:o och magistraten.		
Fonden för ett hem för ålderstigna tjänarinnor.	Att bereda hem för ålderstigna tjänarinnor.	Okänd.	1891 mars	—	—	6,703	—	Drätselkammaren.		20)
F. d. stationsinspektoren Nils Nilssons donationsfond.	D:o d:o.	F. d. stationsinspektoren Nils Nilsson.	1894 febr.	—	—	5,167	—	D:o.		20)
F. d. stationsinspektoren Nils Nilssons fond för sömmerskor i Malmö.	Att bereda fattiga sömmerskor hvila och tillfälle att vistas på landet.	Densamme.	,	—	—	5,327	—	D:o.		20)
Malmö brandkärs understödsfond.	Understöd åt medlemmar af den äldre, nu upplösta brandkåren.	Befälet vid den äldre brandkåren.	1876 ²⁰ / ₁	—	—	1,682	—	En styrelse.		
Handelsklassens i Malmö understödsstiftelse.	Understöd åt handlande samt enkör och barn efter handlande.	—	—	29	2,038	52,402	—	D:o.		
<i>b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.</i>										
J. H. Diedens donation.	Understöd åt Malmö barnhem.	Handlanden J. H. Diedens dödsbo.	1879	—	—	10,000	—	Magistraten.		24)
Pihlstorps institut för vanvårdade barn.	En uppfostringsanstalt för vanvårdade barn.	Landtbrukaren G. och fröken C. M. af Trolle.	1860 ¹ / ₂	—	—	52,816	33,000	Drätselkammaren.		20)
Sällskapet Jultomtarne. Nils Nilssons fond för skolfolkkolonier.	Att bekläda fattiga barn. Angifves af namnet.	— F. d. stationsinspektoren Nils Nilsson.	1881 ¹⁰ / ₁₂ 1894 febr.	131 —	2,705 360	5,286 10,600	—	En styrelse. Drätselkammaren.		25)
<i>c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.</i>										
Disciplarnes medel.	Fattiga lärjungars vid högre allmänna läroverket understödjande och uppmuntran.	—	—	3	61	2,933	—	Magistraten.		
Borgaresångföreningens stipendium.	D:o d:o.	Borgaresångföreningen.	1861 ¹⁰ / ₉	3	45					
Nordiska studentmötets d:o.	D:o d:o.	Öferskott från en fest vid ett studentmöte.	1862 ¹⁸ / ₁₀	1	15					
F. E. Borgs d:o.	D:o d:o.	Förne lärjungar.	1870	6	150	3,202	—	Drätselkammaren.		
Malmö sparbanks stipendiefond.	Stipendier vid d:o.	Malmö sparbank.	,	8	200	4,057	—	D:o.		
Jakob Malmborgs d:o.	D:o d:o.	Sammanskott af samhällsmedlemmar.	1872	6	188	5,673	—	D:o.		
Abraham Malmborgs d:o.	D:o d:o.	Öfversten A. Malmborg.	1876 ²⁶ / ₃	8	450	10,745	—	D:o.		
Isak Malmborgs d:o.	D:o d:o.	Densamme.	1882 ¹⁸ / ₂	8	225	5,372	—	D:o.		
Ludvig Stenbergs donationsfond.	D:o d:o.	Lektorn Ludvig Stenberg.	1872 ²⁰ / ₈	15	450	10,848	—	D:o.		
Stipendiefonden till minne af läroverksbyggnadens invigning.	D:o d:o.	Sammanskott af forna lärjungar.	1879	6	250	5,137	—	D:o.		
Malmrosiska stipendiet.	Fattiga lärjungars vid d:o understödjande och uppmuntran.	Kamreraren G. Malmros.	1890 ¹⁹ / ₂	2	75	1,500	—	Läroverkskollegiet.		
Wollmar-Wrangelska d:o.	D:o d:o.	Auditören A. Wollmar och friherre T. Wrangel.	1857 ⁴ / ₇	6	90	2,000	—	D:o.		
J. U. Qvensels stipendium.	D:o d:o.	Fil. dr J. U. Qvensel.	1861 ¹² / ₆	1	15	300	—	D:o.		
Tre bröders stipendiefond.	D:o d:o.	Öfverstelöjtnanten C. F. von der Lancken.	1861 ²¹ / ₆	1	50	1,000	—	D:o.		
Per Johan Edwards stipendium.	D:o d:o.	»Djupt sörjande föräldrar».	1877 ⁵ / ₁₂	1	20	400	—	D:o.		
A. F. Hörstedts stipendiefond.	D:o d:o.	Fabriksidkaren A. F. Hörstedt.	1881 ²¹ / ₆	1	75	1,500	—	D:o.		
Ludvig Stenbergs premiefond.	D:o d:o.	Lektorn L. L. Stenberg.	1881 ²¹ / ₆	1	20	400	—	D:o.		

26:e september fonden.	Fattiga inbörans vid böger atm. berov. understöjande och uppmaningar.	Med. dir. Aug. Falck.	1882	1	25	500	—	Läroverkskollektet.
Berlingska stipendiet.	D:o	Med. dir Chr. F. Berling.	1882 ^{2,6}	1	50	1,000	—	D:o.
2:ke juni-stipendiet.	D:o	Handl. Georg Cronquist.	1883 ^{4,6}	1	50	1,000	—	D:o.
C. G. Kallenbergs stipendiifond.	D:o	Doktor Carl Gust. Kallenberg.	1882 ^{27,1}	2	100	2,000	—	D:o.
Christoffer Kallenbergs d:o.	D:o	Redaktören Chr. Kallenberg.	1881 ^{15,12}	9	250	5,000	—	D:o.
Luther-stipendiet.	D:o	Kyrkoherden m. m. J. H. Högglund.	1885 ^{7,5}	1	20	300	—	D:o.
Carl Anton Ferdinands stipendiifond.	D:o	Lektorn M. C. J. Eurenus.	1886 ^{30,8}	2	50	1,000	—	D:o.
Wilhelm af Klintebergs stipendium.	D:o	Öfverstelöjtnanten Gustav Lindencrona.	1891 ^{21,2}	3	100	2,000	—	D:o.
Hotellegaren Fritz Kramers stipendiifond.	D:o	Enkefru Anna Kramer.	1894 ^{21,6}	1	50	1,000	—	D:o.
Sjuttjernaus d:o.	D:o	Sju läroverkets alumner.	1895 ^{18,5}	1	80	2,240	—	D:o.
Tacksamma föräldrars stipendium.	D:o	Kammarherre P. De la Gardie.	1895 ^{24,5}	—	—	2,000	—	D:o.
Premie- och fattiggassan.	D:o	Okänt.	—	6	160	3,858	—	D:o.
Sunnerdahlska donationen.	Räntan får användas till tekniska elementarskolans gagn och nytta.	Bruksegaren S. M. Sunnerdahl och hans maka.	1875 ^{29,4}	1	100	11,764	—	Tekniska elementarskolans styrelse.
L. I. Bagers stipendiifond.	Stipendier åt elever vid d:o, hvilkas föräldrar tillhört borgerskapet.	Handl. L. I. Bager.	1856 ^{25,8}	3	200	4,900	—	D:o.
Wollmarska donationen.	Tekniska elementarskolans gagn.	Auditören C. Wollmar o. h. fru, f. Adlerbaum.	1857 ^{4,7}	1	50	3,751	—	D:o.
C. J. Nelins donationsfond.	Premier åt elever vid d:o.	Handl. C. J. Nelin i Norrköping.	1880 ^{9,3}	3	75	789	—	Drätselkammaren i Norrköping.
Malmö teknologförenings premie- och stipendiifond.	D:o	Upplösta Malmö teknologförening.	1879	—	—	310	—	Tekniska elementarskolans styrelse.
Tekniska föreningens i Malmö donationsfond.	Premier åt tekniska elementarskolans och tekniska yrkesskolans elever.	Upplösta tekniska föreningen i Malmö.	1888 ^{7,9}	—	—	566	—	D:o.
L. I. Bagers fond.	Tekniska yrkesskolans gagn.	Sammanskott.	1855 ^{9,4}	—	97	3,775	—	D:o.
L. I. Bagers premiefond.	Premier åt elever vid d:o.	Handl. L. I. Bager.	1855 ^{7,4}	—	115	2,519	—	D:o.
Malmö nya arbetareförenings d:o.	D:o	Malmö nya arbetareförening.	1878 ^{28,12}	—	10	294	—	D:o.
Wollmarska donationen.	Tekniska yrkesskolans gagn.	Auditören C. Wollmar o. h. fru, f. Adlerbaum.	1857 ^{4,7}	—	80	2,373	—	D:o.
Backmanska stiftelsen.	Belöningar och understöd åt elever vid d:o.	Fabrikör G. A. Backman.	1870 ^{18,7}	18	1,430	40,064	—	Drätselkammaren.
Ellen Tekla Zadigs donationsfond.	Stipendium vid Tekla Åbergs läroverk för flickor i Malmö.	Fabriksidkaren Ferdinand Zadig o. h. maka.	1895 ^{27,0}	—	—	1,013	—	D:o.

d) Stiftelser för sjukvård.

J. H. Diedens frisämg.	Att bereda kostnadsfri vård ä stadens sjukhus åt pauvres hontoux.	Handl. J. H. Diedens dödsbo.	1879 ^{12,3}	4	132	10,558	—	Direktionen för allmänna sjukhuset.
W. af Klintebergs frisämg.	D:o	Öfverstelöjtnanten G. Lindencrona o. h. fru.	1891 ^{21,2}	2	207	11,320	—	D:o

e) Sjuk- och begravningskassor. 26)

Hudramannaföreningen nr 1.	Sjuk- och begravningshjelp.	---	1874 ^{1,10}	19	2,315	26,730	—	En styrelse.	2,465
Hudramannaföreningen nr 1 A.	D:o.	---	1877 ^{2,0}	19	1,560	16,071	—	D:o.	1,736
Hudramannaföreningen nr 2.	D:o.	---	1874 ^{15,11}	16	1,120	11,655	—	D:o.	—
Hudramannaföreningen nr 3.	D:o.	---	1874 ^{20,12}	30	1,346	1,200	—	D:o.	—
Hudramannaföreningen nr 4.	D:o.	---	1875 ^{9,2}	25	1,248	1,481	—	D:o.	—
Östra förstadens hudramannaförening.	D:o.	---	1875 ^{28,2}	29	1,701	810	—	D:o.	1,787
Östra förstadens nya hudramannaförening.	D:o.	---	1879 ^{16,8}	27	1,130	1,242	—	D:o.	1,217
Hudramannaföreningen H. B. nr 5.	D:o.	---	1880 ^{1,5}	23	914	3,493	—	D:o.	1,430
Hudramannaföreningen F. H. nr 6.	D:o.	---	1882 ^{1,8}	27	1,136	1,000	—	D:o.	1,354
Hudramannaföreningen E & H.	D:o.	---	1884 ^{25,3}	19	1,178	3,503	—	D:o.	1,595
Hudramannaföreningen Svea.	D:o.	---	1885 ^{1,4}	32	1,377	2,701	—	D:o.	1,920
Hudramannaföreningen P. W.	D:o.	---	1885 ^{2,3}	25	1,524	1,677	—	D:o.	—
Hudramannaföreningen H. G.	D:o.	---	1885 ^{15,3}	15	1,168	3,008	—	D:o.	1,010
Hudramannaföreningen E. R.	D:o.	---	1887 ^{14,2}	41	1,237	1,640	—	D:o.	1,322
Hudramannaföreningen D-t.	D:o.	---	1888 ^{4,3}	28	1,484	877	—	D:o.	1,579
Hudramannaföreningen nr 1.	D:o.	---	1884 ^{7,0}	14	516	962	—	D:o.	479

27)

28)

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning under år 1895		6. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		9. Stiftelsen förvaltas af:	10. Anmärkingar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.		Delegerade afgifter 1895, kr.	Öfriga anm.
Hundraqvinnoföreningen n:r 1 af amerikanska goodtemplarorden.	Sjuk- och begravningshjelp.	—	1884 ⁸ 5	129	5,572	807	—	En styrelse.	5,690	
Hundraqvinnoföreningen n:r 1 A af amerikanska goodtemplarorden.	D:o.	—	1886	127	5,241	656	—	D:o.	5,208	
Hudramannaföreningen U.W.	D:o.	—	1891 ⁴ 10	27	1,158	2,782	—	D:o.	1,842	
Hudramannaföreningen Kärnan.	D:o.	—	1892 ² 10	20	1,118	1,710	—	D:o.	1,533	
Hudramannaföreningen T.W.	D:o.	—	1893 ¹⁵ 4	27	968	592	—	D:o.	1,009	
Hudramannaföreningen n:r 1 B af amerikanska grenen af goodtemplarorden.	D:o.	—	1894	19	531	579	—	D:o.	507	
Maskinpersonalens vid tredje trafikdistriktet allmänna begravningskassa.	Begravningshjelp.	—	1876 ³ 5	8	1,895	—	—	En tjänsteman i distriktet.	—	²⁹⁾
Maskinpersonalens vid tredje distriktet enskilda d:o.	D:o.	—	1870 ¹ 1	3	300	14,359	—	En styrelse.	—	
Föreningen Hjelpsamhet.	Sjuk- och begravningshjelp.	—	1877 ⁷ 8	25	1,275	470	—	D:o.	881	
Föreningen F. B. n:r 2.	D:o.	—	1885 ² 1	—	472	685	—	D:o.	—	³⁰⁾
Maskinpersonalens vid tredje trafikdistriktet begravningsförening.	Begravningshjelp.	—	1888 ¹ 5	14	3,353	—	—	D:o.	—	
Handtverkarnes i Malmö likbärrelag.	D:o.	—	1723	6	282	10,472	—	D:o.	189	
Likbärrelaget Enigheten.	D:o.	—	1729 ²⁶ 3	3	24	3,530	—	D:o.	—	³¹⁾
Allmänna sjuk- och begravningskassan.	Sjuk- och begravningshjelp.	—	1863	54	2,123	18,251	—	D:o.	2,349	
Pruntimmernas i Malmö sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1864	66	1,643	13,733	—	D:o.	1,693	
Skrädderiarbetarnes d:o.	D:o.	—	1823 ²² 7	9	712	1,794	—	D:o.	—	³²⁾
Cigarrmakarnes och tobakspinnarnes vid Kockums fabrik d:o.	D:o.	—	1849	4	304	6,772	—	D:o.	221	
Bomullsspinneriarbetarnes d:o.	D:o.	—	1871 ²⁰ 3	66	1,893	2,269	—	D:o.	1,981	
Malmö yllefabriks aktiebolags d:o.	D:o.	Malmö yllefabriks aktiebolag.	1869	332	10,813	9,890	—	Bolaget.	10,788	³³⁾
Möbelsnickarnes d:o.	D:o.	—	1873	19	907	—	—	En styrelse.	672	
Malmö maskinistförening.	D:o.	—	1880 ³⁰ 11	8	546	8,062	—	D:o.	962	
Skomakarnes i Malmö sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1880 ¹⁴ 3	15	574	5,355	—	D:o.	1,231	
Sjuk- och begravningskassan för Malmö handtverksförenings medlemmar och dessas biträden.	D:o.	Malmö handtverksförening.	1882 ² 11	62	2,610	6,735	—	D:o.	2,931	
Timmergesällernas och Malmö träarbetares fackförenings sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1750	24	1,182	433	—	D:o.	1,247	
Malmö qvinliga cigarrarbetarnes d:o.	D:o.	—	1884 ⁵ 1	18	432	1,512	—	D:o.	745	
Cigarrarbetarföreningens af år 1886 d:o.	D:o.	—	1886 ¹ 4	47	2,318	2,174	—	D:o.	2,633	
Möbelsnickarefackförrens d:o.	D:o.	—	1890 ¹⁵ 8	7	285	677	—	D:o.	384	
Familjeföreningen.	D:o.	—	1876	47	2,055	8,305	—	D:o.	1,988	
Missionsväruernas sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1877 ¹ 11	13	928	2,437	—	D:o.	681	
Föreningen Hjelp samma Bröder.	D:o.	—	1889 ¹⁴ 4	102	3,942	1,519	—	D:o.	4,179	
Familjsällskapet.	D:o.	—	1883 ²⁷ 3	80	1,625	1,855	—	D:o.	1,930	
Familjföreningen Svea.	D:o.	—	1884 ¹⁴ 9	45	1,357	3,767	—	D:o.	1,868	
Nya familjföreningen.	D:o.	—	1888	30	1,371	700	—	D:o.	—	

Sällskapet M. W. Malmö arbetares allmänna sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp. D:o.	— —	1885 ³⁰ ₂ 1885 ¹ ₅	18 108	1,197 9,646	6,773 3,211	— —	En styrelse. D:o.	1,691 10,063
Föreningen G. W. Svenska jern- och metallarbeta- reförbundets sjuk- och begravningskassa.	D:o. D:o.	— —	1892 ¹ ₄ 1888 ¹ ₈	364 39	7,705 986	1,388 720	— —	D:o. D:o.	9,903 1,168
Sällskapet nr 2. Östra förstads nya begraf- ningskassa.	D:o. Begravningshjelp.	— —	1880 ²⁴ ₇ 1886 ²⁸ ₉	— 6	1,836 1,200	2,684 1,105	— —	D:o. D:o.	1,557 895
Föreningen Tjenstebröder. Nykterhetsvännernas i Malmö sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp. D:o.	— —	1885 ¹⁷ ₅ 1878 ¹ ₈	29 42	2,253 1,622	635 1,804	— —	D:o. D:o.	— 1,808
Qvinnoföreningen Freja nr 1. Qvinnoföreningen Freja nr 2. Qvinliga tobaksarbetarnes sjuk- och begravningskassa.	D:o. D:o. D:o.	— — —	1890 ¹⁰ ₁ 1894 ¹⁶ ₁₉ 1890 ² ₁₀	69 92 18	3,482 2,016 616	1,906 911 346	— — —	D:o. D:o. D:o.	3,266 2,927 654
Föreningen Viktoria. Begravningskassan Skandina- vien.	D:o. Begravningshjelp.	— —	1892 1893 ³⁰ ₉	— 2	— 400	— 1,606	— —	D:o. D:o.	— —
Malmö handelskärs sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	—	1894 ¹⁵ ₄	12	816	6,046	—	D:o.	3,259
Frühelsbrödernas sjukkassa. Malmö assuranförening. Allmänna liförsäkringsföre- ningen Malmö 201.	D:o. Understöd vid dödsfall. D:o.	— — —	1893 ²² ₅ 1887 ³¹ ₈ 1895 ⁷ ₅	49 2 —	2,044 1,500 —	1,151 11,859 389	— — —	D:o. D:o. D:o.	— — —
Allmänna liförsäkringsföre- ningen 401 A i Malmö. Malmö slagteriåldkareförening. Familjföreningen nr 2. Bevakningskårens vid Malmö centralfängelse begravnings- kassa.	D:o. Sjuk- och begravningshjelp. D:o. Begravningshjelp.	— — — —	1895 ¹⁵ ₁₃ 1887 ¹² ₆ 1879 ⁸ ₃ 1875 ²¹ ₆	— 1 2 1	— 184 34 100	— 1,548 2,332 5,363	— — — —	D:o. D:o. D:o. D:o.	— 184 159 86
<i>f) Pensionsfonder.</i>									
Malmö yllefabriks aktiebolags pensions- och understöds- fond.	Pensioner åt arbetare hos bolaget.	Malmö yllefabriks aktie- bolag.	1884	17	5,650	130,766	—	Bolaget.	³⁴⁾
Magistratens enskilda enke- och pupillkassa.	Understöd åt enkör och barn efter magistratspersoner.	—	1857	4	250	22,678	—	Magistraten.	
Karl Lyxdorffs pensionsminne.	Pensioner åt medlemmar af stadens handtverks-, handels- och embetsmannastånd.	Juveleraren K. Lyxdorff.	1879 ⁵ ₁₁	7	1,800	53,483	—	Drätselkammaren.	
Lindenerona af Klutebergs donation.	Pensioner.	Öfverstelöjtnanten G. och fru H. Lindenerona.	1887 ¹⁷ ₁₂	2	100	2,013	—	D:o.	
<i>g) Pensionskassor.</i>									
Pensionsinrättningen för stä- dernas i Skåne tjänstemän, samt deras enkör och barn.	Angifves af namnet.	—	1838	39	7,425	122,981	—	En styrelse.	3,025
Poliskårens i Malmö pensions- samt enke- och pupillkassa.	D:o.	—	1877 ²⁰ ₁	11	3,225	76,347	—	D:o.	1,039
Malmö sjökaptenspensions- och understöd-förening.	Pensioner och understöd åt medlemmar samt enkör och barn efter medlemmar.	—	1836 ²² ₁	35	970	36,498	—	D:o.	512
Malmö handtverksförening.	Att bereda sina medlemmar, samt enkör efter medlemmar, pensioner o. understöd samt framdeles hyresfria bostäder.	Handtverks-societeten i Mal- mö.	1826 ²¹ ₈	112	7,790	265,539	183,424	D:o.	864
Malmö skräddares pensions- förening.	Angifves af namnet.	—	1882 ²⁷ ₈	5	122	2,900	—	D:o.	³⁵⁾
<i>h) Andra stiftelser och inrättningar.</i>									
Langska donationen.	Belöning åt tjänstgör.	Ekonomidirektören D. Lang.	1838	8	51	2,502	—	Fattigvårdsstyrelsen o. drätselkammaren.	³⁶⁾
Malmö barberare-, frisör- och perukmakareförening.	Tillfälliga understöd åt bitkomna, ej anställda biträden.	—	1885 ¹⁶ ₂	16	16	228	—	En styrelse.	
Föreningen Malmö sjömans- hem.	Att bereda sjömän vid tillfälligt vistande härstädes emot billigt pris godt hem och god kost äfvensom läs- och skriftrum.	—	1888 ³ ₁₂	—	—	104,049	75,500	D:o.	³⁷⁾
Summa					3,536	166,630	2,481,719	649,774	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1895		Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.		
C. I Lunds stad.									
a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.									
Torslowska stiftelsen.	Fattiges herbergerande.	Stadskommisern Severin Torslow.	1692 ³⁰ / ₁₁	5	205	15,173	—	Sodalitium majus Lundense.	
Flormanska d:o.	Att bereda kostnadsfria bostäder åt obemedlade personer.	Professor A. H. Florman.	1835 ² / ₁₁	5	300	30,141	21,600	D:o.	
Lunds hjälpkontors understödsfond.	Att bereda ärligt understöd åt fattiga qvinnor af arbetsklassen.	Lunds hjälpkontor.	1883 ²⁴ / ₁₉	12	300	6,187	—	Styrelsen för sparbanken i Lund.	
b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.									
Lunds barnhem.	Att till vård och uppfostran upptaga fattiga flick barn.	En sällförening i Lund.	1865	13	2,757	25,640	13,900	Två af stiftarinnorna.	
Arbetsklassens barnhem.	Att till uppfostran mottaga flickor af arbetsklassen.	Qvinnor af arbetsklassen.	1868	—	—	33,597	17,700	En styrelse.	
Föreningen Jultomtarne.	Att till julen bekläda fattiga barn.	Fru von Mentzer och majorskan Malnström.	1886	40	674	318	—	Fru M. Montelin och fru E. Holmgren.	
c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning. 1) Vid universitetet.									
Ærylænska fonden.	Resestipendium.	Canonicus N. Ærylæus.	Omkr. 1642	—	—	2,027	—	Universitetet.	
J. M. Agardhs stipendium.	Stipendium till filosofie kandidat, matematiker.	Delegarne i Lunds filialbank.	1864 ⁴ / ₈	—	—	1,320	—	D:o.	
Akademistatens d:o.	D:o till studerande i allmänhet.	Akademi.	1828 ¹ / ₁₉	1	42	1,070	—	D:o.	
J. Anderssons d:o.	D:o till filosofie studerande, vestgöte.	Fil. mag. J. Andersson.	1857 ²⁰ / ₃	1	210	5,095	—	D:o.	
R. Anderssons d:o.	D:o till teologie studerande.	Kontraktsposten R. Andersson.	1824 ¹⁰ / ₁₁	1	50	1,219	—	D:o.	
Anglin-Svenssonska stipendiet.	D:o till studerande af Skånes eller Smålands nation.	M. Svensson, f. Anglin.	1870 ⁷ / ₁₀	4	600	16,438	—	D:o.	
Batramska resestipendiet.	Resestipendium till studerande skåning.	Friherre H. Battram.	1823 ¹⁷ / ₇	—	—	12,648	—	D:o.	
Beck-Friiska stipendiet.	Stipendium till d:o.	Grefve C. Beck-Friis o. h. söner.	1868 ²⁷ / ₅	1	80	2,100	—	D:o.	
Bergska d:o.	D:o till teologie studerande, göteborgare.	Kontraktsposten J. A. Berg.	1891 ⁹ / ₄	1	80	2,162	—	D:o.	
Bergendorffska d:o.	D:o till studerande, som genomgått Vexjö lærverk.	Domkyrkosysslomannen J. Bergendorff.	1789 ⁶ / ₄	5	225	7,718	—	D:o.	
Berggrenska d:o.	D:o till 3 teologie studerande af Göteborgs nation.	Fröken A. Berggren.	1883 ¹⁰ / ₁₁	3	396	11,181	—	D:o.	
Bildtska d:o.	D:o till studerande i allmänhet.	A. Bildt, f. Müller.	1820 ² / ₉	1	52	1,383	—	D:o.	
Borgska d:o.	D:o till studerande skåning med företräde för släktingar.	Fru Fr. Borg.	1882 ²⁰ / ₁	1	120	3,408	—	D:o.	
Bragiska d:o.	Stipendium till studerande af klassisk litteratur.	Akademiadjunkten Fr. Brag.	1889 ³ / ₅	1	200	10,414	—	D:o.	
Bring-Lagerlöfska d:o.	D:o till studerande bleking.	J. C. Bring, f. Ringberg.	1807 ⁸ / ₅	1	80	2,086	—	D:o.	
Bunthska d:o.	D:o till teologie studerande, skånsk prestson.	Prosten C. D. Bunth.	1813 ¹¹ / ₁₉	1	100	2,517	—	D:o.	
Carnegies donation.	Till ett studenthem.	James Carnegie.	1891 ²⁰ / ₆	6	900	20,000	—	D:o.	
Danckwardtska stipendiet.	Stipendium till 1 studerande skåning och 1 studerande smålänning.	Statassekreteraren M. G. Danckwardt.	1849 ²⁴ / ₇	2	104	2,762	—	D:o.	
Danielssonska d:o.	Stipendium till 1 studerande skåning.	Nationsvaktmästaren J. Danielsson.	1863 ²⁶ / ₁₁	—	—	2,908	—	D:o.	
Dicksonska d:o.	D:o till 4 ograduade studerande, 1 af hvar fakultet.	Grosshandlaren R. Dickson.	1859 ²⁸ / ₁	4	880	23,109	—	D:o.	
C. W. R. Dückerska d:o.	Stipendium till 2 medicine studerande.	Ryttmästaren grefve C. W. R. Dücker.	1864 ²⁶ / ₇	2	300	8,362	—	D:o.	
J. H. W. Dückerska d:o.	D:o till 8 studerande, 2 af hvar fakultet.	Grefve J. H. W. Dücker.	1876 ⁴ / ₁₉	8	1,512	44,487	—	D:o.	
Eggelingska d:o.	D:o till studerande släkting eller studerande, född i Lund.	Musikdirektör F. Eggeling.	1894 ²⁰ / ₁	—	—	2,060	—	D:o.	
A. W. Ekelundska d:o.	Stipendium till studerande smålänning.	Professor A. W. Ekelund.	1882 ² / ₃	1	170	4,423	—	D:o.	
G. Ekelundska d:o.	D:o d:o.	Grosshandlaren G. Ekelund.	1851 ² / ₄	1	140	3,497	—	D:o.	
Engeströmska d:o.	D:o till studerande skåning.	Kyrkoherden A. Engeström.	1765 ² / ₈	1	50	1,285	—	D:o.	
Erikssonska d:o.	D:o till filosofie eller medicine studerande.	Antiqv. bokhandl. J. A. Sjöblom.	1876 ⁷ / ₄	—	—	1,316	—	D:o.	
Falckska d:o.	D:o till teologie studerande skåning med företräde för släktingar.	Kyrkoherden J. M. Falck.	1868 ⁴ / ₁	3	600	15,434	—	D:o.	

Falkska jubelstipendiet. Faltzburgska stipendiet.		Resestipendium.		Kyrkoherden J. M. Falck.	1868 ^{14/4}	—	—	615	—	Universitetet.
Faxeska d:o.		Stipendium till filosofie kandidat, skåning eller bleking.		Generaladjutanten frih. C. G. Faltzburg.	1750 ^{18/1}	1	100	2,857	—	D:o.
Fehrmanska d:o.		D:o till teologie studerande, göteborgare.		Biskop W. Faxe.	1838 ^{2/6}	—	—	607	—	D:o.
Genbergiska d:o.		D:o till studerande skåning eller bleking vexelvis.		Kontraktsposten C. Fehrmann.	1885 okt.	3	600	17,792	—	D:o.
Gleerupska d:o.		D:o till 1 teologie och 1 filosofie studerande.		Professor C. J. Ask.	1878 ^{28/12}	—	—	4,544	—	D:o.
Gramska d:o.		D:o till teologie studerande från Lunds stift.		Fru A. Gleerup.	1872 ^{22/4}	2	250	13,696	—	D:o.
Grabbe-Piperska d:o.		D:o till 2 studerande.		M. Gram.	1784 ^{18/6}	—	—	1,162	—	D:o.
F. Gyllenkrooks stipendium.		D:o d:o.		Befallningsmannen öfver Malmöhus län S. Grubbe.	1625 ^{12/1}	2	128	3,194	—	D:o.
G. Gyllenkrooks d:o.		D:o till studerande af naturvetenskap.		Frih. F. Gyllenkrook.	1842 ^{13/4}	2	100	2,613	—	D:o.
Hadelinska stipendiet.		D:o till 1 studerande.		Frih. G. Gyllenkrook.	1856 ^{11/1}	1	80	1,979	—	D:o.
Harteliuska d:o.		Resestipendium till medicine kandidat.		Landtmätaren A. Hadelin.	1805 ^{13/7}	1	47	2,592	—	D:o.
Hastferska d:o.		Stipendium till teologie och medicine studerande.		Med. dr A. Hartelius.	1871 ^{29/4}	1	1,100	25,550	—	D:o.
Henschenska d:o.		D:o till studerande bleking.		G. Ramel, f. Hastfer.	1854 ^{12/10}	3	370	9,311	—	D:o.
Herslowska d:o.		D:o till studerande skåning eller bleking.		Öfverstelöjtnant E. G. Henschén.	1822 ^{26/10}	1	160	3,917	—	D:o.
Hesslenska d:o.		D:o d:o.		Prosten P. J. Herslow.	1868 ^{8/12}	1	45	1,106	—	D:o.
Hillska d:o nr 1.		D:o till släktingar.		Biskopinnan Hesslén.	1812 ^{2/11}	1	96	2,436	—	D:o.
Hillska d:o nr 2.		D:o d:o.		Professor C. Hill.	1868	1	90	2,353	—	D:o.
Wilhelmina Hjertas stipendium.		D:o till qvinlig medicine studerande.		Densamme.	1872 ^{30/5}	2	300	7,751	—	D:o.
Holmbergiska stipendiet.		D:o till någon, som studerar nordisk fornkunskap och historia.		Styrelsen för Lars Hjertas minne.	1891 ^{22/11}	1	240	6,263	—	D:o.
Holmbergssonska d:o nr 1.		Stipendium till juris studerande.		Pastorsadjunkten A. E. Holmberg.	1862 ^{24/4}	1	70	3,612	—	D:o.
Holmbergssonska d:o nr 2.		D:o till juris studerande, vexelvis af Skånes och Smålands nationer.		Justitierådet C. Schmidt.	1868 ^{3/4}	1	140	3,537	—	D:o.
Holmbergssonska d:o nr 3.		Stipendium till juris studerande eller lönlös akademisk lärare.		Häradshöfding C. J. Hultqvist.	1872 ^{22/1}	1	476	11,933	—	D:o.
Holmqvistska d:o.		Stipendium till 6 teologie studerande, göteborgare.		Borgmästaren L. Billström.	1869 ^{13/1}	1	240	6,209	—	D:o.
Hultqvistska d:o.		D:o till studerande skåning.		Kyrkoherden J. H. Holmqvist.	1868 ^{24/4}	6	960	23,181	—	D:o.
Humero-Stenchiska d:o.		Resestipendium.		Häradshöfding C. J. Hultqvist.	1872 ^{22/1}	1	400	10,657	—	D:o.
Högfeldtska d:o.		Stipendium till 3 studerande skåningar.		Domprost B. Humerns.	1734 ^{2/10}	—	—	4,645	—	D:o.
J. Jönssons stipendium.		D:o till medicine studerande.		Landtjägaren A. Högfeldt.	1798 ^{14/5}	—	—	1,771	—	D:o.
Jönsson-Lindskougska stipendiet.		D:o till studerande skåning.		J. Jönsson.	1879 ^{18/9}	—	—	2,130	—	D:o.
C. G. Kallenbergs stipendium.		D:o till studerande af Malmö nation.		Prosten F. Jönsson.	1868 ^{23/3}	1	96	2,409	—	D:o.
Chr. Kallenbergs d:o.		D:o till teologie studerande.		Fil. dr C. G. Kallenberg.	1882 jan.	1	25	2,630	—	D:o.
Kjellmanska stipendiet.		D:o till teologie eller medicine studerande vermländing.		Redaktör Chr. Kallenberg.	1884 ^{16/12}	3	810	22,889	—	D:o.
Kleenska d:o.		Stipendium till studerande skåning.		Doktor Aug. Kjellman.	1882 ^{4/11}	1	160	18,358	—	D:o.
H. M. Konung Oscar II:s stipendium.		D:o till en yngre vetenskapsläkare utan fast lön.		General J. af Kleen.	1873 ^{2/6}	1	200	5,163	—	D:o.
Kotteska stipendiet.		D:o till medicine studerande.		H. M. Konung Oscar II.	1893 ^{27/5}	1	1,000	26,812	—	D:o.
A. E. Krooks stipendium.		D:o till sjuka studerande.		Fröken M. Kotte.	1874 ^{20/5}	1	75	4,007	—	D:o.
D. J. Krooks d:o.		D:o till 2 studerande skåningar.		Häradshöfding J. A. Krook.	1864 ^{8/11}	1	32	6,786	—	D:o.
Nelly Krooks d:o.		D:o till 2 studerande, med företräde för släktingar.		Advokatfiskal D. J. Krook.	1793 ^{24/12}	—	—	2,045	—	D:o.
Krautmeijer-Scheeleska stipendiet.		D:o till 1 juris och 1 teologie studerande.		Fröken Nelly Krook.	1889 ^{13/1}	3	240	8,801	—	D:o.
Ledebournska d:o.		D:o till 2 studerande från Malmö eller Lund.		B. Krutmeijer, f. von Scheele.	1854 ^{15/11}	2	312	7,783	—	D:o.
Lidbeckska d:o.		D:o till 3 studerande, vestgötar.		Handl. J. C. Ledebour.	1820 ^{31/10}	2	168	4,375	—	D:o.
Lidtgrenska d:o.		D:o till studerande, vestgötar.		Fröken E. A. Lidbeck.	1878 ^{21/11}	3	1,164	29,081	—	D:o.
Liljehladska d:o.		D:o till teologie studerande skåning.		Observerator A. Lidtgren.	1795 ^{20/3}	—	—	1,279	—	D:o.
H. Lindska d:o.		D:o till 2 studerande, släktingar eller studerande födda i Bohuslän.		Kyrkoh. M. Liljehlad.	1883 ^{1/5}	2	400	11,031	—	D:o.
Jenny Linds stipendium.		Stipendium till teologie studerande.		Postmästaren H. Lind.	1889 ^{7/9}	2	200	5,469	—	D:o.
Ijungbergiska stipendiet.		D:o till studerande smålänning.		Professor O. Goldschmidt.	1888 ^{9/1}	1	2,000	49,940	—	D:o.
Ijunggrenska d:o.		D:o till studerande af Kalmar nation.		M. Ijungberg.	1731 ^{12/2}	1	50	1,485	—	D:o.
Lundbergiska d:o.		D:o till 2 studerande skåningar.		Lektor N. P. Ijunggren.	1880 ^{7/5}	1	100	5,182	—	D:o.
Lundegrenska d:o.		D:o d:o.		Traktör O. Lundberg.	1868 ^{13/4}	2	400	10,941	—	D:o.
Lundeska d:o.		D:o till studerande, som genomgått Karlskrona skola.		S. Lundegren, f. Lundsten.	1844 ^{1/12}	2	100	2,621	—	D:o.
Lunds katedralskolas stipendium.		Stipendium till studerande, som genomgått Lunds katedralskolan.		Handlanden N. Lunde.	1783 ^{22/2}	1	200	7,559	—	D:o.
Lybeck-Weidmanska stipendiet.		Stipendium till studerande från Lunds stift.		Lärare och lärjungar vid skolan.	1868 ^{15/5}	1	50	1,293	—	D:o.
Lyckska d:o.		D:o till ograduad smålänning.		Kontraktsposten P. G. Weidmann.	1820 ^{1/9}	1	180	4,622	—	D:o.
Löfvenskjöldska d:o nr 1.		D:o till vestgöte, som studerar företrädesvis botanik, zoologi eller filologi.		E. S. Hjelm.	1815 ^{17/5}	1	86	2,155	—	D:o.
				Fil. dr L. Löfvenskjöld.	1870 ^{15/5}	1	75	4,108	—	D:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.		6.		7.	8.	9.	10.
				Utdelning under år 1895	Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.	Kapital.	Deraf värde af fastigheter.				
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.		
Löfvensköldska stipendiet nr 2.	Stipendium till vestgöte, som studerar företrädesvis botanik, zoologi eller filologi.	Fil. dr L. Löfvensköld.	1880 ^{11/12}	1	136	3,413	—	Universitetet.			
Magnatjubilæstipendier.	Stipendium till studerande i allmänhet.	C. Trolle, C. Dücker, C. G. Gyllenkrook m. fl.	1868 ^{10/3}	4	800	40,241	—	D:o.			
Malmrosska stipendiet.	D:o till studerande skåning.	Kamrer G. Malmros.	1814 ^{31/3}	1	80	2,064	—	D:o.			
Malmstedtska d:o.	D:o till teologie studerande, göteborgare.	Malmstedt.	1876 ^{27/3}	1	50	1,340	—	D:o.			
Mellqvistska d:o.	D:o till studerande vermländing.	Kyrkoh. L. F. Mellqvist.	1863 ^{31/5}	1	360	9,287	—	D:o.			
Morsingska d:o.	D:o till studerande skåning.	Handl. M. Morsing.	1831 ^{30/4}	1	50	1,392	—	D:o.			
Munck af Rosensköldska d:o.	Musikstipendium.	M. C. Munck af Rosenschöld.	1883 ^{28/2}	1	80	2,387	—	D:o.			
Möllerska d:o.	Stipendium till kvinnlig medicine studerande.	Bagaren P. Möller.	1874 ^{25/9}	—	—	1,359	—	D:o.			
Blekingiska nationens sekularstipendium.	D:o till studerande bleking.	Blekingiska nationen.	1893 ^{28/4}	1	100	5,125	—	D:o.			
D:o d:o jubelstipendium.	D:o d:o.	Densamma.	1868 ^{9/11}	1	200	7,304	—	D:o.			
Göteborgska nationens d:o.	D:o till studerande göteborgare.	Göteborgs nation.	›	2	165	7,151	—	D:o.			
Kalmar nations d:o.	D:o till studerande kalmarbo.	Kalmar nation.	›	1	47	2,419	—	D:o.			
Skånska nationens d:o.	D:o till studerande skåning.	Skånska nationen.	1868 ^{1/11}	2	375	18,821	—	D:o.			
Småländska nationens d:o.	D:o till studerande smålänning.	Småländska d:o.	›	1	200	6,509	—	D:o.			
Vermländska nationens d:o.	D:o till studerande vermländing.	Vermländska d:o.	›	—	—	1,560	—	D:o.			
Vestgöta nations d:o.	D:o till studerande vestgöte.	Vestgöta nation.	1868 ^{9/11}	1	25	2,102	—	D:o.			
Östgöta nations d:o.	D:o till studerande östgöte.	Östgöta d:o.	1868 ^{20/11}	1	39	2,048	—	D:o.			
Nilssonska stipendiet.	D:o till studerande skåning, naturforskare.	Professor S. Nilsson.	1874 ^{9/7}	1	200	5,951	—	D:o.			
Olbersska d:o.	D:o till teologie studerande, göteborgare.	Domprosten C. Olbers.	1890 febr.	1	480	16,787	—	D:o.			
Olbersska premiefonden.	D:o till studerande göteborgare.	Densamme.	›	1	75	2,570	—	D:o.			
Oscarska stipendiet.	D:o till studerande skåning, icke filosofie kandidat eller doktor.	Sammanskott af skåningar.	1822 ^{17/12}	1	90	2,285	—	D:o.			
Palmcrentzka d:o.	Stipendium till slägtingar.	Hofjunkaren P. Palmcrentz.	1764 ^{27/9}	1	90	2,509	—	D:o.			
Petréiska d:o.	D:o till skåning, ofrälse söner af officerare och underofficerare.	Ryttmästare R. W. Petré.	1823 ^{22/5}	1	50	2,829	—	D:o.			
v. Platenska d:o.	Stipendium till studerande skåning.	Frih. C. von Platen.	1864 ^{31/10}	1	175	4,342	—	D:o.			
Åke Rasmussons stipendium.	D:o d:o.	Åbon Åke Rasmusson.	1867 ^{24/7}	1	92	2,357	—	D:o.			
v. Reiserska stipendiet.	Resestipendium.	Landskölding A. von Reiser.	1780 ^{10/11}	—	—	1,187	—	D:o.			
Renströmska d:o.	Stipendium till studerande.	Grosshandl. S. Renström.	1867 ^{27/5}	2	700	17,546	—	D:o.			
Rodheska d:o.	D:o till studerande skåning.	Prostinnan C. S. Rodhe.	1874 ^{9/8}	1	50	1,570	—	D:o.			
Roldska d:o.	D:o till 3 teologie studerande och 1 juris studerande.	Inspektör C. S. Rold.	1734 ^{1/3}	4	200	5,090	—	D:o.			
Rosengrenska d:o.	Stipendium till teologie studerande, smålänning.	Konrektor J. M. Rosengrens arfvingar.	1880 ^{30/5}	—	—	2,109	—	D:o.			
Rönbeckska d:o.	D:o till 2 studerande skåningar.	Prosten A. Rönbeck.	1795 ^{18/3}	2	96	2,659	—	D:o.			
Sandell-Rosengrenska d:o.	D:o till studerande smålänning, med företräde för slägtingar.	Konrektor J. M. Rosengren.	1878	1	280	5,790	—	D:o.			
Silfverschiöldska d:o.	Stipendium till studerande.	Professor N. Silfverschiöld.	1702 ^{12/10}	—	—	904	—	D:o.			
Sillneckeriska d:o.	D:o d:o.	M. Sillnecker.	1731 ^{31/8}	—	—	2,378	—	D:o.			
Sjöbladiska d:o.	D:o till studerande smålänning.	Grefvinnan B. E. Sjöblads arfvingar.	1765 ^{31/10}	—	—	1,048	—	D:o.			
Sjögrenska d:o.	D:o till teologie studerande, som genomgått Vexjö skola.	Domprosten H. Sjögren.	1806 ^{27/7}	1	96	2,409	—	D:o.			
Sjögrenska premie- och understödsfonden.	Stipendium till studerande smålänning.	Professor Lindfors.	—	1	70	2,962	—	D:o.			
Småländska jubelstiftelsen.	D:o till teologie eller filosofie studerande smålänning.	Onämnd.	1868 maj	1	75	2,092	—	D:o.			
Sorbonska stipendiet.	Stipendium till studerande, född i Karlshamn.	Öfverdirektör H. Sorbon.	1829 ^{19/5}	1	56	1,453	—	D:o.			
Stenbergska d:o.	D:o till studerande skåning.	Lektor L. Stenberg.	1872 ^{29/3}	2	300	11,115	—	D:o.			
Stenbergska premiefonden.	Till premier åt filosofie kandidat eller licentiat inom mat.-naturv.sektionen.	Densamme.	›	2	300	10,880	—	D:o.			
Stjernelo-Liljenbergska stipendiet.	Stipendium till juris studerande.	Lagman A. D. Stjernelo-Liljenberg.	1777 ^{17/3}	1	28	1,490	—	D:o.			
Sundbäckska d:o.	D:o d:o.	Fröken J. G. Sundbäck.	1879 ^{24/1}	1	60	4,329	—	D:o.			
Svenssonska d:o.	D:o d:o.	Fru M. Svensson.	1841 ^{25/12}	2	524	13,203	—	D:o.			
Tegnér-Oehlenschlägerska d:o.	D:o till filosofie doktor.	Prosten Chr. Tegnér.	1880 ^{31/5}	—	—	1,224	—	D:o.			

Tegnérska stipendiifonden. Tegnérska premiefonden.	} Stipendium till studerande, som genomgått Vexjö skola } och studerar klassiska språk.	Konrektor J. M. Rosengren.	(1860 ^{20/11}) 1871 ^{20/11} 1844 ^{7/10}	1	144	3,685	—	Universitetet.
				—	—	1,820	—	D:o.
Teologiska stipendiet af år 1873.	Stipendium till 2 teologie studerande af Göteborgs och Blekinge nationer.	Professor C. W. Skarstedt.	1873 ^{5/4}	2	150	4,529	—	D:o.
Teologiska stipendiet från Göteborg af år 1881.	Stipendium till teologie studerande göteborgare.	Onämnd.	1881 jan.	1	134	3,415	—	D:o.
Thottska stipendiet.	D:o till studerande skåning.	Landshöfdingen greve T. Thott.	1785 ^{24/1}	1	90	2,355	—	D:o.
Johan Henrik Thomanders stiftelse.	Till ett studenthem.	Fru J. och godsegaren G. Warholm, fröken E. Thomander.	1895 ^{14/3}	—	—	68,130	48,000	D:o.
Torpadieska stipendiet.	Stipendium till medicine studerande.	Kammarskrifvare K. Torpadie.	1883 ^{26/2}	1	90	2,372	—	D:o.
Torslowska d:o.	D:o till studerande skåning, med företräde för släktingar.	v. Häradshöfding O. J. Torslow.	1874 ^{24/1}	1	270	14,779	—	D:o.
Trolleska d:o.	Stipendium till studerande skåning.	Hofmarskalken A. Trolle.	1828 ^{4/8}	1	300	3,880	—	D:o.
Trotzeliska d:o.	D:o till ekonomie studerande.	Professor C. B. Trotzelius.	1782 ^{25/1}	1	50	1,163	—	D:o.
Tullbergeska d:o.	D:o till studerande småländing.	Kontraktsposten J. W. Tullberg.	1868 ^{25/3}	2	300	8,100	—	D:o.
Wallmarkska d:o.	D:o till någon yngre akademisk lärare.	Öfverdirektör L. J. Wallmark.	1847 ^{2/7}	1	510	12,544	—	D:o.
Westrinska d:o.	D:o till teologie studerande från Lunds stift.	v. Pastor C. Westrin.	1857	1	100	2,678	—	D:o.
Wickelio-Bergianska d:o.	D:o till studerande småländing.	Professor A. Wickelius och assessor E. R. Berg.	1824 ^{30/6}	1	25	1,345	—	D:o.
Wollinska d:o.	D:o till studerande i allmänhet.	M. C. Wollin.	1869 ^{14/9}	12	1,150	23,495	—	D:o.
Wollmarska d:o.	D:o d:o.	Auditor A. Wollmar.	1857 ^{4/7}	—	—	10,456	—	D:o.
Wählińska d:o.	D:o till ograduerad studerande.	Domprosten Chr. Wählin.	1824 ^{4/2}	—	—	1,406	—	D:o.
Zetterstedtska d:o.	D:o till studerande skåning.	Professor J. W. Zetterstedt.	1859 ^{1/6}	1	50	2,951	—	D:o.
Zetterstedtska premiefonden.	D:o d:o.	Densamme.	—	1	50	2,065	—	D:o.
Zibethska stipendiet.	D:o till 1 teologie studerande och 1 juris studerande.	C. B. Zibeths arvingar.	1809 ^{10/10}	2	116	3,092	—	D:o.
Åbergiska akademistipendiet.	Stipendium till studerande, som genomgått Kristianstads skola.	Brukspatron J. A. Åberg.	1823 ^{27/7}	6	1,050	33,848	—	D:o.
Åbergiska skolstipendiet.	Stipendium till skolynglingar derstädes.	Densamme.	—	6	575	14,004	—	D:o.
Jollainska donationen.	Till lön åt en lärare i franska språket.	Språknästare L. M. Jollain.	1873 ^{14/8}	—	—	4,990	—	D:o.
Allmänna plikt- och premiefonden.	Till premier vid filosofie doktorspromotionen.	—	—	—	—	2,169	—	D:o.
Premiefonden n:r 1.	Ena året till akademisk medborgare, som fördelaktigt verkat för det sociala lifvet i Akademiska föreningen, och andra året till inköp af konstalster till prydnad i någon af Föreningens lokaler.	Professor N. H. Lovén och studentkåren.	1855 ^{1/12}	—	141	7,473	—	Akademiska föreningen. 38)
Frih. J. C. Tolls premiefond n:r 1.	Vid hvarje promotion åt den, som författat den bästa afhandlingen i någon af de matematiska disciplinerna.	Friherre J. C. Toll.	1857 ^{3/5}	—	—	1,572	—	D:o. 39)
D:o d:o n:r 2.	Åt docent i någon teologisk eller historisk vetenskap.	Densamme.	1880 ^{1/12}	1	500	10,000	—	D:o.
Tornérhjelmiska stipendiifonden.	Bostad och ved åt 1 flitig, sedig och medellös student.	Öfverhofstallmästaren R. Tornérhjelm.	1861 ^{10/8}	1	115	4,280	—	D:o.
Sellergrenska d:o.	Middagsspisning och bostad åt teol. stud. af Smäländs nation.	Konrektor J. M. Rosengren.	1862 ^{20/2}	1	269	6,986	—	D:o.
Collin-Rosengrenska d:o n:r 1.	Bostad åt 1 mindre bemedlad student af Smäländs nation.	Densamme.	1862 ^{28/5}	1	100	4,569	—	D:o.
D:o d:o n:r 2.	D:o d:o.	Densamme.	1872 ^{5/10}	—	—	4,126	—	D:o. 39)
Thomanderska premiefonden n:r 1.	Den student, som finnes till ett premium och kan deraf i någon mån vara befjent.	Biskop J. H. Thomander.	1862 ^{4/10}	1	100	2,152	—	D:o.
D:o d:o n:r 2.	D:o d:o.	Densamme.	1865 ^{1/5}	1	105	2,860	—	D:o.
Oskar-Fredrikska stipendiifonden.	Middagsspisning, bostad och ved åt 1 behöfvande student.	Medlemmar af Lunds samhälle.	1863 ^{10/10}	1	342	8,001	—	D:o.
Agardhska d:o.	D:o d:o.	Sparbanken i Lund.	1865 ^{10/5}	1	262	6,069	—	D:o.
Karl XV:s stipendiifond.	D:o d:o.	Invånare i Lund.	1866 ^{28/1}	1	282	6,502	—	D:o.
Norbergiska prisstiftelsens fond.	Hvart tredje år till den student, som författat och utgifvit den bästa afhandlingen i nyeuropisk lingvistik.	Professor E. M. Olde.	1871 ^{12/4}	—	—	1,309	—	D:o. 39)
Professor E. M. Oldes stipendiifond.	Middagsspisning och bostad åt 1 mindre bemedlad och välutred student.	Densamme.	1881 ^{8/9}	1	270	6,437	—	D:o.
Otto Lindblads d:o.	100 kronor årligen åt Otto Lindblads enka, efter hennes död 34 af räntan till medlem af Lunds studentsångförening.	Studentsångföreningen samt invånare i Lund.	1881 ^{21/10}	1	100	2,288	—	D:o.
Professor E. M. Oldes premiestiftelse.	Till kandidat eller licentiat, som studerar filologi.	Professor E. M. Olde.	1883 ^{1/5}	1	200	2,221	—	D:o.
Oehlenschläger-Tegnér-kastipendiifonden.	Till 1 student vid Köpenhamns och 1 vid Lunds universitet för studier vid annat universitet, än det han tillhör.	Studenter från Köpenhamn och Lund.	1869 ^{13/3}	2	1,000	22,974	—	D:o.
Tegnérstiftelsens fond.	Till 1 välförtjent student, som antingen röjer lyckliga anlag som skald eller studerar grekiska eller estetik.	Styrelsen för Tegnérstiftelsen i Lund.	1876 ^{1/2}	1	210	11,129	—	D:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.		7.	8.	9.	10.	
				Utdelning under år 1895	Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.				Anmärkingar.	Öfriga anm.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	1895. Kr.	Delegat-afgifter.
Gustaf Wetters stipendiifond.	Stipendium åt 1 teologie studerande af Smålands nation för två år i sender, hvarannan gång i Lund och hvarannan gång i Uppsala.	Domprosten W. G. Wetter.	1889 ²⁹ / ₅	1	200	1,000	—	Domkapitlet i Vexjö.		40)
Blomstrandiska stipendiifonden.	Understöd åt medellösa studerande af Smålands nation.	Okänd.	Okänd.	2	75	2,148	—	Nationens kurator.		41)
Borgska d:o.	D:o	Godsegaren C. O. Borg.	1863 ¹² / ₁₀	1	110	3,072	—	D:o.		20)
A. H. Lundins stipendiifond.	Att framdeles bereda understöd åt d:o d:o.	Genom »Smålandska Nationen i Lund», af A. H. Lundin.	—	—	—	1,309	—	D:o.		
Sandmarkska stipendiifonden.	Understöd åt fattiga och flitiga studerande af d:o.	Med. dr. Gudmund Sandmark.	1850 ²⁰ / ₆	2	120	3,437	—	Nationens inspektor.		
Fonden för Stipendium Tiliandro-Colliandrianum.	Understöd åt medellösa studerande af d:o.	Smålands nation och prosten P. Tiliander.	1807 ¹² / ₄	2	44	1,786	—	Nationens kurator.		
Tegnériska sekularstiftelsen.	Att under form af premium eller stipendium bereda understöd åt 1 studerande af d:o.	Onämnd.	1882 ¹⁷ / ₁₁	2	80	2,416	—	Nationens inspektor.		
Ljånggrenska fonden.	Understöd åt flitiga, välfredade och medellösa studerande af skånska nationen.	Professor G. H. J. Ljunggren och Nationen.	1883 febr.	1	120	2,826	—	Nationernas skattmästare.		
Perioikernas stipendium.	Understöd till vid Lunds universitet studerande flitiga, välfredade och medellösa ynglingar, som äro födda inom Torna härad (ntom staden Lund), Bara eller Harjagers härad samt inom staden Lund åtnjutit undervisning vid läroverk med dimissionsrätt.	Andra afdelningen (de s. k. Perioikerna) af förutvar. skånska nationen.	1889 ³⁰ / ₁₁	1	50	3,328	—	D:o.		
Skånska damernas stipendiifond.	Understöd åt deraf förtjenta medellösa studerande af de skånska nationerna.	En komité.	1883 febr.	—	—	1,861	—	D:o.		42)
Ystads sparbanks donation.	Understöd åt studerande vid Lunds universitet af skånsk nation med företräde för studerande, född i Ystad eller närgränsande härad.	Ystads sparbank.	1868 ³ / ₅	1	400	10,000	—	Ystads sparbanks direktion.		
Wulffska fonden.	Att bereda lån å 2 % åt behöfvande nationsmedlemmar under högst tre år.	E. o. professor Fredrik Wulff.	1888 ⁵ / ₁₀	—	—	809	—	Göteborgs nations kurator.		
Hillska donationen.	Att bereda nationen tillfälle att befria behöfvande landsmän från erläggande af terminsafgift.	Professor C. J. Hill.	1861 ²¹ / ₆	3	31	572	—	Kalmar d:o.		
Trägårdhska d:o.	Att årliga räntan skall utdelas till 1 behöfvande medlem af Kalmar nation.	Brukspatron Otto Trägårdh.	1864 ¹⁵ / ₄	1	50	1,532	—	Kalmar nation.		
Sönnerbergiska d:o.	Utdelas årligen i december som premium åt en d:o af d:o.	Professor Joh. Sönnerberg.	1847 ⁹ / ₂	1	45	772	—	D:o.		
Mellqvistska stipendiifonden.	Årliga räntan utbetalas med lika belopp till 2 medellösa, för gudsfruktan och flit kände ynglingar af Vermlands nation.	Kyrkoherden L. F. Mellqvist.	1863 ²¹ / ₅	2	360	9,287	—	Universitetets drätsel-nämnd.		
Kjellmanska stipendiistiftelsen.	Att utgöra understöd med årliga räntan åt 1 inom Karlstads stift född och i Vermlands nation vid Lunds universitet inskrifven, medellös, flitig och kunskapsrik studerande.	Doktor Aug. Kjellman.	1882 ⁴ / ₁₁	2	640	18,358	—	D:o.		
Vermlands nations jubelstipendiifond.	Årliga räntan utdelas såsom stipendium åt en behöfvande studerande af Vermlands nation.	Insamling vid sekularfesten.	1868 ¹ / ₁₁	—	—	1,560	—	D:o.		43)
c) Stipendiifonder och andra stiftelser för undervisning. 2) Utom universitetet.										
Lunds sparbanks stipendiifond för allmogens söner.	Utdelning åt lärjungar vid högre allmänna läroverket.	Lunds sparbank.	1865 ¹⁰ / ₅	3	150	4,136	—	Rektor och kollegium.		
Sommarska stipendiifonden.	D:o	Prosten J. Sommar.	1833 ⁴ / ₁₂	1	24	600	—	D:o.		
Lundegrenska donationsfonden.	D:o	Fru Sophie Lundegren.	1844 ¹ / ₁₂	4	60	1,000	—	D:o.		
Gyllenkrookska (gamla) stipendiifonden.	D:o	Friherre G. Gyllenkrook.	1846 ¹⁰ / ₆	2	130	3,000	—	D:o.		
»En tacksam faders» stipendium.	D:o	»En tacksam fader».	1847 ²⁰ / ₆	1	20	500	—	D:o.		
Gyllenkrookska (nya) stipendiifonden.	D:o	Friherre G. Gyllenkrook.	1857 jan.	1	20	500	—	D:o.		
Schlyterska d:o.	D:o	Professor C. J. och fru Caroline Schlyter.	1861 ¹¹ / ₁	9	90	1,500	—	D:o.		
Johan Palmgrens stipendiifond.	D:o	Kyrkoherden J. N. och fru M. E. Palmgren.	1863 ¹² / ₁₁	omkr. 10	160	3,000	—	D:o.		
			1878 ⁴ / ₉	1	40	1,000	—	D:o.		
			1865 ³ / ₃	1	40	1,000	—	D:o.		

Arvid Gellerstedts stipendium.	Utdelning åt lärjungar vid högre allmänna läroverket.	Professor P. E. Gellerstedt.	1866 ⁸ / ₅ 1872 ⁸ / ₅ 1871 ²² / ₅ 1875 ³¹ / ₅ 1871 ²² / ₅	1	50	1,287	—	Rektor och kollegium.
Corfits Beck-Friis stipendiefond.	D:o	Grefve C. A. Beck-Friis.	1871 ²² / ₅ 1875 ³¹ / ₅ 1871 ²² / ₅	1	60	1,624	—	D:o.
Rudolf Tornérhjelm d:o.	D:o	Hofstallmästaren R. Tornérhjelm.	1871 ²² / ₅	1	40	1,078	—	D:o.
Rektor Sommellii d:o.	D:o	Professor G. S. Trägårdh, rektor G. M. Sommelius.	1873 ¹⁹ / ₁₀ 1884 ¹⁹ / ₁₀	1	75	1,615	—	D:o.
C. O. Borgs d:o.	D:o	Godsegaren C. O. och fru M. Borg.	1880 ⁸ / ₆	1	60	1,049	—	D:o.
Lars August Åkerlunds d:o.	D:o	Fabrikör S. O. och fru G. F. Åkerlund.	1880 ²⁹ / ₁₁	4	39	650	—	D:o.
Carl Gustaf Berlings d:o.	D:o	Hospitalsöfverläkaren Christian Fr. Berling.	1881 ³¹ / ₅	1	40	1,052	—	D:o.
Lundbergiska stipendiistiftelsen.	D:o	Traktören O. Lundberg.	1877 ⁸ / ₆	15	235	6,717	—	D:o.
Wilhelmina Wulffs premiefond.	D:o	Professor Fr. Wulff.	1882 ⁴ / ₁₀	1	20	740	—	D:o.
H. Runnerströms stipendiefond.	D:o	Konsul H. Runnerström.	1883 ¹⁰ / ₄	4	60	1,740	—	D:o.
Othilda Olsson Gaddes d:o.	D:o	Professor N. och fru Othilda Olsson Gadde.	1885 ⁵ / ₆	1	40	1,081	—	D:o.
Skarstedtska premiefonden.	D:o	Professor C. W. och fru Ida Skarstedt.	1885 ⁰ / ₆	1	12	325	—	D:o.
M. K. Löwegrens stipendiefond.	D:o	Professor M. K. Löwegren.	1887 ²⁴ / ₅	2	60	1,554	—	D:o.
Carl Wilhelm Widegrens understödsfond nr 1 och 2.	D:o	Fil. dr W. Widegren.	1893 ²⁷ / ₄	1	101	3,201	—	D:o.
Jönssons stipendiefond.	D:o	J. och Elna Jönsson.	1879 ¹⁴ / ₆	1	47	2,081	—	D:o.
Olof Lundbergs reseunderstödsfond.	Reseunderstöd åt handtverksarbetare, hvilka efter slutad lärotid önska i främmande land förvärfva ökade in-sigter.	Traktören Olof Lundberg.	1877 ⁸ / ₆	5	2,500	72,944	—	En nämnd af 12 personer.

d) Stiftelser för sjukvård.

Fiscus pauperum studiosorum.	Understöd åt sjuka studenter.	—	—	—	544	26,214	—	Universitetets drätsel-nämnd.
Hylanderska frisångare på Lunds lasarett.	Sjukvård åt medellösa från Uppåkra pastorat.	Doktorinnan Hedda Hylander.	1882 ³¹ / ₁	10	114	2,000	—	Direktionen för Lunds lasarett.

e) Sjuk- och begravningskassor.

Föreningen Sockerraffinaden Öresunds arbetares sjukhjälpförening.	Sjuk- och begravningshjälp.	—	1893	37	625	505	—	En styrelse af 6 personer.	1,018
Lunds boktryckeri- och stiltgjuteriarbetares sjelfhjelpsförening.	D:o.	Typografen C. F. Svärd.	1889 ⁹ / ₈	4	47	89	—	En styrelse.	47
Sjuk- och begravningskassan inom Berlingska boktryckeri- och stiltgjuteriaktiebolaget.	D:o.	Typografen Rosengren.	1863	8	323	1,469	—	D:o af 3 personer.	251
D:o »Freja».	D:o.	Matilda Nordqvist.	1895 ¹³ / ₁₁	—	—	—	—	D:o af 5 d:o.	—
D:o vid Carl Holmbergs mek. verkstad.	D:o.	Fabrikör C. Holmberg.	1864	240	2,728	6,205	—	C. Holmbergs mek. verkstad.	4,606
Föreningen »Framåt».	D:o.	Skräddaren L. Lindbom m. fl.	1887 ¹² / ₁	21	695	5,020	—	En styrelse af 5 personer.	8,800
Lunds familjeförenings sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Typografen J. F. Roquette.	1895 ⁹ / ₅	10	138	281	—	D:o af 3 d:o.	—
Föreningen F. W.	D:o.	—	1892 ² / ₆	17	685	1,594	—	En styrelse.	1,421
Hundramannaföreningen nr 1.	D:o.	—	1875 ⁵ / ₅	13	750	2,063	—	D:o af 5 personer.	889
D:o nr 2.	D:o.	—	1874	24	1,716	2,104	—	D:o d:o.	1,764
D:o nr 3.	D:o.	—	1875 ²⁵ / ₁₁	22	1,440	1,953	—	En styrelse.	1,300
Föreningen H. W. nr 5.	D:o.	Modellsnickaren P. M. Ekström.	1875	29	1,210	576	—	D:o af 5 personer.	1,424
Sjukhjälpföreningen för Lunds stifts lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor.	D:o.	Lunds stifts 20:de allmänna folkskolläremöte.	1886 ¹² / ₈	9	533	585	—	D:o af 7 ledamöter.	432
Lunds allmänna sjuk- och begravningskassa.	D:o.	—	1890 ¹⁹ / ₄	5	109	3,162	—	D:o d:o.	187

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning under år 1895		6. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		9. Stiftelsen förvaltas af:	10. Anmärkningar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kapital. Kronor.	Deraf värde af fastigheter. Kronor.		af 1895, kr.	Öfriga anm.
Föreningen Arbetareringens i Lund sjuk- och begr.-kassa.	Sjuk- och begrafningshjelp.	—	1884	56	1,771	12,955	—	En styrelse af 8 personer.	2,897	
Föreningen »Hjelpsamhet».	D:o.	En komité inom goodtemplarorden.	1890 ² / ₁₁	6	87	69	—	D:o af 3 d:o.	—	
Lunds arbetareförening.	D:o.	—	1860 ²⁹ / ₇	54	1,735	15,052	—	D:o af 5 d:o.	1,397	
<i>f) Pensionsfonder.</i>										
Lundegrenska stiftelsen.	Understöd till aflidne borgares i Lund fattiga enkör och barn.	Enkefru Sofia Lundegren.	1845 ⁸ / ₅	5	100	2,519	—	En styrelse af 5 personer.		
Handelsklassens i Lund stiftelse.	Understöd åt behöfvande af samma klass.	G. S. Hennig m. fl.	1858 ²⁹ / ₆	11	550	15,274	—	D:o af 3 d:o.		
Fru Clara Wahlgrens gratial.	Pensioner åt enka, ogift dotter eller minderårigt barn efter akademisk lärare.	Professor Fr. Wahlgren.	1871 ⁹ / ₃	1	108	3,764	—	Drätselnämnden.		
Constance von Franckens pensionsfond.	Pensioner åt enkör efter embets- och tjenstemän vid universitetet.	Professor P. G. Gellerstedt.	1880 ¹⁴ / ₁₁	1	1,000	20,171	—	D:o.		
<i>g) Pensionskassor.</i>										
Universitetets gamla enkekassa.	Pensioner åt enkör och barn efter ordinarie professorer, bibliotekarie, räntmästare och sekreterare.	—	1729	25	8,075	140,593	—	2 utsedde kuratorer.		
Pensionsfonden vid Lunds universitet.	Pensioner åt enkör och barn efter embets- och tjenstemän vid universitetet.	Universitetets embets- och tjenstemän.	1863 ²⁹ / ₅	20	8,950	264,339	—	Universitetet.		
Pensionsföreningen mellan yngre lärare och tjenstemän vid d:o.	Att bereda årliga understöd åt enkör och barn efter aflidne delegare i föreningen.	Flere universitetslärare.	1858 ³⁰ / ₄	3	263	7,508	—	3 af delegarne.		44)
Lunds stads understödsförening.	Understöd åt föreningens medlemmar.	Samhällsmedlemmar.	1856	38	2,850	104,233	—	En styrelse af 5 personer.		
<i>h) Andra stiftelser och inrättningar.</i>										
Sparbankens i Lund enskilda fond.	Att räntan af fonden efter sparbanksstyrelsens pröfning användes till välgörande ändamål.	Sparbankens styrelse.	1875 ⁸ / ₆	—	—	94,039	—	Sparbankens styrelse.		45)
Lunds missionssällskap.	Att arbeta för evangeliis spridning bland icke kristna folk.	Lunds biskop och presterskap.	1845 ² / ₇	—	5,088	21,461	—	En styrelse.		46)
Lunds industriförenings understödsfond.	Något för handtverkerindustrien i Lund nyttigt ändamål sedan fonden vuxit till 5,000 kronor.	Th. H. Möller, C. O. Borg, L. M. Westrup, C. M. Åkerblom, P. C. Sörensen och J. P. Hasselgren.	1882 ³¹ / ₁	—	—	1,874	—	Styrelsen för sparbanken i Lund.		
Mathias Nordbergs besparingsfond.	Allmänt nyttigt ändamål till båtnad för invånare i staden Lund.	Professor Jonas Stecksén.	1835 ⁷ / ₁	1	38	788	—	D:o.		
Gilius Malmros d:o.	D:o d:o sedan kapitalet nått föreskrifven höjd.	Enkefru Anna Lovisa Malmros.	1835 ⁷ / ₂	—	—	14,911	—	D:o.		
Gilius Malmros afsatta kapital nr 1.	D:o d:o	Densamma.	»	—	—	3,223	—	D:o.		
Gilius Malmros afsatta kapital nr 2.	D:o d:o	Densamma.	»	—	—	6,615	—	D:o.		
			Summa	—	1,066	89,846	2,298,886	101,200		

D. I Landskrona stad.

a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. *pauvres honteux* och *dylikt*.

Suellska stiftelsen.	Understöd till stadens fattiga.	Handl. H. Suell.	1832 ¹⁰ / ₉	—	—	18,000	40,000	Fattigvårdsstyrelsen.	
Suellska d:o.	Beredande af fri bostad åt fattiga af borgerskapet och stadens tjenstemän.	Mamsell Gustafva Suell.	1847 ⁹ / ₅	—	—	40,000			

Oehlreichska stiftelsen.	Bostad för 3 fattiga enkör.	Borgmästaren C. M. Oehlreich.	1789 ^{10/8}	3	54	1,081	181	Fattigvårdsstyrelsen.		
Brockska d.o.	Bostad för fattiga enkör.	Fru Brita Brock.	1764 ^{13/1}	6	87	3,750	2,000	D.o.		
Gregersonska donationsfonden.	Utdelning åt 5 nödställda familjer.	Doktor I. Gregerson.	1882 ^{27/10}	5	40	1,008	—	Kyrkorådet.		
<i>b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.</i>										
Cronhamnska fonden.	Fattiga barns underhåll.	Rådmannen O. H. Cronhamn.	1861 ^{6/7}	—	200	4,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.		
Gjörloffska stiftelsen.	För fattiga barn.	Enkefru Sara Gjörloff.	1808 ^{18/3}	—	—	58,700	58,700	Kyrkoherden och en borgare.		
Gregersonska donationsfonden.	Stipendier åt 2 från folkskolans högsta klass afgående lärjungar.	Doktor I. Gregerson.	1882 ^{27/10}	—	—	1,770	—	Skolrådet.		
Stadens flickskolas donationsfond.	Skolsløjdens befrämjande genom gåfvor åt skolflickor.	—	1894 ^{27/4}	—	—	1,750	—	D.o.		
<i>c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.</i>										
Landskrona sparbanks stipendiefond nr 1.	Understöd åt behöfvande lärjungar vid afgang till högre läroverk.	Landskrona sparbank.	1871 ^{8/10}	1	100	2,000	—	Läroverkets rektor.		
D.o. nr 2.		Densamme.	1874 ^{1/7}	2	80	2,000	—	D.o.		
Landskrona stads stipendiefond.	D.o. d.o.	Minuterings- och utskänkingsaktiebolaget.	1874 ^{11/4}	1	80	2,000	—	D.o.		
Hommerbergiska stipendiefonden.	Stipendier för skicklighet i levande språk.	Kollegan O. M. Hommerberg.	1857 ^{28/9}	3	50	1,000	—	Läroverkskollegiet.		
Doktor Ant. Rosells stipendiefond.	Understöd vid afgang till högre läroverk eller teknisk skola.	Skånska sockerfabriksaktiebolaget.	1880 ^{18/5}	2	60	1,000	—	Läroverkets rektor.		
Engeströmska donationen nr 1.	Räntan användes till bokpremier.	Kontraktsposten Åke Engeström.	1743 ^{24/10}	—	4	100	—	Läroverkskollegiet.		
D.o. nr 2.			1747 ^{1/5}	—	6	150	—	D.o.		
D.o. nr 3.			1766 ^{28/5}	—	2	38	—	D.o.		
Brockska donationen.			Enkefru Brita Brock.	1769 ^{6/5}	—	7	181	—	D.o.	
Tullbergiska d.o.		Kontraktsposten E. Tullberg.	1789 ^{14/5}	—	—	—	—	D.o.		
Landskrona läroverks stipendiefond.	Understöd åt 1 fattig lärjunge vid afgang till högre läroverk.	19 särskilde gifvare.	1890 ^{31/5}	1	80	2,175	—	Läroverkets rektor.		
Alex. Ohlsens handelsfond.	Inrättandet af en handelsskola.	Handlanden Alex. Ohlsen.	1881 ^{14/2}	—	—	30,816	—	Drätselkammaren.		
<i>e) Sjuk- och begrafningskassor.</i>										
Hundramannaföreningen nr 1.	Sjuk- och begrafningshjälp.	Faktor A. Jakobsson.	1879 ^{4/10}	63	4,200	890	—	En styrelse.	— ⁴⁷⁾	
D.o.		Densamme.	1881 ^{8/5}	13	689	270	—	D.o.	— ⁴⁸⁾	
Hundramannaföreningen nr 3.		D.o.	D.o.	1882 ^{10/7}	12	716	1,728	—	D.o.	— ⁴⁷⁾
Hundramannaföreningen nr 4.		D.o.	D.o.	1883 ^{29/4}	25	746	1,699	—	D.o.	— ⁴⁷⁾
Hundramannaföreningen nr 5.		D.o.	Dragaren M. Jönsson.	1885 ^{4/7}	17	579	2,251	—	D.o.	— ⁴⁷⁾
Hundramannaföreningen nr 6.		D.o.	Poliskonstapeln J. P. Bildt.	1885 ^{25/10}	30	1,577	200	—	D.o.	— ⁴⁸⁾
Hundraqvinnoföreningen nr 1.		D.o.	Fru Augusta Hansson.	1882 ^{18/3}	24	524	1,407	—	D.o.	— ⁴⁹⁾
Hundraqvinnoföreningen nr 2.		D.o.	Fru Christina Mattsson.	1883 ^{2/3}	22	358	1,099	—	D.o.	— ⁴⁹⁾
Hundraqvinnoföreningen »Inbördes verksamhet».		D.o.	Fru Ida Morin.	1886 ^{29/3}	25	854	671	—	D.o.	— ⁵⁰⁾
Föreningen »Hvarandras hjälp».		D.o.	—	1885 ^{22/3}	21	1,422	9,543	—	D.o.	2,196
Föreningen »Ömsesidig hjälp».	D.o.	O. Hjerstrand m. fl.	1886 ^{1/2}	19	1,052	3,501	—	D.o.	1,229	
Föreningen »Bistånd».	D.o.	O. Andersson och P. Wiberg.	1890 ^{2/8}	26	1,090	951	—	D.o.	1,340	
Qvinnoföreningen »Hjelpsamhet».	D.o.	N. P. Wärn.	1885 ^{5/13}	22	556	274	—	D.o.	— ⁴⁹⁾	
Qvinnoföreningen »Inbördes bistånd».	D.o.	Hustru Matilda Efström.	1894 ^{7/4}	11	284	129	—	D.o.	367	
Qvinnoföreningen nr 1.	D.o.	Fru Assarina Rothoff.	1894 ^{5/2}	15	120	559	—	D.o.	— ⁵¹⁾	
Qvinnoföreningen »Vänner af ungdom».	D.o.	Fröken Carolina Olsson.	—	5	25	273	—	D.o.	— ⁵²⁾	
Föreningen »Ungdomsvännen».	D.o.	Fiskaren Sven Olsson.	1892 ^{12/1}	8	353	1,202	—	D.o.	— ⁵³⁾	
Landskrona arbetareförenings sjukhjelps- och begrafningskassa.	D.o.	O. A. Ludin m. fl.	1871	47	1,725	5,564	—	D.o.	1,668	
Landskrona gjuteriaktiebolags d.o.	D.o.	Gjuteriaktiebolaget.	1865	53	1,907	727	—	Bolaget och arbetarnes representanter.	1,444	
Landskrona kristliga sjukhjelpsforening.	Sjukhjelp.	Landskrona missionsforening.	1886 ^{11/10}	7	140	786	—	En styrelse.	188	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning under år 1895		6. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		7. Kapital. Kronor.	8. Deraf värde af fastigheter. Kronor.	9. Stiftelsen förvaltas af:	10. Anmärkingar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Delegerade af lifter 1895, Kr.	Öfriga anm.					
Landskrona sockerfabrik- arbetarens begravningskassa.	Begravningshjelp.	Tunnbindaren G. Pravitt.	1870 18/6	7	350	1,004	—	—	En styrelse.	228		
Arbetarnes rings handelsför- enings d:o.	D:o.	C. A. Kindberg m. fl.	1887 1/6	7	700	1,377	—	—	D:o.	777		
Assuransföreningen »401 Landskrona».	Utbetalning af bestämdt belopp vid delegares död.	Grosshandlaren A. J. Peters- son m. fl.	1886 1/6	12	38,200	65,542	—	—	D:o.	50,030		
Assuransföreningen »501».	D:o d:o.	En komité.	1886 30/5	5	3,000	15,133	—	—	D:o.	4,458		
h) Andra stiftelser och inrättningar.												
Holmska fonden.	Belöning åt lagstadda tjenare för långvarig och trogen tjänst.	Auditör J. W. Holm.	1859 20/3	6	48	1,000	—	—	Borgmästaren och kyrk- koherden.			
		Summa	—	528	62,065	289,289	100,831					
E. I Helsingborgs stad.												
a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.												
Gose Hermans donation.	Årliga räntan tilldelas 5 fattiga personer inom sambället.	—	1597 26/3	—	—	50	—	—	Fattigvårdsstyrelsen.			
Ollegård Cösters d:o.	Årliga räntan tilldelas någon fattig mans- eller qvins- person inom stads- eller laudsförsamlingen.	Öllegård Cöster, f. Broomé.	1762 28/2	—	—	275	—	—	D:o.			
Karl XIV Johans fond.	Årliga räntan får användas för fattigvårdens behof.	—	—	—	—	11,700	—	—	D:o.			
Handlanden Nils Cederbergs o. h. h. Jeanna Fricks don- ation.	Årliga räntan utdelas till de mest behöfvande och lidande i staden.	Handlanden N. Cederberg.	1814 9/2	—	—	1,500	—	—	D:o.			
Enkefru C. A. Bjufströms d:o.	Årliga räntan utdelas till 4 mest behöfvande borgare- enkor i staden.	Enkefru C. A. Bjufström.	1831 20/8	4	50	1,000	—	—	D:o.			
L. A. och fru Petronella Rön- nows d:o.	Årliga räntan tillfaller söndagsskolan och 5 behöfvande handverkareenkor.	Guldmeden L. A. Rönnow.	1835 30/11	5	1,725	20,100	15,600	—	D:o.			
Borgmästarinnan C. M. Bergs d:o.	Årliga räntan utdelas till 2 embetsmäns och 2 borgares döttrar.	Borgmästarinnan C. M. Berg.	1841 8/7	4	167	3,333	—	—	D:o.			
Carl Erik Flyborgs fond.	Årliga räntan utdelas till 4 af de äldste bland stadens borgare.	Handlanden C. E. Flyborg.	1855 17/2	4	250	5,000	—	—	D:o.			
Fru Brita Schenks donation.	Årliga räntan fördelas lika mellan 6 behöfvande.	Enkefru B. Schenk.	1867 2/5	6	75	1,500	—	—	D:o.			
C. C. och Fredrique Trapps stiftelse.	Årliga räntan utdelas lika mellan 6 enkör eller ogifta döttrar efter handverkare och läkare.	Garfvaren C. C. Trapp.	1875 17/2	6	500	10,000	—	—	D:o.			
Enkefru Carolina Lindbergs donation.	Årliga räntan fördelas lika mellan 2 obemedlade äldre flickor eller enkör.	Enkefru C. Lindberg.	1873 7/6	2	175	3,500	—	—	D:o.			
Samuel Herman o. Johanna Margareta Hafströms, född Kobb, understödsfond.	Till aktningvärda pauvres honteux.	Lifmedikus Hafström o. h. fru, f. Wennerberg.	1887 27/6	1	50	1,271	—	—	D:o.			
Ryttmästaren Carl och mam- sell Nelly Krooks donation.	Årliga räntan utdelas i lika stora poster till pauvres honteux.	Ryttmästaren C. och mam- sell N. Krook.	1876 7/7	24	2,000	40,000	—	—	D:o.			
Fröken Jenny Duncans dona- tion.	Till i staden bosatta fruntimmer, hvilka i Helsingborg haft tjänst och under sin tjänstetid uppfört sig troget och anständigt, men af ålder eller sjukdom blifvit urständsatta att som tjenare hos andra sig försörja.	Fröken J. Duncan.	1886 10/3	8	250	5,000	—	—	D:o.			
Bankdirektör S. P. Kallings fond till pauvres honteux.	Räntan utdelas halfårsvis den 17 juni och den 17 de- cember till 4 i staden födda eller åtminstone längre tid bosatta älderstigna, aktningvärda fruntimmer.	Bankdirektör S. P. Kalling.	1888 17/12	4	250	5,000	—	—	D:o.			
Ryttmästaren Carl Krooks do- nation.	Årliga räntan fördelas lika mellan 5 gamla, trogna tje- narinnor.	Ryttmästaren C. Krook.	1878 14/12	5	250	5,000	—	—	D:o.			
Meisnerska fonden.	Underhåll åt gamla tjenstepigor.	Mamsell Johanna Meisner.	1881 2/5	2	276	5,409	—	—	Borgmästaren, kyrko- herden och stadens äldste handlande.			
Riksrådet Anders Bildes do- nation.	Årliga räntan tillfaller Helsingborgs hospital och skola.	Riksrådet A. Bilde.	1622 8/10	5	25	500	—	—	Fattigvårdsstyrelsen.			
Fredrik Rantzaus d:o.	Till Helsingborgs hospital.	Godsegaren Fr. Rantzau.	1640 19/2	3	15	300	—	—	D:o.			

C. Funde Rosencrantz donation.	Till Helsingborgs hospftal.	Godsegaren C. F. Rosencrantz.	1648 ²⁰ / ₆	2	10	200	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Borgmästaren Jöns Christenssons d:o.	D:o.	Borgmästaren J. Christensson.	1652 ¹⁷ / ₄	1	3	50	—	D:o.	
Fonden till Karl XIV Johans segrar i Tyskland.	Beredande af understöd åt sårade samt sådana som genom annan händelse ej förmå bidraga till sitt uppehälle.	—	1813 ²¹ / ₁₁	17	103	2,564	—	D:o.	
Rådman Vilhelm Randers donation.	Årliga räntan tillfaller 1 medlem af hospitalet.	Rådman V. Randers.	1799 ¹⁵ / ₉	1	8	200	—	D:o.	
Rådmanskan Katarina Randers, f. Andersson, d:o.	D:o 4 d:o.	Rådmanskan K. Randers.	—	4	20	500	—	D:o.	
Grosshandlaren J. H. Wennerbergs d:o.	Af årliga räntan, intill dess kapitalet vuxit till 10,000 kronor, utdelas åt 2 gamla tjenare 50 kronor.	J. H. Wennerberg.	1887 ²⁴ / ₉	2	50	7,077	—	D:o.	
Grosshandlaren A. M. Anderssons fond.	Årliga räntan användes till fattighjonens extra förplägning.	A. M. Andersson.	1892 ¹¹ / ₁₁	—	—	1,150	—	D:o.	54)
Garverifabrikören J. A. Fogelbergs o. h. Hanna Lovisas donation.	Årliga räntan utdelas till garfveriarbetare.	J. A. Fogelberg o. h. hustru.	1893 ²² / ₁₁	—	—	10,000	—	D:o.	54)
Helsingborgs frivilliga brandkårs d:o.	Årliga räntan utdelas till en eller flera behöfvande.	Helsingborgs frivilliga brandkår.	1894 ²⁸ / ₁	—	—	2,000	—	D:o.	54)
b) <i>Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnaundervisning.</i>									
S. S. och A. G. Romares donation.	Årliga räntan tilldelas en flicka bland årets konfirmander.	Mamsellerna S. S. och A. G. Romare.	1853 ²⁵ / ₁	1	5	100	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
c) <i>Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning (alla vid högre allmänna läroverket).</i>									
Grefve Sten Brahes fond.	Till Papper, Blek och andre nödortförlig bruch bland fattige skolbörn.	Grefve Sten Brahe.	—	—	—	199	—	Läroverkskollegiet.	
Gustaf Jönssons stipendium.	Stipendium till yngling af borgerligt stånd som med framsteg i studier förenar ett godt uppförande.	Läroverksadjunkten G. Jönsson.	1879 ²⁷ / ₂	1	150	4,050	—	D:o.	
Boel Mathiassons d:o.	D:o till en värlatad yngling, som förtjenar att till studier uppmuntras.	Enkefru Boel Mathiasson.	1879 ²⁷ / ₅	1	50	1,135	—	D:o.	
Karl Krooks d:o.	D:o till ynglingar, som äro i behof och förtjena understöd dels vid läroverket dels vid afgång till universitetet.	Ryttmästaren Karl Krook.	1879 dec.	11	455	11,960	—	D:o.	
Nikolaus Hagströms d:o.	D:o till ynglingar, som utmärkt sig för flit och framsteg i sång och musik.	Musikdirektör N. Hagström.	1883 ¹ / ₅	1	20	703	—	D:o.	
Jenny Duncans d:o.	D:o till obemedlade lärjungar, hvilka visat fallenhet för studier och gjort sig kända för flit och godt uppförande.	Mamsell Jenny Duncan.	1886 ¹⁰ / ₈	2	250	5,303	—	D:o.	
Johanna Öhrns d:o.	D:o till obemedlade, för flit och goda seder kända ynglingar.	Mamsell Johanna Öhrn.	1886 ²³ / ₈	3	120	3,308	—	D:o.	
Nelly Krooka d:o.	D:o till medellösa lärjungar, som på grund af visad flit och sedlighet kunna anses vara förtjenta af understöd.	Mamsell Nelly Krook.	1889 ¹² / ₁	3	120	3,235	—	D:o.	
e) <i>Sjuk- och begravningskassor.</i>									
Sjlfständiga goodtemplarordens i Helsingborg sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	Goodtemplarlogerna i Helsingborg.	1882 ⁹ / ₃	17	597	77	—	En styrelse.	566
Hundramannaföreningen nr:1.	D:o.	Stadsfiskalen G. Eksandh.	1877 ¹⁵ / ₄	23	1,133	12,309	—	Stadsfiskalen G. Eksandh.	636
Hundramannaföreningen nr:2.	D:o.	En komité.	1878 ²⁶ / ₅	25	883	3,097	—	En styrelse.	1,017
Helsingborgs kvinnors sjuk- och begravningskassa.	D:o.	D:o.	1893 ¹⁴ / ₅	22	531	369	—	D:o.	637
Understödsföreningen 501.	Utdelning af bestämt belopp vid delegares död.	D:o.	1887 ⁹ / ₁	5	5,000	7,003	—	D:o.	6,324
Understödsföreningen 502.	D:o d:o.	D:o.	1891 ¹² / ₄	8	8,000	5,128	—	D:o.	9,196
Understödsföreningen 503.	D:o d:o.	D:o.	1892 ²⁵ / ₃	7	7,000	5,857	—	D:o.	8,615
Norra arbetarelagets sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjelp.	D:o.	—	3	45	374	—	D:o.	313
f) <i>Pensionsfonder.</i>									
Randerska stiftelsen.	Pensioner åt enkör.	Rådmanskan Ingrid Randers.	1798 ²⁶ / ₉	4	400	6,800	—	Borgmästaren och kyrkoherden.	
Callerholmska fonden.	D:o åt enkör eller ogifta fruntimmer.	H. Ex. grefve C. De Geer o. öfversten A. Z. Callerholm.	1860 ²² / ₂ 1861 ¹⁰ / ₇	5	460	10,000	—	D:o d:o.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1. Stiftelsens namn.	2. Stiftelsens ändamål.	3. Stiftarens namn och yrke.	4. Stiftelsens år och dag.	5. Utdelning under år 1895		6. Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895.		7. Kapital. Kronor.	8. Deraf värde af fastigheter. Kronor.	9. Stiftelsen förvaltas af:	10. Anmärkingar.	
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Delegare-afifter 1895, kr.	Öfriga anm.					
Sjöcronas stiftelse.	Pensioner åt obemedlade fruntimmer.	Öfverjägmästaren J. Sjöcrona o. h. fru.	1873 ²⁵ / ₁₁	5	250	5,000	—	—	Borgmästaren och kyrkoherden			
Makarne Schencks fond.	D:o åt pauvres honteux.	Handlanden J. D. Schenck o. h. fru.	1885 ²⁵ / ₆ och ³ / ₇	—	—	87,266	—	—	Drätselkammaren.			
Jenny Duncans d:o.	D:o d:o.	Mamsell Jenny Duncan.	1886 ¹⁰ / ₃	5	250	5,000	—	—	Borgmästaren och kyrkoherden.			
Johanna Öhrns d:o.	D:o d:o.	Mamsell Johanna Öhrn.	1886 ²³ / ₈	5	225	5,000	—	—	D:o d:o.			
Handlanden O. D. Krooks o. h. fru Euphrosynes, f. Morman, donation.	D:o d:o å 40, 30 och 20 silverspecier.	Handlanden O. D. Krook.	1868 ¹⁰ / ₉	35	3,000	60,000	—	—	Fattigvårdsstyrelsen.			
<i>g) Pensionskassor.</i>												
Landskrona-Helsingborgs jernvägars pensions- samt enke- och pupillkassa.	Angifvet genom namnet.	Styrelsen för jernvägarne.	1878 ²⁰ / ₈	25	6,824	309,114	—	—	En styrelse.			
Helsingborg—Hessleholms jernvägars d:o.	D:o.	D:o.	1887 ² / ₉	9	2,076	118,808	—	—	D:o.			
		Summa	—	336	44,096	815,974	15,600					
F. I Ystads stad.												
<i>a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.</i>												
»Fridhem».	Att lemna fria bostäder åt trogna tjenare och arbetare.	Lagmannen T. L. Sylvan.	1873 ² / ₁₁	43	974	243,452	200,000	—	Borgmästaren, kyrkoherden och stadsfullmäktiges ordförande.			
»Sorgenfri».	Att lemna fria bostäder åt blygsamma fattiga.	Densamme.	1876 ³⁰ / ₉	30	—	160,000	150,000	—	D:o o. löjtnant Bror Sylvan.			
Linderholmska fonden.	Kontant understödjande af pauvres honteux.	Hedvig och Anna Linderholm.	1875 ³⁰ / ₁₁	6	360	10,577	—	—	Magistraten.			
A. von Borchs fond för pauvres honteux.	D:o d:o.	F. d. kaptenen A. v. Borch.	1888 ¹⁵ / ₃	8	800	20,475	—	—	D:o.			
Sophie Hallbergs, f. Gutzelke, fond för fattiga enkör.	D:o d:o.	Enkefru S. Hallberg.	1887 ¹⁸ / ₆	1	228	6,083	—	—	D:o.			
Ystads arbetares understöds-kassa.	Att lemna understöd åt åldriga behöfvande medlemmar.	Fabrikören H. Graf.	1863 ¹ / ₁	18	431	10,306	—	—	En styrelse.			
Qvinnornas i Ystad understöds-kassa.	D:o d:o.	Färgeriarbetaren Ola Åkeson.	1873 ¹ / ₁₂	7	342	12,755	—	—	D:o.			
<i>b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.</i>												
Ystads barnhem.	Att lemna vård och uppfostran åt barn, hvilkas föräldrar sakna förmåga och medel dertill eller afidit.	Åtskilliga qvinnor inom samhället.	1872 ⁷ / ₈	12	2,471	31,591	—	—	En styrelse.			
<i>d) Stiftelser för sjukvård.</i>												
Barnsjukhuset i Ystad.	Att utgöra grundfond för ett blifvande barnsjukhus.	Borgmästaren Sven Trägårdh.	1885 ²⁹ / ₇	—	—	11,282	—	—	Drätselkammaren.			

e) Sjuk- och begravningskassor.

Bryggarelaget.	Sjuk- och begravningshjälp.	Förra bryggarembetet i Ystad.	1757 ²⁶ / ₇	19	1,293	3,137	—	En styrelse.	1,043
Ystads arbetares sjuk- och begravningskassa.	D:o.	Fabrikören H. Graf.	1863 ¹ / ₁	86	3,018	8,957	—	D:o.	2,588
Qvinnornas i Ystad sjukhjuls- och begravningskassa.	D:o.	Färgeriarbetaren Ola Åkeson.	1873 ¹ / ₁₂	39	1,819	605	—	D:o.	1,343
1:sta hundramannaföreningen.	D:o.	Källarmästaren J. Jönsson.	1875 ² / ₁₁	23	1,233	12,143	—	D:o.	1,213
Ystads nya sjukhjulsförening.	D:o.	2:dra och 3:dje hundramannaföreningarna.	1884 ¹ / ₁	60	2,530	1,000	—	D:o.	2,784
Ystads nya sjukhjulsförening nr 2.	D:o.	Åtskilliga personer inom samhället.	1886 ¹² / ₁₂	45	1,531	959	—	D:o.	1,791
Ystads sjukhjulsförening nr 3.	D:o.	D:o.	1887 ¹ / ₁	67	2,740	1,068	—	D:o.	2,892
F. d. Ystads arbetareförenings sjuk-kassa.	D:o.	Ystads arbetareförening.	1887 ¹¹ / ₂	25	999	602	—	D:o.	1,122

g) Pensionskassor.

Lagman T. L. Sylvans pensionsinrättning för enkör och barn efter embets- och tjänstemän i Ystad.	Att lemna pensioner åt staden Ystads embets- och tjänstemäns enkör och barn.	Lagmannen Tage Ludvig Sylvan.	1872 ¹ / ₁₂	13	3,256	122,059	—	En styrelse.	920
Poliskårens i Ystad pensionsfond.	Att utgöra fond för polispersonalens pensionering.	Stadsfullmäktige.	1888 ²⁰ / ₃	—	—	4,198	—	Magistraten.	516
•Vänskap och Vålgörenhet.	Att bistå åldriga medlemmar samt understödja enkör och barn efter dem.	Flera personer inom samhället.	1892 ⁶ / ₁₁	103	2,360	54,888	—	En styrelse.	1,019
Handelsklassens i Ystad stiftelse till understödjande af behöfvande inom samma klass.	Att lemna understöd åt behöfvande delegare samt enkör och barn efter dem.	Köpmän i Ystad.	1852 ⁶ / ₃	9	1,300	36,092	—	D:o.	92
Summa			—	614	27,685	752,229	350,000		

G. I Trelleborgs stad.

e) Stipendiifonder och andra stiftelser för undervisning.

Trettonde-november stipendiet.	Att bispringa medellösa studerande vid Trelleborgs allmänna läroverk.	Borgmästare Carl Åkerman m. fl.	1877 ¹ / ₆	3	60	1,035	—	Rektor.	
Kamratstipendiet.	D:o.	Rektor Hj. Sjövall m. fl.	1873 ¹ / ₆	2	12	419	—	D:o.	
Majpremiefonden.	D:o.	Handlanden Fr. Malmros.	1877 ² / ₅	1	14	335	—	D:o.	
Hulda Ehrnbergs stipendiifond.	D:o.	Rektor Nils Ehrnberg.	1884 ¹ / ₂	—	—	664	—	D:o.	

e) Sjuk- och begravningskassor.

Hundramannaföreningen nr 1.	Sjuk- och begravningshjälp.	Redaktör F. Björling m. fl.	1880 ¹ / ₁	39	1,060	1,587	—	En styrelse af 7 personer.	1,360
Hundramannaföreningen nr 2.	D:o.	Skolläraren N. Bokander m. fl.	1880 ¹⁴ / ₃	35	1,370	1,259	—	D:o d:o.	1,486
Fruntimmernas i Trelleborg sjelthjulsförening.	D:o.	Färgaren Joh. Möller m. fl.	1881 ²⁷ / ₂	7	97	1,339	—	D:o af 9 d:o.	97
Trelleborgs biblioteksförenings sjuk- och begravningskassa.	D:o.	A. P. Liljegren m. fl.	1870 ¹² / ₃	33	895	1,029	—	D:o af 5 d:o.	537
Trelleborgs handverksförenings d:o.	D:o.	Gördelmakaren I. Thorell m. fl.	1889 ²¹ / ₃	3	179	433	—	D:o d:o.	271
Summa			—	123	3,687	8,100	—		

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSALTAL M. M.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stiftelsens namn	Stiftelsens ändamål	Stiftarens namn och yrke	Stiftelsens år och dag	Utdelning under år 1895		Stiftelsens storlek vid slutet af år 1895		Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkningar
				till nedanstående antal personer	af nedanstående hela belopp. Kronor	Kapital. Kronor	Deraf värde af fastigheter. Kronor		
H. I Skanör med Falsterbo.									
Enkefru Hedvig Lindhs understödsfond	Att utdela årliga rantan till behöfvande enkör.	Enkefru Hedvig Lindh.	1888 ¹⁾	2	62	1,900	—	Fattigvårdsstyrelsen.	—
Skanörs och Falsterbo sjökaptenera pensions- och understödsförening.	Att till sina medlemmar, då dessa uppnått 60 år, utbetala pensioner afvensom understöd åt enkör och barn efter medlemmar.	Sjökaptener i Skanör och Falsterbo.	1764	42	1,070	30,052	—	En styrelse af 5 personer.	883
Summa				—	44	1,182	31,952	—	—

Anmärkingar.

1) De 29 af stiftelsen understödda personerna hafva afven haft fri bostad i stiftelsens fastighet. — 2) Exaren af Röklegård innehar penningarna och har derå afgifvit skuldförbindelse. Han tillsätter de 4 hjon, som å stiftelsen intagas. — 3) Fonden har annu ej för ändamålet tagits i anspråk. — 4) Ursprungliga beloppet 500 kronor ökas med rantan i 100 år, hvarefter blott fjerdedelen af rantan lagges till kapitalet och återstående 3/4 af årliga rantan användes till de fattigas underhåll. — 5) Fondens rantor ingå i fattigkassan. — 6) Från fideikommisset utdelas årligen till ändamålet 10 tunnor spannmål och 5 kronor. — 7) Det i förra femårsberättelsen upptagna barnhemmet i Oderup har den 1 oktober 1895 upphört med sin verksamhet i följd af brist på medel. — 8) Sedan år 1894 har skolan tillvidare upphört och fonden ställts på tillväxt genom rantans laggande till kapitalet. — 9) Utdelningen börjar först då fonden uppgått till 10,000 kronor. — 10) Komitén består af pastor, kyrkovårdar och komm.-ordf. i Billeberga. Rantan af fondens medel uppbäres af enskild person under dennes lifstid. — 11) Utdelning begynner först år 1897. — 12) Sedan år 1864 har ej utdelats någon ranta utan har denna sedan dess årligen lagts till kapitalet. — 13) Stiftelsen uppehålls hufvudsakligen af frivilliga gåfvor, som i mån af behof lemnas af en enskild person. — 14) Donationen utgår från Heckeberga gods. Någon fond finnes ej. — 15) Senare stiftelseurkunder äro daterade den 2 mars 1873, 5 juni 1880 och 25 mars 1885. — 16) I delegarsafgifter ingå afven böter och gåfvor. — 17) Kassan alldeles nybildad. — 18) Understödet utgår med 2 kr. per medlem, dock högst 1,000 kr. — 19) Föreningen hafar i skuld för 3,658 kr. 60 öre. — 20) Fonden är stald på tillväxt. — 21) Under år 1895 hafva i lån till 30 personer utlemnats 25,000 kr. — 22) Under år 1895 hafva i lån till 36 personer utlemnats 915 kr. — 23) Afkastningen kapitaliseras fortfarande. — 24) Medlen äro intecknade i Malmö barnhems fastighet, men förräntas ej så länge barnhemmet verkar. — 25) Sällskapets betydande utdelning i förhållande till dess kapital beror på inftutna gåfvor. — 26) Rörande följande, nedanskrifna är stiftade, kassor hafva närmare uppgifter ej kunnat erhållas: Hundramannaföreningen B. L. nr 1 (stiftad år 1883), D:o F. S. G. W. nr 1 (år 1886), D:o Helan (år 1893), Arbetarnes vid Koekums mek. verkstad sjuk- och begravningskassa (år 1865), Malmö arbetarerings d:o (år 1886), Malmö gamla murareförening (år 1878), Familjföreningen St. Anna (år 1884), Föreningen G. E. B.

(år 1896), Skomakerlärareföreningen (år 1889), Barnmorskeföreningen (år 1889) och Templet nr 54 Segerkronan (stiftad år 1890). — 27) Årsafgift 15 kronor af hvarje medlem. — 28) Medlemsafgift 1 krona i månaden. — 29) Vid dödsfall sammanskott med 50 öre af hvarje medlem. — 30) Afgifter 75 öre i månaden och 1-50 kr. i inträde samt vid dödsfall 1 kr. af hvarje medlem. — 31) Inträdesafgift 15 kr.; årsafgift först 1-50 derefter 50 öre. — 32) Medlems årsafgift 16 kronor. — 33) Bolaget bekostar lakarevård och medicin. — 34) Fonden har bildats af bolaget utan bidrag af arbetarne. — 35) Uppgifterna i kol. 5-7 afse år 1890. För år 1895 hafva motsvarande uppgifter ej kunnat erhållas. — 36) Ut denna fond ingå 2,000 kronor, som stadsmästaren Karl Isak Andersson donerat genom testamente af den 23¹⁰ 1889. — 37) Fastigheten är besvärad af intecknad gald till belopp af 55,000 kronor. Föreningen har ett anslag af 1,500 kronor af hamnen och 350 kronor utaf sjömans-huset. Styrelsen utses dels af föreningens medlemmar, dels ock af hamn- och sjömanshusdirektionerna. — 38) År 1895 användes utdelningsbeloppet till inköp af konstverk. — 39) Promotion egde ej rum år 1895. — 40) Grundplåten till fonden utgjorde 1,000 kr.; annan upplysning beträffande fondens belopp har ej kunnat införskaffas. — 41) Fonden tillökt af professor Blomstrand. — 42) Fonden har annu ej uppnått den storlek, som i stiftelseurkunden föreskrifves såsom villkor för räntans användande. — 43) Utdelning har ej egt rum under femårsperioden. — 44) Stiftarne voro prosten Olbers, adjunkterna Humbla, Lindfors, Möller, Sahlin och Blomstrand, e. o. professor Dahlbom, doktor Ask samt docenterna Bring, Cavallin och Angelin. — 45) Ingen utdelning år 1895; rantan lagd till fonden. — 46) Inkomsterna utgöras af ledamöters årsafgifter och af frivilliga gåfvor. — 47) Afgift 6 kronor om året och 10 öre i veckan för hvarje sjuk. — 48) Afgift 1 krona i månaden och 10 öre i veckan för hvarje sjuk. — 49) Afgift 6 öre i veckan för hvarje sjuk, 50 öre för hvarje dödsfall. — 50) Afgift 8 öre i veckan för hvarje sjuk och 50 öre för hvarje dödsfall. — 51) Afgift 6 öre i veckan för hvarje sjuk och 1 krona för hvarje dödsfall. — 52) Afgift 10 öre i veckan för hvarje sjuk och 1 krona för hvarje dödsfall. — 53) Afgift 20 öre i veckan för hvarje sjuk och 2 kronor för hvarje dödsfall. — 54) Utdelning eger rum först år 1896.